

മഹാത്മ. കൃഷ്ണ.

വി.വി

മാരായോ സ്റ്റുഡിയോ

AUTHOR'S COPY

(Malayalam)

Mararum Koottaram

Pen-Portraits

By V. V. MEMON

First Published August 1957

Reprinted May 1976

PRINTED AT INDIA PRESS, KOTTAYAM

Price Rs. 6.00

Copyright

Sarojini V. Menon

Publishers

**Sahitya Pravarthaka Co-operative
Society Ltd., Kottayam, Kerala State, India**

Sales Department

NATIONAL BOOK STALL

KOTTAYAM - TRIVANDRUM - ERNAKULAM - CANMANORE
TRICHUR - PALGHAT - QUIILON - KOZHIKODE - ALLEPPEY

മാരായം ക്രൂട്ടറം

(തുലികാപിത്രങ്ങൾ)

വി. വി. മേനോൻ

Menor *Suresh*
28.5.76.

പ്രസംഗക്കമ്പാം

സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം

നാഷനൽ ബുക്ക്‌സ്റ്റാർ

കോട്ടയം

വില ക. 6.00

S3210

B2100

106/75-76

2-1000

BP 107

വി. വി.

(രഹസ്യാണം)

ജീവിതങ്ങിൽ നമ്മൾ സൗഹ്യത്വക്കൂദായി കയ്ക്കിയിരുന്നവർ പലയുണ്ടാവാം. എന്നാൽ, അവരിൽ എത്രപേരും നാം പിന്നീടും കാക്കും? ചിലർ ജീവിച്ചിരിപ്പാണെങ്കിലും. മരിപ്പവരപ്പോലെയായിരിക്കും. അനുഭവം, ചുരുക്കം ചിലർ മരിപ്പപോയാലും. മരിക്കാതെതച്ചിൽക്കുന്ന മനസ്സിൽ വാഴുന്നു. എന്നാലും ബന്ധിച്ചേടതേതാളും. മരണായാമാത്മ്യം മരിപ്പവച്ചുകൊണ്ട് ദന്തപ്പറ്റിൽ എന്നും. അഞ്ചെന്ന കട്ടിക്കൊള്ളുന്ന ചുരുക്കം ചില വ്യക്തികളിലെ രാളാണ്. വി. വി.— ഒളിഞ്ഞെന്നാരാ വാസുദേവ മേനോൻ—സൗഹ്യത്വക്കുടിയിൽ വെറും വാസു.

മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ വലിയൊരു പേരും നമ്മലു വി. വി. എന്നാലും, എഴുതിയേടുത്തോളം കൊണ്ടും മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ പുതിയൊരു വ്യക്തിമുടി പാതിപ്പിച്ചു ഒരു പ്രതിഭാശാലിയായി അണു ആരംഭിക്കുന്നതാണ് ഉടമസ്ഥൻ.

കുറിപ്പായും കേശവൻനായരുടെ മകൻ; മഹാകവി ഉള്ളംഗങ്ങളിൽനിരുത്തി മരക്കുന്ന ജാഞ്ചെന്ന രണ്ടു വഴിക്കും കവിതാത്തിൽനിരുത്തി പാരമ്പര്യം. എന്നാൽ, വി. വി. കവിതകളുള്ളതിലില്ല. സാഹിത്യവളപ്പിൽ സ്വന്തമായി മാറ്റാതെ കൂഷി നടത്തുകയാണു ചെയ്യുന്നു— സുക്ഷ്മനാശിക്കണാമെഴുടെ തടങ്ങളിൽ നമ്മാവനകളാട വള്ളു. ചെത്തു തുലി കാപിതുംഡര നടപാടിപ്പിച്ചു— ഒപ്പും പടിഞ്ഞാറൻപരിമലം ചരിത്യുന്ന കരി ചെറുക്കമുള്ളു.

വി. വി.യുടെ ഗദ്യാശൈലിക്കു നുതനമായും ആകശ്ചക്രപത്രമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എഴുത്തിലും

സംഭാഷണാത്തിലും കല്പനമായൊരു നർക്കമ്പോയം പുലത്തിയിരുന്നു.

കാഴ്ചയിൽ അതികോമളനാക്കിയെന്ന പി. വി. കത്ത ഉച്ചരവും വല്ലുവുമുള്ളു, കടങ്ങത്തുഞ്ഞമാതിരി യുള്ള ഫേറും, ചപ്പകൾപ്പ് പിശൻറ നിറം. ആ മിബം പിറന്നതു് ഒരു വെള്ളില്ലാവോളിപ്പുണ്ണിരിഫോട്ട് തുടിയാംണെന്ന തോന്നം — മെയ്യുംകാനോട് പൂണ്ണി മായും. നീതിപുലത്തുന്നമട്ടിൽത്തന്നെന്നയായിരുന്നു വി. വി. യുടെ പരിപ്പുതമട്ടിലുള്ള വസ്തുധാരണവും. ബോംബെയിൽവെച്ചു് ഒരു ഭാമിൽ സഖ്യരിക്കുന്ന ഒപ്പം ഒരു ഹിജ്രയു (നപുംസകും) പി. വി. യുടെ മെയ്യുംകാനും മതിമറന്നു് വി. വി. യെ കടന്നാ ക്രമാക്കാനൊരുപെട്ടതു്. വി. വി. എന്നെന്നയോ ഭാമിൽനന്നിനു ചാടി രക്ഷപ്പെട്ടതുമായ ഒരു കമ കേ ടിട്ടിണം.

വി. വി. യുമായി ഞാൻ ആദ്യമായി പരിചയപ്പെട്ടതു് 1942-ലാണു്. ഞാൻ എൻ്റെ രണ്ടാമത്തെ ബോംബെവാസം കഴിഞ്ഞു കോഴിക്കോട്ട് തിരാ ചെയ്തിയ കാലം. വി. വി. അനു പീഡ്യേഴ്സു് ലെസ്സു് കമ്പനിയിൽ ഒരു കൂക്കായി ജോലിചെയ്യു കയാക്കിയുന്നു. പുതിയറച്ചിൽ സബ്പു് ജുലീന സമീപം ഒരു വീട്ടിലായിരുന്ന താമസം. ഞങ്ങൾ ചില സാധാഹനങ്ങളിൽ സന്ദർഭത്തിൽ വേരോടു കൂട്ടകാരൻ വകം. അണ്ണും വാരിയായിരുന്നു. വകം, 'മാപ്പിള റവ്വു' 'മാസിക്കുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു് കോഴിക്കോട്ട് താമസിക്കുകയായിരുന്നു. കൂട്ടിക്കൂണ്ടിരാ കാഞ്ഞിരാനു മരറായ മാന്യസു മുത്തു് — മാരാർ മാത്ര ഭൂമിയിൽ പ്രംഘം റീഡിയായി പേരന്നിരിക്കയായി യുണ്ടു്.

വി. വി. യുടെ വീട്ടിൽ ചിലപ്പോഴു കണ്ണിപ്പു റത്തു കേശവൻനായർ വരും. മഹാകവി വള്ള ഞോളിനെയും മുന്നനാലുതബന്ന അവിടെവെച്ചു കണ്ണിട്ടു്. വി. വി. യുടെ 'അക്കേഷപ്പെട്ടി' ഉത്ത

ഭായ ചെറുകമകര അക്കാലത്താണ്" മാത്രമേ ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ പൂര്ണവന്നതു".

കരു മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വി. വി., ബോംബെയിൽ ജേംസ് മാനേർസ് എന്ന ഒരു കമ്പനിയിൽ കൂട്ടത്തിൽ നില്ക്കുന്ന ഒരു ജോലി കമ്പനിമാക്കി, പീഡ്യോസ് ലെസ്റ്റി കമ്പനിയിലെ ജോലി രാജിവച്ചു. തന്നെള്ളടക്ക കോഴിക്കോട് സാധാരണ സാഹിത്യസഭയിൽ" വി. വി ഫുട്ട് വേർപ്പാട്" വലിയൊരിട്ടിവായിരുന്നു. മുപ്പത്തുപേരുടെയുണ്ടൻ ഒരു ആളിമേയസംഘം, വി. വി. കെ 1942 നവംബർ 8-ാംതീയതി ഒരു ധാരാളയുള്ള പിരുന്നു നല്കി. ഗംഗീരമാരയാൽ ബിരിയാണിയുള്ളൂ.

അങ്ങനെ വി. വി. കോഴിക്കോട് വിട്ട് ബോംബെയിലെത്തി.

ആറുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ താൻ, വിണ്ടം ബോംബെയിലെത്തി. ശ്രദ്ധി പാക്കിൽ എന്ന്. ആൻഡ്. നായരുടെ ഫോളാററിലായിരുന്ന ഏൻറെ താമസം. വി. വി ഫും തന്നെള്ളടക്കത്തുടെ താമസമാക്കി. അങ്ങനെ കോഴിക്കോട്ടുവള്ളാരംഭിച്ച സംഖാടം ബോംബെയിൽ തുടർന്ന്.

പാസ്പു, ചൈക്ക്ല്ലി മതലായ ഒരുക്കളുടെ തോൽ ശേഖരിച്ചു വിശ്വേശത്തേക്കു കയറ്റിയയ്ക്കുന്ന ഒരു കമ്പനിയായിരുന്നു വി. വി. ജോലി ചെയ്തിരുന്ന ജേ സി മാനേർസ്. ഈ കമ്പനി മറിരാശിയിൽ ഒരു ശാഖ തുറന്നപ്പോൾ കമ്പനിപ്രതിനിധിയായി അവൻ അഞ്ചോട്ടുമുത്തു" വി. വി. മേനോനെയായിരുന്നു. അങ്ങനെ വി. വി. ബോംബെയിൽനിന്നു മറിരാശിയിലെത്തി.

താൻ മറിരാശിയിൽ ചെലുംബോൾ മിക്ക സ ഓട്ടേജുളിലും വി. വി. എ കാണാറുണ്ടായിരുന്നു.

മറിരാശിയിൽ ഇന്ത്യൻ ഫെഡറേഷൻ കോളജി ലൈ പ്രോഫസ്സറായിരുന്ന പ്രസിദ്ധ ടിഷ്ഗ്രാൻ റൂ. പി. ശക്ക്ല്ലിമേരുന്നാൻ മഹാകവി വള്ളത്തോളി

ബോംബൈയിൽ പാസ്പിസ്റ്റരോടുകമ്പനിയിൽ
വായിരുന്ന വി. വി.യെ ഞാൻ ‘വ്യാളത്താൻ’
വാസുമേനോൻ എന്ന കളിയാക്കി വിളിക്കാറണാ
യിരുന്നു. ഞാൻ എം. പി.യാദ്വിന്ദനപ്പാഠ മരി
ക്കൽ ദ്രോഹിയിൽനിന്നു മംസ്തകപോരു മരിരാഗിയി
ലിറ്ററീ, വി. വി.യെ കണ്ട്. “എന്താ വാസുദേവ

ദ്യരേ' എന്ന വിളില്ലപ്പോൾ, വി. വി. മാവളു സ്വന്തമ്പുംമായ സുന്ദരം പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നല്കിയ ഉത്തരം അല്ലോ. അസ്ത്രീലച്ചവയളിളിത്തുകൊണ്ട് ഇവിടെ ഉദ്ഘാടനമില്ല.

വി. വി. യുടെ തുടികൾ എല്ലാത്തിൽ അധികമില്ല. 'കാളവണ്ണി' എന്ന ഒരു ചെറുകമാസമാണോ, 'രാരായം കൂട്ടൻ', 'രംഗമണ്ണപം' എന്നീരണ്ട് രൂലികാചിത്രസമാഹാരങ്ങൾ; 'എവറ റൂബാരോഹണം' എന്ന ഒരു യാത്രാവിവരണമുന്തം (പരിശോഷ). ഇവയും പറമേ, 'ഇന്നനേത്ര റഷ്യ' എന്ന രേഖയിൽ 'ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പരിശോഷയും 1945-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടത്തിയിട്ടണായിരുന്നു.

ജി. ശക്രാഞ്ചേരുപ്പിന്റെ പല കവിതകളും വി. വി. ഇ. ദ്രോഹിഷിപ്പേരുകളും പരിശോഷപ്പെട്ടത്തിയിട്ടുണ്ട്. Quest ആന കവിതാസമാഹാരവും, ഓഡക്ഷണലിന്റെ പരിശോഷയുംബന്നു 'ഇവയിൽ പ്രസിദ്ധമായിട്ടിളിച്ചതു'.

'മാരായം കൂട്ടൻ' എന്ന തുണ്ണു സമാഹാരത്തിൽ സജ്ജമാനപ്പെറ്റിയളിച്ച രൂലികാചിത്രങ്ങൾ വി. വി. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:

"... എന്നാൽ ജനസിദ്ധമായ ആ പ്രതിഭയെയും മനീഡിവിപ്പിക്കുന്ന മരിയു ശക്തി സജ്ജമാനപ്പെറ്റിയാൽ വലയംചെയ്തിരുന്നു: മട്ടി. വാസ്തവം പറയുകയാണെന്നും മട്ടി എന്ന സ്വഭാവം സജ്ജയാണെന്നും തുണ്ണുവിലു—രാമല്ലിനായുംതോയുംനുണ്ടു്. ആ ത്തേനെ സജ്ജമാനം രാമല്ലിനായും തമ്മിൽ നിര നൈരകാശേണം യുദ്ധം നേന്നപോന്നിരുന്നു. ഒട്ടവിൽ രാമല്ലിനായർ ജയിച്ചു...”

'വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ' വി. വി. സജ്ജമാനപ്പെറ്റി പറഞ്ഞതു കൂട്ടത്തിൽ ഭോജിക്കുക വി. വി. കെ തന്നെയാണു്. മേൽവണ്ണികയിൽ സജ്ജയാണു പകരം വി. വി. ദയയും, രാമല്ലിനായക്കു പകരം വാസ്തവമനോന്നെയും വേത്തു വായിക്കുക.

അതെ; വി. വി.യുടെ കൈ ശാപമായിരുന്നു,
മടി. എഴുതണമെന്ന മോഹമുണ്ട്". വാസനയുണ്ട്,
കഴിവുണ്ട്, വിഭവങ്ങളും. വേണ്ടവോളുമുണ്ട്". ഒരു
നാൽ എഴുതിത്തീക്ഷ്ണാചെക്കിൽ ഒരിടത്തു" അതിനു
വേണ്ടി കുചുപ്പേരും ഇരുക്കാണമല്ലോ. അവിടെയും
ഞ വിഷകം. ഒരുവിധം ശാലസമായി—സുഖമാ
യി—ചിട്ടയോടു ജീവിക്കണം. വി. വി.യുടെ ഒഴി
വുസമയത്തിന്റെ നല്ലൊരു ഭാഗം. അപഹരിപ്പി
യുന്നതു" എല്ലാതേച്ചുകളിയാണു. "വെള്ളതോടു
മുടലിൽ സുഗന്ധിയാ—ചെല്ലുതേച്ചു"—" സ്വയം
ഉഴിഞ്ഞു. തലോടും ഉല്പണ്ടു. ദൈഹിഞ്ഞു.
ഇട്ടു" ഓരോ നേരപോക്കുകൾ മൊഴിഞ്ഞു. പ്രാരം
മൊയി കരേന്നുരും കഴിക്കും. പിന്നു കളിയും വി
സ്തുരിപ്പ് ഒരു ചടങ്ങാണു. കളികഴിഞ്ഞുള്ള തുവത്ത്
ലും തുട്ടുലും ഏററാവും ഭട്ടവിൽ തേരുതു ദണ്ഡിൻ
കോതലെ പിരിച്ചു തുർപ്പിച്ചു ചെവികഴിയിൽ കട
യ്ക്കി തീരിച്ചു" നീരെന്നുപുരുച്ചുക്കുന്നതുവരെയുള്ള
ക്രീയകളും നോക്കിയിരിക്കുന്നതു" നല്ലൊരു നേര
പോകായിരിക്കും. വി. വി കു" ജീവിതം ഇതോ
യായിരുന്നു. (അഡ്യു-ഗസ്റ്റാനത്തിനു" എല്ലാം കഴ
ന്നും യമേഷ്യം കുട്ടിക്കാണു" ചെവദ്ദുന്ന
ശക്കുമേന്നോൻറെ മകാളി വി. വി. വിവംഹം
കഴിയുതു" എന്ന തന്ത്രം പരിഹസിക്കാറുണ്ടായി
യുണ്ടു.) പിന്നു ഉണ്ടു. അതും സാവധാനം വിസ്തുരി
പ്പു ക്കുന്നപ്പാടാണു. അധ്യാമനുസ്ഥിപ്പാലപത്രനു വാ
സ്തവം ഒരു തീരിറപ്പിയറനായിരുന്നു. (ആ ഒക്കനക്കു
ലാറിൽ ഒരു കലാപോധനാജണ്ണായിരുന്നു) പിന്നു വസ്തു
ധാരണയ്ക്കിനു. ചമയങ്ങൾക്കും കരിന്നുരും പിടി
ക്കും. രാത്രി ഒഴിവുകിട്ടിയാൽ ശൈഖ്രകളി. (ഒരു ശൈഖ്ര
കളിബേ" ഭ്രാന്തനായിരുന്ന വി. വി. ശൈഖ്രകളിയിൽ
തോറ്റു" ഇളിപ്പംപിടിപ്പാക്കി തീരെ വ്യത്യസ്തനാ
ഞ്ചാക്കു വാസ്തവിനെങ്ങായിരിക്കുക കാണുക.) ഇതെ

ലൂം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്ന വാസ്തവിന സാഹിത്യ രചനയ്ക്ക് സമയമെവിടെ?

അതു; ആവത്തിച്ചപറയുടെ, വി. വി.യോട് ഒരു ശാപമായിരുന്ന മട്ടി. മലബാളസാഹിത്യദേവ തയ്യാർ വി. വി. യൈപ്പറിയുള്ള പ്രതീക്ഷകളെ നിഹാരിച്ചതും ഈ മട്ടിതന്നെ.

മാത്രം അഭ്യർത്ഥി മഹാത്മാവും ഭാവനയും, വാഗ്പിലം സവും പിതാവിൻ്റെ മെയ്യശകം മട്ടിയുമാണു് വാസ്തവിന കിട്ടിയതെന്നു തോന്നുന്നു.

ങ്ങ ദിവസം രാവിലെ മാത്രമുണ്ടി പത്രത്തിൽ കണ്ണ ഒരു മട്ടിരാശിവാൽ എൻ്റെ മനസ്സിൽ ഒരു ഖട്ടിക്കു വീഴ്ത്തു!

വി വി. കാപകടത്തിൽ മരിച്ച
(സ്വന്നം ലേഖകൾ)

മട്ടിരാശി, മെയ് 14 (1968)

ഒരു സാഹിത്യകാരൻ, സഹിത്യക്കാർ, ലിഖഗ്ര തൻ, അതിലെല്ലാമ്പറിയായി ഒരു നല്ല സൗഖ്യ മന്ത്രം എന്നീ നിലകളിൽ മട്ടിരാശി മലയാളികൾ കീടയിൽ സുസ്ഥിതനായ ശ്രീ വള്ളതേരായ വാസ്തവമേന്നും (വി. വി.) ഇന്നലെ വൈക നേരം ഇവിടേയ്ക്കുംതു വില്പച്ചത്തിൽ ഒരു കാരപകടത്തിൽ ഊന്തരിച്ചു.

കോഴിക്കോട്ട് രോഗത്തിൽ കീടക്കണ ഒരു ബന്ധുവിനെ കാണാൻ മട്ടിരാശിയിൽനിന്നും ഭാര്യ, ഭാര്യയുടെ അമ്മ, ഒരു കട്ടംബെസുപ്പത്രം എന്നിവരോടൊപ്പം കാറിൽ പുറപ്പെട്ടതായിരുന്നു അദ്ദേഹം. നേരെ വന്ന ഒരു ബുസ് ശീവാക്കാൻ ശ്രദ്ധവർ കാറിക്കുന്ന ഗതി മാറ്റിയപ്പോൾ മറിയുകയാലാണു് അപകടം സംഭവിച്ചതു്.

മുക്കുട്ടായി പങ്കേറു വി.വി.യെ ഉടൻ തന്ന വില്ലപ്പരം ആസ്യത്രിയിൽ കൊണ്ടുവോ ചെക്കിലും അവിടെ എത്തി കിട്ടുന്നേത്തിനു ഒഴിൽ മരിച്ചു കാറില്ലണായിരുന്ന മറ്റാക്കം തന്ന സാരമായ പരിക്കീല്ല.

മരിക്കുന്നോരു വി.വി.കെ⁵² 52 വയസ്സണ്ട യീരുന്നു. പരേതനു⁵³ ഒരു മകൻ. ഒരു മകളുണ്ട്.

മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ നർമ്മതാൻ വേദനങ്ങളിലും കാക്ക നൃതനങ്ങളായ നവക്ഷതങ്ങളും വി.വി.യുടെ രൂലികാചിത്രങ്ങൾ.

‘മാരായം ശ്രീകു’ എന്ന ഈ പ്രസ്താവനപ്പു രി താൻ അനും പറയുന്നില്ല. 1957-ൽ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിയ തുടിൻറു (തുടിലെപല രൂലികാചിത്രങ്ങളും 1952—’53 കാലത്തു⁵⁴ പത്ര മാസികകളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിയവയായും.) അവതാരികയിൽ കട്ടിക്കിണ്ണമാരാൻ വേണ്ടുവോളും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. (കഷ്ടം! കട്ടിക്കിണ്ണമാരാൻ ഇന്നു⁵⁵ ഈ ലോകത്തിലില്ല.) എന്നിക്കുവിടെ പറയാനുള്ളതു⁵⁶ വി.വി.യുടെ സംഹാർത്ഥത്തപ്പുറിയാണ്. സഹ്യദയത്തിൻറെയും, ആത്മാത്മതയുടെയും ഒരു സരസകാവ്യമായിരുന്ന വി.വി.അങ്ങ നെയ്യായ സൗഹ്യത്തിനെ ഇന്നീ ജീവിതത്തിൽ കണ്ണിത്താൻ പ്രഖ്യാസമാണ്.

എൻ്റോ വിവാഹനിശ്ചയക്കാര്യം* അറിയിച്ചു കൊണ്ട് “ഞാനയപ്പു കരുതു കിട്ടിയപ്പോൾ, വി.വി.മദിരാഗിയിൽനിന്നും” അയപ്പു ദീപ്പംചായ എഴുത്തിലെ പില ഭാഗങ്ങൾ താഴെ പേരുന്നു. വി.വി.യുടെ സംഹാർത്ഥത്തിൻറെ സ്നേഹിയും തയ്യാറായും സാരസ്യവും തുടിലെ വമികരം വെളിപ്പെട്ടതും.

* 1952 മെഡം 18-00 തീയതിയായിരുന്നു എൻ്റോ വാദംഹം.

V. V. MENON

40, HIGH ROAD
EGMORE
MADRAS
4.5.1952

പ്രിയപ്പേട്ട എസ്. കെ.,

വോക്കേഷംട്ടക്കം വിഴുവുഡിനം ഒരുചരിക്കുന്ന നാ ദിവസമാണെല്ലാ മെയ് 1-ാംതീയതി. അ സേറ്റിവസം എഴുതിയ നിങ്ങളുടെ കരുതു് ഒരു രക്ത പിഴുപത്തിനേൻ്റെ നാമിയായി ഞാൻ സ്പീക്കർക്കെക്കയും സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നണ്ടു്. നിങ്ങൾക്കു കീട്ടാൻപോകുന്ന ‘ഇത്’ അതു സംബിക്കേണ്ടാക്കാലത്തു് ഈ നംടിൽനിന്നായിരിക്കു യില്ലെന്ന ഞാൻ പണ്ണേ കരുതിയിരുന്നു. സി.ഡി.എൽ.ഈ.ഈ.ഈ. സാമാന്യം അക്കാദമിക്കളിൽ സ്ഥലമാണെന്നതു്. നിങ്ങളെല്ലപ്പറ്റി അധികാരി അഭിരംഗത്തിൽക്കാനിടയില്ല. അതുകൊണ്ടു നി ഒരാം തയ്യാറാക്കുന്ന ക്ഷണിക്കത്തുകളിൽ നാഡിട പൂർത്തിർപ്പിന്നു് വിപരീതമായി ബലാൺകാരം എന്ന വാക്കിനു പകരം വിവാഹം എന്ന പതിപ്പുംശേതനു ഉപയോഗിക്കുന്ന അവക്ക വിശ്രായിഖണ്ഡാഖാനിടയില്ല എന്ന തോന്നുന്നു.

എന്നാലും ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു...

---

* തെക്കാം രഖാം.വെയിൽ ശിവജിപാഠിൽ ഒരു താമസിച്ചിരുന്നാകാലത്തു് തക്കിൽ ഒരു നീഡുയും ചെള്ളിട്ടണായിരുന്നു: ഞങ്ങളിലിലംരക്കിലും വിവാഹം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ക്ഷണിക്കത്തിൽ ‘വിവാഹം’ എന്ന തീരുപ്പകരം ‘ബലാൺകാരം’ എന്ന വംശ വെക്കണ എന്നും.

അല്ലെങ്കാം കോഴിക്കോട്‌പട്ടണമേ, നിന്റെ
ഇടനാഴികളും പെയ്യവഴികളും...

ഈ കുറത്ത കമ്പിളിക്കെട്ടിനീടയിൽ ഒരൊ
റ സുവർണ്ണരേവയേ കാണുന്നുള്ള എല്ലാ ബലാൽ
കാരക്കേസ്തുകളും ദൈനാന്നായി റിപ്പോർട്ട് ചെ
യ്യാറുള്ള മാത്രമുണ്ടാക്കുന്നതിനും സ്ഥജന്യമുണ്ടാക്കുന്നതിനും പ്രസിദ്ധീകരി
ക്കേംകാണും. അതിൽനിന്നും സർവ്വവിവരങ്ങളും
അഭിയാൻ കഴിയുമെന്നും ഞാൻ പ്രതീക്ഷി
ക്കുന്നു...

കല്യാണത്തിന്നശേഷമുള്ള 'പരക്കാംപാല്പി
ലിൽ'—എൻ. ആർ. നായർ* പരിപ്പുരരീതി
യിൽ ഇതിനെ 'ചധുവിധു' എന്നാണുതന്നെ വിളി
ച്ചിതന്നതു — മദിരാഗിളിട്ടി ഉച്ചപ്പട്ടത്തണ്ണുമെ
നു 'നിംബള്ളട'മേലധികാരി'യോട് ഞാൻ അ[ം]
പേക്ഷിപ്പിക്കിക്കൊതായി അവക്കാട നല്ലസമയം
നോക്കി പറഞ്ഞു സമതിപ്പിച്ചു[ം], ഒരിക്കൽ ഇവി
ട വരണ്ണമെന്ന നിംബന്ധപൂർവ്വമായി അപേക്ഷി
ക്കുന്നു.

സ്പന്തം,
V. V. Menon

'മാരായം കൂട്ടതം' നന്നാംപതിപ്പ് 1957-ൽ
സാഹിത്യപരിഷത്സമകരണസംഘമാണ് (എറ
ഡാക്കളം) പ്രസിദ്ധപ്പട്ടത്തിയതു[ം]. 19 വർഷങ്ങൾ

* ഫോംഫേയിൽ എൻ. ആർ നായകം എഞ്ചീൻ.
കേമിപ്പാം താമസിച്ചിരുന്നതു[ം]. എൻ. ആർ. നായർ
പിന്നീട് മഹാകവി വള്ളഭരതാളിക്കെന്നും പശ്ചാ കരിയ
വിവരങ്ങൾ പെറ്റി.

ക്കണ്ണപു. ഇതിന്റെ രണ്ടാം പതിപ്പ് സാമൈത്യ
പ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം (കോട്ടയം) പ്രസി
ദപ്പെട്ടതുമ്പോൾ സംഘത്തിൽനിന്നു പ്രസിഡന്റായി
രിക്കാൻ ഇടയായതിലും, എൻറെ പഴയ സൗഹ്യത്വം
വി. വി. യുടെപേരിൽ ഇങ്ങനെന്നെങ്ങാൽ അനുസൃത
ണം. അന്ത്യാപചാരമായി അർപ്പിക്കാൻ സാധിയ്ക്കു
തിലും എന്നിക്കേം ഒരു പ്രത്യേകമാരിതാമ്യമുണ്ട്.

‘പദ്മകാമം’
കൊഴിക്കണ്ട്-4   എസ്. കെ. പേരാരീക്കാട്
മാർച്ച് 1, 1976

അവതാരിക

ഹാസ്യസാഹിത്യത്തെപ്പറ്റി ഒരു പുന്നക്കയിൽ സ്വന്തില്ലീകരണജോഡികൾ മുഴമിച്ച കൈയ്യുടെ ചുടാറംമുഖാണ് എന്ന് ഇതെഴുതാൻതുടങ്ങുന്നതു്. ഹാസ്യ പ്രയോഗം ഉത്തമമാക്കവാൻ അതിൽ വ്യക്തിവിദ്യേഷം കലരാതിങ്ങനാൽ പോരാ വ്യക്തിപ്പും കലർന്നിരിക്കുന്ന വേണമെന്നാണ് എൻ്റെ സിഖ്യാന്തം. ഇതിനും ഒരു പുന്നക്കത്തിൽ മുത്രയേറേ പ്രത്യുഭാവരണങ്ങൾ കാണില്ലിട്ടാലോ, അതുയെക്കിലും ഉഭാവരണം കാണിപ്പാണ് സാധിപ്പിട്ടില്ലപ്പോൾ എന്ന കണ്ണിതം ബാക്കിക്കൊടുക്കും. അപ്പുംശാണു്, പുതിയൊരു പുന്നക്കം കൈയ്യിലെടുത്തു കൊണ്ടു് ‘‘ഇതാം, ഉത്തമഹാസ്യത്തിനുള്ള നോംതരം ചില ഉഭാവരണങ്ങൾ’’ എന്നു് ഉറക്കപ്പറിയാൻ എന്നീ കുറി ഭാഗ്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതു്.

വായനക്കാരെ അന്വരപ്പിക്കാൻവേണ്ടി, ഇതിനെ ഹാസ്യസാഹിത്യരഹണ വിളിക്കാനല്ല എന്ന് ഭാവം. ഇതു് എതാനും രൂലികാചിത്രങ്ങളുടെയും, എതാണ്ടു് ആനിലപ്പള്ളിള്ള ചില സാഹിത്യനിത്രപണങ്ങളുടെയും ഒരു സമാഹാരമാണു്. ഇതിലാകെ വ്യാപിച്ചുകൊടുന്ന ശ്രദ്ധകാരകൾക്ക് നർക്കമേഖലയെത്തു ആദ്യമായി നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ ചെടുത്തണമെന്നു എന്നുദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളൂ.

തനിക്കെ നേഡുചാരനങ്ങളുള്ള ചില വ്യക്തികളുടെ രൂലികാചിത്രങ്ങളാണു്, വാസു—എന്ന് ഇം ശ്രദ്ധകാരനെ ചെറുപ്പുനേരുത്തിൽ വിളിച്ച ശീലപ്പിള്ള പേരാണിതു്, ആ കൊച്ചുമിച്ചക്കൻ ഇഞ്ചാങ്കുരു ശ്രദ്ധകാരനായെന്നുവെച്ചു് എന്നിക്കെത്തു മാറ്റാൻ വയ്ക്കു—ഇതിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു; അതിൽ മിക്കവരെയും, അവക്കുട അതായും ഭേദമനോവെജാത്യങ്ങൾ ചൂണ്ടി പരിഹസിപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടു്. വെലോപ്പുംജീയിട്ടു മുഖത്തെ ‘കോപ്പുഴിച്ചുവെള്ള കുതി ലെ തുണ്ണുകൾ’ മുഖത്തുപൊഴിപ്പും, അദ്ദേഹത്തി

മൻറ മിവാക്തതിക്ക ശരീരാപേക്ഷയാ അല്ലോ വീതി തുട്ട
ലുണ്ണന തോന്നലിനെ അതിശയോക്തി തുട്ടിക്കാണി
ചു; റിക്ഷാവണിയിലിരിക്കുന്ന ചേലനാടൻ റിക്ഷയുടെ
ഞരകം ഗ്രജിച്ച വണ്ണിക്കാമനോട് ചോദിക്കുന്ന ചോ
ദ്യം പകത്തിട്ട ദ്രുതം അങ്ഗേഹണ്ണതിന്റെ ഫോസ്റ്റുല്പ്രതിൽ
അതിശയോക്തി കലർത്തി; ഇതെഴുതുന്നാളുടെ കടനിവ
ത്തർക്കോലാഹലത്തും, മുകുറാജാവിന്റെ കൈക്കു
ണ്ണിൽ തുക്കിയ കടയുടെ പിടിമാത്രം ശേഷിച്ചുനില്ക്കുന്ന
തിനെയും പരാച്ചില്ലപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും തിരി
നും ഒരിടിവ വരുത്തി; ശക്രക്കുപ്പുണ്ടെന്ന് ‘‘അഞ്ചുന്ന് സ്കൂ
ക്കിത്തൻറെ വീട്ടിൽ കളിക്കോപ്പുകളോടുള്ളടച്ചടി നിന്ത്തിപ്പോ
യ കട്ടി’’യോടുപമില്ലപ്പോൾ അങ്ഗേഹണ്ണതിന്റെ പ്രശ്ന
ഭാവത്തിനും.

ഈ പരിഹാസശീലം വാസുവിന്റെ ഏഴുത്തുകളിൽ
മാത്രമല്ല ജീവിതത്തിലാകുയള്ളതാണ്. തങ്ങൾ തമ്മി
ലുള്ള വ്യക്തിബന്ധങ്ങൾ നോക്കുന്നു വാസുവിനു് എ
നോാട്ടാക്ക ശക വേണ്ടതാണ്; നേരേമരിച്ചു് എനിക്കു
വാസുവിനോട്ടാണ് ഒരു ശക തോന്നാറു്—എന്നിറെ ചെയ്യ
മാറ്റുത്തിലോ വാക്കിലോ വല്ല അബ്യസവും കണ്ണപിടി
ചു് വാസു എന്നു കളിയാക്കിയാലോ എന്നു്. വാസു
കൊഴിക്കാട്ട ജോലിയായി താമസിച്ചിരുന്നുകാലത്തു്
ഞാൻ ഒരിക്കൽ ആപ്പുന്നു വീട്ടു് പില സ്കൂൾക്കുന്നാരോടു
കൂടി ആ ലേഡ്യും ലേഡും ചെന്നു. പതിവുപൊലെ ചായ
വന്നു. നന്ന ദാഹമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടും എന്നോ,
ഞാൻ കിട്ടിയതു വേഗം കടിച്ചതിന്റു കുറച്ചുടി കിട്ടി
യാൽ കൊള്ളാമെന്നായി. അതും കിട്ടി; പക്ഷേ, വണ്ണം
തിമാരല്ലാംകൂടി പിരിക്കുട്ടിയുടുടങ്ങി. എൻ്നിരു അന്വര
പ്പിനു കിട്ടിയ മറ്റപട്ടി ഇതാണു്: ‘‘ഇന്തു ചീഞ്ഞ ചായ
എന്നുനെ കടിച്ചതിക്കേണ്ട എന്നു വിഷമിക്കുന്നാണു്
ഞങ്ങൾ; ‘മാഷ്’ ആ ബുദ്ധിമുട്ട് തീരുത്തുന്നവല്ലോ.’’
‘‘എനിക്കീ കല്ലിപ്പുമാണു്’’ എന്ന ക്രമവിന്നന്വ്യാഖ്യ
ഫലിതം അന്നുനെ രക്ഷപ്പെട്ടുതുകയുണ്ടായില്ല.

ഈ കമ ഞാൻ മരന്നതായിരുന്നു; എന്നാൽ വാസ തൃപ്പിടം പുതിയൊരു ചങ്ങാതിക്കടത്തിൽവച്ച്¹ ഈ പഴയ കമ പറഞ്ഞു² എന്ന കളിയാക്കവാൻ മരക്കെങ്കിലുണ്ടായില്ല.

ହତ୍ତପୋଳାଲ ଜୀବିତରେ ଏହି ଶରସତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେତ୍ତାରୁ—ମନଷ୍ୟଙ୍କ ଦାହିତ୍ୟ ବେଳ୍ଜୀତ୍ୟ ହେବାରେ କଣିକାରକାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ—କହିମନ୍ତିରେ ସମ୍ମିପିପ୍ରାଣ କଣ୍ଠୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବାସୁଦେବଙ୍କୁ କାନ୍ଦୁ ମାତ୍ରମେ ଆନନ୍ଦବାନ୍ୟପ୍ରାତୁଳ୍ଜୀ, ଶୀର୍ଖକଳୀ ତାରେ ଶୀର୍ଖକଳୀରୁ ଆତିବିଶେଷଙ୍କାଳୀ, କାର୍ଯ୍ୟ କଲୁଣ୍ଠର କଳୀଯମିଲ୍ପ. ଘୃଣାକୁ ତରନ୍ତର ତୁଳକଳୀ କାରାଗର ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୟମରୀତରେ ପାଞ୍ଚିପୋଳାଲ କଳୀକାଳ ଏତାଙ୍କୁ—ଆରୁ ଆରୁ ଆଶ୍ୟାନାଯାଲୁ. ଶରୀ, ‘ମାହା’ଯାଲୁ. ଶରୀ, ଅଭେଦଗ୍ରାନ୍ଥାଯାଲୁ. ଶରୀ—କଲଶଲାଙ୍କୀ ଶ୍ରୀମଦୀର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷଃ; ଧବଳାଵା ମାର୍ଦା, ଅତ୍ୟ ଧୂକଳଃ, ଭାଷ୍ଯ କଂଠମାକଃ, ଶୀର୍ଖ ନୀଲରେତକ ବଲ୍ପିଲ୍ଲୁରୀତେତନଙ୍କ ପକ୍ଷ. କଣକାଳୀ ଲ୍ଲୁଗାବକ୍ଷ ପେଡ଼ି ତୋଣା. ‘ହୁନି ହୁ ପରତମ୍ଭିଲେବାତୁ କଣ୍ଠିଯାଲ୍ପ’ ଏହି ତୋଣାପ୍ରେସ୍ପ୍ରାକଃ. ଏହିପକ୍ଷ ହୁଏ କଳୀ ଯୁ. ପାତ୍ରିଯୁ. ଆବତ୍ତିକଣାବୋ, ଆଶ୍ୟବକ୍ତ୍ବ, ଆ ଶ୍ରୀମଦୀ ଯୁ. ଆବତ୍ତିକଳଃ. ‘‘ଜୀବିତ ଧୂଫବନ୍ତି କଳୀଯିଲ୍ପି ବେଳ୍ଜୀତ୍ୟ ପକ ନିଷ୍ଠାକାଳୀରିକେ କଳୀଯିଲ୍ପି ବେଳ୍ଜୀତ୍ୟ ଏହିନାନ୍ତରେ ତୋଣାଗା ବୁଦ୍ଧିକର୍ମ କାରାବା.

வாஸுவினர் கலீசிலெஷாஷி தூஜை ஹூ கலீமட்டி
வெர் பிரகாரனேணதூஜிலெலாநாள்^३, தீஷ், ஹதிலெயங்
பிருத்தின விஷயமாய ஏற்காததனை ஹதிவெர் அ
வதாரகங்காயி சூப்பித்து. தவெர் மரு கலீமட்டிலு
தேட்டுத்தொழு^४ அத்தூரவு ஹூ சூப்புத்திலுஷானை
நோன் விபாரிக்கன். கரைதூக்காரித்து^५ ஒலு'காபித்துமெ
ஞதியான் அனு^६ அஞ்சாலாக்கதைந அஃ.ஶீகாருமாக்கமெ
கிலே லோகத்தினநுபித்து வெஷ்டுக்கு ஏற்காவா^७ வாஸு
கந்திரது^८. அதுவெங்கித்து வாஸுவா^९ பிருத்தாவகமா
ய மரோாய தெழுவியத்துடி ஏற்வெர் பக்கலூஷு^{१०}; குறுது
கொலூ^{११} டு நு^{१२} என்பத்தித் திலெர் நால்பூங்கின^{१३} கண
பூஷ்பிழுஷ்டுப்பாராநரும் ஸமர்ப்பிக்கொன் நீயுதித்து^{१४}

അതിലേക്കു വേണ്ടുന്ന ലേവന്നങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ നാലപ്പും⁹ ഒന്നുമാത്രം നണ്ണ നിഡിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി, തന്നെപ്പറ്റി വാസു എഴുതിയ രൂപരഹിതം അഭിരൂപിച്ചു. അതിലും പ്രധാനമായും തീർച്ചയായി അതിലും പ്രധാനമായും രൂപരഹിതം അഭിരൂപിച്ചു. എന്നപ്പും, ആ ലേവന്നത്തിന്റെ 'പേപ്പർക്കട്ടിസ്' ശബ്ദത്തോടുകൂടി സുക്ഷിപ്പുവച്ചിരുന്നതു¹⁰ എടുത്തതരിക്കൂട്ടി ചെയ്തപ്പോൾ ഞാൻ കരിപ്പുത്തലപ്പട്ടകതന്നെ ചെയ്യു—അങ്ങനെ വല്ലതുമൊക്കെ എടുത്തു സുക്ഷിക്കുന്ന ശീലമുള്ള രഹാളല്ലായിരുന്ന അദ്ദേഹം.

II

നമ്മുടെ പല സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളുംപോലെ രൂപരഹിതിനുത്തുവേബന്നും പാശ്ചാത്യസാഹിത്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള അനുകരണമാണല്ലോ; അവിടെ ഇതും വളരെ ഫേറു അഭിപ്രായംപ്പെട്ടിട്ടില്ല ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണതു. സ്വാഭാവികമായി, ഇതിനു വേണ്ടുന്ന സങ്കേതങ്ങളുംപും ബന്ധിച്ചു ഒരു ശാസ്ത്രവും അവിടെ ഉണ്ടായിവന്നിരിക്കും. അതു വകയെല്ലാം എൻ്റെ പരിമിതമായ അതാനു മണ്ണയലത്തിൽനിന്നു കേവലം അസ്ത്രിതരാണും. ഇവിടെ മലയാളത്തിലാക്കാട്ട്, അതിജീവിത ഉല്ലവാം വളർച്ചപോലും അതു കാമ്യമായരീതിയിലല്ല കണ്ണവകുന്നതും. മുന്നെന്നുംബന്ധിച്ചിട്ടുത്തോളും പറഞ്ഞതാൽ, എന്നിക്കു രൂപരഹിതിനുത്തുകാരം മാത്രമേ ഒരു പേടിയുള്ളത്. മറ്റു വഴിക്കുള്ളേ എതിർപ്പുകാക്കു ചുട്ട മറ്റപട്ടി കൊടുക്കാം. 'ഹാസ്യസാഹിത്യ'ക്കാരുടെ ആഭാസഭരണങ്ങളും ഒരു പിരിക്കാണ്ടു നേരംഭാം; എന്നാൽ ഒരു രൂപരഹിതിനുത്തുകാരം നമ്മുമെ സമീപിച്ചു ചാലു വിവരങ്ങളുംല്ലാം ചോഡിച്ചു കേട്ട പോയി, അവായതനെ തിരിച്ചുമറിച്ചുവെച്ചു¹¹ ഒരു പലും നിണക്കുമെ ചമച്ചവിട്ടുവാരാ, നാമയു വാഹാളിച്ചു സഹിക്കുകയല്ലാതെ മാറ്റരുതു ചെയ്യും? ഇവിത്തതിൽ പലതും അനുഭവിച്ചുകൂട്ടിയും അങ്ങനെ ഞാനിക്കുന്നവിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടണ്ടും. അതെന്നു

തുലികാചിത്രലേവന്നെന്തപ്പോളി ചുഴിഞ്ഞാലോപിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കിട്ടുണ്ട്.

ചെറുകമ ചെറിയ നോവല്ലൂഷ്ഠത്തുപോലെ, വണ്ണകൃതി മഹാകാവ്യത്തിൻ്റെ വണ്ണശല്പത്തത്തുപോലെ, തുലികാചിത്രം സംക്ഷിപ്പിച്ചായ ജീവചരിത്രവുംലൂ എന്നും ആരോ ഒരിക്കൽ എഴുതിക്കണ്ണിട്ടുണ്ട്. തുലികാചിത്രത്തിനു മറ്റുള്ളതിനോടും ഒരുപ്പം പറയാമെ കീൽ, അതു സാഹിത്യനിത്യപണ്ണത്തോടൊന്നും. സാഹിത്യനിത്യപണ്ണം ഒരു കൃതി വായിച്ചീടു നിത്യപക്ഷണണം യ അന്ത്രത്തികരാ ചിത്രീകരിക്കും, തുലികാചിത്രം. ഒരു വ്യക്തിയുമായിട്ടെല്ലായും അന്ത്രത്തികളും ഇവയ്ക്കു തമിലുള്ള ഈ അടപ്പുംതന്നെയാണ്, ഈ പുന്നുകത്തിലെ രണ്ടുംഭാഗത്തിൽ പില സാഹിത്യനിത്യപണ്ണങ്ങൾ കു സ്ഥാനം നല്കിയതും. അവ സാഹിത്യകൃതികളിലൂടെ മാത്രം. കാണപ്പെട്ടുന്ന സാഹിത്യകാമരാജാട പില തുലികാചിത്രങ്ങളുംലോ. ഒന്നു വ്യത്യാസമില്ലെങ്കിൽ സാഹിത്യനിത്യപണ്ണങ്ങളിൽ മനഷ്യൻ ബോധവുംപും നിബോ സ്ഥിതി ശില്പവിശേഷങ്ങൾ മാത്രം ശാഖ വിഷയം; തുലികാചിത്രങ്ങളിൽ പ്രകൃതി എന്നുനെന്നെയാടക്കയോ നിബോ സ്ഥിതിവിട്ടു മനഷ്യരാണും വിഷയം. ഈ വ്യത്യാസം നില്പാരബല്ലതാണും. ഒരുവശത്തു മനഷ്യനീലെ സക്കിൾ്ലീത കരാ മുച്ചവൻ, മറവഗത്രും അതെല്ലാമെടത്രു പിരിയച്ചാച്ചു ചേര്ത്തക്കവാൻ ഇടക്കുംടക്കാത്ത തുലികാചിത്രകാരൻ്റെ പരിമിതി, പുരുഷ മനഷ്യൻ മനഷ്യനേടുക കാണിക്കേണ്ടുന്ന സാമാന്യമര്യാദകളുടെ നിയന്ത്രണവും. ഈ ഭാഗത്തോളിലും ബൈജ്ഞാനിക്കും പാരമാഖ്യാനിക്കും തുലികാചിത്രലേവന്നം മെസിധാരാലുതമല്ലെ എന്നു തോന്തിയിട്ടുണ്ട്. ഏതായാലും ഇതോർത്തിട്ടാണും ഞാൻ മേൽ നിഃംഗിഘ്രതരം തുലികാചിത്രകാരന്മാർക്കും മാല്പു കൊടുത്തിട്ടില്ലതും.

കു മനഷ്യൻ എത്തെങ്കിലുംനിലയിൽ സമഭായ ഞതിനു ശ്രദ്ധയന്നാക്കുന്നുണ്ടോ അയാൾ തുലികാചിത്രത്തിനു വിഷയമാക്കുന്നതും. ആ ശ്രദ്ധയത്തെ പിഴ പററാതെ വേർത്തിരിപ്പേട്ടതു വിവരിക്കയാണും തുലി

കാചിത്രകാരൻറെ സുക്ഷ്യയമ്മ്. എന്നാൽ, അതും അതോടെ ദണബസിച്ച മറുപലതു. ഡാക്ടറി വളർന്തിപ്പാവുകമാതൃ കാരാൻ, അതു മംഗളപത്രമേ ആവു. ആ ശ്രദ്ധയുതയെ ആവരണംചെയ്യുകൊണ്ട് ഒരു മനഷ്യനെന്നുട്ടി ആ ശ്രദ്ധയുരജ്ജു പരംശമായി വിവരിച്ചു തീരു അതു തുലികാചിത്രകാരൻറെ സ്ഥലയമ്മ വുമന്ത്രേ—അതു സുക്ഷ്യയർഹമവും ഈ സ്ഥലയർഹമവുമാണു തുലികാചിത്രലേഖനത്തിലെ ഭാവവും ആ പവും.

ഈ വെറും മനഷ്യനെന്നതുതന്ന ഒരുപ്പംപറഞ്ഞ സകീസ്റ്റുതയാണും. ഒരു പ്രശ്നമുണ്ടായാൽ ഇരട്ടപ്പീകരണം. അതിൽ നിന്നും അയാളുടെ ശ്രദ്ധയുതയെ തരാണത്തടക്കാൻ അ സാമാന്യമായ—എന്ന പറഞ്ഞാൻ പോരാ, അതുതമായ—സുക്ഷ്യഭർത്ത വേണം; ആ ഭാവങ്ങളാടാപ്പിച്ചു ആപ്പേരുളേ അടക്കിക്കാരുകുംവേയ്യുന്നോ, അതുപോലോടു കലാവിത്തതും വേണം.

ഈ നണ്ണിനുംതുടിയാണും താൻ എഴുപ്പത്തിൽ നന്നാണും വുഡി എന്ന പേരുപറയുന്നതും—നന്നകന്നു. ഒരു യാളുടെ ശ്രദ്ധയുതയെ നോക്കിക്കാണാൻ കഴിവുണ്ടാവുക; പാലിശങ്ങളോ ചുപ്പങ്ങളോ കൂറങ്ങളോ ആ ചു ചു യാളുടെ മററാവങ്ങളേ, സപ ചു ദേശ്യം തോന്നാതെയും അന്യക്കും ദേശ്യം തോന്നാക്കാതെയും പറഞ്ഞുവേയ്യുന്നതു കഴിവുണ്ടാവുക; ഇതാക്കു വളരുക കിണണഞ്ഞാലോചിച്ചു മിനക്കുടാതെ ഓരിപ്പിന്നും എഴുതിത്തീർത്താണു നു തോന്നാതകവെള്ളിം, അതായതും ഒരു 'ലൈറ്ററിഡി'നു പാകമാകതകവെള്ളിം, അതു ലൈപ്പഹന്തയോ എ എഴുതി ഫലിപ്പിക്കുക; എന്നാൻ 'ലൈറ്ററിഡി' റിഡി ഓരി സീറി സ്ഥാനമായ തീവണിയാനുയിൽ പുണ്ടേതക്കു നോക്കിയാൽ കാണുന്ന കാഴ്കരാപോലെ കണ്ണപാടേ പാഞ്ഞുപോകുന്നതല്ലാതെ വല്ലതുമൊന്ന് വായനക്കാരൻ്തെ ഉള്ളിൽ ആണ്ടിയിട്ടും സാധിക്കുയും.

ഈ നാൻ ഈ സകലപ്പിച്ചു തുലികാചിത്രശാസ്ത്രം. ആതു തോളും ശരിയാണോ, അതുതോളും പ്രശ്നം മുഴുവൻ

വാസുവിൻറെ രൂലികാപിത്രങ്ങളാക്കു ചെല്ലേണ്ടതാണ്”; കാരണം, ഇവരെ മാത്രകയാക്കിവച്ചുകൊണ്ടാണ്” തോൻ ഇം വഴിക്കു പിന്തിച്ചുപോയിട്ടുള്ളതു”.

ഈ ഇം ഗ്രന്ഥത്തിൽ പിത്രികരിക്കപ്പെട്ട ഏല്ലാവയങ്ങൾ എറിക്കരെ എന്നിക്കും നേരത്തെ പരിപിതരാണ്. എന്നിട്ടും വാസുവാണ് അവരെ എന്നിക്കു വേണ്ടവിധി. പരിചയപ്പെട്ടതിൽനിന്നും തോന്നൽ. എന്തിനു വരെപ്പറ്റി പറയുണ്ടോ, ഇം എന്നാൽ തന്നെ എന്നിക്കു പരിചയപ്പെട്ടതിൽനിന്നും വാസുവാണെന്നു പറഞ്ഞതാൽ എറിപ്പോവാലും ഇന്ന് നിത്യജീവിതത്തിൽ പരിന്മാവശ്യം വല്ല അബദ്ധവും പററുമ്പോഴും, തോൻ വാസു ചിത്രികരിപ്പും ആ കടനിവൽക്കാലാഹലം അനുസ്ഥിക്കാറുണ്ടോ.

ഈ പുസ്തകത്തപ്പറ്റി ഇതുയും വിസ്തൃതിപ്പെട്ട ഒഴിവും മാക്കവാൻ, ഇതിൽ എന്നിക്കരുതുവോധിക്കാത്ത ചാലുകാര്യങ്ങളാ കണ്ണതുക്കി എടുത്തു ചരിയേണ്ണതുണ്ടോ. ഇം ഗ്രന്ഥ കാരണിന്റെ നർമ്മവോധിയം മററായെ നർമ്മവോധിത്തിനു മുമ്പിൽ, എങ്ങനെയോ ഒന്നു തെണ്ണണ്ണിശ്ചൂയതുപോലെ തോന്നുന്നു. എം. ആർ. നായകരുടെ മടികാരാണും മലയാളാശയജ്ഞ കീട്ടാതെപോയ സജീവകൃതികളെഛാല്പി വ്യസനിലൂതിലുണ്ടോ. ഇന്നവരെ പ്രസിദ്ധീകരിപ്പു എം. ആർ. നായകർ-സാഹിത്യഭാസ-സജീവകൃതികൾ തന്നെ ആരോഗ്യ വംഡ്യത്തിൽ രണ്ടായിരത്തിലേറെ പേജ് “നിരച്ചുണ്ടോ. ചുക്കണ്ണിയതു” അതിനെന്നിറ നാലിലൊന്നുകൂടി ഇന്നി പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനെടുണ്ടോ. യൗവനത്തിൽനിന്നും തന്നെ അകാലമുത്തുവടഞ്ഞ ആ ദേഹം, ആദ്യകാലത്തെ കാര്യാന്വയന്ത്രകളും ആന്ത്യകാലവും ആന്ത്യകാലവും തോഗബൈവശ്യത്തിനും വിഭിന്നമായിരിക്കുന്ന തിരഞ്ഞെടുത്തതു മാത്രമാണും ഇം കാണിപ്പത്തുയും. അതു കുറച്ചു കാലംകൊണ്ടും ഇതു ദയരെ എഴിത്തിന്നാണും നമ്മക്കു മട്ടപ്പുംപുന്നിട്ടിലെപ്പെന്നു നേരത്തെന്നു; പക്ഷേ, നമ്മുടെ ഇം അത്യശ്രീക്കും ആ മഹാപരിഗ്രാമിയിൽ മടിക്കരാം. ആരോപിക്കാനുമോ എന്നു സംശയമാണും.

ഇതിൽ ഈ ഗുമകാരനു പിണ്ഠെത്തു അബദ്ധമിതാവാം: സജീയൻ തന്റെ ഫടിയെപ്പറ്റി ചീല കവിതകളും ലേവ നാട്ടുമൊക്കെ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്; അതും, ഒരു ഹാസ്യകാരൻ രചനാവിശ്വേഷംാണനോക്കാതെ ഈ ഗുമകാരൻ അക്ഷരാത്മത്തിൽത്തന്നെ സ്പീകരിച്ചപോയി. രണ്ടാമതും, സജീയഹാസ്യത്തിനി വ്യക്തിവിഭേദങ്ങൾ നിന്നിട്ടില്ലെന്ന സംശയമുണ്ട്?പ്രാൻ, “സജീയൻതന്നെ അതും എത്രധികാർത്ഥവണ്ണ എടുത്തതടിത്തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്” എന്ന നിങ്ങൾക്കും നല്ല പതിയായെന്ന ദോന്തിയില്ല. സജീയനും ആരോടും ഒരു വ്യക്തിവിഭേദമില്ലായിരുന്നിരിക്കാം; മഹാത്മാകരാം അങ്ങാനയാണെന്നു നമ്മരിയാമാണോ. എന്നാൽ അതിനുതെളിവും, അതഭേദംതന്നെ പല വട്ടം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായാൽ പോകാ, തീച്ച്.

ഇതുവരെ എഴുതിയതിന്റെ ചുങ്കമുഖ്യമിതാണും: നമ്മുടെ ചീരപാരപര്യമനസ്സരിച്ചു മലയാളത്തിലെ അവതാരികാകാരന്മാരിൽ പോതുവേ കാണാറുള്ള നിറ്റിംഗഡാവ ഫോട്ടൂട്ടിയല്ല, എഴാണാണു സ്വപ്നപാടിമാനങ്ങളാട്ടു ചിയാണും എന്നീ കൊച്ചുചുന്നുകളത്തു മലയാളസംഹിതയുമാംഗത്തിലേക്കു അവതരിപ്പിക്കുന്നതും.

കൊഴിംഗാട്
20-8-1957

കെട്ടിക്കുള്ളമാരാരു

ഉള്ളിടങ്കൾ

ഭാഗം ഒന്ന്

- 1 കെട്ടികുള്ളമാരാര്
- 2 മഹാകവി ഉള്ളിടൻ
- 3 ദേശാന്തർ ചേലനംടൻ
- 4 ജി. ശങ്കരകുറ്റപ്പ്
- 5 പദ്മനൃഷി
- 6 നാലപ്പും നാരായണമേന്നോൻ
- 7 വിഭോൻ സി. എസ്. നായർ
- 8 മലയാളത്തിന്റെ “ആ”
- 9 സംജീവൻ
- 10 മുകുടാജാവ്
- 11 എസ്. കെ. പൊരുക്കാട്
- 12 വക്കം അബൈദാ വാദൻ

ഭാഗം രണ്ട്

- 13 ഉമർവഡ്യാം
- 14 ടാഗോർ—കമയിലും കവിതയിലും
- 15 ‘ജി’യുടെ ആഖ്യാനക്കവിത
- 16 വള്ളമേന്താംകവിതയിലെ
മുഖ്യതീക്ഷ്ണ
- 17 പദ്മനൃഷികവിത

ଓଡାହାଂ କେନ୍ଦ୍ର

കുട്ടിക്കുപ്പ് സമാരാര്

മാരാർ റാഷ്യിലോരു ശക്തിയാണ്. ഡേപ്പുടെ ഒരു ഇഷ്ടപ്പെടുത്തുമായ ഒരു ശക്തി. സാഹിത്യകാരന്മാരുന്നു പേരെട്ടതിട്ടുള്ള പലരെപ്പറ്റിയും ഇതു പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ല. തന്ത്രങ്ങൾക്കിഷ്ടുള്ളതു ഭാഗിക്കായി പറഞ്ഞു പേരുസന്ധാരിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ് അവരിൽ മിക്ക വരും. എഴുതിയതു് അവക്കു മേരുള്ള കാരണമായീ, റാഷ്യു് സ്വാഭാവികമായി അതോരു ഓട്ടവുമായീ. എന്നാൽ അവരിലോരാൽ സാഹിത്യസ്വഭാവഭേദങ്ങളില്ല എന്നിരിക്കുന്നു. ആ ഉദാസീനതയെ ആരും ആത്ര ശബ്ദമായി കണക്കാക്കില്ല. ഇവിടെയാണ് കുട്ടിക്കുപ്പ് മാരാർ, മറ്റൊള്ളുവരിൽനിന്നു വോട്ടുന്നില്ലെന്നതു്. മാരാരിലേപ്പ് കിൽ ഒരു വിടവു്, മാരാരിരിക്കുന്ന ആ സ്ഥലം ഒഴിങ്ങുന്നതു തന്നെ കിടക്കം. മറ്റാക്കും നികത്താൻ കഴിയാത്ത ഒരു വിടവു് ഇത്തന്നെ നികത്തുക എന്നതുതന്നെ ഒരു മാനുതയാണു്. അതു് ഒരു പ്രത്യേകശക്തിയെ കാണിക്കുകയുമാണു്. ഇത്തന്നെ പ്രത്യേകശക്തിയുള്ളവർ എത്തു റാഷ്യയിലും കരവാണു്. മലയാളത്തിൽ പറയുകയേ വേണു. നമ്മുടെ റാഷ്യയിൽ ഇത്തരത്തിൽ വളരു കൂട്ടുപെരുളും വരിൽ എറിവും മുത്തണ്ണിയ 'കയ' ചെലവാക്കി എറിവും വലായ ഒച്ചപ്പാടണാക്കിയ ആരം മാരാരാണു്. ജാത്യാതന്നെ പങ്കും, മാരാക്കു് ഇം കൗശലം അഭിയുമായിരിക്കാം. കേളിക്കൈയെനു മറ്റൊക്കെവെള്ളിട്ടുള്ള ചെണ്ണ മുണ്ണാണിവിൽക്കാണടിച്ചു് മാരാരാർ ഉണ്ണാക്കുന്ന ശശ്മിംഗ്രിലും? കുട്ടിക്കുപ്പ് മാരാരാർ ചെണ്ണ മലയാളംഒഴ്ചയാണെന്നുള്ളതു്. അതിനേൻ്തു അദ്ദേഹം അധികാർണ്ണിക്കുന്നു.

കും കോലുവെക്കാറില്ല. വെക്കേന്നോളാകട്ടു, നിർദ്ദാക്ഷി സ്ന്യും വീഴുന്ന ആ പ്രഹരം കന്ധാകമാരിമതൽ ശോക ശ്രദ്ധാവരം ശബ്ദം കേരം പ്രിച്ചുകൊണ്ടു കിടന്ന മുച്ചൻ്തും.

തനി മാരാർ, അഡ്യൂപകൻ, സൈക്രട്ടാർ, കലാകാരനം വിമർശകനം, പത്രപ്രവർത്തകൻ—ഇങ്ങനെ പല ജീവനം മാരാക്കണ്ടും. പുച്ചജ്ഞം വിന്റുണ്ട് ചർച്ചിലാണും ഇതിലായികും. ജീവനമുള്ളതായി കേട്ടിട്ടജുള്ളതും. പുച്ചജ്ഞം ഒപ്പതും; ചർച്ചിലാണെന്തും ഇന്തിയും. തീർച്ച പ്രൗഢിക്കില്ല. ഏതായാലും വിചിത്രമായ ഈ വിവിധ ജീവിതവ്യാപാരങ്ങളാട ഇടയിൽക്കൂടി സാഹിത്യകാരനായ മാരാർ നിന്തും നടന്നപോകനാ ആ കാഴ്ച മലയാളി മതിലെ തുടക്കിൽ ആക്കഷ്ണം മാറ്റു കാഴ്ചകളിൽ നന്നാണും.

നിന്തും എന്ന ആ വാക്കും തോൻ മനഃപും ഉപയോഗില്ലതാണും. മാരാരക്കരിച്ചെഴുതുന്ന ഏതു ചാത്രത്തിലും വളരെ പ്രാധാന്യം സന്ദർഭിക്കാവുന്ന ഒരു വാക്കാണെന്തും. യാമാത്മ്യം പിലപ്പോൾ മറ്റുതരത്തിലാവാശക്കില്ലും, മാരായുടെ ഏതു പ്രസ്തുതിയും നിർദ്ദിഷ്ടം എന്ന വാക്കുകൊണ്ടു വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്നതാണും. നിന്തും മായ വിമർശം, നിന്തും മായ വാസ്തവ്യം, നിർദ്ദിഷ്ടമായ എന്നുഹം... എന്തിനും? താൻറെ കളി, പിംഗൽപ്പും, മുക്ക ചീററൽ, കടനീ ത്തിൽ തുടങ്ങിയ നിറ്റും അഭ്യന്തരം നിന്തുപെട്ടുകൂടാവോ ലും. മാരാർ ചെയ്യുന്നതു കാണാനോടു, കണ്ണനില്ലെന്ന ആരാക്കും, അവയിലോരു ഭാക്ഷിണ്യമില്ലായും കടികൊള്ളുന്നബന്ധന തോന്നം. ഈ ഒരു അസാധ്യാരണവിശേഷം തന്നെ പ്രസ്തുതികൾക്കണ്ണാം എന്ന മാരാക്ക പാക്ഷം, നിശ്ചയമുണ്ടായിരിക്കയെല്ലാം. ഏതാംയാലും ആദ്യകാല അളവിൽ ഇംഗ്ലീഷതന്നെന്നയാണും എൻ്റെ ഉത്തരം. പിന്നീടൊരിക്കൽ ഒരു രസികൻ, മന്മുഖനുപരമായ പല വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയിരിയും മാരാരോടു പറയുന്നതുട്ടതിൽ, 'സാധിരൂ' എന്ന പേരിൽ അറിയേണ്ടനു ഒരു തൃട്ടണം നാം. അവക്കു കുറച്ച കാട്ടക, നിർദ്ദിഷ്ടമായി പെരുമാറുക മതലായവയിൽ അറിഞ്ഞും അറിയാതെന്നോ ഒരു പ്രത്യേകതാർപ്പണ്യം കാണാറുണ്ടെന്നും മറ്റും വിവരിച്ചു

കൊച്ചുക്കുകയുണ്ടായി. എന്തുതരം പുതിയ അറിവു സന്ധാരിക്കുന്നതിലും വളരെയധികം ഉത്സുകനായ മാരാർ ഇതു സക്കരുകും കേട്ടുകഴിഞ്ഞു, തന്നെപ്പറ്റിത്തന്നു ഒന്നത്ര ദിനം നടന്നതാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു. അതിനുംപുതിനു നേരു പറഞ്ഞു രസികൾ തുടർന്നു പറഞ്ഞു: ‘‘മാരാറ വേണ്ടുകയിൽ ഈ ഇന്ത്യത്തിൽ പെട്ടതാം.’’ ഈ സംശയം മാരാർക്ക് വളരെ ചിട്ടില്ലതായിട്ടുണ്ടോ കെട്ടിട്ടിള്ളതു. താജാരായ ‘സംബിര്യു’ ആണുന്നുള്ള അഫിസ്റ്റാവും കെട്ടിട്ടിള്ളു, ഫന്റീ സ്കൂപരഹായി, കനംതുടർയ്യ എന്നും ചില പ്രത്യേകതകൾനിമിത്തം, താൻ എല്ലാം തുടിയ മറ്റൊരു നീ സ്കൂപരാറിൽനിന്നും അല്ലോ വേറാട്ടാണുന്നതിലുന്ന തന്നെ അശ്വാസം കൊണ്ടാവണും മാരാർ അതിൽ സന്നദ്ധം ചിപ്പിട്ടിള്ളതു എന്ന തോൻ അനുഭാവിക്കുന്നു. പറഞ്ഞു കെട്ടിട്ടിള്ളു ഒരു കമ്മയാണു മേലെഴുതിയതു. ഒരു കമ്മ എന്നത് ഓക്കെവീണ്ടും അതിനു പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുകയും വണ്ണതില്ല.

മുഖ്യതീവി വിമർശനകാര്യി തന്റെബന്ധിച്ചിട്ടിള്ള ഭാഷാ പ്രണയികളുടെമേൽ മാരാർ നിരന്തരമായ ബോംബു വശ്വമാണു. മുഖ്യതീവി വിമർശനകാര്യി പറയേണ്ടതു വിമർശനത്തിന്റെ മുഖ്യർമ്മമാണെങ്കിലും. അതു ചെയ്യുന്നപാടം ഇടയ്ക്കും. ആളും ഒന്നും തന്നെ കേണൽതാജാരാ നീ മറ്റൊരുപാലത്തെ സാഹിത്യത്തിലെ ഒരുമുമ്പുതയ്ക്കും മാരാഭരായ സ്ഥിരമായ പ്രതിശേഖ്യപ്രകടനവുമാണു. തന്റെ തീരുമായ ഭാഷാപ്രണയത്തിന്റെ മുൻപുള്ളടക്കിയ മാരായുടെ വിമർശനവരംഗം സാഹിത്യത്തിലെ ഇത്തീക്കണ്ണികയും നിംബക്കും അഭ്യന്തരം സ്ത്രീപോക്കുന്നവാം, അതു, താനരിഞ്ഞതുകളും ഇത്തീക്കണ്ണികയും, ചട്ടനാമര ത്തിനേലോ മുതക്കമരത്തിനേലോ പടർന്നിട്ടിള്ളുതുന്ന നോക്കാറില്ല. സ്വാഭാവികമായി ഇതു പബ്ലിക്കേഷൻ മാരാക്കുക ചെയ്യും മാരാക്കുക സന്ധാരിച്ചുകാട്ടുകുന്നു. ആ നസ്വാദ്യ നേരു മാരാർ ഇപ്പുംപുട്ടുകയും ചെയ്യുന്ന എന്ന പറഞ്ഞതാൽ ആ വിരോധികളുടെ ആവിർഭാവത്തെ മാരാർ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്ന എന്നതും. അവരുടെ എതിർപ്പ് മാരായുടെ

ഗതിക്കുവിജ്ഞപ്പംവകുത്തുന്നതിനു പകരം, തന്റെ വികസനാ ഗതിയെ ഒരു ഉത്സബംപോലെ ആരാധനാപരമിക്കുന്നതിനുള്ളിൽ ഉത്സബമാവും ഉദ്ഘാഷ്ടവും മാരാക്കും ഉണ്ണാക്കിക്കൊടുക്കുകയേ ചെയ്യുന്നതുള്ള ആ ഉത്സവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ധാക്കാരം കാണാക്കാൻ അപദ്രവ്യം ആരാധനയും മാരാർപ്പ പത്രംപിടിപ്പിക്കാതെ മടക്കെ യായ്ക്കുംണ്ട്. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഈ പത്രംപിടിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളിൽ ഒരു കാര്യം മാരാർപ്പ വിന്മുറിച്ചു എന്നവരുടും പത്രം പിടിക്കുന്ന ആളുടെ പകലോണും 'വെളിയും' ഉരിക്കുന്നതെന്ന കുറ്റം. അതുപരമാവുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ മാരായുടെ ചക്കൽ വീജാട്ടം ചെണ്ട ശൈഖ്ഷിപ്പുണ്ട്. അതിനെന്ന് അനന്ത്രസ്ഥാനാരംഭവും രസകരവുമായ മുഴക്കുകയിൽ മറ്റൊരു സകലപകാര്യങ്ങളും നിങ്ങളെക്കൊണ്ട് വിനൃതിപ്പിക്കാനുള്ള സാമ്പത്തം മാരാക്കുണ്ട്.

ഈവിടെ ചെണ്ട എന്നായുള്ളെങ്കണ്ട തുണി ഉദ്ദേശിക്കുന്നതും രണ്ട് പുറവും ആരുടിന്നുംതാൽക്കാണ്ട് മുടി, പുറമേ എൻ്റെ കയർ വരിഞ്ഞുകുട്ടിയിട്ടുള്ള മരക്കററിയല്ല. അസാധാരണം താഴെയ്ക്കും. മോട്ടായും സൂട്ടായും മാരായുടെ ഭാഷാശൈലിയാണും. വിചിത്രമായിനു പറാിയ തന്ത്രം മനോഹരമായ ഭാഷ മാറ്റാരാളം. ഉപയോഗിച്ചുകൊട്ടിയും. മാരായുടെ അംഗ പ്രായത്തെതാഴെ നിങ്ങൾ യോജിക്കുകയോ യോജിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുകയാം.. എന്നാൽ ആ അഭിപ്രായ ഞാഡം പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷാരീതി— അംഗത്വം, തന്ത്രം മലയാളഭാഷയിട്ടുള്ള ആരുംഉണ്ടിയാമായ നോട്ടേംഡാണ്ടും കൊണ്ടും 'മാരായുടെ ഭാഷാശൈലി'. അംഗക്കം അനന്തസ്ഥം, കസ്തിയും കുലീനതയും, ആരുംസംസ്കാരവും. ആരുംഗലഫോട്ടിയും തന്ത്രം മലയാളഭാഷയിട്ടുള്ള ആരുംഉണ്ടിയാമായ നോട്ടേംഡാണ്ടും കൊണ്ടും 'മാരായുടെ ഭാഷാശൈലി'. അതും കൊള്ളുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രസില്ലാലും ശരി, തന്ത്രം മലയാളക്കിലും. ശരി, വായിക്കുന്നതും ഒരു രസവും അപ്പേജും ടാണി പാടില്ലാത്ത ഒരു സാഹിത്യാനുഭവവുമാണും. മാരാക്കും തന്ത്രം മലയാളക്കിലും. എന്നാരിതിക്കിലും. മാരായുടെ ലേവ നാഡും വായിക്കുന്നവാരം അതെഴുതിയും ആരും തന്ത്രം മലയാളക്കിലും. അംഗരിയില്ലെന്ന വിശ്വസിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണും. അം

തിലെ വാഹകരിതി അറു നൂതനവും പ്രസന്നവും ശ്രദ്ധയുമാണ്.

പട്ടാമ്പി സുന്തതകോളേജിലാണ് മാരാക്കട വി
ദ്യാല്പാസം ഉണ്ടായതു്. അവിടെനിന്നു് അഭ്യേഷം സംഹി
ത്യഗിരോധണി എന്ന ബിന്ദം പ്രശസ്തമാം വഴീയിം സന്പാ
ടിച്ചു. അതു കഴിഞ്ഞതിൽക്കുമ്പൊഴാണ് “ മഹാകവി വഴീ
ഞ്ഞൊഴുമായിരു സഹഘചര്യത്തിനു മാരാക്കിടവന്നതു്. അ
യികു. താമസിയാതെ മാരാർ വഴീഞ്ഞാളിന്റെ ഒരു
സെങ്കുട്ടറിയും കട്ടിക്കളെ സുന്തം പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഗൃഹ
വുമാണിത്തീൻ. ഇതുണ്ടായതു് വഴനരിച്ചിലാണ്. ഏല
യാളുള്ളിലെ ഫുറീവും കനംകുടിയ കവിതകളുടെ കത്താ
വായ നാലപ്പാടു നാരായ ണമേനവൻ താമനവും ടേനേ
രിച്ചിലാണ്. അംഗങ്ങെന മാരാക്ക സിലബിൾ സാഹഘര്യ
വും അവസരവും അനുല്പ്യമായിരുന്നു. മലയാളസാഹിത്യ
തത്തിനു വിശേഷമായ രണ്ട് വഴികൾ തുറന്നാവല്ല രണ്ട്
മഹാകവികൾ താമസിച്ചുകുന്ന ആ സ്ഥലം മാരാക്കട
സ്പത്രസ്ഥിഭവമായ സാഹിത്യവാസനയെ പ്രഖ്യാപിച്ചതു്
കയും ക്രമേണ അതു മാരാക്കു് സാഹിത്യത്തിലെ ഒരു
സ്ഥാനം സന്പാദിച്ചുകാടക്കുകയും ചെയ്തു

പ്രബലകായ ആ റണ്ട് സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും നടക്ക കു ടന്റകൊണ്ട് രണ്ടിനാലും മുൻകിമ്പേപ്പും തന്ത്രം അഭ്യുക്തിയിൽ നന്നാക്കൊണ്ട് മാത്രം മുൻകിമ്പേപ്പും കൊണ്ടോ, രക്ഷപ്രവർത്തക എന്നതു ചില്ലറിക്കാക്കും അസാഡ്യമായ ഒരു കാര്യമാണ്. മാരാരാക്കട്ട, ഒരു ചി പ്രവർക്കാൻ എന്ന നിലയിൽനിന്നും ഒരു ഉച്ച രന്നിട്ടില്ലാത്ത ഒരു സ്ഥിതിയിലായിരുന്നു. വള്ളംതാളിന്റെ കലാപാത്രരിയും നാലപ്പാട്ടിന്റെ ബുദ്ധികൂർമ്മയും, റണ്ട് മാരാരെ ആക്കിയ്ക്കി; ആക്കഷിക്കുകയും മാത്രംല്ല, അന്താവിട്ടും വിശ്വിക്കുട്ടി ചെയ്യു. ഇതിൽ ആരുപ്പും ആക്കർഷിയ്ക്കുതുറു സ്വാഭാവികമായി, ലളിതവും ഏദൃഢവും ഏദേഹമുൻ്നിയുമായ കലയാണ്. നാരാക്കം സഹിയില്ല. തന്റെ കൈവശമില്ല എല്ലാ കരകളിലും പ്രശ്നാഗ്രിയും, മാരാർ വള്ളംതാളിനെ പുക്കില്ല; ആരുദയില്ല. ഒരു ആരാധനയിടെ പോകും, മാമാരുടെ മുൻ

പറഞ്ഞ പ്രത്യേകസ്പാദവഹനസരിച്ചു, ഒരു നിർദ്ദേശമായ രീതിയിലാണ് വളരെതൊളിനെ പുക്കിയിയള്ളുകൊണ്ട് മാത്രം. കാരാക്ക് മതിയായില്ല മറ്റൊരു കവിയില്ല എന്ന മാരാർ ശം'ചു; എല്ലാവരെയും അടപ്പാക്കുവിച്ചു. ആ വളരെതൊഴിവാശ്വരല്ലെ. അങ്ങനെന്ന ക്രമത്തിൽ, ധൂതരാജുങ്ങൾ എന്നും പോലെ ഓപ്പേറേറ്റേണ്ട കനാഡിന്തീൻ, സാധി വളരെതൊളിനെ പല സ്വഹാത്യുഗ്രതകളെല്ലായും നിന്മിച്ചുവര്ദ്ധിച്ചു, ഫട്ടുതു, വശംകെട്ടു വിരമിക്കുയും ചെയ്യു.

ഈ തളച്ചുപ്പയിലാണ്, വളരെ മുമ്പുതന്നെ കാരായെന്ന തലയും ഒരു ചെറിയ സ്ഥലം വാടക്കിലും വാങ്ങാതു താമസിപ്പിക്കുന്ന നാലപ്പാടിൻറെ ബുദ്ധിവെബ്ബും മാരാരുളുക്കിവിട്ടുതു. താൻറെ തലയ്ക്കു കനം സ്ക്രിയതായി മാരാക്ക് തോന്നി. പഴയ പേന വലിക്കുവിന്തു" മാരാർ എഴുന്നേറ്റുന്നുണ്ട്. പണ്ട് താൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന എല്ലാറിനേയും, അസഹ്യമായ വെറുപ്പുടെ തിരിങ്ങുന്നോക്കി. "ചെ, എന്തെസംബന്ധം?" മാരാർ വിചാരിച്ചുപോലെ തോന്നി. "ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന ആ സാഹിത്യസ്ത്രികൾക്കു കരക്കെല്ലാം മുള്ളു മെന്തചാണിളിയ്ക്കു?" വെറു, നുലക്കരിലു വക്കുകയും മാത്രം! " മലയാളഭാഷയ്ക്കു ഇം കനം പോരാ എന്ന തീർച്ചപ്പെട്ടത്തു മാരാർ നാലുചുറവും നോക്കി: മാപിൽ നാലപ്പാടിൻറെ ഇളക്കി കട്ടിസ്ക്രിയ, മരു ഗാഹിനമായ, നോക്കത്തൊന്തു 'ചക്രവംഐ'വും, അതെ യരെ താൻറെ യഥാത്മയുടെ, മാരാർ മനസ്സിലാക്കാതെ ചോരാശല്ലാ എന്ന വാഷാദിച്ചുകുണ്ടാണെന്നുന്നു 'കണ്ണനീർത്തുള്ളി'യും. കീടങ്ങനും ഉരുതരം പ്രതികാരേഖയും സ്ക്രിയ ആശപ്പേണമന്ത്രങ്ങൾ മാരാർ ആ നണ്ടു കുവിതകളും എല്ലാം നേക്കും, ഒരു ബെട്ടപോന്തിൻറെ ധൂതിജോട്ടും സ്ക്രിയ ആപക്ഷ്യമായ അപോരതത്തുണ്ടും, ചക്രവംഐ നീതിൻറെ ധീകരാതപരമായ നോക്കത്തൊന്തുള്ളിയും സ്ക്രിയ സ്ക്രിയുടെ സ്ക്രിയ സ്ക്രിയ പരിശീതിയും, കണ്ടു സല്ലിപ്പും ആപ്പാസ കിട്ടി എന്നും തോന്നിയ മാരാർ, ഒരു പുതിയ

മാനദണ്ഡം ഉപയോഗിച്ചു് പണ്ടു താൻ അള്ളന എല്ലാ സാഹിത്യസ്ഥികളും വീണും അളക്കാൻ തീർത്ഥപ്രസ്തുതത്താം റസകരമായ ഈ പ്രസ്തതി ഇന്നീയും മാരാർ മുക്കി പ്രിടിപ്പി ആനാണു് എൻ്റെ വിശ്വാസം.

മരാധ്യസ്ഥികൾ റണ്ടു പ്രത്യേകസ്പാവവിശ്വാസങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷ് തിന്റെയും അന്ത്യാധാരങ്ങളിൽ കാണു കുന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് കുടയണ്ടു്. ‘ഡോക്ടർ ജക്കി ലും മിസ്റ്റർ ഹൈയും.’ എന്നാണു് അതിക്കുറ പേര്. നമ്മൾ തിന്മല്ലും പകരം കലംപ്രതിപത്തിയും ബുദ്ധി ചെവക്കുതവും സപീകരിച്ചാൽ ഈ കമ്മിറ്റീ, മാരാരാട സാഹിത്യചിവിതത്തിനും തമ്മിൽ കാരണക്കുറ പൊതു തന്ത്രം കാണിപ്പേണ്ട ആനാ താൻ പലപ്പോഴും അത്രുതപ്പേട്ടി കണ്ടു്.

ഇങ്ങനെന്നും കുറയാനുകൂലിലും, സാഹിത്യത്തിലെ മാരാർ യീരനും ഭൂക്തനമാണു്. തന്റെ അഭിപ്രായ ഞങ്ങൾ കാലുംപ്രാദേശികപ്പോതെ, പന്നു്, റണ്ടു്, മൂന്നു് എന്നിങ്ങനെ വെട്ടിട്ടിരിച്ചു് നിങ്ങളുടെ മന്ദിരക്കു നേരിയിൽ നീട്ടിവെക്കുന്ന ആ മാരാരെ, പതറിപ്പുണ്ടാ പ്രസാദമില്ലായും ഒരു തീണ്ടിയിട്ടില്ല. പ്രത്കികനായ മാരാരു കുടു പറ ദ്രോണ്ടിക്കുറ ലഹരിയാണു്. മഴ ചാറുന്നോരു കൈവശദളി ശീലക്കു നീത്താൻ സുക്രൂരംക്കെട്ടിക്കുകയും കൂടി ഒരു എന്നാടിയിട്ടും മതി; മാരാക്ക ചുരുങ്ഗിയതു് പത്ര മിനിച്ച ബേണു്. ഓനക്കിൽ, മാരാരുടെ കടയുടെ ആദ്യത്തെ കത്തിര അഹരാൻ കൂട്ടാക്കിപ്പി ആതു തകരാറു കൂടാതെ വഴിപ്പേട്ടാൽ കുമ്മിലും മറ്റൊരു കത്തിര, മാരാരുടെ കൈവേഗത്തിനു് തന്റെ ചുണ്ടാതി ആത്രു വേഗം അടിപ്പെട്ടതിന്റെ അത്മം. മനസ്സുഃലാവാത ഒണ്ടുവരു ചാഹി കാണിച്ചുകൊണ്ടു് ആഴ്ചനുറുക്കിണ്ടിട്ടുണ്ടോവും. ആതു ശാഖപ്പെട്ടതാൻ മണ്ണവിനിച്ചു്. ആ സാഹസപ്രയത്തി കൂടിണ്ടതു് കുട നീവുകുഞ്ഞി. അറുപത്ര വഴിലു കഴിഞ്ഞെത്തു മുത്തും മുത്തും നീത്തും നേരു മെല്ലെ വിടന്നു വരുന്ന അരിന്നും ശീല, ഒരു കമ്പി ഒറിഞ്ഞതു കാരണം, പകതി നീവുന്നു് അവിടെ നീലുന്നു. ആ ഒറിഞ്ഞതു കമ്പി

ഗരിപ്പുചത്താരെ വിട്ട് ദാരുയെ ശകാരിക്കാൻ രണ്ട് മിനിട്ട്. അതു കഴിഞ്ഞു വരുമ്പോഴേങ്കം, കക്ഷത്തിൽ വെള്ളിയന്ന പുന്നുകും താഴത്തു വീണാകഴിഞ്ഞിരിക്കും. അതെട്ടുകാൻ കട വീണ്ടും പുട്ടുന്ന. പുന്നുകമെട്ടതു പൊട്ടി തട്ടിയതിനുശേഷം മുൻകഴിഞ്ഞ പ്രവൃത്തികൾ വീണ്ടും ആവത്തിക്കപ്പെടുന്ന. അതിനീട്ടു് “മണ്ണ” അഡ് എത്തില്ല കാൽ പത്രമിനിട്ടിനാളും കട നിവൽ. അതല്ല, മണ്ണ ചിഞ്ഞു എന്നാിരിക്കുടെ, കട നിവൽമ്പോഴേക്കും മിക്ക വാറും ഒരു സാധാരണ ചെറിയ മഴ കഴിഞ്ഞിട്ടണാവും. സാഹിത്യകാരനായ മാരാരിൽ കാണുന്ന ശാംസുമോ കക്ക ശത്രയാ ഉടക്കികനായു മാരാരിലില്ല. മാരാർക്കന്നപോലെ ഇതെഴുതുന്ന ആംകും വളരെ ഇഷ്ടാപ്പുട് വികുർ യുഗോവിന്നു ഭാഷയിൽ പറയുകയാണണക്കാൽ, സാഹിത്യകാരനായ മാരായുടെ ‘പ്രംഹ’ തിരക്കതലബാണു് ലഭ കികനായ മാരാർ.

മഹാകവി ഉള്ളടർ

നില്ലീമമായ ക്ഷേണം സഹിക്കാനാളുള്ള ഒരു കഴിവാണോ പ്രതിഒ എന്നമംബക്കൻ ഒരു ചൊല്ലുണ്ട് ഇംഗ്ലീഷിൽ. ഈ നിവചനത്തെ മറന്നെണ്ണമാക്കി നോക്കുകയാണെന്ന കീൽ, മഹാകവി ഉള്ളടർന്നെപ്പോലെയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അട്ടത്തു നില്ലാൻതവന്നുയോ യോഗ്യനായ മററായ പ്രതി ഓശാല്പിയെ കണ്ടുകുട്ടുക എഴുപ്പുമല്ല. കേരളത്തിൽ പ്രതി ഓശാല്പിക്കുംാക്ക ക്ഷാമധിജൈനോ, മഹാകവി ഉള്ളടർന്ന കവിതയുള്ളതുന്നതു ക്ഷേണകുറമായ ഒരു ജോലിയാണെന്ന നോ അല്ല വിവക്ഷ. അട്ടത്തെപ്പോലെ ഇങ്ങനെ സാധാരണക്കാരെ ഉസ്സാഹാപ്പുചുരുക്കയും, എന്നാൽ, നില്ലുംശയം ക്ഷീണിപ്പിപ്പിക്കകയും ചെയ്യുന്നതരമാണിൽ, സാവ്വത്രികമായതോതിൽ, നാനാതരം പ്രസ്താവികകളുള്ളതു വയ്യാപ്പുഖായ ഒരു മാനൃതം കേരളത്തിൽ കാണാവാൻ പ്രകാസമാണെന്നു ഇവിടെ സ്വപ്പിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. മുത്തരമായ ഉത്തരവാദിത്വം നിറഞ്ഞ ഗവ സ്ഥാനിൽ ജോലി, സക്കാരിനും നാട്ടകാക്കം അഭിമാനകര മായനിലയിൽ കാര്യക്ഷമമായി നോക്കി പൊതുജന സമ്മതനായ ഒരേയോഗസ്ഥമന്നായി പെൻഷൻപററി; ഇങ്ങനെ മലയാളത്തിന്റെ ഭർഗ്ഗങ്ങൾക്കു മലയാളത്തിൽ അനുഭവിക്കുന്ന പല മൂലകളും ലോകം ഓഷ്ഠാവിഷയകമായ ശാഖകൾപ്പുണ്ടും വിശീ; പണ്ണിതാഗ്രേസരന്മാർക്കുടി അസുര ജനിപ്പി ക്ഷേമാറും നാലു ഓഷകളിലെക്കും. അസാമാന്യമായ പാണ്ഡിത്യം, സന്ധാരിച്ച; ഗഹനങ്ങളായ അനവധി വിഷയങ്ങളുംപററി സച്ചത്മകമായരീതിയിൽ അനേകം ലേവന്നങ്ങളുള്ളതി; കവിയശഃപ്രാതമ്മികളായ നിരവധി ചെറുപ്പക്കാരുടെ മുത്താമസമാണ്. വാത്സല്യസമേതം കൈയേററു; ഇതിനേംക്കൈപ്പറമേ താന്നിതന്നെ മഹാകാവ്യ ക്ഷേണ രൂട്ടേഡി ആത്മഗരീതങ്ങൾവരെ, സാഹിത്യത്തിന്റെ രേഖാട ശാഖയുംപിലും ഭാഡിപ്പുവെക്കാതെ, നിരന്തരം

കവിതകളിൽ മഹാകവിസ്ഥാനം നിപ്പുണാസം നേട്ട് കഴും ചെയ്തു. എന്നതായ മഹാത്മയ കർമ്മകൾപരത യാണോ! സാധാരണക്കാരനായ ഒരാരക്കു് ചേലുംനേതു കാര്യങ്ങൾ നിവർക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്ന ശ്രമി ക്കൊന്തിന്തനെ, ഞാൻ കണക്കാക്കുന്നതു്, അതുരെയും ജനമെടുക്കുക്കുണ്ടിവരുമെന്നാണോ. എന്നാൽ മഹാകവി ഉള്ളജ്ഞർ സാധാരണക്കാരനല്ല. കവികളിടുപ്പോലും അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ഒരാളിനാവുക അസാധാരണമാണോ. അതു സമന്വയവും അതുപോലെ പക്ഷേ, ചോദ്യം ചെയ്യപ്പുടാവുന്നതുമായ ഒരു ഉന്നതസ്ഥാനത്തയാണോ, കവിയും കലാകാരനും എന്ന നിലയ്ക്കു് അദ്ദേഹം അലക്കരിക്കുന്നതു്.

കേരളത്തിലെ ശ്രദ്ധപ്പെട്ട മുന്ന മഹാകവികളിലോ രാധ അദ്ദേഹമാണെന്നതിനെപ്പറ്റി സംശയമില്ല ഭാഷയുടെ ബാല്യദശയിൽ അതിനെ സർവ്വാദരണീയമായ വാസ്തവ്യത്താട്ട ശുശ്രൂഷിച്ചിരുന്ന ഭാഷാലൈമാനികളിടുടെ മുന്നണിയാൽ നാന്നാക്കുന്നതു. അദ്ദേഹമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. എന്നാൽ സംസ്കൃതഭാഷയും മഹാശംഖഭാഷയും തമിലുള്ള പിരപ്രാത്മിതമായ ആര ഭാഗംപിരിയലിൽ മഹാകവി ഉള്ളജ്ഞർ മലയാളത്തിന്റെ ഭാഗത്താണോ ചേർന്നാതകില്ലോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭ സംസ്കൃത അഭിനംഗം സാങ്കേതികാനുള്ളഡ്രിങ്കും കൈവെടിയുവാൻ അശക്തമായി എന്നാളിൽത്തു് ഒരു പരമാത്മാണോ. അതു നാമീമിതം. ആര രണ്ട് ഭാഷകളിടുത്തമിൽ ഭാഗംപാരിയന്നതിനു തക്കിച്ചുനില്ക്കുന്ന ഒരു കാലാധ്യാത്മകത സൂചിപ്പിക്കുന്ന കവിതാരീതിയിൽനിന്നും അദ്ദേഹാശിന്റെ പ്രതിഭയ്ക്കു് ലൗജിവരെ എഴുന്നേണ്ടാൻ കഴിഞ്ഞതിട്ടില്ല. പലപ്പും അതിനു ശ്രമിപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മികവൊറും പരാജയത്തിലാണോ കലാശിപ്പിട്ടിരിക്കുന്നതു്. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരമാജയ സ്വഭാവപോലും ആദരണീയസ്വഭാവംാണോ. കാരണം, ഒരു കലാകാരൻ എന്ന നിലയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്പാക്കിടക്കുന്നതു്, നാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതിലധികം നിസ്തൃണ്ടായി ആദരിക്കുന്ന

എന്നള്ളതിലാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതകളിൽ ഒഴിപ്പനായിട്ടുള്ളവ ധാരാളമണ്ണം. നമ്മുടെ താൻപര്യം എഴിച്ചപോയിട്ടുള്ള പല സാങ്കേതികരീതികളും അതു പോലെ വിരസങ്ങളായ ഇതിപുത്രങ്ങൾ വള്ളിക്കുന്ന നിന്ന് ഉപദയാഗപ്പെട്ടതുന്നതുകൊണ്ടും, അതുതന്നെ ആവശ്യത്തിലാണ് നീട്ടിച്ചെല്ലാമാവാം ഇതു സംഭവിക്കുന്നതു. മഹാകവി ഉള്ളടർശാണ് ഗ്രന്ഥകത്താവും എന്നറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ, പരേക്ക, നാം ശ്രദ്ധിക്കാതെത്തന്നെ പോകമായിരുന്ന പല കവിതകളും, മറ്റൊരു മഹാകവിക്കുള്ളപ്പാലെ അദ്ദേഹവും എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഒരു വ്യത്യാസഘടനയും; അവയിലെല്ലാത്തന്നെ നാമും നമ്മുടെ ഇരിപ്പിൽനിന്ന് അറിയാതെ ഏഴുനേരപ്പിക്കുന്ന സമ്മാന്യമായ ഒരുപോക പാണ്യിത്യപ്രകടനമുണ്ടു്. ഒരു കവി എന്ന നിലയ്ക്കു് നാം അദ്ദേഹാത്തതു സ്നേഹിക്കുന്നില്ല, ആരംഭിക്കുന്നയുള്ളിൽ. അരുംകാനേഴ്യാ വള്ളത്രെതാളിനേഴ്യാ അറിയുന്നതുപോലെ നാം അദ്ദേഹത്തെ കവിതയും മുടൈട്ടു അറിയുന്നില്ല. കാരണം, അദ്ദേഹം ഒരാളല്ല, ബഹുമാനവായ പാണ്യിത്യം കൊണ്ടുകൂടിയ ഒരു ശബ്ദവിശദ്ധമാണു്. അദ്ദേഹത്തിൻറെ വാഗ്രാലാസം പാണ്യിത്യത്തിൻറെതാണു്, പരിചയത്തിൻറെതല്ല. അതുകൊണ്ടും നാം അദ്ദേഹത്തെ കൂട്ടുനാശിനിന്റെയും പൊട്ടിപ്പിരിയുന്നതും നാമനായി അറിയുന്നില്ല. ബഹുമാന്യമായ ഒരു പാണ്യിതസദ്ധ്യപ്പിലാരിക്കുന്നപൊഴിഞ്ഞാവുന്ന ഒന്നുംവിശദ്ധമായുള്ള പരിചയത്തിൽനിന്നും ജനിക്കുന്നതു.

പാണ്യിതസദ്ധ്യപ്പിലും, എതാജാലും ലഭ്യവായെങ്കിലും സിച്ച വിശ്രമിക്കാൻ പറ്റിയ സ്ഥലമല്ലെന്നാണുത് തീച്ചയാണു്. അവിടെ നിങ്ങളുടെ വികാരശൃംഖലയും, എന്നതനെ പറയുട്ടു, ബുദ്ധിവികാസത്തിനും പാണ്യിത്യത്തിനും അതിനേരുന്നും നിങ്ങൾ കൂടി ക്ഷേണിക്കുകയും അവിാടനന്നും ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടവാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ മഹാകവി ഉള്ളടരിന്റെ കവിതകളും ലഭ്യവായോ എന്ന വായിച്ചു രസിക്കുവാൻ പററിയവയല്ല. അതോടു

ഗ്രന്ഥവിഷയമായി സ്വയം ഏറ്റവും മനസ്സിലുണ്ടാക്കാൻ തയ്യാറില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ നിരാഗപ്പെട്ടുകൊണ്ട ചെയ്യാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ വിചാര ചെളിം വികാരങ്ങെളിം എതാണ്ട് ഒരേ ഉച്ചപ്പിടിക്കാണു സദ്ധ്യാ തുടിയിരിക്കുന്നതു്. അതിൽനിന്നും ഓരോനീനെ വേർത്തിരിപ്പറിയുക സാധ്യാബന്ധകാരനു് എഴുപ്പുമിളി പണിയല്ല. ശിഷ്യഗണങ്ങളോടുതുടിയിരിക്കുന്ന ഒപ്പംബുധായ നാക്കട്ട ഇതു് എററവും രസകരമായ ജോലിശായി അനുഭവപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുന്നക്ക്ഷേരകൾക്കു തുട്ടത്തിൽ പ്രചരം സിഖിപ്പിട്ടിട്ടില്ല കൂദ്ധമിരിക്കുന്നില്ലെന്നതാം. സാഹിത്യപരമായി അവയ്ക്കു് ഇതൊക്കെ കോട്ടമാണെന്നു ല്ലെ ഇതിന്റെ അത്മം. അസാമാന്യമായ അവയുടെ സാഹിത്യഗണരവം നിമിത്തം, ഒരു ഗ്രന്ഥവിന്റെ കീഴിൽ പഠിക്കുന്നതാണു് സാശാന്യജനങ്ങൾക്കു തുട്ടതൽ ഗ്രന്ഥകരമേ നേരുള്ള സുചിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാരീതിയിൽ പ്രത്യേകതയാണു് ഇതിനു കാരണം. അതു പ്രായേണ സാഹിത്യപ്രണായികളായ സാമാന്യവായനക്കാരെ അലക്കുമാക്കിത്തു തുടി, സാഹിത്യമർമ്മജനകായ പണ്ഡിതനെ സന്ദേശിപ്പിക്കുവാൻ ശുചിക്കുന്നു. പണ്ഡിതനാമാക്കട്ട, അലക്കാരം തുടങ്ങിയ സാക്ഷതികയർമ്മജ്ഞങ്ങളിൽ സവിശേഷം ശ്രദ്ധവയ്ക്കുന്നവരും അവയിൽ അത്യുന്നതു് സന്ദേശിക്കുന്നവക്കാണു്. അവരെ സന്ദേശിപ്പിക്കുവാൻഈ മനസ്സിലുണ്ടെന്നു അനുഭവമേ അല്ലാത്തതോ ആയ ഒരു നാഡ്യപ്പനിമിത്തം അദ്ദേഹം കവിതാവിഷയങ്ങളെ സമീപിക്കുന്നതു് അലംകൃതങ്ങളായ സാക്ഷതികമാർമ്മങ്ങളിലുണ്ടാണു്. സാധാരണക്കാരനെന്നാക്കട്ട, അതോക്കെ കുത്രിമമാർമ്മായിട്ടും, അതു നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവനാപരിത്രം ഒരു രമാധാരമായ ഒരു പ്രപ്രയ്ക്കിയിൽ ഫലമായിട്ടും അനുഭവപ്പെടുന്നു. കലാപരമായ അനുഭവം സാധിപ്പിട്ടിട്ടില്ല സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രോലും, അതായതു് വല്ലുവന്നുവിന്റെ പ്രതീതി ജനിപ്പിച്ചിട്ടില്ല സന്ദരഭങ്ങളിൽത്തുടി, ആ അനുഭവം അവഗ്നിത്തിലെയിക്കം വിലക്കൊടുത്തു വാങ്ങിയതാണെന്നു ഒരു

ബോധം, വായനക്കാരിലുണ്ടായിത്തീരുന്നു. അന്തരും മുരം കൂപ്പുമായ മാപ്പ് നേളിലുടെ സഖ്യാശിപ്രതിഭാൻം ക്ഷേണം നിമിത്തം അഭ്യാസങ്ക ക്ഷേണിക്കമായുണ്ടാകുന്ന ഈ കലാ എന്തെങ്കിൽ വേണ്ടപോലെ തൃപ്പിവരാതെപോവുകയും ചെയ്യുന്ന വള്ളര പ്രഖ്യാസപ്പെട്ട് മേൽപ്പറ നീക്കി മോ എന്നായ ആകുട്ടി കടന്നവന്ന ദാരാക്കും, താൻ കടന്നവന്ന മറിക്ക വാഴാലുമായ തുറന്ന മറിക്കുള്ളാണെന്ന കാണ്ണേപാളം എന്നാവുന്ന ഒരു മനോചീകാരയേതുടണ്ട് ഇതിനു സാദ്ധ ശ്രദ്ധമന്ന പറയാം.

അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതയിലെ സംഗീതമാകട്ടെ, തീരെ തൃപ്പിക്കരാല്ല. അതു ഭാവനാചീത്രണങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മ മായ അന്തശ്വലനങ്ങളുടെ ആവശ്യം മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെ, പുത്രത്തെ നീന്തെ ഏകാധിപത്യത്തെ ബഹു മാനസികാൻ മാത്രം ശീലിപ്പിട്ടുള്ളൂ. പുത്രത്തെ നീന്തെ ലൂ പട്ടാളം എന്തിനിപ്പിന്റെയും പുതിയ ചാക്കകളോടുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻറെ പ്രതിപത്തിയും നടന്നപോകുന്നു. ഒന്നരണ്ടു പുതിയ ചാക്കകൾ ഉപയോഗിക്കാതെ അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിത അവസാനിക്കുന്നതു എന്ന് കണിക്കില്ല. വാക്കേ കരാക്കും അവയുടെ അത്മംപോലെതന്നെ പ്രധാനമായി സാഹചര്യപരവും സംഗീതപരവുമായ ഒരു വിലക്കുടിയു ണ്ണോ ഒന്നസ്സിലാക്കാതെ കവിതയെഴുതിയിട്ടുള്ള ഒരായ അം. സാഹിത്യത്തിൽ സൗഖ്യാദ്ധ്യപ്രതിഷ്ഠ ഉണ്ടിപ്പെടായി കണിക്കില്ല.

ഈതല്ലാം, കവിതയുടെ കലാപരമായ ഭാഗങ്ങതു മാത്രം സ്വർഖിപ്പുകൊണ്ടുള്ള അവലോകനമാണ്. കലാ പരമല്ലാതെ, കവിതയ്ക്കു വിജ്ഞാനപരമായ ഒരു വശം തുടിയുണ്ട്. ഇതിനെ ആസ്ഥാനക്കു കവികരാക്കും അവരുടെ കവിതകരക്കും വിലയിരത്തുകളാണെങ്കിൽ എന്നിക്കും സംശയമില്ല, മഹാകവി ഉള്ളടർ സപാണാവിക മായി പ്രമാണമാനനം ക്കുംക്കുമെന്നുള്ളതാണെന്നപ്പറ്റി. ഇതിനു കാരണം, വികാരപരമാണെന്നതിനേക്കാരും തുടക്കത്തിൽ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകര വിജ്ഞാനപരിസ്ഥിതിയാണ്. പുരാണങ്ങളിലെയും ഇതിഹാസങ്ങളിലെയും ആഷ്ട്രസ, സ്കാരത്തെയ്യം, ബസ്യിലു മറ്റൊരു പലതിലെയും അതാന്തരകളം മനോഭരമായ വർഗ്ഗങ്ങളിൽ കാണിച്ചുതന്നെ ഒരു 'കലിഡായോപ്പാ'നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത. കലിഡായോപ്പാലുടെ കാണന്ന ഏതു ക്ഷുപ്പില്ലില്ലിൻകൾണ്ണവും വർഗ്ഗങ്ങളിലുടെ സ്ഥാഖ്യമായ കാന്തിയാൽ ശോഭിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നെ ഇതിഹാസപരിസ്ഥിതിയും ഏതു ശ്രദ്ധിക്കുമായ വിഷയ ശക്തിയും. മഹാകവി ഉള്ളടരിന്റെ കവിതയിൽ വർഗ്ഗക്ക്ലാടിയിലുടെ നോക്കന്നോരു വിജ്ഞാനപ്രദമായ ഒരു കൗതുകംണ്ട്. പക്ഷേ, ആ ക്ലാടി സാമാന്യത്തിലധികം. വലതും കനം തുടിയതുമാകക്കൊണ്ട്, കൈകരം ക്ഷണിത്തിൽ തള്ളുകയും നാമതു താഴെ വെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മഹാകവി ഉള്ളടരിന്നു സംബന്ധിച്ച സകലതും തുടർപ്പാലെ വലതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണ്ഡിത്യം വലതാണ്, കവിതകര വലിയവയാണ്, വാക്കുകൾ വലിയതാണ്, അദ്ദേഹവും വലിയ ആളാണ്. അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻതുവർ പുതഞ്ചും. അദ്ദേഹവുമായി പരിചയപ്പെട്ട സംസാരിക്കുവാൻ ഭാഗ്യം എഡിലീലു ആ ആദ്യ ടാവസു, എതാൻ ഇന്നും ഓക്കേ. അനും ഹന്തുഭാനം ചെയ്ത ആ ഉള്ളംകൈയുടെ അസാമാന്യമായ മാത്രവാവും ആളുടെ ആകാരവല്പപ്പുവമാണ് എൻ്റെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായി സ്ഥിരമായി ഒരു ശത്രുവായി ഒരു ശത്രുവായി കാർമ്മയിൽ വരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെയുറുപ്പുരഥതാണു അതുമാത്രവഴി ഒരു ഉള്ളംകൈ പിന്നീട് എതാൻ സ്പർശിച്ചതായി ഓക്കേന്നീലു. പക്ഷേ, അതിനെപ്പറ്റി ആലോച്ചനോ ശേഖ്യം, അതിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ പരിഷമായ പ്രസംഗ സ്വന്നവും കവിതയിലെ സുവർമ്മില്ലാത്ത വാക്കുപ്രവാഹവും.

മറ്റും ക്രിക്കറ്റേനും കാർമ്മയിൽ വരുകയും തങ്ങളെ തോ
ല്ലിച്ച് ഉള്ളംകൈകയിൽ സ്ഥലംപിടിപ്പു എന്നു മാത്രവരെതെ
പുറി ആവലാതിപരിയന്നപോലെ തോന്നകയും ചെയ്യു
ന്നു. നിലാവുപോലെ മനോഹരവും ഹാർവ്വമായ അംഗീകാരം
ഹാളത്തിൽ ഇന്ന കാർമ്മകളുടെ നിശ്ചലകളെയല്ലാം പിന്നീ
ലേക്കെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.

ദോഷം ചെലവാടൻ

പ്രഗളം, രാധപ്പേട എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ താമ സിച്ച ശില്പിയുടുകളിലെ തടിച്ച ‘മുരുഖി’ മജ്ജ കണ്ണടവെച്ച സ്ഥലശരീരനായ ഒരാൾ, ലോകത്രൈ ടെല്ലാം സംശയാനത്തിലും സന്ദേഹത്തിലും വർത്തിക്കുന്ന മുഖഭാവത്തോടുകൂടി, നടന്നപോകുന്നതു കണ്ണിട്ടിലോ വാനിടയിണ്ടു്. കുചുപ്പുരം നടന്നകഴിഞ്ഞതിനശ്ശേഷം, ഫോറു്, താനോരു റിക്ഷാവണിയിലെല്ലാ സംശയിക്കുന്നതു്, അല്ലോ? റിക്ഷാഡ്യൂലിംഗം പോകേണ്ടതു്, എന്നു് ഓഫിസ്കുട്ടന്നപോലെ ഓഫോരും ഒരു റിക്ഷാക്കാരനെ വിളിക്കുന്നു. റിക്ഷയിൽക്കുന്ന കയറുപോരാക്കുന്ന റിക്ഷാവണിയുടെ തൊക്കം ശ്രദ്ധിച്ചു്, അതിനോട് സഹതാപം ജനിച്ചിട്ടുന്നപോലെ, റിക്ഷാക്കാരനുന്നു്, ‘‘എന്താദോ, വണിക്കും ബലം പോരേ?’’ എന്ന സ്വത്തു് ഉമായ ഫലിതസ്വന്തത്തിൽ ചോഡിപ്പുതിനശ്ശേഷം അതിൽ പതി ഞ്ഞിക്കുന്നു് തന്ത്ര ഉദ്യോഗസ്ഥലമായ യൂണിവേഴ്സിറ്റി കെ ലാക്കാമീ പോവുകയും ചെയ്യുന്നു. വഴിക്കു് ആരും പിടിച്ചടിയില്ലെങ്കിൽ യുണിവേഴ്സിററിയിൽ എത്തു്. അതല്ലോ പിടിച്ചടിയെന്നിരിക്കുന്നു, അന്നത്തെത്ത ആ യാത്ര എവിടേക്കായിരിക്കും, എവിടെ ചെന്നവസാനിക്കും എന്നാനും റിക്ഷയിലിരിക്കുന്ന ചെലവാടന്തരനു അറിഞ്ഞുകൂടാ. തന്നെക്കാണ്ടു് ഉപയോഗമുള്ള ലോക അതിലെ മറ്റൊളിവുകളുടെ അപേക്ഷകളുള്ളും ആവശ്യങ്ങളും യുണ്ടെന്ന നിഷ്പാമമായ ഒരൊരുത്തോടെ മാനിച്ചപോന്ന ചെലവാടന്നപോലെയുള്ള മരറായ മലയാളി ഇനി ഉണ്ടാവുക പ്രയാസമാണു്. ചെലവാടന്നീ ജീവിതത്തി സ്വീകരിക്കുന്ന മഹത്തായ വിജയവും പങ്കും, പരാജയവും ഇങ്ങ് ‘പരകാര്യമുഖം’ തന്നുണ്ടാവാം എന്ന പറയുവാൻ തോന്നിപ്പോകുന്നു.

പിന്താശീലം ദേഹത്തിലുണ്ടാവുകയിലും ശരിവാം ചെലനാടൻറെ മുഖത്തു രെഡികലും കണ്ണതായി ഞാനോക്കുന്നിലും ഉച്ചോഗിക്കേണ്ട വാക്കും വാസ്തവത്തിൽ ഗൗരവം എന്നിലും ചെലനാടൻഞായിരുന്ന ഉദ്ദോഗപ്രശ്നം ഡി, സ്ഥാനഃന്നാരാ, പേര് പെരുമയി. എന്നിവ മരറാരാജക്കണ്ണ കീഴ്തിയിരുന്നതെങ്കിൽ അധികാരിക്കുന്ന മുത്തു, അധികാരാ അറിവിൽനിന്നും അറിയാതെങ്കിലും, സ്ഥലംപി ടിക്കാനിടയ്ക്കുള്ള ഒരു വകുക അനുശാസ്യമായ ‘കന’ തെരഞ്ഞെടുത്ത ശരിവും എന്ന വാക്കുകാണ്ട് ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചതും. തന്റെ ലഭകൾക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ വല്ലപ്പംകൊണ്ട് ‘കന’ പിടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു അനുവദിക്കാതെ അധികം പ്രേരം കാണുന്ന പ്രധാനമാണ്. അതെന്നുകൊണ്ടും ആരുളാച്ചിക്കുന്നുവോളും ചെലനാടൻറെ മലയാളത്തിലുള്ള ‘ചെറുസ്ത്രൻ’ സ്വത്തുപമാണ്, ആ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ചെർന്ന സ്വത്തും ലഭിച്ച പ്രമാണമാനും കാശാന്തരം മാനിക്കനു മറ്റൊള്ളിവരുടെ ഇടയിൽനിന്നും, അവരുടെ സഹാരംമായ സമ്മതയേതാടക്കുടി മനോജ് നടന്നവരുന്നതും.

നന്നേ ചെറുപ്പായിരിൽ എന്നതനെ പറയാം, മേല്
നാടനമായി പരിമധിപ്പിക്കാൻ എന്നിക്കെ സംവർഥം ലഭി
ക്കേണ്ടണായി. അദ്ദേഹം അക്കാദമ്യത്തെന്ന യൂണിവേഴ്സിറ്റി
സിററീഷിലെ തലയാളിവാദാഗത്തിന്റെ തലവനാണ്. ഞാൻ
ഹൈസ്കൂൾ സ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയാം.
വീടിൽനിന്ന് മാറ്റാശക്തിയും. ഒരു കുട്ടിയുടെ ചുവരുണ്ടാക്കാണി
പ്രാബല്യം തോന്തരം, മരിവിടെന്തോ പോയിരിക്കുന്ന
ണം. അപ്രതീക്ഷിതമായി! ആ സമയത്തു മേലനാടൻ
വിജന്നവനു. അച്ചുവാൻറെ ഒരു വലിയ സ്നേഹിതനായി
കന്നതിനു പുഡം, ദേശക്കുടാടുക്കുന്ന പദവിയും പ്രശ്നപ്പി
യും ഞാനോത്തരം. അല്ലോ ഡേം കലർന്ന സങ്കാചത്തോട്
കൂടി, അദ്ദേഹം അപ്പിക്കുന്ന ആദാവോടെ, മേലനാടനെ
സ്പീകരിച്ചുപചരിക്കുവോൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. ആ ശ്രമവും
ഉച്ചപാദവും മറ്റൊരു അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചുവോ എന്നോ! ഇവിടു
നാണു തോന്നുന്നതു. കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പെയ്യ

വാൻ എനിക്കെ കഴിയും. മേലുന്നത്തെതല്ലാം നിവൃത്തി യില്ലാത്തതുകാണു് താൻ കെട്ടന വേഷങ്ങളാണു്; തന്നീ കേരാവും പ്രിയപ്പെട്ട കാര്യം, സുവമായി ശാസ്ത്രം കഴിച്ചു് ഇട്ടു് ഓരോ വെഞ്ചാഡുക്കങ്ങൾ ഉഖരിച്ചുകൊണ്ടു് കൂട്ടുകൂഞ്ഞമായമിച്ചു് ഗ്രാമ്യങ്ങളും അല്ലാത്തവയുമായ കമക്ക പറഞ്ഞും വെടിപറഞ്ഞും രസിക്കുകയാണു് എന്ന തോന്തിക്കുന്നതരത്തിൽ ലഭക്കിക്കേണ്ടതും പ്രാദശ്വലങ്ങളും വിസുമിച്ചുകൊണ്ട് സരസമായി സംസാരിച്ചു സമയം കളഞ്ഞവാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ചേലനാടൻ എനിക്കെ എക്സമയത്തിൽ ഓക്കേവാൻ കഴിയും. നാനാവിധിയായ ഈ പ്രാതിനിധ്യം, അല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേക ക്രക്കാരണം ചേലനാടൻ ലഭക്കിക്കതയുടെ നിരവശാലയും പുണ്ണ തുപ്പമാണോ ആനു് ഇട്ടു താൻ സംശയിച്ചു് അതുകൂടി തപ്പടാണു്. ‘‘സർ, കമ്മിയറി എങ്ങനെയാണു്? ഞങ്ങൾ കണ്ടിട്ടില്ല’’ എന്നു് ഒരാൾ പറഞ്ഞതാൻ മതി, ‘‘വീരാ വിരാടകമാരാ വിഡോ...’’ എന്ന പ്രസിദ്ധപദം ചോല്പിക്കൊണ്ടു്, അഞ്ചും സിലിച്ച കമകളിനടക്കായുടെ അടുത്തയും, ജനസിലഭമായ അംഗലാഘവമുള്ളിൽ കൊണ്ടു് ലാളിത്യം കൂട്ടന അംഗനമായുടെ ചുവർച്ചെരക്കെലിനെയും അധ്യക്ഷരിച്ചുകൊണ്ടു്, ചേലനാടൻ കമ്മിയറി ചുത്രക്കും. ആ സമയം, സുതേ സവ്പ്രാധാന്യം സിലിച്ച പ്രയന്നനില്ലെന്ന ആ ‘കന്പ’ എവിടെ പോരെന്നു് ആരെ കാണില്ല. ചേരടിക്കുകയാണെങ്കിൽ. ‘‘ആ; അതാണു് അഞ്ചും സം...’’ എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് മോക്കർ മററായ അഞ്ചും സം കാണിക്കുവാൻ തയ്യാറായി നെന്നുകൊണ്ടിട്ടില്ലെന്നു്. ഇതു പ്രായേന ചെന്നവസാനിക്കെക്ക, നിന്നനില്ലിൽനിന്നു് യാതൊരു അവലംബവമില്ലാതെ പിന്നാലേക്കു് അല്ലാലു്. തെളിഞ്ഞു തെഴുക്കുത്തി നില്ലുന്നതിലായിരിക്കും! കണ്ണനില്ലെന്നവക്കും ദയം തോന്നും. ചേലനാടനാക്കട്ട, അതോരു വെറും വിനോദം മാത്രമാണു്.

പിതൃക്കയോർ പണം ചെലവിട്ടുന്നതുപോലെ ജീവിതമെത അള്ളാ തുക്കി ചെലവിട്ടുന്ന ഒരു തരകാര്യങ്ങളു്. അവർ എല്ലാം മിക്കടി ദ്രാനിട്ടും, നാഞ്ചി ഇന്തുക്കും

ഇന്നതു ചെയ്യണം; ഇന്നിനു സ്ഥലത്തു പോകണം; ഇന്നിനു ആളുകൾ കാണണം; എന്ന തടങ്ങി ഒരു മീറ്റിട്ട് കഴിയാതെ സപ്പുകാര്യങ്ങളും പ്രേരാചിട്ട് തീർപ്പുപ്പെടുത്തുന്നു. ചേലനാടൻ ഇത്തരത്തിൽപ്പെട്ട അളവിലും. മാത്രമല്ല, ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു മഹാധൂതന്നുണ്ട്. ബൈബിളിൽ പറയുന്ന ‘ധൂതപ്പത്രനേ’കാരം ധാരാളിയാണ്. ‘നാ ത്രജിത് കാര്യം നാാളി’ എന്ന ലഭ്യവും ഏഴുപ്പുമിളിളിത്തമായ ഒരു മന്ത്രമാണ് ജീവിതത്തെ സംബന്ധിപ്പിടത്തോളം ചേലനാടൻ സ്പീകരിച്ചിരുന്നതെന്നു തോന്നും. ഈപ്പാടം നടക്കണ്ണതു നടക്കാട്ട്; മരിപ്പും പിരുന്ന, എന്ന ഭാവ ത്രിലപ്പാതെ, യാതൊന്നും മന്ത്രിട്ടി ഫാനിട്ട് നടത്താൻ ചേലനാടൻ പ്രത്യുഥം ശക്തനായിരുന്നില്ല. തന്റെ കോട്ടപോകരിൽ എംതല്ലോം സാധനങ്ങളാണ് കിടക്കുന്നതു എന്നതിനെപ്പറ്റിപ്പോലും. മനോപചിക്കുവാൻ ഇദാസീനനായ ഒരായ ആജാന പ്രേരാ മിനെപ്പറ്റി ഉള്ളാക്കിവെയ്യും!

ഈതു അരണം മന്ത്രിട്ടി വിവരം അറിയിക്കാതെ ചെലുത്തുന്ന ആക്ഷം ആപ്പോടു വേണമെങ്കിലും ചേലനാടനെ ചെന്ന പിടിക്കുടാം. മന്ത്രിട്ടി വിവരം കാട്ടതു ചെലുന്ന ആരംകാഡിഞ്ചിക്കും അദ്ദേഹത്തെ കിടക്കി പ്രയാസം. ഇതുകനിപ്പുവും ചേലനാടൻ ഉണ്ടാക്കിത്തീക്കണ വിഷമമല്ല. ഒരായ ഇതുമണിക്കു ചേലനാടനെ കാണാൻ ചെല്ലാമെന്നും മന്ത്രിട്ടി വിവരം കാട്ടതു എന്നാണിരിക്കുന്നതു. ഒ, ശരി എന്ന ചേലനാടൻ സമ്മതം മുഴും. പക്ഷേ, അതിനിലിട്ടും, വിവരമാണും കൊട്ടകാത്ത ഒഴാരാം, പെട്ടുന്ന കയറിച്ചെന്ന പറയുകയാണു്: ‘‘സർ, ഈപ്പാടാത്ത തന്ത എംബൾട്ടുടെ ഓന്ന് വരണ്ണം. ഒരു അടിയന്തിരകാര്യമാണു്. ഒന്നതുമണിക്കേടുപെ ചെന്നില്ലെങ്കിൽ കാര്യം തകരാറാവും. എംബൾട്ട് മകസ്സറ അധ്യക്ഷമിഷൻകാര്യമാണു്’’ എന്നും അധികാരം ഉൽക്കണ്ണായും വ്യസനവും പ്രശ്നപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നില്ക്കുന്നു. ‘‘ശരി,’’ എന്ന പറഞ്ഞും ചേലനാടൻ പറിപ്പെട്ടു. ആ വന്ന ആളുകൾ വിഷണ്ടിലാവത്തിൽ മരിപ്പും മറഞ്ഞും, തിരക്കാലം നടക്കണ്ണതു നടക്ക

ടെ; പിന്നെത്തു കാര്യം പിന്നെ എന്ന പ്രമാണം, തന്ത്രം കാര്യങ്ങളിലെന്നപോലെ, ചേലനാടൻ മറ്റൊളവയൽക്കെടുത്തില്ല. താനറിയാതെ ആദരിച്ചുപോന്നിരുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് മന്ത്രി ‘എൻഗേജ്’മെൻറ്’ നിശ്ചയില്ല. ആരം വീടിൽ വരുമ്പോരു ചേലനാടൻ കൃത്യം വീടിൽനിന്ന് നാനു പുറമേ പോയിരുക്കും. വരുന്ന ആരംകുട്ട് തന്നീ മിത്തം ഉണ്ണാകുന്ന അസ്ത്രകര്യം അനുഭിഡാര്യമാണ്. പക്ഷേ, മനഃപുംപ് ഡോക്ടർ വരുത്തിവെക്കുന്നതല്ല അതു. അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം മുഴുവൻ സന്ദർഭങ്ങൾക്കും അവയണാക്കിക്കൊണ്ടുണ്ട്. സാഹചര്യങ്ങളാക്കും ചാഠാവരുത്തുന്നതല്ല അഥവാ. ചിലസമയങ്ങളും ഇത്തരം സംബന്ധങ്ങൾ തുടക്കം ആക്കപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുണ്ട്: തന്നെ കൊണ്ടുപോയ ആളും വരാക്കുന്ന മന്ത്രി വിവരംതന്നെ ആളും. ദൗര്യതന്നെയുണ്ടാണെന്നും അഭ്യുദയം. ചിലപ്പോരു ധരിച്ചുവരാവുണ്ട്. അംഗീകാരവന്നാൽ, താൻ മറിറാരായകുട്ട് അസ്ത്രകര്യം ഉണ്ണാക്കിക്കുത്തിരുത്തില്ലെങ്കിൽ എന്ന ധാരണപോലും. അഭ്യുദയത്തിനാണാവില്ല. പരകാദ്യപ്രസക്തി ഉത്തരവാദിത്വം ഏററെടുക്കേണ്ട ഈ തെററിഡിയും രണ്ടും അതിന്റെ അനീഷ്യൂല്യമായ നിജീക്കത പ്രായം ശ്വിതം വഹിക്കേണ്ടതുകൊണ്ട് ചേലനാടൻറെ ഈ മറവി, പലതുകെയും ഓർമ്മയിൽ, ഒരു ഓർമ്മപ്രത്യീക്ഷ പകരം, അഭ്യുദയത്തിന്റെ ആക്കപ്പെടുത്താനും ആരം സ്വാധീനിക്കുന്നുണ്ട്. എന്ന ഞാൻ ഉറപ്പിക്കുന്നു.

മല്ലുകാവവും ആധുനികകാലവും തുടിപ്പേരുന്ന ഒരു ‘റോമാൻറിക്’ സ്ഥാനങ്ങാണ് ചേലനാടൻറെ നിൽക്കും. വടക്കൻപാട്ടുകളും, ആട്ടക്കമെകളും, തുളിലുകളും, മണിപ്രവാളയുറുക്കങ്ങളും ഇപ്പുപ്പെട്ടുനന്ന അതെ താൽപര്യ മേഖാട്ടുടി വള്ളതേതാളിനെന്നും ആശാനെന്നും ഉള്ളറിനെന്നും സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രാചീനനായർത്തവാട്ടിലെ, ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം സിഖിയും, പുരോഗമനോന്നും നായ, ഒരു സാഹിത്യകാരനായിട്ടാണ് ചേലനാടൻ പുറത്തു വന്നതു. വള്ളക്കാലം മുമ്പ് അഭ്യുദയം തുടങ്കുകയും,

കുട്ടകാലം ദേഹപ്പെട്ടനിലയിൽ നടത്തുകയും ചെയ്യു ഒരു മാസിക ഞാനിവിടെ ഓക്ഷൻ. ‘അങ്ങളോദയം’ എന്നായിരുന്ന അതിനെ പേര്. ഇത്തടിനെ നീകി പ്രകാശം പരമതാൻ തുടങ്ങുന്ന ഒരു പ്രഭാതഘട്ടിന്റെ നാലു ദിവസു പൂവിപ്പിക്കുന്ന സൗത്രധ്യാഹനായിട്ടേ താൻ സ്വയം കുത്തുന്ന ആളി എന്ന പേലനാടൻ കുത്തിയിരുന്നപോലെ തോന്നം. അതുകൊണ്ടു ആദ്ദേഹം തുള്ളുന്നമായിരുന്നു. ‘അങ്ങളോദയ’ ത്തിലെ മണ്ണംബാൻതുള്ളു.വെയിലിൽ ദ്രോഗംലത്തി നീറു ദ്രോഗമായ തണ്ണു. വത്തം ഖനത്തിനെക്കു രക്തത്തുടച്ചു തുള്ളു തുള്ളു. കിടപ്പണ്ടു. ആ ചുട്ടുകൊണ്ടു പേലനാടൻ തുള്ളുനായിരുന്നു. അതിലധികം ‘ചുട്ടു’ ആവശ്യപ്പെട്ട ഫനവർ ക്ഷമകേടുകാട്ടി മനോട്ടു. ഓടകയാണെങ്കിൽ, ഓടിക്കാളിള്ളെട്ട്. പേലനാടെനു കലപമില്ല. ഏഴുത്തമുഖ്യരൂപം തുള്ളു. ആട്ടക്കമമകളിലെ ഗാനമായുണി ചൊരിയിനു പദ്ധതിയും പാടിക്കൊണ്ടു, ഇപ്പുമുള്ള കുട്ടകാരകമായി അവ പാട്ടുകൊണ്ടു, ഇരുട്ടുംശിഞ്ഞ ‘അങ്ങളോദയ’ ത്തിലെ തണ്ണു പിടാത്ത ചുട്ടുകൊണ്ടു താൻ തുള്ളുനായി കൊള്ളിം. എന്നായിരുന്ന പേലനാടൻറെ സാഹിത്യം ത്തിലെ നിലപാടു എന്ന തോന്നം.

ഈ ശാലീനത പേലനാടെനു പഴയ മട്ടകാരകടയാളം പുതിയ സാഹിത്യപരമ്പരകമായിട്ടുണ്ട്. കുട്ടിക്കാളുള്ളൂ. യോജിപ്പിനും സഹായിക്കുന്ന ഒരു നല്ല മല്ലുസ്ഥമനാക്കി തീരുത്തു. മല്ലുസ്ഥൻ എന്നല്ല, സ്ഥാപനം എന്നാണു പറയേണ്ടതു. കാരണം, സാഹിത്യത്തിൽ മാത്രമല്ല, മലയാളികളുടെ സാഭ്യപ്രാജ്ഞിവിതത്തിൽനിന്തുനെന്നു, ഒരാൾ എന്നതു വിട്ടു, ഒരു സ്ഥാപനത്തിനീറു പ്രാധാന്യം പേലനാടു കീട്ടിവന്നിരുന്നു. പേലനാടൻറെ സഹായം ആക്ഷേപി പ്രോഡാഷ പോരും. തേടി പോകാം. മരിറാരായ അതിനിടയ്ക്കു ആദ്ദേഹത്തെ റാബ്യിക്കൊണ്ടുപോരും ട്രൈക്കാസ്റ്റു എല്ലക്കിൽ, പേലനാടൻറെ സഹായം ആ പെന്ന ആരാക്കു ചാലിക്കേരുന്നിള്ളിതു തീർപ്പുയാണു. തുറന്നു ശുമക്കിൽ എപ്പോഴും ആദ്ദേഹം വിജയിക്കാറില്ലായിരിക്കാം. മലം. എന്നതായാലും, കുട്ടാളിവിശ്വാസത്താട്ടുടി നമ്മുടെ കു

കൃത്തിൻ യമാഗ്രക്ക് സഹായിക്കാൻ തയ്യാറായിട്ടുള്ള ഒരാളെ കിട്ടുക എന്നതു തന്നെ എന്നാൽ ശപാസ്വാണം! അദ്ദേഹത്തിന്റെത്തുടർന്ന് നിങ്ങൾക്കുന്നതാകട്ടെ, ദരേസമയ മുതുവാനും വിജ്ഞാനപ്രവൃത്തിയാണ്. ഇതിനുപയാനകാമനം, അദ്ദേഹത്തിന്റെപകലുള്ള കമയുടെ അക്ഷയപാതയാണ്. അവസാനിക്കില്ല എന്നുള്ളതാണ്. ആ കമകൾ പറയുന്ന നാകട്ടെ, രീക്കലും തന്റെ പണ്ണിത്തുപ്രകടനത്തിനായിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതും, കേരളക്കാളുടെ വിനോദത്തിനാണ്. തന്നീക്കു് ആ വിഷയത്തിലുള്ള ചാണ്യിത്യത്തിന്റെ പരിധി എത്ര ഉണ്ടെന്നുള്ള കമപ്പോലും, ചേലനാടൻ എപ്പോഴുക്കിലും ഓക്കോട്ടുണ്ടോ എന്നുള്ളതുസംശയമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമകൾ കേട്ടാകാണ്ടിരിക്കുന്നവാം മറ്റു സർപ്പകാര്യങ്ങളും വിനൂരിച്ചു്, കമകളിലെ ഇത്തിപ്പത്തിനുസരിച്ചു്, നാം തദ്ദോളിക്കേതുനാണ്ടുനാട്ടിലോ, മഴച്ചാലും കണ്ണിപ്പാണികൾ തുടങ്ങിയ കമകളിവേഷക്കാരുടെ സ്വന്മാ, ഓരോന്മാത്രയാണു. കട്ടിച്ചാത്തക്കാരുടെ സേവകിക്കുന്നവരും മുതിന്നുവേണ്ടും ജീവിക്കുന്നു. കട്ടികളെയും മുതിന്നുവേണ്ടും പുഡിനാരെയും ഒരുക്കപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്ന ചേലനാടൻറെ കമാക്കമനപാവം. ഓക്കെ സോം അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ അട്ടത്തിനും കമ പറയുന്ന പോലെ തോന്നുന്ന റോബിന്സൺ കുസോവിനുന്നേയാ മറ്റൊപ്പാലെ ഒരു വിജ്ഞാനാതു പീപിൽ എ കാഞ്ജിവിതം. നാഡിക്കേണ്ട ഒരു സന്ദർഭം വരുകയും കൂട്ടകാരനായി ഒരാളും വേണ്ടാക്കിൽ കൂട്ടതാരസിക്കവാൻ തരാമെന്നു് ആരുകിലും ഒരാസൃഷ്ടിം എല്ലുകയും ചെയ്യാൻ ആ ആരു ആരായിരിക്കുന്നുമെന്നതിനെപ്പറ്റി ചേലനാടനു പരിചയമുള്ളവക്ക് സംശയമുണ്ടാവില്ല. പക്ഷേ, ഇന്നി എത്രചെയ്യും? ആ കമാക്കരം. കമകളിൽ മറ്റൊരു ലോകത്തിൽ പോയിക്കഴിഞ്ഞു! അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിഃജീക്ക മായ സശ്രദ്ധവും പരോപകാരത്തിന്പരതയും കാർമ്മയുള്ള വരാകട്ടെ, അത്തരമൊരു നല്ല ‘അമ്മാമനെ’ കാണാവാൻ ചുറ്റും പുമാ തിരഞ്ഞെന്നോക്കുന്നു!

ജി. റൈറ്റർമുൻ

മെല്ലിന്തു ക്ഷീണിച്ച ശരീരത്താട്ടുടിയ ജി. വള്ളരയികാം വായിക്കെന സ്പാവക്കാരനാണ്. കോളേജ് ഒരു ദിവസം കാലമെത്തുന്നേറ്റാൽ എന്ന മിവക്ഷ്യരംചെയ്യുന്നതിനുടക്കി സമയമില്ലപ്പോ എന്ന യേശ്വർ പരിഗ്രമിക്കുന്ന ജി.യുടെ തൃത്യനിർവ്വചനങ്ങളുകും ഒരു പട്ടാളക്കാരനാണ് കിട്ടിയതെങ്കിൽ അധാര നീ സ്രൂഷംസം ഒരു സൗന്ദര്യകനായേനേ. പ്രകോപം, അല്ലൂപ്പനംസം സ്വഭാവം അറുവളരുമായെങ്കിൽ ജോലിയല്ല; ജി. ആവശ്യത്തിലെയിക്കം വിനയശരീലനമാണ്. ഈ കത്തകം ഒരു ഔദ്യുല്പന്നമായിട്ടല്ല, ജി.യുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെ നടപടിയിട്ടാണ് വളർന്നവന്നിട്ടുള്ളതു. അതു വിശേഷിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ മറ്റൊരു പലരേക്കാളും കാമ്പനായ ഒരു സൂഹ്യത്വം കവിയുമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

രൌക്കൽ ‘മാരുമെൻ’, ‘നിങ്ങൾക്കേററവും ബേംധിയി പുള്ളിള്ള പുന്നുകും എത്താണും?’ എന്നൊരു ചോദ്യം ചോദിപ്പിന്നും ഇതായിരുന്ന ജി.യുടെ ഉത്തരം: ‘‘ഗൈതാജി ലാ; ആനിക്കും അതല്ലാതൊരു വേദമില്ല; അതല്ലാതൊരു കാവ്യമില്ല. സംശാരണത്പരത്തിന്റെ പുഴിയിൽ മയണ്ണാക്കിടന്നിക്കുന്ന എന്ന കല്പകിവിളിച്ചു’’ അതു മധ്യരഞ്ചേഷ തീർപ്പിച്ചുണ്ടും: ‘‘ഉണ്ണാരു! ഉയരു! പ്രപഞ്ചങ്ങളാളും വളരു! നിത്യസംബന്ധം നകത്രു! ആത്മാവിനെ പവിത്രിക്കരിക്കും! പുക്കൾതാഡികളിട്ടെന്തും. നക്ഷത്രചഞ്ചാലികളിട്ടെന്തും. ചിത്രങ്ങളാൽ അലംകൃതമായ പ്രപഞ്ചമുള്ളപടം മറച്ചും റിക്കനു ആ പ്രേമസർവ്വസ്പദത്തിന്റെ പ്രിയശർന്മമായ വദനം ഗൈതാജിലാ ചുണ്ണിക്കാണിച്ചുതുങ്ങാം.’’ ഈ അഭിപ്രായം എറുതേതാളും നിഃജ്ഞങ്ങളവും ഹാർവ്വമാണോ അതു ജൂം ജി. ഒരു മഹാകവിയുമാണ്. ജി.യുടെ കവിതകൾ കൈള്ള പ്രമോദനം എത്തുന്നെന്നയായിരുന്നാലും അവയിൽ

മർപ്പമെല്ലാതെ കാണന്ന ആദ്യത്തേക്കപരിമള്ളത്തിനു വോതു ശ്രീതാജ്ജലിയാണെന്നു നിർപ്പിവാദമാണ്.

ജി. ശരിയായി കവിതയെഴുതാൻ തുടങ്ങിയതു്, 'ആത്മകപാഷിണി'യിലേക്കയെല്ല ഒരു കവിതയെപ്പറ്റി മഹാകവി വള്ളങ്ങോളിഞ്ചു പകാൽനിന്നു് അഭിരാനന പരമായ ഒരാഴ്വതു് കിട്ടിയതിനുശേഷമാണെന്നു. അതിനു ശേഷമാണു്, ജി. പറയുന്ന, 'ഞാൻ കലാരാധനയ്ക്കായ ഞാഡിയതു്; ഞാൻ ജീവിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു്.' കലാരാധനയും, ജീവിക്കുക എന്നതിനു് ജി. കൊടത്തിട്ടുള്ള അത്മം. മലയാളത്തില്ലും.ബന്ധിച്ചേട്ടതോളും, ജീവിക്കാതിരിക്കുക എന്നപ്പേം കലാരാധനയുടെ അത്മം? അതു കൊണ്ടോരുംകൊണ്ടും, പക്ഷേ, മലയാളസാഹിത്യകാമക്കാരുടെ മുന്നാണിയിൽ നില്കുന്ന ജി.എം ഉപജീവനമായും ആദ്യപക്കജോലിയിൽ തേടേണ്ടിവന്നതു്!

കുറക്കുമ്പത്തു ഉത്സാഹഗൈലമാണു് അഭ്യേഷണതു ഇന്നു കാണുന്ന രീതിയിലാക്കിയതു്.

'വേല നാളു, അജഗത്തിനിന്നും വേളവും വിളംബരം ചെയ്യുക...'

എന്ന തുടങ്ങി, അതെഴുതിയ ആളുടെ ഉത്സാഹഗൈലഭന്തു കുറിച്ചുതന്നെവാന്നുവഗക്കയുംപുരീക്കുമാറു്, ആപാദചൂഡിയും മനോഹരവും മധുരവുമായ ആ കാവ്യത്തിലുംജമുള്ളതിന്തിരിക്കുമുണ്ടു്. ജി.എം സാഹിത്യസംബന്ധമായ ഉത്സാഹഗൈലത്തിനു് അല്ലും ഒരയവു വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ അതിനെ പ്രായത്തിനു സഹജമായ സ്വാംവികമായ അലസത യാക്കത്തക്കരുള്ളും അഭ്യേഷത്തിന്ചു തുടക്കം അതു ആദ്യമാണണംബുട്ടുള്ളതു്. തെററിഡിക്കേണ്ടതില്ല; പ്രായത്തില്ലും.ബന്ധിച്ചേട്ടതോളും. നോക്കുകയാണെങ്കിൽ ജി.എപ്പോഴും ചെറുപ്പുക്കാരനാണു്. കലാരാധനകൾനിന്നു നില്ക്കുന്നുണ്ടോ.കീറ്റുയായും അല്ലും.

കുടുക്കുന്നതെല്ലാമായിരുന്നാലും ശരീ, ജി. ഒന്നാമതായി ഒരു സാഹിത്യകാരനാണു്. അഭ്യേഷണത്തിന്ചു സാഹിത്യും ആവേശപ്രധാനമാണു്. കവിതയ്ക്കും ഗദ്യങ്ങളി

സം മററിഞ്ചു കാണാനെ ഒരു ജീവനം സ്വാദ്യൈവും ജീ. എഴുതുന്നവയ്ക്കുണ്ട്. ഒരു പ്രഥമനുകരം വശീകരണശക്തി യും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിപാദനരീതിക്കും സ്വാധീനമാണ്. എത്ര പരംതാലും വ്യക്തമാകാതെ ചില വികാര പിശേഷങ്ങൾ ചൂതുക്കൊച്ചു ചില വാക്കുകളുടെ സ്വന്തമായ പ്രയോഗം കൊണ്ട് എദ്ദുമ്പോൾ യാം വാണിം. വ്യക്തമാക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾക്കുള്ള ഒരു പ്രത്യേക മെച്ചമാണ്.

‘‘ആ മനോഹരിയുടെ നീലനേത്രാകാശത്തി—

ലാഭദം പറന്നപോയും മനനമതിട്ടുരാം’’

എന്നിങ്ങനെ, വ്യക്തമായുമരമായ ഭേദമുഖ്യമായ ഒരു പ്രത്യേക വിശേഷിച്ചു. വ്യക്തമായ ഒരന്തരീക്ഷം കാണാമ്പും കുടുംബങ്ങളും ജീ. അവയുടെ ആരാധനയ്ക്കു പാതുമായിരിക്കുന്നു. ഈ ആരാധനയെ മുട്ടത്തിൽ തെളിയിക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ കൗണ്ടിലും കുമ്ഹണായിട്ടുണ്ട്. ഉംഖിൽ ഒരു യുവകവി ജീ.കും ഒരു കത്തയച്ചു. അതു രണ്ടുനീ വരിവായിപ്പുണ്ടോക്കും ജീ.കും സംശ്വേം തുടങ്ങി: ‘‘ഈ ആളുള്ള ഒപ്പുമാംജനത്തിനുള്ള കത്തും അബൈദ്ധത്തിൽ, ലക്ഷ്യം കൂടി മാറി വന്നതായിരിക്കുമോ?’’ എക്കിലും ഭാഗ്യവശാൻഡി ജീ.കും അതു മുച്ചുവൻ ഇരുന്നു വായിക്കാനുള്ള ക്ഷമ മുഖം പക്ഷേ, ലഭ്യയില്ലായ്ക്കും ഉണ്ടായി. ഒട്ടവിൽ എഴുതു, ‘‘അതും അംഗങ്ങൾ സംശയിക്കപ്പെട്ട ആക്കുള്ളതല്ലുണ്ടോ, അതു കിട്ടിയ ആശക്തതനെന്നയുള്ളതാണെന്നോ. മനസ്സിലായി. ‘‘പ്രണയഗീതളമായ ഒരുത്തും! യുവാവുതന്നെന്നയായ ജീ! ആട്ടട, അതു വായിക്കപ്പോരു എത്രതവണ ജീ യുടെ കവിരംഗതാഭ്യർത്ഥനയും തുടരുതും? ’’ എന്നും ആ സംഭവത്തുക്കു റിച്ചുണ്ടായ എൻ്റെ ചോദ്യത്തിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി ആക്കുള്ളപസ്പരത്തിലുള്ളതായിരുന്നു. അതു ലഭ്യാകരമായി അദ്ദേഹം കത്തുന്നു ആ മനസ്മിതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലാക്കാനും അസ്പദിക്കാനും വയ്ക്കാനും.

അവഗണ്യത്തിനും മാറ്റു. അല്ലെങ്കിൽ നാട്ടോടിഭാഷയിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ ‘തോണി’ കൊടുത്തു മററിക്കി

വയെ അവ്യക്തമാക്കി വായനക്കാരരാൻറെ ഭാവനയ്ക്ക് വിട്ട് കൊടുക്കുന്നതാണ് “കലാസ്നേഹിയുടെ മർമ്മമെന്ന ജീ. കയ്യും ഇതു മനോഹരമാണ്” ജീ.യുടെ കവിതയെക്കിൽ ഇതിലധികം മനോഹരമാണ് “അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗം. ശ്രോതാക്ലൈഡ് ഭാവനയ്ക്ക് ചീറുകവെച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്ന അതു മഴുവൻ കുപിതാമയമായിരിക്കും. ആക്കം സ്പാസിനമല്ലായ്തു പ്രതിപാദാരിതിയുടെ ഒരുവക്ക് പത്ര മകാണ്ട് അതു” ആപാദചൂഡിയും മനോഹരവും സചേത നമ്മകാരിയൈംങ്ങനും ജീ പ്രസംഗാവസ്ഥാനംവരെ ഒരൊറ്റ നേരംപാക്കുകയില്ലോ. പറഞ്ഞും പാശകയില്ലോ; സുചി വീണാൽക്കൂട്ടടി കേരകത്തെക്കവണ്ണും, സദസ്സിനെ നിറ്റി സ്വീകാര്യകയും ചെയ്യും. ഇതിന്റെ രഹസ്യമെന്തെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ, “വാന്നുവം പറയാമല്ലോ, എനിക്കുത നീ അറിഞ്ഞതുകൊണ്ടായിരിക്കുയില്ലെന്നും നീ മിക്ക വാറും സംസാരിക്കുകും” ശ്രീനായാർന്നു കൈമലത്തി കൊണ്ടണ്ടായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫറുപടി.

രോളുടെ കൃതികളെയും പ്രസ്തുതികളെയുംപറിയുകളും അടിപ്രായം, പക്ഷേ. വരാനിരിക്കുന്ന തലമുറയ്ക്ക് വിട്ട് കൊടുക്കുകയായിരിക്കും ഉത്തമം. എന്നാൽ ആ ദേഹം നമ്മുടെ കാലത്തു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ സ്വത്തും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തെവവിശേഷങ്ങൾ നമ്മുടെ അവകാശവുംഡാണ്.

മരാറ്റാവത്തെയും സ്വപ്നാവംപോലെതന്നെയാണ് “ജീ.യുടേന്നും. അതു പലതും കൂടിച്ചുർന്നതാണ്”. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം, തന്റെ സാഹിത്യം പോലെതന്നെ, ആജവശാല്പ്പാനമാണെന്ന പറഞ്ഞതാൽ തെററില്ലെന്നും അതു “അന്തല്ലുാരകില്ലാത്തതല്ലെ. ക്ഷമ, അക്ഷമ; വിശ്വാസം, അവിശ്വാസം; യുതി, യുതിയില്ലായും; അശീപർവ്വതത്തിന്റെ പൊട്ടുപോലെ അതു അനിശ്ചിതവും, എന്നാൽ പൊട്ടിക്കഴിഞ്ഞതാൽ അതു ശക്തിമരുത്തായ അവശ്യം, കെട്ടിനില്ലെന്ന തടാകത്തിന്റെപോലെ അതു പ്രശാന്തസൗന്ധരമായ ഒരൊരുക്കം; ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം

കും പരസ്യവികലതകൾ അതിൽ നിശ്ചലിച്ചുകാണാമെ കുംഭം, അതിൽനിന്ന് സ്ഥിലമായ പ്രേരണ ദൈവക ആദർശ പ്രതിപത്തിയാണെന്നാളിൽ നിന്നുക്കുമാണ്. വെറും റീ പ്ലോർട്ടുകൾക്കാണ്ട് മാത്രം. ജി. മരറാമാളെ തെററിലും ചേരുകാം; അതുപോലെതന്നെ നല്ലതും പറഞ്ഞേതകാം. നിങ്ങളെ വേദനാപ്രിക്കാതിരിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രം. നി ഞങ്ങൾ കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്ന കവിത നല്ലതാണെന്നു തല കല്പകൾ നിങ്ങളെ ദൈവപ്പെട്ടിയേക്കാം. എന്നാൽ ഇതോന്നും, താറുളുവരുതേരുപോലെ, നേരത്താരാഞ്ഞുവ അനുഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതും മാത്രമല്ല; പ്രശ്നത, സ്വപ്നവികാരങ്ങളോടുള്ള ആദരം മററുള്ളവരുതേരിനോടുള്ള ഇള്ളതുകൊണ്ടാണ്; ജി. എന്തൊല്ലവായുള്ളുകൊണ്ടാണ്.

ജി. ഒറ്റപ്പും ഒരു കാര്യത്തിനിടെക അസംഭാവ്യ മാണം; ഇരുണ്ടുള്ള, ഇരുണ്ടിയാൽ സാധിക്കല്ലോ, രണ്ടോ, അസാധാരണവും. അസംഭാവ്യവമാണോന്നാണും ഞാൻ സൂചിപ്പിക്കുന്നതും. ടിക്കറു മെടിക്കൽ അത്യുഖികം ആയാസകരംായ ഒരു ജോലിയെങ്കി ജി.കെ അന്നവേ പ്ലെച്ചു. പലപ്പോഴും അതെവിടെനിന്നുണ്ടു കിട്ടുക എ നിന്നുണ്ടു ജി. വിനൃസിക്കുന്നു. ഇതിലധികം വിഷമമേ റിയതാണും ഒറ്റപ്പും സൗക്രാണ്ഡിളു പെക്കമാറൽ. അതും അവരോടുള്ള അനാദരംകൊണ്ടപ്പെടുത്തുന്നു. അതുപെന്നെങ്കാണ മാത്രം. അതിനു വിശേഷിക്കുന്ന കാരണവും പറയാനില്ല. എന്നാൽ, തന്നെ മനസ്സിലുംകുയും, തന്റെ പ്രതിഭയെ തട്ടിയുണ്ടാക്കുയും ചെയ്യുന്ന പണ്ഡിതയും. സഹായയമായ ഒരു സൗഖ്യത അടക്കൽ തുണ്ടാവുന്ന സഹായത്തിനു മാറി കണ്ണക്കാം. ജി. ആടെ പരിചയത്തി നേരി വളർച്ച, മിക്കവാറും പരിചയപ്പെട്ടു ആളുടെ ബുദ്ധിയെയും സഹായത്ത്രത്തെയും ആശുദ്ധയിച്ചുനില്ക്കുന്നു. ബുദ്ധിപരമായ സംഹാർമാണും വികാരപരമായ ഇണ ക്കുന്നേക്കാരാം അദ്ദേഹത്തിനേരി സ്വപ്നാവത്തിൽ മുന്നിട്ടുനില്ക്കുന്നതും.

ജി. ആടെ സ്വപ്നാവത്തിൽ, ലാക്കികനിലപ്പും നേരകു കയാബണക്കിൽ, അതിരിടേണ്ടുന്ന ചില വശങ്ങളുണ്ട്;

പ്രധാനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദയയും അനുകമ്പയും. പണ്ടത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നുള്ള സുക്ഷുകരവും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയിൽ കംണ്ണന് അല്ലെങ്കിൽ കാഹിത്തോന്തകാരാ സ്ഥായിയാണ്. തന്നെ മനസ്സിലാക്കി നേറ്റു മീക്കന്നവരാണെന്നും തനിക്കു തോന്തായിട്ടുള്ളവ രോടു് അദ്ദേഹത്തിന്നുള്ള നേരുഹം അമിതമാണു്. അതു കൊണ്ടു്, കുമിണശാരിരികളിൽ കാണാറുള്ള ലഘുവായ കഷിപ്രകാപവും അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യ നതിൽ അത്യുഖ്യമായ ഒന്നറുഹംബാധിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്.

കുടംബവന്നുഹം ഫലപ്രഭുമാൻ കയതത്തകരെപ്പറ്റിും അതു കലശഹാണു്. മിസ്റ്റർ ജവഹർലാൽ നൈഹർവ്വി നെക്കരീച്ചും മുഴ ആക്കഷപം കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ജി. അദ്ദേഹ മെതയും അതിശയിക്കമോ എന്ന തോന്നും. കുടംബവന്നു ഹതേതകാരാ ഉപരിയായി തനിക്കു മററിഡാണെങ്കിൽ, അതു് ഉചകാരസൂമണ്ണയാണു്.

മുഴ ടാംഗാർക്കതനും ഒരു മകനണ്ടു്; ‘രവീന്റും’ ആ കൊച്ചുമഹാകവിയുടെ മുള്ളാഴക്കെന്ത് ‘ഗീതാജിലി’, കഠലാപ്പും പെൺസിലും കൊടകയിൽ നിറച്ചു്, ‘‘മധുര നാരഞ്ഞ വേണോ? മാന്പഴം വേണോ?’’ എന്ന പൊരുച്ചു കൊണ്ടു് അവായ അക്കുന്ന വിച്ഛുലാണു്.

ചങ്ങമുഴ

ഒരു സ്രീയുടെ മനസ്സാസ്ത്രത്തിൽ സ്വപ്നീകരിക്കുന്ന പറമാനന്ദവും അവളുടെ പരിഷമായ കടംക്കണ്ണത്തിൽ നേന്മാശ്യത്തിൽ പരകോടിയും അനുഭവിപ്പിയ്ക്കുന്നതും, പക്ഷേ, യഥവനസ്ഥജമായ വെറും ഒരു മനോഭിനോദ്ധമാവാം. എന്നാൽ, ആ മനോഭിനോദ്ധത്തെ ശാഖവമായും ഒരു ജീവിതവിഷയമായി തെരുംബുരിപ്പിക്കുന്നതെല്ലാം. അതു തീപ്രമായ ആന്തരാത്മതയോടും സന്ദർഭംവരുന്നു. ചിന്താഗീലങ്ങോട്ടുടർന്ന് ആതിനൊപ്പുറി ആകും. മലയാളത്തിൽ കവിതയെ മുകളിച്ചുകയ്ക്കാം ടിപ്പ്. അതിനെ അനുകൂലമായ വീക്ഷണംഗതിയായും സ്ഥായിക്കായും ചിന്താവിഷയമായും ആകും. സ്വീകരിച്ചുകൾിട്ടും. ചങ്ങമുഴിലും പാരമ്പര്യത്തിലോരു വ്യതിയാനം വരുന്നതി. തന്റെ ഭാവനാസന്ധനമായ ഏഡയൻസിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയില്ല, മനോഹരാഹനമായ ലൂഡ് മനോഭിനോദ്ധത്തിനൊഴിച്ചും മരീറാണിസം. സ്ഥാനം കൊടുക്കില്ലെന്നുമട്ടിൽ, ഒരു പ്രതികാരബുദ്ധിയേജേഡയെന്നും. അതിനൊപ്പുറി മാത്രം. കവിതയെ മുകളിച്ചുകയും, നിസ്ത്രയാസം. അദ്ദേഹം സാഹിത്യത്തിൽ ഒരുന്നതസ്ഥാനം കൈവശപ്പെടുത്തി പലകയെറ്റാം. ആരംധനാപാത്രമായി തിരികെടുത്തിരുന്നു. അതുപുരുഷന്നായും മാത്രകാസ്റ്റീകളിലും. തികിനിന്തിരക്കന്ന മറ്റൊളിപ്പുകൾക്കും കൂടികളിൽനിന്നും, ചങ്ങമുഴയുടെ വീഷയലോലപരായ നായകകാനായകന്നായുടെ സാമീപ്യത്തിലേക്കു വരുന്നതും എന്നൊരാശപാസ്തേരാട്ടുട്ടിയാണും!

മഹാരമ്മന്നാരായ പലതും കവിതയെ മുകളിച്ചുകൊണ്ടു കാലം. പണ്ടുള്ള പലകയെറ്റാം. കൂത്തികയക്കും എന്നോ മേരു മഞ്ചിക്കാണുണ്ടും. പോരെക്കാം, അവരെല്ലാം കൊക്കിൽ മറ്റുപ്പുത്തികളിൽ വ്യാപ്തരായിരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രേസ്സാഹനക്കറവന്മാരിൽനിന്നും. ഉഭാസീനമായിരിക്കുകയോ ചെയ്യുണ്ടും. ഒരു പക്ഷേ, നോന്തമും

സാഹിത്യകാരങ്ങാരായി പ്രശ്നാഭികമോളിയന്ന പ്രതിജ്ഞ
ഗാലികളായിരുന്ന പലകയെങ്കിലും കഴിവുകൾ, പ്രത്യക്ഷ
ങ്ങളായ മറ്റൊരിലും കാരണങ്ങളാൽ, മറ്റൊരുപട്ടിലേക്ക്
തിരിക്കപ്പേണ്ടേണിവന്നിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യപരമായ
ക്രി ഉച്ചാസ്തീന്തര സ്വർഗ്ഗ വ്യാപിച്ചുകാണുന്നു. മനസ്സും
മാനസികകൾ നടത്തുന്നവക്ക് ലേവെന്നങ്ങൾ വേണ്ടോ?
എൻറെ മിക്കല്ലതു കിട്ടുന്നില്ലെന്ന കണ്ണപ്പോരു അവർ
അടിത്ത നല്ലതെന്തൊന്നുന്ന തിരഞ്ഞെടുത്തു അവയ്ക്കു ബന്ധാനം
കൊടുത്തതുടങ്ങി. അങ്ങാനു, പണ്ഡത്തെ എല്ലാജീവണ
കുതി ബന്ധാനം കിട്ടാതെപോക്കായിരുന്നു, ടല താണ
കിടക്കാം ദയയും രണ്ടോം തന്മ കൂതികൾ കൂടുടി സുരൂപ്രകാ
ശം കാണാം ഒരു യോഗം തെളിവിന്തുകിടക്കുന്നു.

ഈ അവസ്ഥയിൽബാണു അനാഗതശൃംഖലവായ ഒരു
കലാരാധകൻ പല മാസികകളിലേക്കും കവിതകളുംചു
കൊണ്ടിരുന്നതു്. അവ നന്നായിതന്നില്ല. പലതും പൊ
ടിയായിരുന്നു. പാദപ്പേജ്, ഏതൊരു പ്രധാനം! നിസ്ത്രുങ്ങേ
ഉം നിഃജീവങ്ങളുംബന്ന ചന്ദനപുശ്യങ്ങൾ കവിതകൾക്കു
മുറ്റും അപീറ്റേണ ഒരു നവ്യപരിമലും പററിക്കിടക്കുന്നു
പോലെ തോന്നി. ആ കാവ്യക്കോതിക്ക ചീരിക മല്ലി
കയായിരുന്നു. പെട്ടെന്നതാ, ആതു ചീരികവിന്ത്യക്കി
ആരുദ്ധ്യം. ആ കൊച്ചുതെമാവിഞ്ഞിരുചെറുചില്ലുകളിലിരി
ക്കുകയും പിന്നിട്ടു്, എല്ലാവക്ക് കാണാതുകവിയം മനോ
ഹരമായ ആകാശത്തിലേക്കു് ആത്മവിശ്വാസത്തോടു
കൂടി ഉയൻപോവുകയും ചെയ്തു തന്നീരു മുട്ടകാരുങ്കുടി കൂടി
തതിലേക്കുള്ള ഈ കുമാതീതമായ പ്രധാനവേഗം മലയാ
ളണാഷയുടെ ചരിത്രത്തിൽ, വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപുണി
ക്കരെ കഴിയുണ്ട്, മറ്റാക്കുകയില്ലും സംഖ്യിക്കിട്ടേണ്ടോ
എന്ന സംഗ്രഹമാണു്.

“എന്നിക്കിപ്പോരു മുട്ടി അതുതാം വിട്ടിട്ടില്ല.” ഒരു
പ്രധാനപ്പത്തിന്നീരു പത്രാധിപർ അതിനെ അനുസ്ഥരി
ച്ചു് ഇപ്പോഴും പറയും: “ആ മനസ്സും എത്ര ക്ഷണത്തി
ലാണു് നന്നായതു്”! ഒരുമാസം മുമ്പുവരെമുട്ടി പൊട്ടക്ക

വിതകളും തുടക്കാണിയന്ന ആളാണിതെന്നു പറഞ്ഞരിയിക്കണം. എങ്കാൽ അധികാരിയോട് മുമ്പായിരിക്കുന്നതിലൂപ്പാണ്. പെട്ടേന്നതാ വിസ്താരിക്കുന്നതരത്തിലൂപ്പാണ് എല്ലാ കവാടകൾ! എന്നൊരു പദ്ധതിയീനും! എന്നൊരു...’’ ഒന്നിംഗിയല്ലോ, പല പത്രങ്ങളിൽക്കെതിയും പത്രാധിപരാക്കും, പക്ഷേ, പദ്ധതിപുഴുടെ ഗുരുതന്നുമന്നാക്കും, സൗഹ്യത്വക്കും കുത്തനുന്നയും. തോന്നിയിരിക്കാവുന്ന അടിസ്ഥാനമാവാമിതു’’.

മെല്ലിഞ്ഞുനീണ്ടു തുരന്നിരത്തിൽ അല്ലോ വളവോടു കൂടിയ ചങ്ങമ്പുഴ കാഴ്ചയിൽ, കാറഡിവസമായി തുടങ്ങുന്ന തെ കുടക്കുന്ന ഒരു വാളിന്റെ അലകപോലെയാണ്. നല്ല വടവൊത്ത മുഖം അല്ലോ പൊടിമീശ. മുഖത്തിൽ ഒന്നും ആകൃതിക്കാണ്ട നാസിക്. നല്ല സജീവങ്ങളായ കണ്ണുകൾ ചൊതുവിൽ മുഖത്തിനുള്ളിൽ സൗംഘ്യം വല്ലാണ് പുരിശനു കുറ്റത്തടിപ്പ് പിടിക്കേണ്ടുകൂടിയ കണ്ണട. കാഴ്ചയിൽത്തന്നെന്ന ചങ്ങമ്പുഴ ഒരു കലാരാധകനുന്നു തോന്നാം. നീളംകുപ്പായം കണക്കുടി യോജിക്കൊരു മാശ്ശീയപ്രവർത്തകക്കരണങ്ങൾ പരിപയത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലായിട്ടുള്ള അനുഗ്രഹാക്ഷി പക്ഷേ, ഒരുക്കണ്ടത്തിൽ, അദ്ദേഹം ഒരു രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകനാണെന്നു തോന്നിയേക്കാം. അംഗങ്ങെന്ന തോന്നിച്ചാൽ എടുത്തു മുൻ്നു നേരങ്ങളായ സംഗതികളെല്ലാണ്. അവരുടെയാതെ കൂട്ടിയിണങ്ങുന്നതേനോ? പ്രായോഗികജീവിതത്തിലെ കൂട്ടിയിണങ്ങുന്നതേനോ? കുടംബങ്ങളിലുമായ ആഫാതപ്രത്യാഹാരങ്ങളോടു മല്ലിട്ടു തുസലിപ്പാത്ത ഒരു യോജാവിനെയും, പല വാതാർശപ്പോളികളിടുന്നതും മറവിൽ മുൻ്നുചുട്ടുകൂടിക്കുന്ന മുട്ടലങ്ങളായ വളകളിലുക്കങ്ങളും, വസ്ത്രങ്ങളുടെ ചുലനാവിശേഷങ്ങളും, സുന്ദരങ്ങളായ പുമ്പുകളും മണിയം കളിം പുങ്കാവനങ്ങളും മറ്റൊരു മറ്റൊരു സ്വപ്നങ്ങൾ ഒന്നും കലാരാധകനുന്നതുമാണ്.

ପ୍ରସାଦିଷ୍ଟିତ ଅର୍ଥାଣେକ କାନ୍ତିଯିତି ତୋଣିକିମ୍ବା ଏହାରୁ ପଞ୍ଚବ୍ୟାଶ ପେଇ ମାରିଛନ୍ତିତି ଆଗ୍ରହୀତଙ୍କାଯ କିମ୍ବା ବିକଳ୍ୟାସବ ନାହାଣ୍ତିରୁ । ବାଲ୍ଯାକିଯୋଗ ସ୍ଵାଭାବିକରୁ

അവദോ എടിത്തുചരയത്തക്ക നർക്കമ്പുലുഡിയോ അദ്ദേഹം
അക്കിനിപ്പ്. ഘറ്റമയ്യു് തബൻറ ഒരുണ്ടായ മട്ടം അക്കത്തു
സുന്ദരങ്ങളായ മായികസപപ്പ് നണ്ണഭമാണ്. അദ്ദേഹത്തി
നെറ്റ കൂട്ട്. പക്ഷേ, ഈ ഒരുക്കവും ഈ നിയത്രുണ്ടാവും
ആ അന്ത്യസ്ഥം മററും പ്രേമസ്വരാഖിലണ്ണലായ തബൻറ കാവധ്യ
തല്ലജ്ഞങ്ങളിലെ നായികാനായ കന്നാരെക്കാണ്ട് അന്നസ
രിപ്പീകാതിരിക്കവാൻ അദ്ദേഹം. നിഷ്പാഷ്ടികങ്ങന്തു കാണു
അപാരം അത്രതും തോന്നം.

എത്തു വന്നാലുമെന്തിക്കാസപദിക്കണം,
മുന്തിരിപ്പാറുംപാലുഞ്ഞാരിജീവിതം.
എന്നമതിനെറ്റ ലഹരിയിലാനും—
തൃഞിലമെൻ മനം മുളിപ്പുരക്കണം.

സന്ധുതമഴപ്രമസിലും പള്ളിലും—
ഈന്പിളിം കാട്ടി ഞാൻ പിള്ളത്തണ്ണാം.
വേണ്ണകിലും രാഗവേദിയിൽവെച്ചു മതി—
പ്രാണാന്തിക്കട്ടി ഞാൻ സന്ത്യജികാം.

അഭിലാഷസ്വഭാവവും അനഭാവോദ്യുക്തവുമായ ലോ
കത്തിലാണ് ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ഏല്പാ പാതുങ്ങളും ജീവി
ക്കുന്നതു്. വിദ്യ ദ്രോഗസത്തിൽനിന്നനിന്നും പരിപ്പൂർത്തരീതിക
ക്രിക്കറ്റിനും സംജാതമാകന്ന സംസ്കാരമോ അഭിമാനവി
ശേഷങ്ങളും ആത്മദമനശ്ശീലമോ അവരിലശേഷമില്ല.
അബ്ലൂക്കർ അവക്ക നിശ്ചയമാണും വെറും നാടന്നാരംണ
വർ. ഇടവസ്ത്രാതിയിലെ, മനോഹരമാണി ഇടപെട്ടകിട
ക്കുന്നു, ഇള്ളംവയിലും മഹാമാരിയുംപോലെ അനു അ
നിശ്ചയത്തായ സ്വഭാവമെന്താട്ടുട്ടി അവർ പെത്തമാറുന്നു.
അതുമുണ്ടാക്കാനും ആലോചനകളെ കെട്ടിപ്പണിനും അവർ
മനിക്കുന്നു. അവ അത്തിരുന്നുണ്ടായ നിശ്ചലകളാണു
നും അനുഭവപ്പെടുന്നും പൊട്ടിക്കരയുകയും ചെയ്യുന്നു.
കൂടുതലായി പരിഞ്ഞാം ഈ എല്ലുമററ മായികസപ
പ്പ് നണ്ണഭം. സുവാലിലാഷ്ണങ്ങളും അവരെ യാത്രായ പാഠ
വും പഠിപ്പിക്കുന്നും. വിചാരണയുന്നും. അസംസ്കൃതനമാ
യ ആദിമവന്നപ്പുണ്ടും അഭിലാഷസ്വർദ്ധയോടും ആത്മാത്മ

തയോട്ടംതുടി അവർ വീണാം ആകർഷിക്കപ്പെടുകയും നിരാഗപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈനീംമായ ഈ മനസ്സുപ്പില്ലായും അവരെ എപ്പോഴും ശ്രദ്ധാശരാക്കുന്നു. അതല്ലെങ്കിൽ, തന്ദ്രാക്ക നേന്തരാശ്യമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും. അനവേപ്പടാൻപോക്കാനില്ലെന്നു് ഡേപ്പെടുത്തുകയുള്ളൂം ചെയ്യുന്നു. ആതുകൊണ്ടു് അവർപരവക്കേ ഒരു വിഷാദാവരണം അണിഞ്ഞുവരുന്നു. വിഷാദം എത്തുതരം നിരാഗതകളുടെയും അനന്തരഹലമാവാം. വിഷാദമനോപത്തി, ആതുകൊണ്ടു്, സാഹിത്യത്തിൽ തീരെ പത്രനാലു. എന്നാൽ പ്രണയമാത്രബന്ധിയായി, ഉടനീളുള്ള ഉൺകടമായ വിഷാദം ചന്ദനപുഴയുടെ സ്വന്തമണ്ണും. അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതകളെ സംബന്ധിപ്പേട്ട തേരാളും എല്ലാ നേന്തരാശ്യങ്ങളും പ്രേമപരങ്ങളുണ്ടു്; ആയേതീതു. നേന്തരാശ്യത്തിനു് പ്രേമം എന്ന പേരുകൊടുക്കണമെന്നും അവത്തമില്ലള്ള ബന്ധം. ആതുഅന്നധിവും അനസ്യുതവമാണു്. അദ്ദേഹത്തിൻറെ ലോകത്തിലുള്ള പാതയും ഇല്ലോം, ആതുകൊണ്ടു്, ആ ചത്വരത്തിനുകീഴുംവണ്ണി മധുരമായ നേന്തരാശ്യഗീതങ്ങൾ പാടിജീവിക്കുകയോ മതിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു. ചുറ്റുപാടുകളും വിനൃറിച്ചും പാഴുകിനാവുകൾ അയവിരിക്കിക്കരണ്ടുമാണു് ഇതു ചെയ്യുന്നതെന്നു എന്നു വിനൃറിക്കുന്നില്ല. അതൊരാക്കുപ്പമായി അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതകരുക്കുന്നേരെ ചുറിയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ, നമ്മക്ക പരക്കേണറിയുന്നതല്ല കാട്ടുക്കുമാണല്ലോം മറ്റു സവംസ്വരൂപം വിനൃറിക്കുന്ന തരകാരാണുണ്ടു്! അവർ വിദ്യാസന്ധനം തുടടിയല്ലെങ്കിൽ പറയേണ്ടതുണ്ടോ? ഈ പ്രത്യേകതരങ്ങിൽപ്പെട്ട അന്യനായ കാര്യകൾ, കരിക്കലെല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരിക്കൽ, നമ്മളെയെല്ലാവരെയും കൂടു സന്ദർഭിച്ചുപോവുകയുള്ളൂം ചെയ്തിട്ടില്ലോ?—എന്നുന്നതുപ്പെടുന്നു। ഉണ്ണുകും ശിഖിനോ ഭിഖിനോ ആയിരിക്കാവുന്ന ആ പ്രേമരൂപത്തിനെ പിടിച്ചുനിൽത്തി അയാൾക്കു സത്യസന്ധ്യതയയാട്ടുക്കുണ്ടെങ്കിൽ അതിലെന്നുണ്ടോ ആവലാതിപ്പെട്ടു

വാനളിത്തു? ആ കാമുകൻറെ ചാപല്യങ്ങളും, അഞ്ചലിൽ പരിപൂർണ്ണമായി കാണുന്ന ഇതരകാര്യവീസ് മുതികളും മറ്റും വഴിപാശപ്പീകരണമട്ടിൽ ലഭിതവും എദ്യസ്ഥിരിയ മായ ഭാഷയിൽ വല്ലിപ്പിട്ടിട്ടണക്കിൽ ഞാനതിൽ കവിയെ അന്നമോദിക്കാണല്ലാതെ മരൊന്നിനും വഴിക്കാണുണ്ടാണ്. ആ കാരണംകൊണ്ട് ആതു വായനക്കാരനെ യഴിപ്പിച്ചപ്പീക്കമോ? ആ എന്നരംഗേഖീരങ്ങൾ വായിച്ചവായിച്ചു മനസ്സം കടിച്ച മനസ്സു പണ്ണാക്കി ഒട്ടവിൽ അതിലെ കാമുകൻറെ അനുയായവർമ്മല്ലാത്ത തയക്കരാവസ്ഥ തു ആരംഭിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടു വായനക്കാരൻടെ യുമോ?... ഇല്ല; ഏനിക്കെ ലവലേശം ഭേദമില്ല അനുപബാ! ആതു ലഭിതവും, കഷണമാത്രത്തിൽ സ്ഥിരിച്ച കീഴടക്കാവുന്നതുമാണ് നമ്മുടെയെല്ലാം എദ്യബൈക്കിൻി, ഇതിനെന്നുമുമ്പും നാമെല്ലാം ഇത്തരം കവിതകൾ വായിക്കാനും നിർക്കുകൊണ്ടും ദേഹംവരാതെ, പ്രശാന്തനുശ്രൂരമായ റീമാലയ അതിനെന്നും ശാധ്യപലപ്രദേശങ്ങളിൽ തൃപ്പിപ്പുണ്ട് ജീവിക്കുമായിരുന്നു! സത്യം, ധർമ്മം മുതലായി ഇതുവിഷയങ്ങളില്ലറി പ്രതിപാദിക്കുന്ന കൃതികൾ, അതിനുമാത്രം എദ്യസ്ഥിരകളായി, ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ നമ്മുടെയിടയിലുണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞതിട്ടില്ല?

ങ്ങ പ്രത്യേകവീക്ഷണാഗതിയിൽക്കൂടി ഒരു പ്രത്യേക കത്രാ കാമുകനു, മരൊന്നാരകം സാധിക്കാനുത്തമട്ടിൽ, ചീറ്റുകരിക്കാൻ ചണ്ണമ്പുഴയു കഴിഞ്ഞതിട്ടിലെന്നും ഞാൻകരുതുനു. ആ പാതും നല്പത്രോ ചീതയേം ആയിരിക്കും സാമേന വ്യക്തമായ ഒരുദ്ദേശവും പാതുമ്പുജ്ജിയിൽ കവിക്കണായിരിക്കുമെന്നും ഞാനുഹിക്കുന്നുണ്ടാണ്. ഏപ്പം മനസ്സുകും സപ്പുന്നുകാണുന്ന ശീലകാരാണു്. ഒരു പ്രത്യേകകാലാല്പദ്ധതിൽ അവക്കണാകാവുന്ന മാനസികസപ്പന്നങ്ങളുടെ പ്രതിഫലനം കവിയുടെ മനസ്സുശ്രദ്ധങ്ങളാൽ സപാഡാവികമായി നിറംപിടിപ്പിക്കുപ്പെട്ടു എദ്യസ്ഥിരായായി ഒരു വിഷാദേർപ്പിണ്ടതിൽക്കൂടി വരുന്ന ഏന്നല്ലാതെ അതിനു പായമുള്ള മറ്റു മാലിന്യങ്ങളുണ്ടാണും സംഭവിപ്പിട്ടിള്ളതായി തോന്നുന്നുണ്ടാണ്. അതിനെന്നുംബന്നു.

ചു”, എന്നാൽ, ഒന്ന് വിസ്തിച്ചുകൂട്ടാത്തതാകന്ന്: മുതു പിഡ്യാവിഹീനം. ഉള്ളിൽ തട്ടന്നതരംതിൽ വ്യക്തമായ അഭ്യർത്ഥനയിൽ പ്രതിപാദാരിതിയിൽ, രഹാധാരം അതിന്റെ നിലയിലെക്കിലും വിച്ഛാസ്യമായ രഹാധ്യാ സ്ഥിക്കാഹത്തിന്റെ വേദനയും ശ്രദ്ധയമായ ഒരു പരി വർത്തനേച്ചുടട ക്ഷമകേട്ടും കുടും പരിക്കടക്കുന്നണണം എഴുതാൻ” ആരു”.

രണ്ണങ്ങളിൽ മുഖ്യമായി ഗണിക്കുന്നതു “ശോകത്തെ യാണു”. പദ്ധതിപുഴയെ സംബന്ധിച്ചേട്ടതേഴ്സും ഈ ശോകരസം ഒരുന്നേക്കുമായ വിഷംമായി ക്രൈസ്തവിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഉത്തരവും പ്രമോപജീവിയായ ഒരു മനോ വേദനയെ ക്ലീറ്റച്ചു കെട്ടിപ്പുടിക്കുന്നതിൽനിന്നുണ്ടും. ജീവി താനു തതിന്റെ ക്ഷണിക്കതയെ അസാധാരണമാം വല്ലും മനസ്സിലാക്കിയതിൽനിന്നുണ്ടാണെന്നു എന്ന് കരത്തുന്നു. തങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യത്തെന്നു പരാജയപ്പെട്ടതുന്ന മറ്റു പല കവിതകളുടെയും നിറപ്പുകീടോടുകൂടിയ ദൈനന്ദിന പ്രകടനങ്ങളിൽനിന്നും, ജീവിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു വിഷാദ വേദാന്തങ്ങളിൽനിന്നും അതു വേറിട്ടുനില്ലെന്ന അതു” അല്ലും പില്ലാതെങ്കിലും. മാനസികവ്യാപാരങ്ങളെ സത്യസന്ധ്യായേഞ്ചുട്ടടി ചിത്രീകരിക്കുന്നും ചെയ്യുന്നണ്ടും. ക്രൈസ്തവി പിന്താശിലനായ ഒരു കവിയുടെപക്കൽ പക്ഷേ, ആരമ്പംമനത്തിന്റെ ഫലമായി, ഈ മനോവി നോദ്ദേശരത്നനു ക്രൈസ്തവി സംസ്കരമായ ആവരണമാണിങ്ങു വരുമായിരിക്കാം. സദാപാരനിബന്ധനകളും സന്ധ്യാപ്രഭാവയും പ്രതമായി സ്വീകരിപ്പിട്ടുള്ളവരെ ഇതിലേബാതെ വിട്ടവിഴുയും, തുഷ്ടിപ്പെട്ടതുകയില്ലായിരിക്കാം; എന്നാൽ ക്രൈസ്തവത്താണും: ഒരു മാർദ്ദാഡി എന്ന നില പദ്ധതിപുഴ സ്വീകരിക്കുന്നതെയില്ല. തന്റെ മാനസികാനവേദങ്ങളുടെയും പിന്താഗതികളുടെയും അശായതകളും നിങ്ങളും അളുന്നതനു ഫലിപ്പുക്കാണ് അഭ്യ ഹം മതിക്കുന്നില്ല. തന്നീക്കണ്ണാവുന്ന ചില വികാരവിശേഷങ്ങളെ അതുണ്ടാവുന്നതിലും ലഘുവായ രീതിയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു ചെയ്യുന്നല്ലെ. അതിനോടുള്ള മാന

സികാദരം സ്വപ്നമേവ നിറ്റിയാസമുണ്ടായിരുന്നതാണ്. അന്നാവശ്യമായ കവായുടെ വ്യക്തിത്വം, അതിനു മുമ്പിൽ വന്ന തെഴുകക്കേതിനിനില്ലാൻ ശ്രമിക്കുന്നീല്ല. ചീല ചീലും ജീവിതസംഭവങ്ങളെ ആദർശത്വത്തിലേക്കൊണ്ടും ഉച്ചത്താൻ ബലമുപ്പടക്കതെ, സാധാരണാഭാസയിൽക്കൂടി പറഞ്ഞു്, അതിനെ സാവംഗ്രീകരിക്കാനുള്ള കഴിവു് അദ്ദേഹത്തിനാണെന്തു്:

പരിചിലോരേകാന്തസ്വപ്നംപോലീ—
യതവിശയൻ മനിലോലാലിപ്പിടിഞ്ഞാ.
ഇളക്കമിലകരാക്കിടയിലുട—
തെളിഞ്ഞതെല്ലാക്കന്ന ചട്ടികയാൽ
നിശ്ചലും വെളിപ്പുവമാന്ത്രംപേൻ
നിറയുമീ രമ്യനിശ്ചീമരംശം,
അല്പിയിക്കുണ്ടാനെന്ന മനദന—
മനപമാനദസ്ത്രസിലോന്നിൽ.
അരികിലെന്നാൽക്കൈഷ്വമാനമില്ലെൻ
ഹൃദയാഖ്യവത്തിനു സാക്ഷിനില്ലാൻ.

എത്ര മുഖ്യമായെല്ലാം നില്ലുന്നതെല്ലാം മായ വരികൾ! എല്ലാക്കിലും അതിനി നമ്മാടയെന്നപോലെതന്നെ എല്ലാ യൂഗങ്ങളെല്ലായും ജനങ്ങളുടെ സംഘര്യത്തിനും നേരുപത്തിനും മിക്ക ഹ്രദയങ്ങളും കടിക്കൊള്ളുന്നുണ്ടു്.

എത്ര പരിഷ്കൃതനായാലും മുഗ്ധിയത വിടാൻ കഴിയാത്ത മനഷ്യൻറെ പ്രാമാഖ്യികവികാരങ്ങളിലോന്നായ കാമചാപല്യം വെറും ഒരു മനോവിനോദ്ദേശനത്തിൽ ക്രവിഞ്ഞു് ആദശികവോൻ നാടകരാക്കം ദേയരും വകുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു്, ശാശ്വതപ്രതിഷ്ഠയെ അർഹിക്കുന്ന കവി, അതിലും ഗ്രന്ഥരംജളായ വിഷയങ്ങളുട്ടിനി പ്രതിപാദിക്കേണ്ടതെല്ലു എന്ന നാം സ്വപ്നം ചോദിച്ചു ചോക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ ചോദ്യത്തിനും അക്ഷമരായ തണ്ണൻ വിമർശകനാക്കം ആരാധകനാക്കം മിസ്ത്രി പണ്ഡിതനും ഇന്ത്യം മറ്റപടി കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സാഹിത്യസേവനം, നിത്യത്താൻ ഓവമിലേക്കുന്നിൽ അദ്ദേഹം ഇട്ടില്ലു് അവരെ,

യും തൃഷ്ണിപ്പുട്ടത്തുമെന്നാശിക്കാം പ്രക്ഷേ, ഞാൻ അഞ്ചു തപ്പുടകയാണ്, മനോവിനോദ്ദേശങ്ങളുറവിയല്ലെങ്കിൽ മരിന്തിനൊപ്പറ്റിയാണ് കലാസൗഖ്യിച്ചയുപ്പുട്ടിട്ടിള്ളതും! സത്യം, സദാചാരം, സ്വരാജ്യഗൈമം, കീത്തി, നീതിന്യായം, ഭേദവം തുടങ്ങി ഇത്തോട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ തീർ എത്തക്കിലും ഒരൊറ്റ അന്നകിലും എല്ലാവക്കും എത്തക്കാലത്തും ഉടനീളും വിശ്വാസവും ബഹുമാനവും ഉള്ള വാക്കെന്നതായി കണ്ടിട്ടുണ്ടോ! ആദ്യത്തെ ഗൃഹിയാട്ടക്കുടി സത്യം ആശ്വാസനം സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. സദാചാരമെന്നതും ഫേനിപറയലായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു; സ്വരാജ്യഗൈമം ഒരു ശാപവും. നീതിന്യായം ഒരു നേരണ്ഡോക്കായി കലാശിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭേദമോ?—അമീ സുഷ്ടിപ്പതിനു ശേഷം വിശ്വാസിക്കാം കിടന്ന അഞ്ചുമാം ഉറക്കത്തിൽ നീനും ഉണ്ടന്നതായി കേരളാനീല്പ.

കാലപ്പെട്ട നാരായണ ഷമദനാൻ

ପ୍ରକଟିମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ସମ୍ରଦ୍ଧମାଯୁଜ୍ଞ ଓରାଇକ୍ଷଣ୍ଡ, ପୋତୁଜୀବିତକୁଠିଲେ ପ୍ରବେଶିକାରେତରଙ୍ଗନ, ଜନଜୀବିନ୍ଦୁର ଚାରଗତୀରେ ଏହିତରେ ପ୍ରମାଣିକାରୀ କଣ୍ଠିଫେରଣାଜ୍ଞତି ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟପତ୍ରର ପଲ ରାଜ୍ୟରୁତ୍ତମୁକ୍ତ ପଲତୋତାତିଥିଲୁବୁ ନିଲାଗିପୁଣିତାରେ ମଲଯାଉତତିରୁ ଅନ୍ତରେ ମିର୍ଗୁର ନାଲପ୍ରମାଣିକାରେ ପାଇବାରେ ନାଲ୍ମାତାହାଣା କିନ୍ତୁକାରୀ ପ୍ରକାଶମାନୀୟ ଏବଂ ସପରେ କବାକାଳେ ପ୍ରୋତ୍ସାହିପ୍ରାକାରର ରେ ରାଜ୍ୟରେ; ଆଶ୍ରମରେ ମାତ୍ରରେ ଏହାପରିଚାଳନା କାଣିକାରୀ ମନ ମୁଖୀଲ୍ଲାଭର ରାଜ୍ୟକାରୀ. ହୁବରେକ ହୃଦୟିଲେକାଣୀୟ, ଯା ତୋର ବ୍ୟାହ୍ୟଶକ୍ତିକଳ୍ପନାରେ, ପାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ନାଲ୍ମାତାହାଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମିର୍ଗୁର ନାଲପ୍ରମାଣିକାରେ ଉତ୍ସବନ୍ତରୁ. ପଶ୍ୟ ରୀତିକଳ୍ପନା ପୋତାରୁବିରୁ କରିବାରେ ନାହିଁ. ଏହିନାଟି ଦେଖିଲାମାଯ କରିବାକୁ ବେଳେଯାବୁ. ମରି ଲାକିକବିଷୟ କେତ୍ତିଲାଭିତ୍ତି ପୁରୋଗମନୋତ୍ସକରାଯ ତାରେପରିବୁବୁ ପଶୁବାତିଲମାହି ନିର୍ମାଣରେ ଏହିତିର୍ପ୍ରତିକିର୍ଷିତ ବ୍ୟବ୍ୟାପରାମା ଯ ବିଦ୍ୟୁତପରିବର୍ତ୍ତନ ଆମ୍ବାରୁ ପ୍ରକଟିତାରେ ନାହିଁ. ସାହିତ୍ୟ କାନ୍ତିରେ ସଙ୍କେତରେତ୍ତାରୁ କାହା ମାରିପ୍ରମାଣିତାବ୍ୟୁତ୍ତି, ବୈଜ୍ଞାନିକତାକାରୀ କାନ୍ତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେନ୍ତିରେ ଲଭିତରୁବୁ ମନୋହରରବୁମାକାରୀ ଶୁଭିତ୍ୱରୁବୁ ମିଳିବାରୁ ହୁତୁଳିକାଣିକା ସାହିତ୍ୟକାରନ୍ତରେ ନାହିଁ. ଏହିନାଟି ଅନ୍ତରେ ଛିଢିବାରୁ ଗୁଣିପ୍ରମାଣିକାରେ କାନ୍ତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରୁକୁଠିତାରେ ନାହିଁ—ନାଲପ୍ରମାଣିକାରେ. ଆଶ୍ରମରେ ଏହି କୁନ୍ତତତିରୀଣିକାରୁ ତାନିରେ ପୋତାରୁବିରୁ କାନ୍ତିରେ ଏହିକାଣିକାରୁ ବେଳିକାରୀଲ୍ଲାଭନ୍ତରୁପୋଲେ, କେବା ଶୀତତ୍ତ୍ଵାଳ୍ଲାଭକାରୀ ଚେଷ୍ଟିତରୁବୁ. ଅନ୍ତରେ ଆଶ୍ରମରେ ଶୁଭିତ୍ୱରୁବୁ ଅନ୍ତରୁକ୍ତିରୁ ଏହିନାଟି, କୁନ୍ତତତି ନାଲପ୍ରମାଣିକାରେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରସମାନରେ ରହିବାରୁ କାହିଁକିମୁକ୍ତ ନାହିଁ. ଏହିନାଟି ସମକାଲୀନର ଏହିନାଟି ସାମାନ୍ୟପରିବର୍ତ୍ତନ

ചീച്ചു് അവക്കു മറ്റു യാതൊരുക്കരുതുവുമില്ലാതെവരും കയ്യും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

വികാരപരമായ പ്രതിഭയേക്കാരായ വിചാരപരമായ പ്രതിഭയാണു് നാലപ്പാട്ടിനേരിയു് എന്നതാണു് ഇതിനു കാരണമെന്ന തോൻ കയ്യുന്നു. ‘ക്ലൗനീർത്തുള്ളീ’യിൽ മാത്രം വികാരപരമായ നാലപ്പാട്ടിനെ കൂടു വെളിക്കുകാണാൻ കിട്ടുന്നജുള്ളു. അവിനെയും ഉടനീളും സുലമായി കാണാൻ കഴിയില്ലതാണു്. എനിക്കു തോന്നന്നതു്, അക്കാലത്തുനെ നാലപ്പാട്ടു് സ്വകാര്യങ്ങളായ തന്നെ വികാരങ്ങൾ പുറമേ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ വിഫവനായിരുന്ന എന്നാണു്. ലൈംഗികവിഷയങ്ങളുടുടരെ മലയാളത്തിലെ കൗണ്ടമത്തെ കൗണ്ടരും പുസ്തകമെഴുതിയ ‘ക്ലൗനീർത്തുള്ളീ’യിടെ കത്താവു്, തന്നെ വികാര തീക്ഷ്ണാനത്തെയും ബന്ധിപ്പേട്ടുതാളും ഇങ്ങനെ ഒരായും നിയന്ത്രണം സ്വീകരിപ്പുതു് അനാവശ്യമായിപ്പോയിപ്പെട്ടു എന്നു് എനിക്കു് ഇടങ്ങു തോന്നാറുണ്ടു്. തീക്ഷ്ണാനമായ വികാരപ്രകടനങ്ങളുടേുത്തുള്ളാം അതിനൊരു ക്ഷണം സാമൈനാ ആവരണമെന്നോപോലെ ‘ക്ലൗനീർത്തുള്ളീ’യിൽ തത്പരിചിഹ്നങ്ങൾ അക്കവടിനില്ലെന്നുണ്ടു്. കാളി ഭാസന്നേരി അമാനപ്പമായ കലാസംഘര്യംകൂടി വിലാപ സമയത്തിനില്ലെങ്കു ചിലപ്പോരാ അസഹ്യമായിപ്പോവാറുണ്ടുണ്ടു കയ്യും, ശോകരസത്തിനു് ഉത്തമമാന്തരകയായി പെട്ടെന്നെല്ലായിക്കുന്ന ഒരായക്കു് ‘ക്ലൗനീർത്തുള്ളീ’യിലെ വിലാപാലാപത്തിൽ അതിലെ അതിന്സുലംഞ്ചുയും ഇം തന്ത്രജ്ഞനാനപരവരകളെ ഒപ്പാന്തരിയായി തീർപ്പുയായും എല്ലാണു കഴിയും. എന്നിട്ടു് ‘ക്ലൗനീർത്തുള്ളീ’യെ അതിശയിക്കുന്ന വിലാപകാവ്യം മല്ലയാളത്തിലുണ്ടായിട്ടില്ലെല്ലു ആനോക്കുന്നോ, തോൻ ഇടങ്ങുംലോ ചിക്കാറുണ്ടു്, ‘അതിനെന്നു കത്താവു് തന്നെ വികാര മഹസ്യങ്ങൾ കാരണക്കൂടി തീക്ഷ്ണാനത്തിൽ നമ്മളുമായി പക്കിട്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ!...’

നാലപ്പാട്ടിനെ തോൻ കണിട്ടുള്ളതു് വളരെ വളരെ മുൻപാണു്. ഒരു പത്രപത്രിനൊല്ല സംവദംരമായിക്കു

ഈം. ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൻറെ പുഴുവത്രു " നിലത്രു പുല്ലാ യിൽ ചെണ്ടപുടിയിട്ട് കാലിങ്ങൻ കാലേററിക്കൊണ്ട ഒരു തുരിപ്പും, സംഭാഷണമസ്വം നേരമന്മാക്കണം പ്രകാ ശീകരണ ആ കൂട്ടുകളിം, രംഗി പാത്രത്തിനു ജേയംസുൻറെ കൈവെച്ചത്തുട്ടി തോല്പുിക്കുന്ന ശീലുഗതിയിൽ ചിലപ്പോരു കൈപ്പടംകുടംഞ്ഞ തന്റെ മൊട്ടത്തല തിരക്കുന്ന തിരക്കല്ലും, രസംപിടിപ്പാൽ 'ഹ' എന്നും ആറുദാബന്ധപ കമായി ചീരിപ്പും വലത്തെ കൈപ്പടം ദൃഢയുതല്പി തൽ കുഡാം പിൻവലിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആ ഫലിതംപറയല്ലോ മററും മററും, ഒരു പതിനാലു സംവർത്തനം മുൻപു കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങളാണുകുറിയും. അവയുടെ പ്രത്യേകത മരറാറാ ഇടു അംഗവിക്കേപദങ്ങളിലും കണ്ണിട്ടിപ്പാത്തതുകൊണ്ടും, ഇന്നും മായാത്ത ചീതുങ്ങളായിത്തന്നെ മുൻപീൽ നില്പി സാ. അന്ന തോൻ കണ്ണ നാല്പൂട്ട് ഏതാണ്ടു ചന്ദനഫട്ടി യുടെ നിറമാണും. അരലുരച്ചു നടവു കഴിഞ്ഞപോയ ഒരു ചന്ദനഫട്ടിയുടെ വളവും അഭ്യുദയത്തിനു കുടിയിട്ടുണ്ടും. മദ്യവയ്ക്കും അഭ്യുദയത്തിനും യീളുള്ളവക്കിലും, ആ അട തൊാത്ത പൊട്ടിപ്പിരിയുടെ ആറുദാബം തലയിലെ ചീല കാറിരോമങ്ങളുട്ടി ചീരിപ്പിപ്പിരിക്കുന്നു. അഭ്യുദയത്തിൻറെ ഫുഖ്യകുറിയുടെ അടുത്തി വട്ടത്തെക്കാളുഡികും ചതുരമാണും. നല്ല പ്രാംഘ്യം സിലബിപ്പിട്ടുള്ള താടിയെ സ്ഥൂകളുള്ളതുകൊണ്ടോവാം, കാഴ്ചയിൽ ഇതു പ്രതീതി ജനിക്കുന്നതും. നല്ല ഉറവു താടിയെസ്ഥൂകൾ അസാമാന്യമായ ബുലിശക്കിയുടെ അഭ്യന്തരമാണെന്നു പറയുന്നതു കേട്ടിട്ടുണ്ടും. അതു ശരിയാണുകുറിപ്പുന്നതു നാല്പൂട്ടിൻറെ കവിതകൾ വായിക്കാനോരുത്തുന്ന ഭാഷാപ്രണയിയുടെ നോമത്തെ ഉദ്ദമം, തനിക്കു നല്ല ഉറവു താടിയെസ്ഥൂകളുണ്ടോ എന്ന പരീക്ഷിപ്പിപ്പിരിയലാക്കേണ്ടതാണെന്നു തോൻ നില്പി. ശയം മുന്നറിയിപ്പു നല്ലാം.

പൊന്നാനിക്കു തെക്കും, പത്തുപന്തിമണ്ണ നാഴികയിലെ, വന്നന്മരി എന്ന പ്രദേശത്തു താമസിക്കുന്ന ഇതു പ്രതീംശാലിഭേദ അതിപരിചയമുള്ളവർ കുറയും. അഭ്യുദയം. അഞ്ചേനെ പൂത്തിരിഞ്ഞാറില്ല. ഇരുഞ്ഞിയിരുന്നു,

പണ്ട്. ഈപ്പോൾ പുന്നുക്കമ്പള്ളമായി കഴിഞ്ഞുള്ളടന്ന താണിഷ്ട.. തന്റെ പ്രതിഭാവികാസത്തിൽ വ്യാപ്തതന്നായ അദ്ദേഹത്തിനു ബാങ്കുലോകവുമായി ഈടപെട്ട സമയം കളയാനില്ലെന്നമാത്രം. തന്റെ വ്യക്തിവിലാസത്തിൽ മുച്ചക്കു മുഖിനില്ലെന്ന അദ്ദേഹം മറുജിവരയോ അവക്കു കഴിവുകളെയൊപ്പറ്റി അധികം ഗ്രബ്ലിക്കയില്ല. ഉദാഹരണമായി, തന്റെ മരുമകൾക്കു കവിതയുണ്ടെന്ന വർത്തമാനം അദ്ദേഹമറിഞ്ഞതു് ആ മഹതി കവിത യെള്ളത്തിനുടയാളിയാട്ടു് എത്രയോ കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടാണതു്! ഈ ഉദാസീനതയും ഉപേക്ഷയും, ലാകികനിലയ്യുന്നോക്കുന്നവരും, അല്ലോ പരിഹാസ്യവും അതിലധികം. അക്കേഷപാർവ്വമായ തന്ത്രാണം. പക്ഷേ, നാലപ്പാട്ടിന്റെ പ്രതിഭയുടെ പ്രത്യേകത അംഗിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരാശക്കു് ഈ തിൽ അതുടെപ്പട്ടംക്കാതായി യാംതൊന്നമില്ല. നേരുമാം, ഒരാരുപും മുതലായി ലാകിക്കണ്ണലായ മരറല്ലാ ദനോവിനോദ്ധരപ്രകടനങ്ങളാട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലയിൽ ആണോ. അതിരെലാനാണ പ്രേമം. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹവും ഒരു നേരുമാം തന്റെ തിരുവന്നപുരത്തുനിന്നു മടങ്കുകയാണു്. നേരുമാം തന്റെ പ്രേമത്തെപ്പറ്റി വലിയ മതിപ്പും വിശ്രദിപ്പവുള്ളതു് അല്ലാണു്. അദ്ദേഹം അതിനുവേണ്ടി ശക്തിജാഥി വാലിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു, ‘‘സർ, ഞാന തിൽ വിശ്രസിക്കുന്നു. തിരുവന്നപുരത്തിരിക്കുന്ന ഒരു പുതഃപാഠം ആലുവായിലുള്ളതെ സുന്ധിക്കും വിവാഹം കഴിയ്യുന്നതെന്നു ആജിവനാനം പറസ്തും നേരുമാം കഴിച്ചു തുടിക്കുടുംബേ?’’

ഉത്തരം കേരളക്കാൻ ശൈക്ഷണ്യമായി നേരുമാം നാലപ്പാട്ടിന്റെ മുഖത്തു നോക്കി: ‘‘തിരുവന്നപുരത്തിരിക്കുന്ന ആരാശക്കു നാലുപുംതിയണ്ടു്. ആലുവായിലുള്ള ആരാക്കോ? ’’ എന്നായിരുന്ന നാലപ്പാട്ടിന്റെ മറുപടി.

ഇതുവരെ അലുവായപ്പോഴേക്കും അവർ ആലുവാ നേരുമാം ലെത്തു. സംഭാഷണം നിന്തു, ടിക്കററുവാങ്ങലും മറും കഴിച്ചു് വണ്ണിയിൽക്കയറ്റി. നേരുമാം അപ്പോഴും നാലപ്പാട്ടിന്റെ രൂപടിയെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു് അതും

മനസ്സിലാവാചത കഴഞ്ചുകയായിരുന്നു. ഒരുവിൻ്റെ അദ്ദേഹം ശാന്തനും മീറ്റും നാലപ്പട്ടിനോടുതനെ ചോബിച്ചു: “നിങ്ങൾ നടേ പറഞ്ഞത്തിന്റെ അതം. ഏനിക്കേ മനസ്സിലായില്ല.”

“അതോ, ” നാലപ്പട്ടിന്റെ മറ്റപട്ടി ഇതായിരുന്നു: “തിരുവനന്തപുരാത്തുള്ള ആരാധക ഭ്രാന്തരൂപത്രി ശരണാർഹം ആണ്. അരുലവായിൽ ഭ്രാന്തരൂപത്രി ഇല്ലപ്പോ.”

ഈതാണോ” അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫലിതങ്ങളിന്റെ രൂപവും പോകം. ഇതിന്റെപ്പൂഖം. ഒരു പ്രത്യേകത—ബുദ്ധി പരമായ ഒരു സവിശേഷത—കാണാം. ഈ പ്രത്യേകത യാണോ”, നാലപ്പട്ട സവേംപരി. അതിനെ നിങ്ങളും കണ്ണതു “നാലപ്പട്ടിന്റെ പ്രതീക്രിയ മനസ്സിലാക്കാതെ തിനു തുല്യജാണോ”, ഏനിക്കും നിങ്ങളും. സാമാന്യം ദിപ്രായങ്ങളുള്ള പലതിനെന്പറ്റിയും നാലപ്പട്ടിനുള്ള അഭിപ്രായം ദിനമായിരിക്കുന്നുണ്ടോ, അതു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന സംഭാഷണത്തിൽനിന്നും പ്രത്യേക ചാരത്രികകാണ്ടം, നാലപ്പട്ട് ഒരുന്നൊന്നും. സംഭാഷണവിഭാഗം നായി ക്ഷണിക്കിയിൽ അനുഭവപ്പെട്ടും. എപ്പാവരോടും പക്ഷം, അദ്ദേഹം ഈ കീതിയിൽ സംസാരിപ്പുന്നവരില്ല. തന്റെ പ്രതീക്രിയ മനസ്സിലാക്കുകയും. അതിനെ തട്ടിയണത്തുകയും. ആരാധകകയും. മഹയുന സ്നേഹിതന്മാരോടു പ്രത്യേകതാൽപര്യം കുണ്ണിക്കുകയെന്ന മനസ്സും മജമായ ജനബാസന ഇതിൽ അദ്ദേഹവും പ്രഭർപ്പിച്ച ഏന്നവരാം.

നടേ പറഞ്ഞപോലെ പ്രത്യേകതയാണോ”, നാലപ്പട്ട് സവേംപരി. അദ്ദേഹം ചെരീപ്പിട്ടു നടക്കുന്നതുണ്ട് കണ്ണിട്ടില്ല. മെതിഷടിയാണോ” ഏവിടെ പോവുന്നോടും പാരുക്കുകയാണോ. പത്തിനുപത്തിനാലു നാഴികയോ അതിലെയിക്കമോ അതിട്ടു നടക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിനോ ഒരു തുസല്പചില്ല ഇങ്ങനെ സംശയരണങ്ങാരെ വിഷമിപ്പിക്കുന്നതരത്തിലാണോ” അദ്ദേഹത്തിന്റെ നടത്തമെക്കിൽ, അതിലെയിക്കുവിഷമിപ്പിക്കുന്നതാണോ” അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയിലെ പോകും. ‘മന്ത്രവാളി’ത്തിലെ

നാലപ്പുംടിനെ, കവിതയെല്ലാബന്ധിലേട്ടെന്തോളം അംഗേദ്വാഹിനിൻറെ പുണ്ണ്യവളർച്ചായങ്ങളിയ ഒരു പ്രതിനിധിയായായി കണക്കാക്കാമെങ്കിൽ—ഉത്തിനും അംഗേദ്വാഹിനിൻറെ സമ്മതമണ്ണേകമെന്ന ഞാൻ കരത്തുനു— അംഗേദ്വാഹിനിയും ശയം ഒരു പ്രത്യേക ഉന്നതിയിൽ നില്ക്കുന്ന ആളുണ്ണം⁹. അതുനാലപ്പുംടിനെക്കുടിടെ നടന്നെത്തുന്നതു¹⁰, ഷൈഹികമായ അംഗേദ്വാഹിനിക്കു പ്രതിനുപത്തിനെക്കുടിടെ മെതിയുടിയിട്ടും നാല്പതു നാഴിക നടക്കേണ്ടതിലും ഫൈശകരമണം¹¹. മെതിയട്ടാകുടിക്കു കരെ മുരം നടക്കാം. അപ്പോഴേക്കു നമ്മുടാട കാരണം തളക്കുന്നു. പിന്തിരിയാനെള്ളു ആധികാരം നൃക്കണ്ണം¹². അതിനെ വിചക്കുന്ന ലഭകികനായ നാലപ്പുംടിനോടു¹³ നമുക്കു¹⁴ എത്തിന്ത്തനില്ലാണും. കഴിയും. കാരണം, അംഗേദ്വാഹിനെ കൂദശാസ്ത്രം ഭാസ്ത്രപന്മാണം¹⁵. എന്നാൽ ‘ചക്രവാള’ ത്തിലെ നാലപ്പുംടി¹⁶ അംഗങ്ങെന്നെങ്ങാണുമല്ല. അംഗേദ്വാഹിനെമുക്കാളില്ലാം പതിനടക്കും ബലവാനാണും¹⁷. അതിന്റെ അവതാരികാകാരൻ പറയുന്നതുപോലെ, നാമേങ്ങാട്ടം എ പോകുന്നതെന്നറിയുന്നതിനുമുമ്പുതന്നു നമ്മുണ്ടു ആലോചനയിടുന്ന ഗുരുലൂരുടക്കൊണ്ടു വരിഞ്ഞുകെട്ടി പല പരിയിൽക്കൊണ്ടികളിടെ മുകളിൽക്കൂടിയിട്ടും മുഗ്ധഗാന്ത രജാളിലേക്കു വലിച്ചെല്ലറിയുന്നതിനെള്ളു കൈല്ലും¹⁸ ‘ചക്രവാള’ ത്തിലെ നാലപ്പുംടിനണ്ടും¹⁹. ഈ നാലപ്പുംടിനെ അക്കാലത്തിലെ സുവാമായ ഒരു അംഗത്വമെന്നു ‘വാൻ’ എന്നിക്കു കഴിക്കില്ലും. അതിംഗേഥാനിൻറെ സഹായത്തോടുള്ളിയല്ലാതെ ആക്കം കൂടിയും കഴിയുമെന്ന പിശപാസവും എന്നിക്കില്ലും. ‘ചക്രവാള’ ത്തിലെ വിചാരസ്ഥാപിക്കുന്നതുടെ രംജ്യത്തിലെ പ്രസിഡണ്ടാണും റാലപ്പുംടി²⁰. അവൻിഥത്ത് രംജംവും പരിശാമവാദത്തിനെന്നു കത്താവും. പക്ഷേ, രംജംവും പ്രസിഡണ്ടിനെന്നു പ്രമാണങ്ങളും തീർപ്പുകളും അനുസരിച്ചുകൊള്ളിണ്മെന്നായ കരാറും²¹ അവർത്തമുല്ലേണ്ണു എന്ന തോനും. മുംബൈനെയൊക്കെയാണെങ്കിലും, ‘ചക്രവാള’ ത്തിനെള്ളു ആക്കഷ്ടക്കത ഒന്നു പ്രത്യേകമാണും²². അതിനെന്നു ധിക്കാരിപമ്മായ തട്ടിക്കയററാം സഹിക്കുന്നതുട്ടി ഒരു

നസ്വാം'. ആ കവിതാരീതി ഒരു പ്രത്യുക്തവശീകരണ ശക്തി സ്വന്നാറില്ലിട്ടുണ്ട്.

വിവരപരമോ ബുദ്ധിപരമോ ആയ ഈ ഒരക്കാനതെ, അല്പകുതിൽ വേറിട്ടുനില്ലു്, 'പാവങ്ങ' ഭിട തജ്ജ മകാഡിൽ സ്ഥാഞ്ചിയായി പുലത്തിനുകൊണ്ടപോന്നതു് ഒരു തുടർച്ചാം'. ഫേല്പാൺത പുസ്തകന്തിനാൻറെ ഏറ്റവും, എങ്കിലും നാശി സദ്ധിദായിക്കുമ്പുംതുടക്ക കുറതയിൽ പാവ ഒപ്പം കഷ്ടപ്പെടുന്നതു്, അവർ വിസ്തൃതതിലുംപോന്നാണോടു ജീവത്തെന്നും നീതികളെല്ലായും മുല്യപ്പെടുത്തും. അദ്ദേഹ മാറാൻ ശുമിക്കുന്നതുമാണു്. മ്രണ്ണവിസ്തൃതവന്തി കുറി പ്രദയഹാരിത വശ്യവച്ചപ്പുായ യുഗേഡവിഞ്ചേ കൈയിൽ കൊടിയപ്പോാ വിശേഷം!ചു. എന്നുംപുർണ്ണിയാം തത്തീന്. അതിനുംതുടരുന്നു, മലയാളം ചുള്ളു പകത്താൻ കഴിയുന്ന ഏറ്റവും മനോഹരമായ ഉൾച്ചപലഭാഷയിൽ, മിസ്യർ നാല്പുംടു് പകത്തി നമ്മക സമ്ഹാനിക്കുകയും ചെയ്യു. എന്നാൽ, അദ്ദേഹം അതിന്റെനാശം പഠിച്ചി ല്ലേന തോന്നുന്നു. അതിനെന്നും ഏറ്റവും സ്വാത്മകമാക്കാൻ ശുമിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഉണ്ടകുതിൽ, 'പാവങ്ങ' ഭിട തജ്ജമജ്ജു ശേഷ, 'ചക്രവാള'ത്തിൽ കാണുന്ന ചിന്താഗതിക്കു പകരാ കാര്യക്രമി നമ്മെ ബാധിക്കുന്ന അത്യാവശ്യമായ സാമ്പാധികവിഷയങ്ങളിടെ സജീവമായ ഒരു ചത്രം, ഒരു ചിത്രം, അദ്ദേഹം നമ്മക സമ്ഹാനിക്കുമായിജുണില്ലേ എന്ന തോൻ ഇംജൂഡലോചിക്കാറുണ്ടു്. ഇതു് അനാവശ്യവും പകേഷ, നിരാത്മകവുമായ രാലേംചനാഗതിയാവാം; എന്നാൽ എത്ര 'പകേഷ'ക്കുകു ചരിത്രത്തിൽ സ്ഥാനം കൊടുത്തുകാണാറുണ്ടു്! അതുകൊണ്ടു് തോനാലോചിക്കുകയാണു്. പാവങ്ങളിടെ തജ്ജമകാരൻ അദ്ദേഹത്തിനെന്ന രാജ്യക്കാരാഡ്ഡും നില്ക്കുന്ന സമന്വയപ്പീഡിനും' ചക്രവാളത്തിലേക്കൊടിപ്പോവാതെ, പാവങ്ങളിടെ ഏറ്റവും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നും, വശ്യവച്ചപ്പുായ ആ കവിക്ക ചിഷ്ടവും, ഭേദനീയവുമായ ഇന്നത്തെ സാമൂഹായികക്രിയയെ തീർഖി എന്നതു കോളിളുക്കുങ്ങളുംകാർക്കു കഴിഞ്ഞെന്നേ!

വിദ്യാർ സി. എസ്. നായർ

ആളുകളായിട്ട് അടച്ചപും വളര്ത്താതിരാനെക്കിൽ എത്ര നന്നാ ഭിരിനെന്നും ഇടയ്ക്കു ഞാനാലോച്ചിക്കാറുണ്ട്. ഈതു അഡിനുന്നവനീയമായ ഒരു മനോഗതിയ പ്ലായിറിക്കരാം. എന്നാൽ, അവനുവൻകു ഉറുവക്കു, ഇഷ്യൂജനങ്ങൾക്കും അത്യു പത്രതു നേരിട്ടുണ്ടാൽ അതു സഹിക്കാനുള്ള അശ്വക്കരിനി മിത്തം എന്നിക്കിട്ടു നിസ്സഹായനായി വേദിക്കാംതിരിക്കാൻ കഴിയാറില്ല. ‘കഷ്ടം! അവരായിട്ട് ഏതൊന്നിനുതു വലിയ അടച്ചപും വളര്ത്തിവനു?’ പ്രക്ഷേ, ഈ നീസ്സഹായതാബോധയിൽ ഇതു നിശ്ചിതക്ഷാഖ പ്രതികാരാബുദ്ധിയോടെ വന്ന സ്കൂൾക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന ഞാനാരിക്കലും വിചാരിക്കുകയാണെന്നില്ല; അതു തീരുമായ മനോഭേദനയും കറിനമായ കൂനുതയ്ക്കാണും” സി. എസ്. നായർക്കു ചരമം അനുവേദപ്പെട്ടതുന്നതു.

സംസ്കൃതമായ മനസ്സും, വിസ്മയത്തിലും, വിശാലമായ സൗഹാംത്തു, റോക്കലും തൃപ്പിവരാത്രം ഒരു സത്തിക്കാരപ്രതിപത്തി; ഇതൊക്കെ ഉംകൈണ്ടുകൊക്കാണ്ടു് ഒരു സംകൂദ്ധരിക്കുന്നതു ഉണ്ടുമ്പെട്ടും ഉത്സാഹവും കടികൊള്ളുന്ന പെറിഡോയും വസ്ത്രം—സി. എസ്. നായർ പ്രതീക്ഷയ്ക്കു വിപരീതമായ ദൈരുദ്ധമനാശ്യനായിട്ടാണു് എന്നിക്കു് ആദ്യത്തെ കൂട്ടിക്കാളുള്ളിൽ അനുവേദപ്പെട്ടതുനും, ഒരിക്കൽ ഞാൻ അഞ്ചേഹതോട് പറിയുകയുണ്ടായി. അതിനു കിട്ടിയ മറുപടി ഉള്ളതുംലുള്ള ഒരു പൊട്ടിപ്പിരിയാണു്. സംസ്കൃതമായ മനസ്സും, വിശാലമായ അഞ്ചാനവും, സംഖ്യാപരി ഒരു ഒരു നിത്യപക്കന്ത്യാവശ്യമായ ഭാക്ഷിണ്യസ്പദാവ വും അഞ്ചേഹതീന്നണ്ണേനും, അഞ്ചേഹത്തെ അറിയുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ, ലേവന്നാണുവാഴി ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ ഗഹനങ്ങളായ പലേ വിഷയങ്ങളെല്ലാം പറി അനുംദശമായ ശൃംഖലപരിജ്ഞാനിൽ, ഒരു കവിയും

ടെ ഷ്ടേഡാലുതപത്രതാടം, ഒരു സഹൃദയന്റെ ഭാക്ഷിണ്യ ഫോട്ടോക്കുട്ടി സമത്വമായി നിങ്കുപാനംചെയ്തിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിരവധി ലേവന്റുകൾ സക്കരുക്കും. വായി മുതിരുപ്പാരു അവധിയുടെ ഉടമസ്ഥനു് ഒരു സ്ത്രീയുടെ അടക്കാരാത്ര പ്രസരിപ്പും. ഉത്സാഹഗിലവുംകുട്ടി ഉണ്ടെന്നുഹിക്കവാൻ എന്നിക്കു കഴിഞ്ഞതിൽനില്കും. വായി കമന കൂടികളുടെ സ്വഭാവമനസ്സറിച്ചു് അവധിയുടെ കത്താക്കരാക്കു വായനക്കാരന്റെ ഭാവന ഓരോ ത്രപം കല്പിച്ചു കൊടുക്കുക പതിവുണ്ടു്. എൻ്റെ ഭാവനയാക്കട്ടെ, ഈ പ്ര പുത്രികളിൽ ഒരു വലിയ ധാരാളിയാണു്. അതു് സി. എസ്. നായർ അവരുടെ ലേവന്റുകളുടെ സ്വഭാവമനസ്സറിച്ചു് തന്നെത്രപമായ ഒരു ത്രപവും സ്വഭാവവും. അദ്ദേഹത്തിനു നിന്ന് യിരിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. ആപ്പ് സംസ്കാരത്തിന്റെ സംജ്ഞായ ചിന്താഗിരിലെത്തിനും ഗൗരവസ്വഭാവത്തിനും, യോജിപ്പുമട്ടിൽ ആംഗലസംസ്കാരംകുട്ടി സമേഖിപ്പിലും ഒരു വിശാലപ്രദേശനായിരുന്നു ആ സി. എസ്. നായർ. എൻ്റെയാലും, ഭാവനയിൽ കണ്ണ ആ സി. എസ്. നായർക്കു് ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഉല്പാസമിയക്കും ഞാനോരിക്കലും നല്കുവാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. ഞാൻ കണ്ണ സി. എസ്. നായരാകട്ടെ. എൻ്റെ പ്രതീക്ഷയിൽനിന്നെന്നുപ്പോൾ എന്തു അകന്നാണ പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ടതു്! ലേവന്റുകളുംവാന്തരം ഞാൻ പരിചയപ്പെട്ട ആരംതന്നെയോ ഞാൻ കണ്ണ സി. എസ്. നായർ എന്ന തീർജ്ജപ്പെട്ടതുവാൻ എന്നിക്കലും സമയം വേണ്ടിവന്നു. അദ്ദേഹം ആറു ഉന്നേഷചിത്രരംഘാട്ടുകളിലനാമായിട്ടാണ പെത്തമാറിയതു്. ഒരു മതി നീ കട്ടിയുടെ പ്രസരിപ്പും ആറുഘാട്ടഗിലവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓരോ വാക്കിലും പലന്തത്തിലും കണ്ണ് ഞാനത്തുന്തെ പ്പെട്ടുപോയി. ഞാൻ ഭാവനയിൽ കണ്ണിക്കുന്ന ആ സാ ഹിത്യുമ്പുവിനോടുള്ള എൻ്റെ ബഹുമാനാദരങ്ങൾ അതിനശേഷം ഞാനറിയാതെതന്നു എന്ന വിച്ഛേഖാകാൻ തുടങ്ങുകയും, അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു ഒരു സഹപാഠിയോടു് സ്കൂൾപിതനോടുള്ള ദ്രശ്യസ്കൂലവും വിശ്വാസവും വളരുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് പലപ്പോഴും, അദ്ദേഹം

തേതാട്ടള്ള എൻ്റെ പെരുമാറ്റത്തിലെ വിന്തുകരെവിനെ പുറി ഞാനാലോചിച്ച് പരിപാടിക്കുകയും ഇനി അങ്ങെനെ വന്നപോകുത്തെന്ന ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ ശുചിചാര നട തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്⁴. പക്ഷേ, എത്തു ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുന്നു എന്ത്? ആ മുതിർന്ന കട്ടിച്ചട ഉല്പാസപ്രദായ സംഭാഷണചാതുരിയും നിരായയമാക്കുന്ന പ്രദലാനേത്തിനു മുമ്പിൽ എൻ്റൊ ശ്രൂ കുറുമായി അനുബവപ്പെട്ടി അതു പലപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിനു പരിഹാസവിഷയമായി തുടിയും കുറുകയും ചെയ്തു. സംഭാഷണാസന്തതിൽ മതിമരിക്കുക കാരണം, അശ്വിനിനിനു കിഴിഞ്ഞുപായ മണ്ണു⁵ താനു റിഡാത്തെന്നു വേണ്ടതില്ലയിക്കുവായും വലിച്ചുകയറ്റി, ‘താ ഇം’ മട്ടികെട്ടി, നിത്യസഹപാതിയായ പൊടിക്കപ്പെട്ടിയും കൈയിലേണ്ടി, ഒരു സംഗ്രഹിച്ചടിയിട്ടു പ്രസരിപ്പോടും വാശിയോട് തുടി അംഗീക്രായും സ്ഥാപിക്കുവാനായി സി. എ സി. നാജർ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു മനോജ്ഞ വകനു ആ ചാത്രമിതാ, ഞാനിപ്പോഴും മുമ്പിൽ കാണുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു താൽപര്യം ജനീകരാത്ത വിഷയങ്ങളിലും അംഗീകാരം സാമ്പന്നമായ അറിവും പുന്നുക്കുന്നതും കഠിനമാണ്. ഫ്രോയി, ഡി സൈൻറിഡു പ്രശ്നങ്ങൾക്കും മനസ്ശാസ്ത്രവും, എൻഡോസ്റ്റോഡു കൈംഗികശാസ്ത്രവും, കെ ചീസി സൈൻറിഡു വിഷമനേരിയ നാണയവിനിമയശാസ്ത്രവും, മാർക്കുസൈൻറിഡു എൻഡോസ്റ്റോഡു സാമ്പത്തികശാസ്ത്രവും, ഡാർവിസൈൻറിഡു പരിശാമവാദശാസ്ത്രവും എറ്റവും വാക്കനടപടി കാര്യപ്രത്യേകതയും നിറുപ്പിക്കുന്നതും പോലെ റസകരമായ അനുന്നതുണ്ടും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതും വായിലുണ്ടുണ്ടും. ആ അടങ്കാത്ത പഠനത്തുണ്ടും അതുപോലെ മരിയുന്നതാവരണം കിട്ടുക എഴുന്നുമലി. ഞാനിനും കാക്കുന്നു, അദ്ദേഹത്തെ ആദ്യമായി കണ്ടുപാരിച്ചുപെട്ട ദിവസം, അദ്ദേഹം നാണയവിനിമയ മെത്പുറി ബി. എൽ. സ്റ്റാഫ്റ്റിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യാരത്മിക്കു ലളിതമായ ഭാഷയിൽ വിവരിച്ചുകൊടുക്കുകയും ആകുന്നു. ഞാനത്തുപെട്ട വിദ്യാർത്ഥി എന്ന പദം സാക്കലേപ്യനു ആധുനികമായ യാത്രായ പ്രയോഗം കേട്ടപരിപാലനം

അംഗീട്ടിയില്ലാത്ത ചില പഴങ്ങൾ സാഹിത്യകരമാരെ
വിശ്വസിപ്പിക്കുന്ന ഒരു നില്ലാരബിരുദമാണെന്നു കയ്യ
തുവാനള്ള ധിക്കാരം എന്നിക്കേണ്ടായിരുന്നു. കലുഷമായ
ആ വിഷയത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സി. എസ്സിന്റെ ഗ്രഹണ
വാടവവും അതിലധികാരിയാണ് ലളിതമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
പ്രതിപാദനസാഹത്യവും കേട്ടപ്പോരു ഞാൻ ശാന്തി
ചജ്ജിച്ച തലത്താണ്ടിപ്പോരാണി. ഞാനള്ളിൽ വിചാരിച്ചു:
'ഇദ്ദേഹത്തപ്പോലെ ഒരു നാലാഡ മലയാളത്തിലുണ്ടാ
യുകയും അവരു മലയാളസാഹിത്യത്തെ സേവിക്കുവാ
നൊരുവെട്ടകയും ചെയ്തിരുന്നവുകുണ്ടില്ല...'

മലയാളസാഹിത്യജ്ഞിനും അസഹ്യമായ നഷ്ടങ്ങളും
കലാനാണും സി. എസ്. നായരുടെ ചരമാന്തലും സംഭ
വില്ലിട്ടിള്ളതും. അതു എന്നും ഉണ്ടാലുവും സുക്ഷുദ്ധകമായ ഒരു
സാഹിത്യനിരുപകൾ ഇന്ത്യണ്ണാവുക എഴുപ്പമല്ല. വി
ശാലമായ വൈക്കണ്ണഗതി, വിസ്തൃതമായ അഞ്ചാനം,
ഭാക്ഷിണ്യപുവ്മായ അഭിപ്രായ തുപ്പവൻകരണം—എത്തു
നിരുപകൾ വിട്ടപോയ ഈ പാരമ്പര്യം എത്ര ഭാഷയ്ക്കും
അഭിമാനകരമാണും. നിരുപണമെന്നൊരു വിഭാഗം
തന്നെ തശ്ചവളർന്നിട്ടില്ലാത്ത മലയാളഭാഷയ്ക്കും,
അതെതരമുള്ളസ്പതികാണും. അതിന്റെ സ്നാണായിരും അ
ദ്ദേഹത്തിന്റെ യഥാഗ്രാഹിയാം സുസ്ഥാപിതമായിത്തീരക
യും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിട്ടിണ്ടെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

പക്ഷേ അഞ്ചാനാധിക്യക്കുംകോണ്ടു കൂനിശ്ശരുപോയ
ആ കൂദാശാഗ്രാന്തിന്റെ ചെതനന്ത്വായകമായ സാഹചര്യവും
സംഭാഷണരസവും അദ്ദേഹത്തെ അട്ടത്തു പരിപയിച്ചിരുള്ളു
വക്കെല്ലാം നഷ്ടപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. അതു വിചാരപ്പെട്ടിരുവും
നിവ്യാജമനോഹരവമായ സംഭാഷണപാത്രി ഇന്നി
എവിടെ കാണാൻ കഴിയും? സംഭാഷണത്തിലുള്ള റസം
ക്കെ ഭേദപ്പല്ലും എന്ന നിലയ്ക്കും അദ്ദേഹത്തെ പിടിക്കി
യുംനുണ്ടും. സരസമായി സംസാരിക്കാൻ ഒരു സ്നേഹിത
നെ കിട്ടകയാണെങ്കിൽ പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിനും ഉണ്ടാം
തുറക്കുവും വേണ്ടാം. ഒരിക്കൽ തുറീവപേരും സാഹിത്യ
പരിഷയ്യതു നടക്കുന്നകാലത്തും മുന്നും ദിവസം മുഴുവൻ ഇട

വിടാതെ ഉറക്കമെമാഴിച്ചു് അദ്ദേഹം സംഭാഷണംചെയ്യു് തു് ഇന്നും എന്നോക്കേന്നു. ഒരു സ്നേഹിതൻനീറ വീട്ടിൽ ഞങ്ങളുവയിപ്പേക്കണ്ണായിരുന്നു. എല്ലാവക്കും ഇതുനു വിശ്രമിക്കുവാനുള്ള സ്ഥലംതന്നെ അവിടെ കഷ്ടിയാണ്. ചീട് ചെറുതായിട്ടും, വീട്ടടച്ചമന്നീറ ഒരുംഗും ഒരു ചെറിയ പരിഷത്തിനു വേണ്ടതു സ്നേഹിതന്മാരെ ആ വീടിലേക്കാകർശിപ്പിയുന്നതുകൊണ്ടു്. ഏതായാലും സി. എല്ലും ഒരു സന്ദേശകരമായ രേവസരമായിരുന്നു. സഹായരായ നിരവധി സ്നേഹിതന്മാർ; സഹിത്യരസം തുള്ളുന്ന സദ്ധ്യും; ഇതിൽപ്പെടുത്തുവേണ്ടാം? അദ്ദേഹം അരക്കിൽനിന്നു കിട്ടിയുപോയ മണിക്കു യുതിയിൽ എടുത്തുടക്കന്നും, വളരെ നേരമായി വിസ്തരിച്ചുകൂട്ടുകുന്ന തന്റെ പ്രാതശി വീട്ടടച്ചമന്നും സന്ദേശപ്പിക്കാനും ആണും. എടുത്തു കഴിക്കുന്നതും, വന്നപോകുന്ന സ്നേഹിതന്മാരുടുകൂടിയും കശലജ്ജരും ചൊണ്ടിക്കുന്നതും, തന്നെ കാണാൻ വന്നിരിക്കുന്ന സാഹിത്യപ്രശ്നങ്ങികളോടു സമസ്യായി സംബന്ധിച്ചതും നിറവും തൊനിശ്ചൂം. മുമ്പിൽ നടക്കുന്നതുപോലെ കണ്ണും, തന്റെ ഭേദസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി വിണ്ണവിച്ചാരമില്ലാതെ അങ്ങനെ ഉടനീളും സംസാരിക്കുന്നതിൽനിന്നും. അദ്ദേഹം തുന്നിട്ടുന്ന തന്റെ വിജ്ഞാനഭാഗാർത്ഥിക്കിൽനിന്നു കിട്ടുന്നതു ലാഭിക്കുവാൻ ഓത്തുകൂപ്പും കുത്തുനിന്നും ന സ്വന്തമികളായ ഞങ്ങളെല്ലാവക്കും മിക്കവാറും ഞങ്ങളുടെ കത്തവ്യം വിസ്തരിക്കുകയാണോരുത്തും. വളരെ സന്ദേശങ്ങോടുള്ളടച്ചി സ്വന്നം ഇഷ്ടപ്പുകാരം ചെയ്യുന്നതാണെങ്കിലും, സംഭാഷണം ആയാസകരമായ ഒരു ജോലിയാണും. സി. സ്റ്റീസ്. നായരെപ്പോലുള്ള ക്ഷീണിശരീരമാക്കും അതു വിശേഷിച്ചും ആയാസകരമാണും. വളരെക്കാലമായി അദ്ദേഹത്തിനും ആരോഗ്യം കുറയിച്ചിരുന്നു. ഗ്രാവായ ക്രൈസ്തവത്തിനും ഞാലോന്നും. അദ്ദേഹത്തിനീറു ഭേദസ്ഥിതിക്കു യോജിപ്പിയുന്നതും. അദ്ദേഹത്തിനീറു ദിനചര്യയിൽ ക്രൈസ്തവത്തിനും ഭാഗംതന്നെ വളരെ മോശ്മായിരുന്നു. അതും, മഹാപ്രിമാക്കളുടെ, കഷ്ടിയുടെക്കയ്യ

കവല്ലും അതു ലഭ്യവായിരുന്നു. വളരെക്കാലമായി അദ്ദേഹത്തിൻറെ ദിവസങ്ങളെ ധാരായും ചുട്ടിരുന്നു¹. ഒരു ലഭ്യവായ ഒരു ക്ഷേമം മന്ത്രിയെലാണു് ആ പ്രധാനത്തായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കിനിലനിന്നിരുന്നേങ്ങനേപാരാ ആക്കു് അതു തന്റെ കാതിരിക്കാൻ കഴിയും! അതിൽക്കാണുന്ന നിഃഖ്ലക്കതാവദ്ദീ, മരിറാറിടത്തു കാണുവാനായി ഞാൻ മുമ്പാ തിരയുന്നു.

ഈ നിർവ്വാജമായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങീലം സി. എസ്. നായരുടെ നാജമായ മുണ്ടാണു്. അതെല്ലക്കിൽ അദ്ദേഹം ലഭ്യാളാ കൊള്ളിലെ തന്റെ ഉദ്ദോഗകാലം കഴി തെത്തിന്നും, നാട്ടിൽ വന്ന ദരിദ്രായ സംസ്കൃത കൊള്ളിൻറെ കനത്ത ഭാരം രൈക്കയെല്ലാം തയ്യാറാവുകയില്ലായിരുന്നു. ഏതു ധനികൻറെ ദണ്ഡാരത്തുയും ഏതൊരോഗ്രാമപന്നൻറെ സ്ത്രോഗ്രാമങ്ങളും കാംഡിനാലും മതിയാവാത്തമട്ടിൽ അതു അധികാരിച്ചുകൊണ്ടുകയായിരുന്ന സംസ്കൃതകോളജിൻറെ സ്ഥിതി. തന്റെ മുഖ പാദങ്ങൾ മുത്തപ്പായമായ ആ പ്രിയസന്നാത്ത സി. എസ്. നായർ ഒരു മതിരിന്ന കട്ടിയുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളാട്ടെ മുഞ്ഞഷിക്കാനൊരുപെട്ട്. അതിൻറെ ഫലമായി ആ കോളജു് നശിക്കാതെ രക്ഷപ്പെട്ട—പക്ഷേ, അദ്ദേഹമോ?...

സി. എസ്. നായരു സംബന്ധിപ്പിടത്തോളം ജീവിക്കുക എന്നതിനത്തം സാഹിത്യപരിശുദ്ധങ്ങളിലേർപ്പെടുക എന്നതായിരുന്നു. എന്നാൽ കോളജു് അദ്ദേഹ മതിരിന്ന സർവ്വനിമിഷങ്ങളും ആവശ്യപ്പെട്ട്. വാതിലുന്നിയിയായ ഒരു പിതാവിനെപ്പോലെ തന്റെ സർവ്വനിമിഷങ്ങളും അദ്ദേഹം അതിൻറെ മുഞ്ഞഷയ്ക്കായി ബാധിവെക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടു്, മാനസികമായി ‘ജീവിക്കുക’ എന്ന അദ്ദേഹത്തിൻറെ നിലയ എന്നോ അവംസാനിപ്പുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെ കായികമായിട്ടുള്ള ജീവിതമായിരുന്നു. അങ്ങനെ അവസാനജീവചേര്ത്ത നൃംഖടി ദരിദ്രായ സംസ്കാരക്കോളജിൻറെ നശത്തു്

ആവരണമണ്ഡാക്കവാൻ സമ്മാനിച്ചു് ഇതാ, അദ്ദേഹം മറ ശ്രദ്ധകഴിഞ്ഞു।

വളരെ ഏഴിപ്പുത്തിൽ സന്പാദിക്കുന്ന സന്റ്രഭായക്കാ ഫനായിനന്ന സി. എസ്. നായർ. അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി ആരു യഥഃസ്ഥാനം കെട്ടുണ്ടിവരില്ലെ മലയാളസാഹി ത്വരിച്ചേരിട്ടുത്താളംകാലം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ തന്നെ അതു നിവർഖിച്ചുകൊള്ളി. ഏന്നാൽ, ഏതൊരു സ്ഥാപനത്തിന്റെ നിലവിന്റെ നേരുവണ്ടി അദ്ദേഹം ഇതു യുംകാലം ഏകനായി നിന്നു പോത്തിയോ, ഏതാനീ ഒൻ്റെ നശത മറയ്ക്കവാൻ അദ്ദേഹം തന്റെ ആരോഗ്യ നതിന്റെ പുത്രപ്പിലെ ഒട്ടക്കരണത ജീവിതനാളംകൂടി സമ്മാനിച്ചവോ, ആ സംസ്കൃതകോളജിന്റെമേൽ ഉഭാര മതികളായ സാഹിത്യപ്രശ്നങ്ങളാകളിൽ ഒരാറുണ്ടി ഇടയ്ക്കു പതിയച്ചുകിൽ, ഉപരാസ്ഥിതനായ ആ മതിന്റെ കൂട്ടി സ്വാന്നാമിച്ചുകൊള്ളി.

മലയാളത്തിന്റെ 'അരീ'

'അരീ' എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി പ്രസിദ്ധ പ്ലെട്ടത്തിയ കവിതകൾ വൈലോപ്പിക്കി അരീയമേനോന്നില്ലാണെന്ന് വളരെ കഴിഞ്ഞത്തിന്റെശേഷമായിരിക്കുണ്ടോ. പക്ഷേ, പലതും യാരിച്ചുകാണാക്ക. അതെന്നായാലും, പദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ പത്രിയ തലമുറയുടെ അരീ, ആ പേരിൽ ഇംഗ്ലീഷ് ആദ്യത്തെ കവിതയുടെ അടിസ്ഥാനം കഴിഞ്ഞു എന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ആവശ്യം. ശാഖാക്കം പ്രധാനമുണ്ടായിക്കാണും.

ങ്ങ ചെറിയ 'മാന്പഴം' സംസ്കരിച്ചുകൊണ്ടാണു 'അരീയമേനോൻ' സാഹിത്യത്തിൽ റംഗപ്രവേശംചെയ്യുന്നതു. ആ 'മാന്പഴം'ത്തിന്റെ സപാട പകിടന്നതോടുകൂടി അനുയും. ചെറുതായെങ്കിൽ കവിതകാണ്ടും, അതിനുമുകുപാരിക്കലും മറ്റാക്കും. സന്ധാരിക്കാൻ കഴിയ്ക്കിട്ടില്ലോ അതു സമുന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനം. കവികളുടെ യിൽ 'അരീ' നില്പുയാണു. കരസ്യമമാക്കുകയും ചെയ്യു. അതോടു അതുകുറമായ കവിതയായിരുന്നു, 'മാന്പഴം' പഴമഞ്ഞു പുതുമഞ്ഞു എത്താണു. അതിനെ ഒരു അതുകുറ്റത്തുപുഴ്ചിയാക്കി ഉള്ളത്തിയതെന്നു പറയാൻ, ആതു പ്രസിദ്ധപ്ലെട്ടത്തി പതിനേന്തു കൊല്ലും കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടും, ഇപ്പോഴും പ്രധാനമായിരിക്കുന്നു! ആ കാരണം കൊണ്ടു തന്നെയാളാറിക്കാം പക്ഷേ, ആതു ഇന്നും ഒരുത്തു കലാപുഴ്ചിയായിത്തന്നു വത്തിക്കുന്നതു! എഴുതത്തുകൂട്ടുകളിൽ കവിതയിൽ സവേംപമി കാണാൻകഴിയുന്ന ആദരണ്ണായ മായ വാക്കിപാടവും; വള്ളിത്തോഡകവിതകളിലെ അവള്ളിന്മായ ഒപിത്യുടീക്കും;—ജീ യും ആദ്യകവിതകളിൽ വിശ്രഷ്ടിച്ചും കേരാക്കാവുന്ന ആദ്യപ്രാത്മികമായ പിറക്കിയുടെ വേദനാജനകമായ ഒരു അന്നതന്നും;—ഇവയെല്ലാം കോത്തിന്നുകൊണ്ടും, നംടിന്നുപറിത്തെ വിജനമായ ഒരു മാവിന്നച്ചുവട്ടിൽ പെറുക്കാനാളില്ലോതെ കീടങ്ങു

നീ ഒരു മാസവിളിലേക്കും, അതു നോക്കിനിന്നു നെട്ട് വീർപ്പുട്ടു കേഴുന്ന രഹമയുടെ കഡനനിർദ്ദേശമായ പ്രസ യാഥാരതത്തിലേക്കും നമ്മുടെ നയിക്കുന്ന ആ ചെറുകവിത, വികാരഗ്രാമങ്ങളുടെ വിധിയുടുടർന്നും മാരായ പ്രാബല്യത്തെ കാണിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ലോകസാഹിത്യങ്ങിലെ മറ്റൊരൊരു കവിതയേയും അതിശയിക്കുന്നശൈലി പറയാൻ തോന്നിപ്പോകുന്നു.

അക്കമയായി വെച്ചപിടിപ്പിച്ച മാവിന്തയുണ്ട്. വളർന്നവരുന്നേയുള്ളൂ. അന്ത്യമായി പുത്രതാണ്. അധ്യയ എ കസ്തിയായ പത്രൻ പുക്കൾ പറിച്ചു് അതിനെ പുത്രതിരിയാക്കി കളിക്കുന്നു. അംഗങ്ങളും അതു കണ്ണ് സഹിച്ചില്ല.

“മാകനി വീഴുന്നേരമോടില്ലെന്നെടുക്കേണ്ണോൻ പുക്കൾ തല്ലുന്നതു തല്ലുകാളില്ലാണ്ടിട്ടല്ലോ?”

എന്ന മകനെ ശാസിക്കുന്നു. അവൻറെ മുഖം പെട്ടെന്ന ഓന്നമായി. “മാസം പെറ്റ ചൗപാൻ ഞാൻ വരുന്നില്ലോ” എന്ന പറഞ്ഞു, അവൻ, ‘മാണിംപാഴം മലക്കല’ മല്ലിൻ എറിഞ്ഞു പരിഭ്രാന്തിയും അവിടെന്നിനു പോകുന്നു. മല്ലിൻ എറാണ്ടുപോരുതു് പുക്കൾ മാത്രമല്ലോ, അവൻറെ ജീവമാകുന്ന പുക്കൾക്കിയാണോ” തന്നിമീതം മീനച്ചടിൽ തിച്ചുവളർന്ന ഭേദിയായി പഴത്തെ മാസം വീണാപ്പോരാ അതെടുക്കാൻ ആരും ഓടിവരുന്നില്ല. മാതാവിന്നെൻ പുക്ക യിൽ തുട്ടുവിട്ടു് അതിന്നുമുമ്പുതന്നു പരലോകം പുക്കിക്ക ശിശിരിക്കുന്നു! അയൽപ്പക്കുന്നതു മാവിന്തചുവട്ടിലാക്കു, മാസം പെറുക്കുന്ന വികുതിക്കുട്ടികളുടെ ലഹരി തക്കതിയായി നടക്കക്കയാണോ. തന്നെ ഓമനങ്ങളിൽമാറ്റു. മാസം പെറുക്കാനില്ലല്ലോ, എന്നോത്തു് ശോകാത്തയായ മാതാവു് അന്ത്യത്തെ മാസം പെറുക്കിയെടുത്തു്,

“തന്മല്ലിക്കിടാവിന്നെൻ താങ്കൽ മറചെയ്യ മല്ലിൻ താണ് നിക്ഷേപിച്ചു.....”

.മീനച്ചിനം കേഴുക്കയാണോ”:

- “ഉള്ളടക്കവും വിവാദങ്ങളും വേണ്ടി വന്നതാണ്? മാനും വാസ്തവമറിയാതെ,
- നീരിസം ഭാവിച്ചു നീ പോയതെക്കിലും കണ്ണതെ,
- നീയിരു സ്കർന്റാലേ അമല്ലെ എവമാവു.
- പിണ്ണഞ്ചിപ്പോയിടിലും പിന്നെ താൻ വിളിക്കുന്നോടു കണ്ണങ്ങിക്കുന്നേ നീയ്യുവാൻ വരാറില്ലോ?”

എന്തു സർവ്വസാധാരണമായ ഒരു സംഭവമാണോ! എന്നിട്ടുകിലും, എത്ര തവണ വായിക്കിലും, വായിക്കുന്നോടുകൂടാക്കുന്ന കണ്ണു റീറു ചൊടിയാതെ മുഴമിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന തോന്ന നാലും, ആ സംഭവം ആവിഷ്ടരിലും കൂടിയിൽക്കൂടിയിരിക്കുന്നതും തീരുമായി അകൂതുറിയവും അതിലെയിക്കുന്ന ഫോറ്മേറ്റുമാണോ!

എഴുതിയ ആം താൻ നാടനാജതുതനെന്നയാവണം അതിനു കാശാണോ.. പരിപ്പും തുരീതിയിലുള്ള വിഭ്യാസ്യാസ്മോ പട്ടണവാസംമാ, വീക്ഷണഗതിയുടെ കാര്യാന്തിൽ എ താജാലും, ‘ശ്രീ’-യെ നാടന്മാരാക്കിത്തീ-ത്തിട്ടിലും. പട്ടണത്തിലെ കായലോരത്തുള്ള ഉദ്യാന അതിൽ അനുമാസുരൂപുന നോക്കിക്കുന്നേണ്ട തന്ത്രം പല തവണ ഒരു ചിത്രിയുന്നതു ഞോക്കാക്കാൻ. മറ്റുള്ളവക്കു മനോഹരങ്ങളായി തോന്നാനിടയുള്ള ആ ഉദ്യാനത്തിലെ സവ്വസ്ത്ര ഒഴിം, എത്തിനും, അവരെ അവസാനമായി നേരാലോ-ഗനം-പെയ്യും, കെട്ടിടങ്ങളുടെ മറിവിൽകൂടി, പുവന തിരുറ്റിലുപിടിച്ചും, ഉദ്യാനക്കരുകികളുടെ ശ്രദ്ധയെ ഹംബാകഷിച്ചുകാണുംപുജ്യിയിൽനിന്നും മറഞ്ഞുപോകുന്ന സൗജ്യക്കൂടി അദ്ദേഹത്തെ കാര്യമായി ആകഷിച്ചതായി ഞാൻ കണ്ണിട്ടിലും. കോപ്പഴിച്ചവെള്ള് ‘മുതി’-ലെ ആജ്ഞാ-ന്റെ ഭവത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന ആ ചെറുദ്ധവ അതിൽ ഒരു ഭൗത്യം വഹിക്കുന്നതിനുള്ള ക്ഷമകേട്ട മാത്രമേ ഞാൻ നിരന്തരം ശ്രദ്ധിച്ചതായി ഉക്കന്നുള്ളൂ. ഒലാക താകാണായിരിക്കാം; പ്രകാശം മുഴവൻ കീട്ടികഴിഞ്ഞതിട്ടില്ലാണു ഒരു ചെറുദ്ധവായി ആ ക്ഷമകേട്ടിന് ചുറാം സവ്വഡാ ആ പാണാമിട്ട് നില്പുന്നുണ്ടും. എത്തോ പറയാൻ

വയ്യാത്ത ഒരു വിഷാദം ആ പറിച്ച ഗ്രാമീണൻറെ മനസ്സിനെ സഭാ അലേക്ടോൺബണ്ണ തോന്നാം. സാധാരണജനങ്ങളുടെ പരിപ്പുംതാഴെയുള്ളത് പൊതുത്തെപ്പട്ടപോക്കനാം വീക്ഷണാഗതി 'ആ'യുടെപക്കൽ അധികമുണ്ടെന്ന തോന്നനില്ല. തന്റെ ഒക്കവശമുള്ളതും താൻ സംശയം കാണുന്നതുമായ വസ്തുക്കരം അടക്കിവെപ്പു പോരാി, “എന്തു മനസ്സുണ്ടെന്നു മുമ്പിൽവരുമെന്നു കൈട്ടിക്കണ്ണാ? അല്ലെങ്കിൽ വേണാ, ആളെ കുറച്ചുട്ടി അറിയട്ട; എന്നിട്ടാവാം” എന്ന ദേഹത്തിപ്പിക്കുന്ന, സംശയം കുറർന്ന, ഒരു വിനിത്രമട്ടം അഞ്ചേഹത്തിന്റെ പെയ്മാറ്റത്തിൽ ആരുരക്കില്ല. സ്നേഹിപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടോ, എന്നോ! ഒരുപക്ഷേ, ‘ആ’ക്കരക്കുന്ന നീം ശ്രൂതിഭാവില്ല. അതു പറിത്തുവകുന്നതു. അടക്കിപ്പിട്ടി ചു പിന്നോട്ട് വലിക്കപ്പെടുന്നതും, മനസ്സിലാക്കാൻ മുഖ്യാസങ്കേരിയ അനു അത്രായി, വിനിത്രത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു, ഒരു പ്രത്യേകമട്ടിലാണോ.

പക്ഷേ, ആ കെട്ട് നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവെച്ചപ്പോൾ നാം അഴിക്കപ്പെട്ടുകയാണെങ്കിൽ അതിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്നും പറിത്തുവരാനിടയുള്ള കൂതുകവസ്തുക്കളുടെ കൂട്ടം കുമക്കേട്ടിൽ അവ നിരക്കിവെപ്പിട്ടുള്ളതിന്റെ കുമാക്കുണ്ടോ, നിങ്ങളെല്ലാംതുപെട്ടുള്ളതുകയും. ആലോച്ചിപ്പിക്കുയും ചെയ്യും. ലേംകും ഉണ്ടായതുമുതൽ ഇന്നുവരെ ഒരൊറ്റ സംശയരൂപാരാധകനെക്കാണും. ദർശിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിട്ടില്ലാത്ത അപദാപ്പുകോലാഹലകോവിദേയായ കുറത്തു കാക്ക, നേർണ്ണ ഹിക്കാൻ യോഗ്യയായ നല്ല മിത്തപ്പീഡിയായി വന്ന നിങ്ങളെല്ലാംതുപെട്ടുള്ളതുകുമാനുണ്ടുന്നു:

“അതുണ്ടാറെന്തുനാ, തേണ്ടു, കെന്നായു
കാരണവന്നതിനുണ്ടോപോലെ!”

ലോകത്തിന്റെ പുതിയേക്കുകരാ നീക്കുന്നതിൽ തന്റെ പരിയായ ആ നീലപ്പുലക്കളളി’ ചെയ്യുന്ന വെലയുടെ ശ്രദ്ധയാമിത്തം, ഉപകാരിസ്ഥരാന്നീറണ്ടു ആ ഗ്രാമീണകവിയുടെ മനസ്സും ആ കുറത്തു ജീവിയിക്കുന്നടി വിശ്രദിപ്പാണു. അതിന്റെ കല്പന്നശ്രദ്ധലമായ ശശ്രൂക്കോലാഹലത്തെപ്പാലും,

“‘ലോകാദിമാമമാണാങ്കിരക്കിൻ
സൂഹായികാരശകാരശ്ലോഹം !’’

എന്ന പറഞ്ഞു “അതിനോട് ദേഹ്യം തോന്നന്നവരെങ്കിട്ടി
ലജ്ജിപ്പിച്ച തലതാഴ്വിക്കകയും ചെയ്യും.

കുകയുടെ ക്ലീർലുലമായ ശബ്ദത്തിൽ തുടി കവിത
കണ്ണ ഈ നല്പ് കവാക്കയിലിനന്നപ്പറ്റി പാടുന്നോം,
ഹാ, മുന്നൊരാനന്നമായിരിക്കം! എന്ന നാം ആലോച്ചി
ചു സന്നോഷിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നോഴുകും, മുരുനിന്നും അ
തിരുയ്ക്കരമായ ഒരല്ലപ്പയുടെ ആരവം നന്മ സ്പീകരി
ക്കുകയാണു”.

“ജനീഫു നാട്ടവി, തുകലെയാസ്സുമാമിൽ

പണിക്കു ചോകനാ” പരിഷകളെ കയററി കതിച്ചു
പായുന്ന തീവിണ്ടിയുടെ ഇരുപ്പലാണ്ടു”. അതാ, അതു
നമ്മുടെ നേർക്ക് കതിച്ചു പാഞ്ഞുവയ്ക്കും:

“തിരുയ്ക്കിക്കും താഴുവമയും പാടവും,
കറിയ മാവുകൾ തൊട്ടുകു പാതയും,
തിരക്കിട്ടു തെങ്ങു കുവങ്ങുകൾ പത്ര—
ക്രൈസ്തു പുത്രനു പുരയിട്ടുണ്ടെള്ളും,
പത്രങ്ങൊഴുകുന്ന നഘഞ്ഞും. ജന—
പഞ്ഞങ്ഞും ഗ്രഹശത്രണങ്ഞുമെല്ലാം
കലങ്ങായും ചുററിക്കരഞ്ഞിയും വഴി
വിലങ്ങിയും നിന്നാൽ കലുങ്ഞുമോ ഞങ്ങൾ?
കടന്നാക്കുന്നതുകളുണ്ടു പായട്ടു
കുത്ത തീവണ്ടിയിരുന്നവിന്റെ മുഴും!

എന്നൊരു ദയാനകമായ വേഗത! അതിന്റെ
മുന്പിൽനിന്നു നാം ഞെട്ടി പിന്നാറുന്നു. പക്ഷേ, അതിക്കു
പിന്നാലെയണ്ടു. ദേശികു കണ്ണതൊക്കെ തട്ടിയുടു കട്ടി
മുംബാക്കി മറിപ്പാരുത്തുവരുന്ന സഹ്യൻ്റെ മകൻ! ആ മദ
യാനയുടെ ചിന്നാലെ വെളിപ്പുംവീഴ്മുന്നു ‘പന്ത്രണ്ട്’
വരുന്ന തുട, മാർഗ്ഗദർശനംനല്ലി എരിഞ്ഞു കെട്ടപോയ
ക്കു ദിവത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സ്ഥിതിഗൈതം. പൊഴിക്കുന്ന
'ഹമിജനങ്ങളുടെ പാടുകൾ' കേരക്കാനണ്ടു. മനസ്സു”

നന്ന കളിക്കാൻ തുടങ്ങുകയാണ്⁹. പക്ഷേ, അതിനും അ ധിക്കം സമയം കിട്ടുന്നതിനാവുന്നു¹⁰ ഉജ്ജവലമായ മണിറായ പന്തം വരുന്നു. ആ പന്തത്തിൽനിന്ന് തീയിൽ കത്തിജ്ജവലി കണ്ണ 'കടിയൊഴിക്കു'ലിലെ ദ്രോനകമായ തീജ്ജപാല യുടെ ശബ്ദം നമുക്ക് അഭ്യന്താട്ടാക്കിപ്പിക്കുകയും. അതിൻറെ കത്തിയെരിയുന്ന വെളിപ്പുത്തിൽ, 'ഓണപ്പാട്ട്'കാമെയും, 'പത്രം വാല്ലുന്' ചെറുശന്നാരെയും, 'വിഴുപ്പകാരി'ക ഒള്ളയും തുടങ്ങി നാനാതരം ജീവിതവേഷങ്ങളും സാമ്രാജ്യം കണ്ണ നാം അതുന്നെപ്പുട്ട് അന്തംവിച്ച നിന്നു പോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

എന്നൊരു പ്രധാനമാണെന്നു¹¹ | ആധ്യമന്ത്രതകാണ്ട് (sophistication) മന്ത്രക്കു ചിട്ടപ്പെടുത്തിവെങ്കിപ്പെട്ടാക്കു കൈ തന്നീ നാടൻപ്രതിഭ്രംബ മാത്രമേ, ഇങ്ങനെ അറി നോട്ടത്തിൽ യോജിച്ചപേക്കന്നില്ലെന്ന തോന്നുന്നു, അ നേക്കം കാര്യങ്ങൾ ഒരാറാറാണാണ്യത്തിൽ കത്തക്കിക്കെട്ടാൻ കഴിയു. പ്രത്യേകതരം വാദഗതികളും, മാനഷികപ്രശ്നങ്ങളോടുള്ള വീക്ഷണഗതിയും പുലർത്തിപ്പോരുന്ന 'ഇസ്യൂസ്റ്റീറ്റ്' പുരോഗമിത്തക്കങ്ങൾ ഇതു കെട്ടിലെ സാമഗ്രികൾ പക്ഷേ, മുഴുക്കെ തച്ചിച്ചേരുന്നവരികയില്ല. അവക്കുതു വേണ്ടപോലെ കെട്ടുകിക്കാനും കൊണ്ടുനടക്കാനും കഴിവി പ്ലാതത്താണ് കാരണം. പുരോഗതിയിലേക്കളുള്ള തേരുക്കര മായ യാത്ര ചീൽ, വഴിക്കു, ആവശ്യമായി വരാനിടയുള്ള പലേ വന്നുകൊള്ളം. നേരുമാപുരസ്സറും അഭക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള പ്രതിഭാശാലായിം. ദീർഘദശിശുയുമായ ഒരു ഗ്രാമീണക്കവിയുടെ യാത്രാഭാണ്യമാണെന്നു¹². അങ്ങനെ ഒരു ഗ്രാമീണൻ്ന്, തന്റെ കെട്ടമായി, തുടെ ഉണ്ണാക്കന്നതു നന്ന്. അങ്ങേഹം നമ്മക്ക വഴിക്കാട്ടുന്നതു¹³ അനാധിശ്വരമായ നാട്ടിന്പുറത്തു കൂടിയാണു¹⁴ മലയാളത്തിന്റെ ശ്രീയും മാററഞ്ഞുമല്ല. സമീക്കാരഭരിയിലെ മായികസപപ്പുന്നങ്ങളോ, കൂദാസുശ്രീ കളിൽ ചർപ്പുചെയ്യു പിടാപ്പുച്ചത്തെപ്പുട്ട് ആശയങ്ങളുടെ പട്ടാളപ്പിട്ടുണ്ടെന്നും അണിനിരക്കലേം ആ വഴിക്കു നമുക്കു എത്തിരേണ്ടില്ല. പക്ഷേ, നന്ന മന്ത്രക്കു മനസ്സിലൊക്കെന്നതു നന്ന്¹⁵. ലോകത്തു ആക്കമാനം ഇടപട്ടുന്ന ശാരവ

മേരിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉംകൊള്ളുന്ന അന്തരീക്ഷത്തിൽ നിന്ന് വേറിട്ടു രോപ്പുട്ടും നിന്ന് ശ്വാസംകഴിക്കുന്ന നാടൻപ്രദേശമല്ലതനെ അതു⁹. ജീവൻപ്രശ്നങ്ങളുടെ നാടകത്തിനു കളമായക്കുന്ന പരീക്ഷണശാലകളാണ്¹⁰ ആ ഗ്രാമവീഭാഗങ്ങൾ. അതിലെ നടക്കാർ അതു ശബ്ദത്തിൽ സ്പെക്ടിക്ലിപ്പാത്ത സാധ്യതയുണ്ടിക്കൊണ്ടു. തുലികാനായിരിക്കാം. പക്ഷേ, അവർ പ്രാതിനിധ്യംവഹിച്ചു¹¹ അഭിനയിക്കാൻ പോകുന്ന നാടകമാക്കുടു, ലോകത്തെന്തെങ്കിലും കരിച്ചു¹² ഇളക്കിമരിക്കാൻപോന്ന പ്രധിനിജ്ഞങ്ങളുടുന്ന ജീവിതമത്സരമാണു¹³! പട്ടിണിയോടും അപ്രായതയോടും അഫക്കാരത്തോടും എത്ര മനു¹⁴ മനസ്യത്തെന്തെ മോഹിപ്പിക്കുവാൻ, തീച്ചപ്പെടുത്തിയ ജീവിതമത്സരത്തിൻറെ നാടകം!

അതുകൊണ്ടാണു¹⁵, ഈ സമരത്തിൻറെ നാമിയെ സുചിപ്പിച്ചകൊണ്ടുള്ള ഒരു കാറ്റു¹⁶ പുറതടിച്ചുതുടങ്ങിയ പ്ലോം അതിനെ സ്വാഗതം, ചെയ്യവാനായി 'എ' നാട്ടിൻപുറതു സഹർഷം, ഒരങ്ങിന്നുന്നതു¹⁷.

പല ക്രമക്രോട്ടകളും¹⁸ തുടിയാണു¹⁹ ആ കാറ്റടിച്ചുതു²⁰ എന്ന കാര്യം അതു അസ്വാഭാവികമായിത്തന്നില്ല. അതിൻറെ മട്ടലമായ ഗതിവേഗത്തിൽ വ്യക്തിപ്രഭാവമില്ലാത്ത പലതു²¹ പറമ്പകളിച്ചു. ആ കാറ്റു²² ഉംകൊണ്ടിരുന്ന രാജ്ഞിയമായ പൊടിപടലം പലതുടെയും കാഴ്ചപ്പാടിനെ കലുപ്പിത്തമാക്കി. അതിനു കീഴടങ്ങംതെ പല ക്ഷം ശ്വാസംമുട്ടി. അവർ പിന്തിരിഞ്ഞു. ചിലപ്പും അതിൽ ക്ഷമക്കുടു ഗതിവേഗത്തിൽനിന്നു²³ ദാഖിഞ്ഞമാറി. മറ്റു ചിലപ്പും അതിൻറെ അലക്ഷ്യമായ പോക്കു നോക്കി സംശയിച്ചകൊണ്ടനിന്നു. 'എ'യുടെ പബ്ലിഷ്യൂം സഹതാപപൂർവ്വമായ പ്രതിഡി ആ കാറ്റിൽ അങ്ങാഞ്ചു²⁴ എറിയപ്പെടാൻ സമ്മതിക്കാതെ ഉറച്ചുനിന്നു²⁵ ആലോച്ചിപ്പോൾ ഫോഡല ശാന്തി: 'ഈതെന്നൊരു കാറ്റിനാണു²⁶! എവിടെ നിന്നു യങ്ങുന്നു? എന്തിനു യങ്ങുന്നു? ഇതിൻറെ ഉറവിടം എപ്പോടുകൂടിയും അലോച്ചിക്കാം? ചിലപ്പും സംശയിക്കുമ്പോൾ, മറ്റു പല പ്രേരണാശക്തികളും നേരിച്ചുകൂടി കുത്രിമമായി സ്വഷ്ടിച്ചു

വിടപ്പെട്ട്, സിനിമാസ്റ്റുഡിയോവിലെ ഒക്കാട്ടകാറു പോലെയുള്ള, ഒരു തുതുമെ കൊട്ടകാറിലോണോ?'' ദേശവായ നാടൻമതിപ്പ് ആ കാറിനെ സഹിച്ചം സ്വന്തതംപെയും 'ഗുരീ' യെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. എന്നും അദ്ദേഹം സ്വയം ആലോചിക്കാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു.—അപ്പോഴേക്കാണും ആ പരിവർത്തനകാറും, ഉച്ചിയിരിന്നിനുമറച്ചുവെങ്കിട്ടുള്ളിട്ടുള്ള നമ്മടം പല പുതിയേക്കുള്ളേയും പോരായുക ഒള്ളു. അനീതികളേയും, അവയടക്കിട്ട് വാതിലുകൾ ദേശിച്ചും, വാതായന്ത്രങ്ങളാവഴിയായും, മേൽപ്പറ തട്ടിനീകായും പുതേതക്കു വാരിവലിച്ചിട്ട് മോടിച്ചുരു: ''നോക്കിൻ, കലാകാരന്മാരേ, ഇതാണോ നീങ്ങൾ പുകഴിത്തുന്ന സംസ്ഥാരം? അടിമാനംണോ പുരോഗതി?''

തനിക്കു പുറമുള്ള പുതിയേക്കുളം കണ്ണും ആ നാടൻ കവി കൃബനായി. സർവ്വശക്തികളും ഉച്ചയോഗിച്ചും ആ പരിവർത്തനകാറിഞ്ഞ ഗാഗനത്രംണും അദ്ദേഹം പാടി. പ്രചണ്യമായി അടിച്ചു ആ കാറിനു ശക്തി തുടിക്കുടി വന്നു. ശക്തിസംഭരണം ആവശ്യവുമായിരുന്ന പദ്ധതി, അതിന്മാത്രം ഗുഡിപ്പിരുന്നതുകൊണ്ടോ എന്നോ കാറിനും ഒരു നീൽപ്പിശ്ചലക്ഷ്യം തുടി വേണ്ടമെന്ന കമ പലരും മറന്നപോലെ തോന്നി. കരച്ചകാലം ആരും അത്ര ശശ്രമായി കരതിയില്ല. പക്ഷേ, കാറും മാർപ്പം തന്ത്ര പ്ലേറ്റും, സ്വയം വട്ടംചുറി അടിക്കാൻ തുടങ്ങി. അതും അതിനെ തള്ളത്തി. ചിന്നാശീലരായ ചിലർ ഈ ലക്ഷ്യ കരവിനെപ്പറി വേഡിക്കാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷേ, ''ആക്കടെ കാറും?''' എന്നും അനേപാഷിക്കാൻ സഹയവും സമന്പ്പും. ആക്കണ്ണും?'' അതുണ്ടായിരുന്നവയുടെ സ്വരം ശശ്രമമാനമായ ആ കാറിഞ്ഞ സീൽക്കാമത്തിൽ ചെന്ന ലയിച്ചു, പുരും കേരാക്കാതെ പോയി. പക്ഷേ, ഗുരീയുടെ ബലവിപ്പുംബാധ കണ്ണാക്കിൽ നിന്നുയർന്ന ശശ്രമം പുംബാധികം. ഉച്ചത്തിൽ കേട്ട് പുതിയേക്കുളം അടിച്ചുവാരിക്കൊണ്ണുപോകാൻ വന്ന കാറും, ഒരു മുനിസിപ്പാലിററിലോരിപോ

ലെ, പുത്തികേട്ടകൾ സ്വയം പരത്തുന്നതിനു "ഉപയോഗ സ്വീകരിക്കണാ?

"മാനവിന്റെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ശോകംവഴി ആവിജ്ഞദിക്കല്ലൂടു വിധിയുടെ കരിനിശ്ചൽ, മററിഡി തരത്തിൽ, മനസ്യസമുഹത്തിന്റെ ഓവിയുടെമേൽ, ഇതാ കനായി വീഴാൻ വരുകയുണ്ട്!" 'ആ' നിർവ്വാജം വ്യ സനിച്ചു. എത്ര അവസരോഹിത്തായി വന്ന കാരി! പക്ഷേ, ആതു. സ്വയം അടിച്ചുത്തുരാൻ പോകയാണു! ഇതു വ്യാകലഭാവം 'ആ' യുടെ കവിതകളിൽ നിശ്ചൽവി ശാഖ തുടങ്ങി. പുരോഗമനത്തിന്റെ പശ്ചരാഹിത്യും ഒരു കത്തകാവകാശമായി സ്വയം. ഏറ്റവുംതു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ചിലർ ഇതു വ്യാകലഭാവത്തെ 'ബുദ്ധിജീവികളുടെ പിന്തുരിപ്പുകൾ മനസ്യമിതി'യായി വ്യാവ്യാനിച്ചു. രാഷ്ട്രീയന്ത്രക്കന്നാർ അവസരോഹിത്യംപോലെ, ജന സ്വാഭാവിത്യാദശഭ്യരം അഭ്യുക്തിൽ ആദശഭ്യില്ലായും അടഞ്ഞായ പെട്ടിക്കു 'ലേബൻ' ദ്രുതിക്കന്ന വേല അനസരണ പും നിവർത്തിക്കുന്ന ചില സാഹിത്യകാരന്നാർ ഇതു വ്യാ വ്യാനയും റോഗിയായി പിന്താഞ്ചുകളും ചെയ്യു. അവക്കു തിന്റെ തുലി കിട്ടിയോ എന്തോ!

എതാളാലും മലയാളസാഹിത്യത്തിനു "കനാന്തരം •തുലി' കിട്ടി. "സഹ്യന്റെ മകനാ' സ്വജ്ഞിലു തുശഗാത്ര നായ 'ആ' യുടെ ക്ഷാര്യം ഉണ്ട്; തന്മഹലമായി ഉണ്ടായ കവിതയാണു" 'കടിയൊഴിക്കൽ'. മാർപ്പാക്കലുന്ന സ്വയം അഭ്യമാനിച്ചു പത്രം കൈവശംവെച്ചു മുൻപിൽ പാഞ്ചപോക്കൻ സാഹസികരേ, നീങ്ങൾ ഒരു ഭിത്തി കാണിക്കുന്നതിനു പകരം വഴിക്കളുള്ള കടിലുകൾ തീവ്യച്ചു നശിപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതെന്നു 'അല്ലും രോഷാ കലനായിന്നാണു ക്കാം 'കടിയൊഴിക്കൽ'പീൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ചട്ട പാസ്പലാകന കടിലുകളുടെ വെളിച്ചത്തിനു 'പത്രത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തേക്കാരാം പത്രിക്കുന്നു ശോ ദയണു'; ജനങ്ങളു ആക്കഷിക്കാനും കഴിയും. പക്ഷേ,

അതു കണ്ണിയെറിഞ്ഞത്തിനുശേഷം?... ആ പ്രദേശം മന
പ്രധാനസ്ഥാനിനു പററിയതാക്കമോ?

'കടിയൊഴിക്കു'ലാലെ ഇതിപുത്രം ഇതാണു': വർദ്ധി
മത്സരത്തിൻ്റെ ഭാഗങ്ങതാ, അതിനെന്നതിരായോ, ഏഴുതി
യ ഒരു കവിതയുള്ള അതു'. വർദ്ധംസ്ഥരമാകന്ന വൈളിപ്പം
കൈവശംവെച്ചു', അതിൽ അഹകരിച്ച മനോട്ട് ചൊക്കു
നാവരോട്ടിള്ള, അവസരോച്ചിതമായ ഒരു താക്കീതാണ
തു'. ആ താക്കീതിൽ കവിഞ്ഞു അതിനു പ്രാധാന്യവും
പ്രസ്തരായുമില്ല. കവി ഒരു അല്ലസത്യം എടുത്തുകാട്ടി,
മനഃപൂർവ്വമോ അല്ലാതെയോ, ജനികളുംഡയും മതലാളിക
ളംടയും ചേരിയിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്ന എന്ന പറയാൻ
ആമിക്കന്നാതു ബാലാശമാണു' 'എന്ന കാണന്ന രണ്ട് സാ
ക്ഷികരാ നീ കളവുമെയ്യുന്നതു കണ്ടു. അതുകൊണ്ട് നീ
ശാക്ഷിപ്പന്നാണു'.' എന്ന പറയുന്ന ന്യായാധിപനോ
ടു', ''അജമാനേ, രണ്ടുപേരു കണ്ടു കാരണങ്ങളാലുണ്ടാണു''
എന്ന ശിക്ഷിക്കുന്നതെങ്കിൽ, എൻ്നു കക്കുന്നതു കാണാ
ംത ആയിരംപേരു സാക്ഷികളായി കൊണ്ടുവരാം''
എന്ന പറയുന്ന സംത്തമനായ കളിഞ്ഞിൻ്റെ ഫക്തിവാദന്തി
ലള്ളി ന്യായബുദ്ധിയേക്കാണ കവിഞ്ഞ ഗൗരവം ആ
ആരോപണാന്തിനു കൊടുക്കണമെല്ലാലു. ''ഒരു തൊഴിലാം
ളി ഔദ്യോഗിക ചെയ്യു. ശരീ. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം ചെയ്യാത്ത
അനേകായിരം തൊഴിലാളികളെ കാട്ടിത്താം'' എന്ന
പായുന്നതു' ഫക്തിവെവക്കല്യുത്തിനു പുറമെ, ആ കവിത
യീൽ അനാവശ്യമായ ഒരു സ്ഥാനത്തു ശ്രദ്ധ കെന്ത്രീകരി
പ്പിക്കാൻ ഉത്സാഹിക്കുകയുമാണു'. മനപ്പുത്രപ്പിന്നീൻ
പേരിൽ ഏഴുതിയ ഒരു കവിതയുണ്ടു'. 'കടിയൊഴിക്കും',
മനപ്പുത്രം ഒരു സാമൂഹ്യസത്യമല്ലെന്ന കരത്തുനാവക്കണ്ണ
കും അവക്കു 'കടിയൊഴിക്കു'ലാലെ രക്തപ്രളയത്തിലു
ളി നുാനും പക്ഷേ, മുണ്ണം ചെയ്യുകും.

ഇദ്ദേഹം എഴുതേണ്ണ ആവശ്യംതന്നെ പക്ഷേ, ഇല്ലാ
യിൽനാണു. കാരണം, വെവലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിതകൾ
ആസ്പദിക്കാൻ ആദ്ദേഹത്തിന്നീറു മാനസികവ്യാപാരങ്ങ
കൂടാ വർദ്ധമത്സരങ്ങിന്നീ പിന്നിലുള്ള തത്പരാന്തമോ

വിശകലനംചെയ്യ പഠിക്കേണ ആവശ്യമുണ്ടെന്ന എതാനന്നിലും. മാറിക്കൊണ്ടിക്കുന്ന ചിന്താഗതികളും ജീവിതപ്രയോഗങ്ങളും മറ്റു സാഹചര്യങ്ങളും, കവികളും സ്ന്യാലേരാനു, ആരാദേശമനസ്വരിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ വുമായി നമ്മടക്കയാക്കു വീക്ഷണഗതിയിന്റെ സ്വാധീനം, ചെലുത്തിവരുന്നണം. ആ സ്വാധീനശക്തിയുടെ വളർത്തുകയും മനസ്സും, ധിക്കരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കും തു സാധാരണമനഷ്യങ്ങൾ ദൈനന്ദിനകർമ്മങ്ങളെ— ലഭകിക കാര്യങ്ങളും പരിസരങ്ങളും. നിംബുന്നിച്ചു ചെയ്യിക്കുന്ന പ്രധാനത്തുകളും— അവയുടെ ഫലം എത്തുതന്നെന്നായിരുന്നാലും, സഹതാപപൂഞ്ഞുമായ മനഷ്യത്പ്രഭോധനാടു കൂടിയേ 'ശ്രീ' വീക്ഷിക്കുന്നുള്ളൂ. നേരേറുച്ചു, മനഷ്യത്പത്തിനാം, പുരോഗതിക്കും ഇടയ്ക്കു മനസ്സും വിലങ്ങടിച്ചുകിടക്കുന്ന ഏതുതന്മാരും സ്ഥാനക്കുള്ളൂ, അവ എത്തു 'ലേബൻ' ടെച്ചിച്ചുവന്നാലും ശരി, 'ശ്രീ' തന്റെ നിശ്ചിതമായ കാവ്യവഡിഗാംഗം ഉപയോഗിച്ചു തട്ടിനീക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യും.

എന്നവെച്ചു, പിന്തിരിപ്പുനായ ഒരാൾ, വെല്ലാപ്പീജ്ഞി ശ്രീയരമനേന്നുനന്ന വഴിക്കവെച്ചു കണ്ണാൽ ദയപ്പെട്ടു വഴിമാറിപ്പോക്കണമെന്നത്താൽമില്ല സൈക്കിഡോടിച്ചു വരുന്ന വെല്ലാപ്പീജ്ഞി താഴ്വന്നിന്നേഖനം 'അയാളോടു സ്വാഗതം പറയും. സ്വകാര്യം കീട്ടാതര മനസ്സിക്കിടക്കുന്ന ആ ചെറുപ്പംപീരി ഞാരൂപ്പുവാൻ നന്നാച്ചുവിട്ടു ലഭകികകംരുങ്ങുമ്പുറി സ്വാഹിപ്പുവാം കരുനേരം സംഭാഷണം. നടത്തി വീണ്ടും സൈക്കിഡീലേറി, 'ഇനി പിന്ന കാണാം' എന്ന യാത്രപരിപ്പു പിരിഞ്ഞുപോവുകയും ചെയ്യും. എന്നൊരു സാധാരണമനഷ്യൻ! നമ്മളും വത്തമാനംപറയുകയും പെയ്മാറുകയും ചെയ്യുന്ന മട്ടിലാണോ, 'ശ്രീ'യും എന്ന കരുതി നിരാഗപ്പെട്ടുകയോ അതു തപ്പിടക്കായാ ചെയ്യുണ്ടതിലും. 'ശ്രീ'യെയുംപോ, വെല്ലാപ്പീജ്ഞി ശ്രീയരമനോനേന്നാണു 'നിങ്ങൾ വഴിക്കുകണ്ണതു'. 'ശ്രീ'യെ കാണണമെക്കിൽ, പുഞ്ഞവകിലുള്ള പെരുവഴിമട്ടിലോ, പേമാരി ചൊരിഞ്ഞു മലവെള്ളു.

പത്രങ്ങളുകയറ്റന ചെറീക്കടിപ്പിൻറെ മററങ്ങും, വന്നേ
വിമാർ മുത്തു-വെയ്യുന സഹ്യപ്പെൻറ സാന്നകളുംലോ, മുത്തു
പരാഗമേന്തിവയന്ന കൊതുകൾ നിറഞ്ഞ അന്ത്യാമിലെ
കൊച്ചംകാനന്നേളിൽ പണിയെടുക്കുന്ന ത്രിലാക്കായട
ത്രിടങ്ങും, കടിലിലെ പ്രൂമക്കാടിക്കുള പുല്ലിനിനു
പുനഃസമാഗമക്കുളർമ്മുനവീകരണ തൊന്ത്രപ്രമായ ദൈഹി
സന്പത്തിന്റെ സമീപത്തോ ചെന്ന കാത്തിരിക്കാൻ
ക്ഷമയും സന്ധനയ്ക്കും ഉണ്ടാകണാം. മലയാളത്തിന്റെ ശ്രീ
വികസിപ്പിച്ച് ശ്രീ പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലും ‘ശ്രീ’മന്ത്രം
വഹിച്ചുകൊണ്ട് സമ്പര്കിക്കുന്നതായിക്കാണാം.

സത്ത് ജയൻ

മരിച്ചപോയവരെ ജീവിപ്പിക്കാനുള്ള മരണ കണ്ണ ചിട്ടില്ലിട്ടുള്ള ഒരു ശാസ്യജ്ഞത്വവന്നു, ‘‘മിസ്റ്റർ. ഒരാളേ ജീവിപ്പിക്കാനുള്ള മരണ കേരളത്തിലേക്കെ നീക്കിവെ അട്ടിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കാരെ വേണം?’’ എന്ന പറയുകയാണെങ്കിൽ ഒരു നിമിഷം താഴെസിക്കാതെ കേരളത്തിൽനിന്നുണ്ടായ മറ്റപടിവരും, ‘‘സജ്ജൻ, സജ്ജയൻ’’ എന്നും. ഈ മറ്റപടി കൊടുക്കാനുള്ള കേരളത്തിന്റെ പ്രാതിനിധ്യം എന്ന കാലിലും. അതു പക്ഷേ, സാരമില്ലും. ആ പ്രാതിനിധ്യം സജ്ജയൻ സമ്പാദിച്ചവെല്ലിട്ടുണ്ട്. അതു ഏതി. ഒരു തന്നീ മലയാളിയായിരുന്നു, സജ്ജയൻ എന്ന രാഥഭ്രാന്തിനായർ. എന്നാൽ, മലയാളിക്കു സാധാരണയായി പക്കാള്ളി ന യാതൊരു കാര്യത്തിലും രാഥഭ്രാന്തിനായർ പക്കട്ടത്തിനുന്നതുമില്ലും. അതാണ വിശ്രേഷം. മനിസിപ്പൽ കണ്ണ സിലവാവാൻ രാഥഭ്രാന്തിനായർ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലും. ഡീസൈ കൂടും ബോർഡിൽ ചാടിവിഴിഞ്ഞു തന്റെ നോക്കി നിന്നാട്ടി ലില്ലും. മനുപദം മോഹിച്ചും രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകനായി ഉയരം നാശം യാത്രചീട്ടിലും. ഗവൺമെന്റ് ദേശം ലാക്കാക്കി പത്ര പ്രവർത്തനം നടത്തിയിട്ടില്ലും. ഈദൈനവേദനയാക്കാതു നാലും മേലുന്നതെ എല്ലാക്കാരുടുമുള്ളും രാഥഭ്രാന്തിനായർ തുടങ്ങുകയും. സജീവമായി പക്കട്ടക്കുയും. ചെയ്തിട്ടുണ്ടും. രാഥഭ്രാന്തിനായതും നില്കുംഗമായും. ആ ശാഗമാണും, ‘‘സജ്ജയ്’’നെന്ന പേരിൽ അടുത്തും തന്റെ നാട്ടുകാരമായി ലോകമില്ലാതെ പക്കിട്ടിരുന്നതും.

പിരിപ്പിച്ച മണ്ണക്കപ്പിക്കുന്ന റീതിയിൽ; ചില പ്ലോം നിംബാക്കിണ്യമായതരംതുണ്ടിൽ; മറുപിലപ്ലോം നിരായരാക്കുന്ന ശാന്തസ്വത്തിൽ; ഈനീയും ചില പ്ലോം ലളിതവും. രസാവഹവുമായ അന്ധാപദ്ധതിയിൽ—ഈദൈനവേ പലേതരത്തിൽ പലരേയും പലതിനേയുംപറ്റി സജ്ജയൻ എഴുതിവിട്ടിരുന്ന ലേവന്നങ്ങൾ ആ

അനീയോട്ടക്കട്ടി വായിച്ചുരസില്ലിരുന്നുള്ളതു” അവയുടെ കത്താവിനെ ചൊടായും ചുണ്ണയും പ്രസരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സാഹിത്യകാരനായിട്ടാണ് എന്നു മനസ്സുകുംഞ്ഞു ചിത്രുന്നും ചെയ്തിരുന്നതു”. “ആട്ട പാലാട്ട നിങ്ങളും പോട്ട പാലാട്ടം...” എന്ന കസ്തിപ്പാട്ട് നുറുസിഡുമാക്കിയ റസിക്കനെ മരിന്നുനേനെ ചിത്രുന്നും ചെയ്യാൻ വാൻ കഴിയും? എന്നു കണ്ണ യുറോപ്പ്” എന്ന പുന്നുക്കത്തിന്നും പേരു പററിയില്ല, ‘യുറോപ്പ്’ കണ്ണ എന്നു എന്ന വേണ്ടതായിരുന്നു എന്ന വളരെ മധ്യാദ്ദയിൽ, ആ പുന്നുക്കു മെഴുതിയ സ്രൂടിയെ കളിയാക്കി ക്ഷേഖാഡിപ്പിച്ച നർക്ക വിശംരഭനെ മരിന്നുനേനെ ഓക്കാൻ കഴിയും?

അണ്ണനെയിരിക്കുന്ന ഒരവസ്ത്രത്തിലുണ്ട്, മാത്രം ഫ്രൈ ആഫീസിൽവെച്ചു” എന്നു... എന്നിക്കു പതിചയ പ്ലുട്ടത്തിനുന്നതു”: “നജീദുനെന്നു എം. ആർ. നായർ...” തെപ്പട്ട കസാലയാർമ്മ ഒരു കോട്ടക്കാരൻ ഇരിപ്പണ്ട്. എന്നു തൊഴുതു; ഉത്തുക്കുത്തോട്ടക്കട്ടി നോക്കി. ആളുകളെ കളിപ്പിക്കുന്ന നുറുപ്പായക്കാരുന്നല്ല എന്നു... എന്നിക്കു നല്ല തീർല്ലയണായിരുന്ന ലൈക്കിൽ നാലപ്പുടംനേരി തശ്ജമണ്ണപ്പയയിൽ, “അതെന്നേരി കാലുപിടിച്ച വലിക്കാനല്ലോ” ഒരു ശ്രമമായിരുന്ന എന്നു... നടക്കിയിരുന്നതു” എന്ന എന്നു കയറ്റിയേനെ. എന്നു... നു പതിവില്ല അതുകുണ്ടോ” വീണ്ടും എന്നു മുഖം തന്തക്കു നോക്കി. മണ്ണിക്കരുവാളിപ്പിലും, പുകപിടിപ്പിലും എന്നുക്കട്ടി പറഞ്ഞാൻ തോന്തിപ്പോകുന്നു, ഒരു ദിവസം. മുഴുവൻ മരണത്തോക്കാനു കരെ വസ്തുരിക്കലുകൾ. വലിയ ശ്രദ്ധയെണ്ണം തുടക്കാതെ തുക്കിവെച്ചു തവടക്കി. വിശേഷിച്ച ശക്തിയെണ്ണം കാണിക്കാത്ത കണ്ണുകൾ. സാധാരണ മുക്കും. വായ്പ്പു മാത്രം. അല്ലോ വിശേഷമണ്ണും, ആ ആദ്യത്തെത്തുടടിക്കാഴ്ചയെ പുറിവെള്ളരെ ഓർമ്മവെച്ചു” ആലോച്ചിച്ചു നോക്കുന്ന ലും അവസ്ഥയിൽ തോന്താണ്ണണും വേണ്ട മെങ്കിൽ പറയാം. പരിശാസത്തിന്നും നേരനേപാക്കിന്നും നിരപ്പത്രവമായ നേരത്ത് രഘീകൾ, ബീഡി വലിച്ചു” കൂടണ്ട ആ പുണ്ടക്കൾക്കുറും ഒരു മനസ്സിൽ

മായി ഉള്ളാള്ക്കാൻ ശ്രമംനടത്തുന്നണ്ണോ എന്ന തോന്തി സ്പീക്ക്. ശരിക്കെങ്ങെന്നയാണ് “ ഇതു പറഞ്ഞു മലിപ്പി കേണ്ടതു ” എന്ന് എനിക്കെ നിശ്ചയമാണ്. കുറഞ്ഞ മേഖല അള്ളടക്ക ഇടയിൽ സംബന്ധിക്കുന്ന ചാര്യൻ, ആ യ. ഗ്രൂപ്പ് എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നതിനും അല്ലോ മുമ്പ് മേഖലത്തിന്റെ അഭക്കിൽ കസവിട്ടപോലെ നിശ്ചലിച്ചകാണന്ന ഒരു മണിയ വെളിപ്പും പരമ്പരയും സൂക്ഷിച്ച ട്രണ്ണോ? എതാണ്ടു “ അതുപോലെയാണെന്നു പറഞ്ഞതാൽ അതു ” അതിശയോക്കിയായിത്തീരുമോ, എന്നോ! എതായാലും ഇതു സംജീവൻ കേട്ടാൽ എഴുതിയ ആരാക്ക് ചണ്ണമ്പുഴക്കവിത ഒരു ഡോസ് അധികം ചെന്നിട്ടുണ്ടെന്ന കര്ത്തു അതെ നൊയാലും ആ വാഴയ്ക്കും ചുറും ഒരു സവിശേഷതയുണ്ട്. അതു കൂടുതൽ തെളിഞ്ഞവരിക നിങ്ങളറിയാതെ നിങ്ങളും ശ്രദ്ധിക്കാൻ സംജീവൻ ശ്രമിക്കുന്ന വെളകളിലാണ് താനും. ആ സമയത്തു “ ആ കണ്ണുകൾക്കും ഒരു ചെറിയ പ്രത്യുക്ത കാണാം; അവ പ്രകാശിക്കും. അനുഭൂതിക്കാണുക്കിൽ സംജീവൻ നിങ്ങളടക്ക ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കാതെ പോയെങ്കാം. പക്ഷേ, നിങ്ങൾ ആ രസികന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടാതെ പോവില്ലതെന്നു.

അല്ലോരത്തെ ആ മണം. അസഹ്യമായിരുന്നാനീ; എൻ്റെ ഭാവന വിഷാദിപ്പുപോലെയും. “കഷ്ടം! ഇങ്ങനെ ഒരു സ്വന്തപ്രമാണോ കടകടപ്പാണിയെ വണ്ണിച്ചു മനസ്യും? കാണണണിയിരു...” കടകടപ്പാണിയെ പറി നിത്യത്തിക്കൊണ്ടുള്ള എച്ചിന്റെ മുഖം തന്നെല്ലു മാറി നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഉടനെ സംജീവൻ മണംജേജിച്ചു് പറഞ്ഞു: “എച്ച്, ഇന്നല്ലെ സത്യമുത്തി വരുന്നതു്? പറി പ്രോഥിഡേ! ‘സംജീവൻ എൻ്റെ ഇത്തവണ്ണത്തെ ലക്ഷം പറി അതിരണ്ടിക്കഴിഞ്ഞതില്ലേ? അല്ലെങ്കിൽ വലിയ വബന്ധങ്ങാണുകൂടിത്തിൽ പുറംപട്ടയിൽ പരസ്യംചെയ്യാമായിരുന്നു: ‘ഈതാ വരുന്നു! ഇന്ന രാത്രി! കോഴിക്കോട്’ കുട്ടിയും തുരുവെച്ചു്! നടന്ന സംസാര ക്കുന്ന സിനിമാ! ശമ്പുക്കുളിനും യാതൊരു കേട്ടും ഇന്നവരെ സംബന്ധിച്ചിട്ടില്ലോ തന്നെ ഇന്ത്യയിലെ ഒന്നാമത്തെ സിനിമാ! ’ വരവിൽ, കാ

ശാഖിൻ, രസിപ്പിന് ''കോൺഗ്രസ്സിലെ വായാട്ടി എന്ന പ്രസിദ്ധനായ സത്യഫുർത്തിയുടെ വരവിനെന്നും പ്രസംഗ തെരയും ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ളതു ആ പരിഹാസധാരം, അങ്ങനെ, തൈമഴടെ ചിരിക്കു ചിറകുമുള്ളപ്പിച്ചുകൊണ്ടു തുടർപ്പോയി. ഉടനെ അതു നിത്യം സജ്ജുണ്ട് എച്ചി നോട് പറയുതു: ''എച്ച്'', ഇന്ന പോണ്ടാ. നമ്മുടെ കടപ്പറ തു പോകാം. സത്യഫുർത്തിയുടെ പ്രസംഗം കേരളക്കാം.''

എച്ചിന സാമ്മാനാധിക്രമിപ്പ്. വൈക്കേന്നരക്കു വണിക്കു പോകണം. തുടിയേക്കഴിയു. ഉടനെ സജ്ജുണ്ടെന്നു അടവു മാറി. നിലബുള്ള രാത്രിയായിരുന്ന അന്ന്. ആ രാത്രിയിലെ കടപ്പറം വള്ളുച്ചു'' സ്നേഹിതന്റെ മനസ്സിൽ കാവാൻ സജ്ജുണ്ട് ഉദ്യമിച്ചു: ''എച്ച്'', ഇന്ന കടപ്പറം എത്ര മനോഹരമായിരിക്കും. പുഞ്ചോലുള്ള നിലബു''; ഉണ്ണാൻ വിരിച്ചിട്ട് വെള്ളത്തെ വസ്തുംപോലെ കടപ്പറം അഞ്ചിഞ്ചു ചുളിത്തു കിടക്കുന്നണായിരിക്കും. ചന്ദ്രനെ നോക്കി നെടു പീർപ്പിടിന കടൽ, വള്ളങ്ങേതാഡു പറഞ്ഞ,

'ആഴിവീചികളുംവേലും വെൺനരകളാൽ
തോഴിക്കരപോലെ തവ ചാരത്പൂഭാരങ്ങളിൽ
കൂവളളിപ്പിലക്കളിട്ടുവിക്കുന്നു. തുളി
കൈവരാണ്ടാഴിക്കുന്നു, പിനെന്നും തുടങ്ങു'

എന്ന പ്രസ്തുതി ഉണ്ടായിരുന്നതിനും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. ഭാരത കലാപിൽ നിശ്ചൽപ്പിത്തുംപോലെ കാണുന്ന കപ്പൽ, താമസിക്കുന്ന കവിതയെ ഓർമ്മപ്പിക്കും. ഹാ! എത്ര മനോഹരമായിരിക്കും ഇന്നത്തെ കടപ്പറം! എച്ച്, നിഃബന്ധങ്ങൾക്കു കവിപ്പരിപ്പും ഒരു നിഃബന്ധിനു പോവണ്ടു''. ഈ അത്മാനത്തിന് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു'' സ്നേഹിതനെ പ്രലോഭിപ്പിക്കാൻ സജ്ജുണ്ട് ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, എച്ചിന്റെ തുട്ടുനിപ്പി അപബ്ലൂച്ചായിഞ്ഞനെ കണ്ടു. അതു കണ്ടു മട്ടതെ സജ്ജുണ്ട്, അബവഭവത്തിൽ നരീക്കടയിൽ ചെന്നപെട്ട കുറച്ചും ''ഈവിടെ എത്ര നാറാം! മനിസ്സപ്പാലിററിയിൽക്കൂടി ഇതു നാറാമില്ല.''' എന്ന പറഞ്ഞു മടങ്ങിയതായി പണ്ടാരോ പറഞ്ഞതിനെ കാർ

മൈപ്പിക്കേന്നോപോലെ, എച്ചിനെ വിട്ട് എൻ്റെനേങ്ങൾ തിരിയ്ക്കു ഒച്ചാറിച്ച: “എപ്പോഴേ വന്നതു? ”

അതിനശേഷം പലതവണ ഞങ്ങളും കണ്ടിട്ടണു്. മാത്രമുണ്ടായിരുന്നു അക്കദ്ദേശം. പക്കതി പിന്നിലേക്ക് ചാംത്ത കൈ മരക്കൊഡാലയിൽ, രേഖിയേം വിന്ന സമീപം, അല്ലെങ്കൊട്ട് ചാംത്തിരിക്കുന്ന അശാന്തസ്വർപ്പന മരക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവസ്ഥമാണെങ്കിൽ, കാൽപ്പുത്രമാറ്റം കേട്ട ഉടനെ, മുഖം പുളിച്ചുകൊണ്ടിരിയും പ്രത്യേകനോടു് നിംബള്ളട മുഖത്തേക്കുയരും. കടനു വന്ന അംഗ പരിചിതനാണെങ്കിൽ, ഉടനെ പുന്നുകും മടക്കി കസാലയുടെ കൈയിരുന്നു വെക്കും; പിന്നീട് വെച്ചിപറയാൻ സന്നദ്ധനാവും. എഴുതാൻ വശമുള്ളവരാൽ സംസാരിക്കാൻ പ്രത്യേകവൈദിക്യമുള്ളവരായി കണ്ടിട്ടില്ല. സംജീവൻ അംഗ നിയചത്തിൽ മരക്കാൻവയ്ക്കാത്ത കൈ വ്യതിയാനമാണു്. അദ്ദേഹം എഴുതിയതിന്റെ രസം പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ വയ്ക്കുത്തതാണു്. സംഭാഷണത്തിന്റെ രസമാക്കട്ട അതിനെന്നതും ഉപരിയാണു്! അതോടു് പോലെത്തന്നെ കൈ പ്രത്യേകകോണിൽക്കുടിയാണു് സംജീവൻ കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുന്നതും. അതുകൊണ്ടാണു് അതു പറയുന്നതിനും കൈ പ്രത്യേകപ്പത്രമായിരിക്കുന്നതും. അതു പുതുമ സുഷ്ഠൂക്കേന്ന രസത്തിൽ അസുരയുടെയേം പരിപ്രേക്ഷയ്ക്കിൽക്കൊക്കാനിക്കൂട്ടി കാണില്ല. പറയുന്ന ആളിന്റെ മിട്ടക്ക കാണിക്കാനുള്ള ശുമം അതുപോലും അതിൽ പ്രത്യേകമായിരിക്കയുമില്ല സംജീവൻ അറിയാത്തൂട്ടി തന്റെ മിട്ടക്ക പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുള്ള ശുമം. അതിൽ സ്ഥലംപിടില്ലിട്ടില്ലെന്നുണ്ടു് എന്തെല്ലാമുണ്ടാണു്. അതുകൊണ്ടു്, രസക്കമായ പ്രത്യേകവീക്ഷണകോണിൽക്കൂട്ടി കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുന്നതിൽനിന്നും ശാക്കുന്ന രസികത്തെത്തിന്റെ നൃശത്താനവും കേരകക്കാവാിലേക്കു് ഇടതടവില്ലാതെ സംക്രമിക്കുന്നു. തന്റെ ലമായി സംജീവൻ സംഭാഷണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യത്തേക്കാരാം പതിനുംഞ്ചു നിസാവഹമായി അ-

എഹത്തിന്റെ നേപ്പഹിതനൂക്ക്⁹ അനന്വേപ്പുട്ടിരുന്നു. ആ കസാലയ്യു പററും തൃടിയിട്ടുള്ള നേരനോക്കരംഗങ്ങൾ കു¹⁰ അററീമില്ല ഒരാൾ, സജ്ജയൻ, സംസാരിപ്പാൽ മതി, മണില്ലാവക്ക്, ജോലി ചീരിയായിരിക്കും. അതിനിടയ്യു¹¹ കേടുനില്ലെന്നവരിൽ മഹാരാജക്ക്¹² അഭിപ്രായം പറയണമെന്നാരിക്കുന്നു; ഓഹോ! ആത്രു വേണ്ണമെക്കില്ലും പറയാം. ആതു സമുദ്രം സജ്ജയൻ കേരംകുക്കയും ചെയ്യും—പാക്ഷി, ആ പറഞ്ഞത് അഭിപ്രായം അപകടംപിടിപ്പുതാണെങ്കിൽ ആത്രു പാതയും ആളേ ഒന്ന് പിടിച്ചുകടയാൻ കൂട്ടിയ അവസരം. ആ റസിക്കൾരോമണി വെറുതെവീടില്ല. ഒരു നല്ല അവസരം പാശാക്കിക്കളിയാനള്ളു ദബുചിനസ്യം. ഒന്നാകൊണ്ടുമാറ്റുമാണ്¹³ അംഗങ്ങെന്ന ചെയ്യുന്നതു¹⁴; അല്ലാതെ ആ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞത് ആളോടു¹⁵ സജ്ജയനു¹⁶ എവരാഗ്യം തോന്നിയിട്ടും ആ കളിയാക്കൽ ശ്രദ്ധ മായരിതിയില്ലായിരിക്കുന്നു. ചെയ്യും. പരിഹാസം അതിലുണ്ടാവും, തീർപ്പും. എന്നാൽ, പേപ്പംക്കിന്റെ അംഗം, അതിനിൽക്കും കാണാൻമുന്തടി കിട്ടില്ല.

സജ്ജയൻറെ ഫലവിത്തതിന്റെ മർക്കം, തു വ്യക്തി വിപേഴ്സത്തിന്റെ വ്യക്തമായ അംഗാവമായിരുന്നു. ആളുകളെ ചിരിപ്പിക്കാനള്ളതു പറയുക മാത്രമായിരുന്നും അംഗത്വം അറിയും. പക്ഷി, ആത്രു അംഗാവമാവാതെ, നിഷ്പല്ലം മായരിതിയിൽ, നില്ലുംഗനായി, വ്യക്തിവിപേഴ്സം കലത്താതെ പറയുന്നതു¹⁷ ഒരു പ്രതമായി വെക്കുകയും. അതിനിൽക്കും സവർമ്മം വിജയിക്കുകയും ചെയ്യുക ആത്രു എഴുപ്പുമിളിളി കാര്യമല്ല മലയാളത്തിനിൽ ഫലവിതസാഹിത്യ നാട്ടിൽ അംഗങ്ങെന്ന ആരോഗ്യിലും ജയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആത്രു സജ്ജയനാണ്¹⁸.

ശരിയാണ്¹⁹. സജ്ജയൻ ഇനിസിപ്പുൽ കമ്മീഷണരെ പരിഹസിപ്പിട്ടണ്ടു²⁰; ആക്ഷപിരുട്ടിണ്ടു²¹; നിന്തിതോലിപൊളിക്കുന്നരിതിയിൽ ചീത്തപറഞ്ഞതിട്ടണ്ടു²². പക്ഷി, കമ്മീഷണർ എന്ന ‘ഗവണ്മെന്റ്’ സത്പരൈയാണു²³ അംഗങ്ങെന്ന ചെയ്യിട്ടുള്ളതു²⁴. ആ വേപ്പം കെട്ടേണ്ടി

வன ராமத்தினயோ ராமன்காயரெயோ அல்ல; அவன் ஸாயுக்கரை! ஸஜீ உள்ளீடு பேட்டிடேயில்லூ. மிருஷாவரதபூலை கடங் பொ. புலத்தான்து ஹக் வஹி சென எறு பற்றாக்குரைஏடு ஸஸ்ஜயன் யாதொயு கூவஹவு மல்லூ. பகேசி. அவர் காளைன்றைக்குத் தேவோ அன்னதென யல்ல. அது காருப் பாரி...

இற கை பூதேயுக்கு ஸ்ரீயன்றி மலிதஸாவை
தழுத டில் உடனிழு காளான்கஷியு. வாய்நக்கார் அறை
மன்னு புலர்க்காரதேபோக்குதாதன குத்தி ஸ்ரீயன்
தனை ஏற்றுணைதவன அறை எடுத்தெட்டு பரங்கிடும்
ண்டு. ஆனாடு ஸ்ரீயன்றி உச்சாஞ்சலையிடில் விஶபை
ஸ்ரீக்காரத்திற்காவருண்டு. அவரை அவன்கெட விஶபை
மிலும் நாளிப்பிக்காரத்திற்கெடு!

କାଷ୍ଟ୍ରୀଙ୍ଗମାଯ ପିଷ୍ଟାନ୍ତାଳିଲୁହୁ ସଜ୍ଜ ଉଣ୍ଡର ନୀଲ
ହୃତାଯୀତଙ୍ଗବେଳୀ ତୋର କରନ୍ତାନୀ. ନାହକରୋକେ ପୋ
ରୁବିତ ପିଲ ଭୋଲ୍ପୁଲ୍ୟଙ୍ଗରେ, ଆମ୍ବୁକ୍ଷିତ ତେରିଠିଲୁହୁ
ମଣକରା, ଉଣ୍ଡା^୧. ବେଳକାରୀ ଫୁରି ଅନ୍ତିତ୍ଵବାନୀ ରୁତନୀ
କେଢକାଳିଲୁହୁାଂ ଅନ୍ତମାରିଯାଇବ ପିନ୍ଧାରେ ତୁଟିବେଚୁପୋ
ଯାଏ ଅକଂ ରୁତନୀଯାଏ ଏଣ ନାଂ କରନ୍ତାନୀ. ଅନୁ
ରୁତନୀକେଢକର ବଲ୍ଲବତ୍ତ ପୁରୁତ୍ତ ବଲିଲ୍ଲିଟାଣୀ ନନ୍ଦକ
ଦେଖୁମାଯି. “ନୋକରିଲେ, ହୁଏ ଫୁରି ରୁତନୀଯାଏଇକୁ
ଗୋଟା? ” ଏଣ ଚୋତିକାର ବଲ୍ଲବକଣେ ଯାରୁଷ୍ଯମଣା
ଯାଲବତତ କମ ପାଇୟକଣୁହୁ ବେଳୋ ନନ୍ଦକ ପିଶାଂତ
ତଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାଯି. ଅନ୍ତିରେଖାମୁଦ୍ରାରୀତିଯାଇଲୁହୁ
ନିର୍ବିଦ୍ୟିକାନାହୁ ତା ସଂରଂଥ ନନ୍ଦନୀନାଥ କାଣୋବା
ପାଞ୍ଚବ, ହୁଅବେଳ ସଂବେଳିକାନାହୁ^୨. ଏତାଯାଲୁହୁ ପଲ
ସମଲାନ୍ତ ତୁଟିବେଚୁଟିକାହୁ ସାମ୍ବାଦୀଯିକବୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀଯିବୁ
କଲାଙ୍ଗାବ୍ୟାକାରୀଯ ରୁତନୀକେଢକରେ, ଅନ୍ତରୁକ୍ତ
ଦୁଲାହାରୀଙ୍କରୀନ ପୁରୁତ୍ତକ ବଲିଲ୍ଲିଟିନ କରମମାଣୀ
ସଜ୍ଜରୁ ନିଯମିତ୍ତିକାନାହୁ^୩. ସପାଦୀବିକମାଯି ତା
ପ୍ରତିପକ୍ଷତା ଆନ୍ତରୁ^୪ ଅଭେଦତାରୀନ ସୁଷ୍ଟିକରିଯୁ
ଚେଷ୍ଟିଯାନୀ. ଏଣାଟାମେ କାରତାନୀଂ ଅନ୍ତରୁକ୍ତିରେହା

പ്രതിഭയെ മരിപ്പുണ്ടിരുന്നില്ല. പ്രത്യുത, തട്ടിയിണ്ടതുക്ക യേ ചെയ്യിരുന്നുള്ളൂ.

എന്നാൽ, ജനസിദ്ധമായ ആ പ്രതിഭയെപ്പും മരിപ്പുംകൊണ്ട് മരറായ ശക്തി സജ്ജചനെ വലയംചെയ്യിരുന്നു: മട്ടി. അതിനേക്കാൾ വ്യാഴ്ത്തിനിമിത്തം ‘സജ്ജയൻ’മാസികയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം നിലച്ച; പിന്നീടുടങ്ങിവെള്ളു ‘വിശ്വഗ്രൂപ’ത്തിനേരി വരവും അതു വിലക്കാം. വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ ‘മട്ടി’ എന്ന സ്വഭാവം സജ്ജയൻറതായിരുന്നില്ല, രാമാധ്വനിനായങ്കരണതായിരുന്നു. അങ്ങനെ സജ്ജചനം രാമാധ്വനിനായങ്കരണമിൽ നിന്റെരഹിതായും ഒരു നടന്നപോന്നിരുന്നു. അതിൽ ഒട്ടവിൽ രാമാധ്വനിനായർ ജീവിച്ചു. അതുകാരണം സജ്ജയൻ ക്രമേണ മലയാളസാഹിത്യത്തിൽനിന്ന് “അപ്രത്യക്ഷാംബവകയും ചെയ്യും.

ഈ തിരോധാനംകൊണ്ടു, പിരിമാത്രമല്ലോ മലയാളത്തിൽനിന്ന് പോയിള്ളു. അഴിക്കെതി പുറത്തു വലാപ്പിട്ടു് അതിനെ നിന്ത്തുകഷിണ്ണു. അടിലുമത്താൻ കെൽപ്പുള്ളേ മലയാളത്തിലെ ഒരു പേരു നശ്വരായി; പല നിന്തുപ്പും സാമ്ഭാധികാചാരങ്ങളോടും അനവരത്തും മല്ലിട്ടപോന്നാൻ നിസ്പാത്മികായ ഒരു സമ്ഭാധാനപേരുകൾ ഇല്ലാതായി. സാഹിത്യത്തിലെ മുട്ടപടമിട്ട് അത്മക്കല്പംപോക്കി പരിഹാസിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സാഹിത്യനായകൾ രംഗത്തുനിന്ന് മറഞ്ഞു; ശാലീനത പഠിപ്പുണ്ടിരുന്ന ഒരു രാഷ്ട്രീയപേരുകൾിൽ അഭാവം രാഷ്ട്രീയജന്മാദ്ധ്യലും തിരിപ്പുത്തുകളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട വിസ്തൃതങ്ങളായ പല പുരാണകമകളും മനോഹരങ്ങളായ പുതിയ ഉട്ടപ്പിൽ പോതിണ്ടു് കട്ടികരണ സമ്മാനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മുതിർന്ന ആശ്മാമരണിലശ്ശേ. മുക്കായി...

‘സജ്ജചനെ’ എഷ്ടുപുട്ടതിയതിനു മലയാളഭാഷയും “വേണ്ടാമക്കിൽ രാമാധ്വനിനായരോടുനശ്ശും ചെപ്പിക്കാം. പക്കേ, ആ രാമാധ്വനിനായർ, എന്തെല്ലാം മനസ്സിലുണ്ടോളം ത്യാഗഭാഗം. അനവേണ്ടാണു് ‘സജ്ജയ്’നെ നിലനിൽക്കുപോന്നിരുന്നതെന്നോ! രാമാധ്വനിനായങ്കരണം ശോക

സക്കലമായ ആ ജീവിതവശ്വരത്തോട് എത്തിനോക്കുന്ന മുള അദ്ദേഹത്തെ അടച്ചു പരിപയമള്ളിപ്പുകൾ വേഭന്ന ജനകളാണ്. ‘സംജീവൻ’ നിങ്ങളെ ചീരിപ്പിപ്പിയുന്ന കാലഘട്ടത്രം രാമാനുജനായർ മാനസികവും കാര്യികവും മായ ദ്രോഗങ്ങൾ അശ്വഭവിച്ചുവയ്ക്കയായിരുന്ന അദ്ദേഹ മനിന്നറ പത്രി അകാലപരമായിരുന്നു; അതിന്റെ ഭാവം ആദ്യന്നതിനാഴപ്പും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏകശന്താനവും അഫ്ഫേച്ചേ പിന്തുടർന്ന്; രാമാനുജനായർത്തെന്നയും രോഗ പാധിതനായി... അബ്ലൂക്കാൽ ഇതൊക്കെ എന്നുണ്ടിയെ സ്ഥിപ്പിയുന്നതു, പിരിപ്പിക്കാൻ മാത്രം പഠിപ്പിച്ച, ടി വംഗതനായ, ആ കർമ്മാധാരിക്കു ഇഷ്ടമാവാണ്. എത്തു തീരുമായ ഭാവത്തേയും വിനൃതിപ്പിച്ച പിരിപ്പിക്കാനേ അദ്ദേഹം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളൂ

‘കരകാണാക്ക സ്ഥിരീകരിക്കടലിൽ

ങ്ങ പിരിത്തോണിയിരിക്കുവോൻ ഞാൻ,’

എന്ന തത്പരതാനമാണ് അദ്ദേഹം തന്നെ നാട്ടകാക്കു എഴുതിവെച്ചിട്ടുള്ള സന്ദേശം. അങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തെ കാക്കാനെ ആക്കും. അധികാരിമാരുള്ളിൽ. സംജീവൻ ചീരി പഠിപ്പാൻ മതി; അദ്ദേഹത്തിനു തുള്ളിയാവും; രാമാനുജനായർ മറററാരാളാണ്.

ମହାନ୍ତରାଜୀବ

ମହାନ୍ତରାଜୀବିଗନ୍ଧ୍ପାଲେ ଓ କଲାଙ୍ଗୁମାନେ
ହୁଣି କଣେତ୍ରକ ପ୍ରଯାସମାଳୀ^୧. କଲାକାରମାନାଙ୍ଗୀ
ନକଳନୀରୁ କଟନ୍ତକାରୀର ଜୋଲିଯାଇଥିବୀକଥା^୨ ।
କଲୋଭାରକରମାନାଯି ଶେଷୀଫୀନାରୁ^୩ ଶବ୍ଦଂ ମେଠା
କାଳି ପାରିଯ ଓ ଗବଣମନ୍ଦରେବ୍ୟାଗମାଯି ମାରୁକଥା
ଚେଷ୍ଟୀଟୁଳି ଲୁକାଲାରୁ^୪, ମହାନ୍ତରାଜୀବିଗନ୍ଧ୍ପାଲଙ୍କ
ଯର କ୍ୟାନିଲାଙ୍କୁ^୫ ଆର ବୋଗରୁନାମୀନୁ^୬ ଅନ୍ଧଂ ମରିଗ ଛି
କତବନ୍ଧୀଯାଇରିବିକଥା ଡେଣୀ । ଅନ୍ତିମତା ଅରିଯାତ
ଯୋ ମହାନ୍ତରାଜୀବ^୭ ଆ କୃତ୍ୟ ବେଣୁସମରୁ^୮ ବେଣୁ
ଉଚିତ୍ୟବୋଯନେତାକ୍ରମିତବୀନ ନିପତ୍ତିକଥା
ଚେଷ୍ଟୀଟୁଳିଣ୍ଟି^୯ ।

କମକଳୀ ଅପରିଷ୍ଟମାଯି କକତପ୍ରତିକଥା^{୧୦} ରୁତି
ରୁତ୍ୟବୀର ଅନୁଭାସମାଧି ଗଣୀକରିପ୍ରତିକଥା^{୧୧} । ଚେଷ୍ଟୀଟୀନ
ଓ କାଲାରାମୀଳୁ^{୧୨} ପାଶ୍ୟ ଓ ରାଜକଟିବୀଲେ ମରିଲି
ନ ରାଗମାଯ ମହାନ୍ତରାଜୀବ^{୧୩} ମରିଜୋଲିକଲେଖିଲୁବା । ନା
ତିନିବେଶ୍ୟ^{୧୪} କମକଳୀଯେତୁ । ଅତିନେ ଉଦୟଶିକାନୀନୀ
ଉଚାଲନୀର କଲାଚଣ୍ଯଲା ଏଣ ସମାପନନେତରୁ । ସହା
ଯିକାନୀଯି ମିଳାନ୍ତିବନ୍ଧୁ^{୧୫} । ପରତିରପତନଶ୍ଵର ଏକାଳ୍ପ
ତତିନାପୁବା । ନନ୍ଦ ସାବହାଣୀରୁ^{୧୬} । ଅନ୍ତକାଲରେତର ପ
ଶୁଃତିଲବନ୍ଧନପୁରୀ ବିବରମିଲ୍ଲାତର, କଲାରାଯକରୁ
ରାଜୀ ଶବ୍ଦଂ ମେଦିକଣେ, ଲୁନବୀତ ପରିଷ୍ଠାରିକରକ^{୧୭}
ମାଜୀବ ଚେଷ୍ଟୀ ଆ ବାପିତ୍ର ସେବନତିନୀରୀ, ଆନ୍ଦ୍ର
କିମ୍ବି ତ୍ୟାଗତିନୀରୀ, ବଲୁପୁବା ମନୟୁଲିଲାକାଳି କଶିଯି
ଲୁ । ଅନ୍ତୁ ପକ୍ଷ, ଆକ୍ଷଣ ମନୟୁଲିଲାକାଳିକର୍ମଣମେ
ନ ଅନୁରହିବୁ । ମହାନ୍ତରାଜୀବିଗନ୍ଧ୍ପାଲିଲୁ । ମରିଜ୍ଞି ବର
ଅରିଯିକାନୀଯି କୋଟିଶାଲୋହିତ୍ରୀ ନକଳନୀ ମେନୀ
କାଣୀକଲୋହିତ୍ରୀନୀଲୁ ତନ୍ଦୁରାନୀର କମକଳୀଙ୍ଗୁମା
କେରଳତିନୀର ପ୍ରତ୍ୟେକକଲାଚଣ୍ଯରାଯ କମକଳୀ
ନଶିକାନୀତିରିକଣେ । ଅତିନେବେଣୁ ଅନ୍ତରୁଲୁପାନ୍ତି

ആവശ്യപ്പെട്ടന ഒരു കമ്പമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെതു്. ആ എല്ലാനും ഏറ്റവും കുറവാണ് തയ്യാറായി ആരക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. പ്രതിഫലമില്ലാത്തതു്. അല്ലോ പരിഹാസ്യവുമായും ആ ജോലി ചാതൊൽ പരപ്രേരണയു്. കൂടാതെ തന്പരാൻ ചെന്നേരെറ്റതു്. നിരന്തരമായ തീയുള്ളതാൽ സീറോ ഫലമായി കമകളിയെ കലാമണ്ഡലമെന്നാണു്. നാവഴി ഇനി നശിച്ചുപോകാത്തവല്ലു്. കേരളത്തിലു് ഇന്ത്യയിലു്. ഇന്ത്യയുടുമെയു്. ഒപ്പുതിജ്ഞിതമാക്കുകയും ചെയ്യു്. കലാമണ്ഡലം നശിച്ചാലു്. ഇനി കമകളിനശിക്കില്ല. അങ്ങനെ ഒരു സ്ഥിരതി വന്നകഴിഞ്ഞപ്പോൾ, നാട്ടകാരനും ഇടയിൽ ഇരു കേരളകളും സുരക്ഷിതമായി തിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും മായപ്പോരായാണ്. അദ്ദേഹം ആ രംഗത്തുനിന്നു പീംഗാർ. തന്റെ ശ്രദ്ധ ആവശ്യപ്പെട്ടനു മനസ്സാരായാൽ ഒരു കിട്ടിവരുന്ന പേരും പ്രശ്നപ്പിയും മതി. അദ്ദേഹത്തിനു തന്റെ പ്രപൂജയിക്കുവേണ്ട പ്രതിഫലമായി—അങ്ങനെനുണ്ടു വേണ്ടുമെങ്കിൽ!

ഒരു പാണ്ടപേരുംലെ രാജാവു നിവർത്തിയു് ഇരു പ്രപൂജയിടെ പ്രാധാന്യം ആകും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നതു്. മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നുകിൽ ഇന്ന് കൊട്ടി ഗാംഭേരപ്പിക്കപ്പെട്ടനു ലളിതകലാ അക്കദമീയു്. മുംബൈയിനെപ്പോലുള്ള ഒരു കലാപ്രേമിയെകൂടാതെ ഏ അക്കന്ന ഷണ്ഠിമാക്കുന്ന ഏറ്റവും മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസം. തന്റെ പതിയ കൂത്യന്നവർഹന്തിൽ വ്യാപുതനായ രാജാവു് ഗവണ്മെന്റ് പ്രോത്സാഹനമാകുന്ന ഇരു യുദ്ധരാഷ്ട്രാലി, ഗന്ധത്തിൽനിന്നു് ഇന്ത്യയിലെ കലാസമ്പര്ക്കു രക്ഷിക്കാനുള്ളഭേദങ്ങളും ഏറ്റവും വേണ്ടുമെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രതിഫലമാണു്!

താൻ ചെയ്യേണ്ട പ്രപൂജയികളും ചെയ്യുക, ഫലം ആമാകാലം പന്നമേരട്ട്, ഏറ്റവും തത്പരമന്നസരിച്ച പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴഞ്ഞിച്ചിട്ടുള്ള ധീരന്മാർ ഏറ്റവും വളരെ ചുത്തകമായിട്ടേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. ഇന്ന് ചെയ്യ പ്രപൂജയി ഇംഗ്ലീഷ് ഇംഗ്ലീഷ് ഫലം കാണണാം, പരമാവധി നാളെവരെ

കാത്തിരിക്കാം, അതിലപ്പുറം സാഖ്യമല്ല, എന്ന തരകാം രാണെ മികവെങ്കം. ഉള്ളിഷ്ടമല്ലം ഉടനടി കീഴ്ത്തില്ല കുഞ്ഞ്, മടത്തു്, അവർ പാനാറി. ഇത്തരക്കായെട മട തിൽക്കിടന്ന പരിചയിലുവക്ക് മുകളാജാവിനെ പ്രോലൈറ്റ് രഹാജീ കണ്ണഭ്രതക എന്നെന്നാരംനുമാണെന്ന നോ। ഫലസിബിയിലാശവെച്ചു കമകളിയെ സേവി കൈ ദ്രൂഡ്യമായിരുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്ന അതു്. പ്രഥാണിമാരും പരിപ്പാരികളും ഗവണ്മെൻ്റുദേശ്യാഗ്രഹം നുണ്ടം, എന്തിനു്, തനി നാടനാൾ പൊലും, മൃസിയ തിൽ വൈക്കേണ്ട ഉംകളീയാണു് കമകളി എന്ന പരി ഹസിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലമാണു്. ഇതു ഉംകളീക്കാക്കേ, തന്ത്രി കാര്യം പറയാൻ സ്നേഹിതന്മാരായി ഒരു പഴയ ചെണ്ണയും മുള്ളവും തല്ലായടന്ത ഒരു ശാശ്വതരും മാത്രമേ തൃട്ടകാരംയി ഉണ്ടായിരുന്നതു. ദീപാളിപിടിച്ചു പില അസ്പലഘര തന്ത്രിടട പഴയ പ്രംബം ഹർമ്മിക്കവോ നായി തീർപ്പുപ്പെട്ടതുന്ന പില ദിവസങ്ങളിൽ മേൽ പുറത്തെ ഉംകളീയെ കൊല്പത്തിലേരാതിക്കലോ മറ്റൊ സേവകളീക്ക ക്ഷണിക്കാറുണ്ടു്. അതു കാണാൻ കാര്യ മായി ആരെകാലിലും ചെല്ലുക അപൂർവ്വമായിരുന്നു. പട്ടിണി കീടക്കന്ന ആ ചെണ്ണയുടെടയും മുള്ളത്തിനേൻ്റെയും ക്ഷീണി ചു സ്വാം ഭർഖ്യം പില കലാപ്രമികളെ അഞ്ചൊട്ടാക സ്വികാരത്തിനില്ല. അവരിലേബാരാളായിരുന്നു മുകള രാജാവു്, മറ്റൊരാം ബധിരനായ വള്ളംതോളും. പി നീടു് ബധിരന്നീ സവ്വാഖ്യക്ഷ്യത്തിൽ കാര്യമായി സമേളിച്ചു ഇതു ഉംകളീയെട നിറ്റുഫായത്തുണ്ടു് ഏകദ രാജാവും സ്ഥിരം പരിഭ്രാന്തിയായിരുന്നീൻ. വിചിത്രമായ ആ തൃട്ടകെടു് പല പരിപ്പാരികളുടെയും പരിഹാസത്തി നീ പാത്രമായി. കഷ്ടാ! രാജാവു് തന്ത്രി സമയം ഉപയോഗപ്രദമായ മറ്റൊപ്പെട്ടിനും ചെലവാക്കാതെ ഇതു ഉംകളും കൊണ്ടനടക്കാൻ ചെലവാക്കുന്നതും എന്ന പല മുണ്ടാക്കാംക്ഷികളും സഹതപിച്ചുകാണും. ഇതു സഹ താപപ്രകടനം കേരാക്കാതിരിക്കുവാൻ വള്ളംതോളിനെ ബാധിക്കും സഹായിച്ചു. കളിക്കാരുടെ കാര്യം പറയുക

അംഗങ്കളിൽ, വിളക്കിനെല്ലായും കയ്യേന്നരമ്മയും ആഹാരവും കൊടുക്കാൻ തയ്യാറുണ്ടെങ്കിൽ ചീരു പരിഹാസം വേണ്ടോ കൃത്യം. സഹിക്കാൻ അവർ തയ്യാറായിരുന്നു. അതുപയോഗഭരിലുണ്ട് അവക്കുടെ സ്ഥിരത്വം. മുകുറങ്ങാജാവാണ് മാത്രമായിരിക്കിൽ മുഴുവൻ പതിഹാസണാണും. മുഴുവൻ ചേരിനടക്കണ്ണിച്ചന്തു. അതോ, മുത്തു കൊല്ലുന്നും!

എന്തു കൊല്ലുങ്ങളായാണെന്നോ? എല്ലാത്തരം വിഷമങ്ങളോടും മല്ലിട്ട് ജീവിച്ചുവന്ന ആ സെസ്യമരും എന്തു അഭിനന്ദനയില്ലാലും അധികമാവുകയില്ല. കാലപ്പേരിൽ, രാജാവും ജനനാക്ഷയ്ക്കുറീയനാണെല്ലാ. യുദ്ധംചെയ്യും ജയിക്കുമാണോ അഭ്യർത്ഥാക്കിനു വിഡിപ്പിട്ടുള്ള ധർമ്മം. ജയത്തിൽ കിട്ടാനിടയുള്ള അഭിനന്ദനം പുതിക്കുചൂപ്പാവിലുണ്ടുകൂടം. എതിർപ്പുകളോടു മല്ലിട്ടപോന്നതു്. പ്രക്ഷേ, മൂന്ന് പടനായകരിൽ പടക്കോപ്പുകളിൽ ഇടയില്ലെങ്കെന്നു പാട്ടിനൊക്കെന്നതു രസാവഹമാണോ! പ്രധാനായുധം ഒരു തോൽിസ്സവീയാണോ. ആനയുടെ ഫസ്റ്റുകംപോലെ പുറതെ പാണ്ടവീണിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും അതാണു മർക്ക സ്ഥാനം. അതിനാളും നിന്തപദ്ധവിയായ 'വിസി റീഓ' കാർബു്. മുതൽ എന്തു വലിയ ശർവ്വപിശ്ചനായ ഉദ്ഘ്യാഗസ്ഥമനെയും ഇരുന്ന ഇരപ്പിന്തനിനു ചാടിയെഴു നേപ്പിക്കുന്നു, അശേഷാംസുംപോലുള്ള, കടലാസുകൾജണ ഒരാവാരയുണ്ടോ. അവയാണി വിലതു കിട്ടാനായി അജ്ഞനാർഥി തപസ്സുപോലെ, പല ഉറുതപസ്സുകളും പരീക്ഷകളും രാജാവു നിർവ്വഹിക്കേണിവന്നിട്ടുണ്ടോ എന്നുള്ളതു മററാക്കുകമാണോ. ആ കമകളിൽ പിന്നാലെ പോയാൽ, ഉദ്ഘ്യാഗസ്ഥവികൊണ്ടും ഭരണിമാനംകൊണ്ടും പുതികെട്ടുകിടക്കുന്ന പല ഇടവഴികളിൽക്കൂടിയും നാാം പക്ഷേ, സഖ്യരിക്കേണിവന്നേക്കാം. എന്തിന്തിനു പോകുന്നു? നമ്മക്കവേണ്ടി ആ പ്രപുത്രി മന്ദാമിയായിരുന്നു രാജാവു് ഉഭാരമായി ചെളുവെച്ചപോന്നിട്ടുണ്ടോ. തന്മരജ്ജു്, സൂര്യപ്രകാശം കിട്ടാനായി ചളിക്കേണിക്കൂടി സഖ്യരിക്കേണിവയുണ്ടു്. കമകളിയാകുന്ന കലാപസ്ത്രങ്ങളിൽ വികാസാന്തരിനും ചൗക്കിക്കേണ്ടക്കുറ കരായേരുന്നു

പിന്നീട് പോരേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. രാജാവാൻ⁹ ആ കാര്യത്തിൽ അതിനെ സഹായിച്ചതു. ആ പ്രസ്തുതിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒന്നത്തസഹചാരിയായിന് സഹാന്ന മുഖാനായധിക്കൾ എന്ന മുൻപറഞ്ഞ സൗഹ്യസിദ്ധി തോഞ്ചിപ്പിയാണെന്നുള്ള കാര്യം നാം വിസ്തരിക്കാനീ അനാൽ മതി. നോക്കേണ്ടവക്കാംക്ക കാണാത്തകൾ പാക്കി മതിൽ ആ സാമ്പിയുടെ ഒരുംഗത്തു¹⁰ ഒരു ആധ്യാത്മിക്ക്¹¹: 'മുകുടരാജാവു', എക്രൂറി, കലാശിഡിലും, മുകുടന്നതു കാവു' എന്നുണ്ടതു¹². അതിനെന്നീരു ആവശ്യം ആ ദേശത്ത് സാമ്പിയുടെയും അതിനാള്ളിലുള്ള മുളകന്നതു. മുളകായു തുംബ എല്ലാ സാധനങ്ങളുടെയും ഉടചസ്ഥൻ മെത്രപ്രസ്താവിപ്പി മുകുടരാജാവാൻ¹³ എന്നാറിക്കിക്കുകയാണു¹⁴. അതിനുള്ളിലുള്ള സ്വത്തുകളോ? അവരും കഷ്ട തും മുഖഭേദം തുടർന്തിരിക്കാം: കരി വിസിറിടു¹⁵ കാർധുകൾ, അല്ല ദിവസഃ മുൻപു¹⁶ എവിടെങ്ങോവദു കഴിഞ്ഞാണെങ്കിൽ ഒരു വന്നപാലു കമകളിഡയപ്പറിയുള്ള കരി ഓട്ടിസുകൾ, മറിരാശി ശവശ്രൂതീടെ പക്കണ്ണനിന്നു കിട്ടിയ കമകളിയെ ഫ്രോം താംഗിപ്പി¹⁷ ചുട്ടുകാണ്ടുള്ള ഒരു കുത്തു¹⁸, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനസിക ഏഴുതിയതു. മാനസസ്ത്രാദാനങ്ങൾ നിശ്ചയമില്ലാത്തവാരക്കാണ്ടു¹⁹ 'മേരു, വായിക്കാൻ പാടില്ല, ഫ്രോം മലേവന്മാൻ²⁰', എന്ന പക്ഷേ, പരായിക്കാൻ മതിചാഡയതുമായ കമകളിയെപ്പറിയുന്നതുകൊണ്ടുള്ള മുകുടരാജാവിനുംതിനു ഒരു ഫ്രോം മലേവനം, മറ്റൊരു കരി 'എയർമെ തിൽ' കുത്തുകൾ, കലാശിഡിലും മരിച്ചിരിക്കുന്ന കട്ടികളും പക്കണ്ണനിന്നു കിട്ടിയ പില പിട്ടിറ ആക്ഷേപപരിജീകരിക്കാൻ, കരി ബില്ലുകൾ കാലപരിണാമവന്ന തോ വരുന്നോ യാതോ ആയ ചില ആധ്യാത്മികൾ, അഭ്യന്തരാ ആരോ മാ സം മുൻപു²¹ ആരോ രഥാം രാജാവിന്റെ വീട്ടിലുള്ള മരിറാരംഗത്തിനു²² എഴുതിക്കൊടുത്തതു. മനോരാജ്യ മതിൽ രാജാവു കൊടുക്കാൻ വിട്ടുപോയതുമായ ഒരു കത്തു²³—മുഖഭേദം തമ്മിൽ തമ്മിൽ ബന്ധമില്ലാത്ത കടലാസുക്ഷണങ്ങളുടെ ഒരു ചെറിയ സെസന്റുതന്നു ആതിശി കാണാം. വല്ല കാരണവശാലും മുകുടരാജാവു²⁴ മുണ്ടായിരിക്കുന്നതു

ലെത്തോന്ന കൊച്ചുവും പോയ ടാസ്റ്റിക്കംഗൻസ് ആ സഖ്യി തന്നെറി കുറിച്ചിൽ കുടിക്കുന്നതു കണ്ടു. അങ്ങനെനെ ഒരു പഴയ സഖ്യി തന്നെറി ഡീലർഷുകാറിൽ കണിക്കുന്നായ ദേഹ്യം കൊണ്ടു, അതോ അതു കൈമേശംവന്നപോയവന്നുപു രി ജൂറിപ്പ് സഹതാപംഞ്ചാണോ എന്നറിഞ്ഞിലും, അ അടാ താരിച്ചുവന്ന ബഹുമാനി അതു മടക്കാക്കുന്നതു, അവത്തു യാതൊരു നേരുബുദ്ധി സവു മുട്ടാതെ, താൻ കൊണ്ടുവരാൻ പറഞ്ഞതല്ലിപ്പ് ഒരു സാധനം എറ്റവും വാങ്ങുന്നതുപോലെ, ബഹുപ്രാഭോ സംഭ്രമമോ കാണിക്കാതെ രാജാവും ആ ബാഹ്യതാരിച്ചുവാങ്ങി എന്നാണു കമ പോകുന്നതും.

ഈ കുറെ അതിശയങ്ങാക്കിയപ്പേ എന്ന സംശയിക്കുന്നവരോടു പറയാനുള്ളതും, ഇതുപതു കൊല്ലുന്നേങ്ങളും കമ കളി കൊണ്ടുനടന്നാൻ മൊള്ളിൽ ജനിക്കുന്ന ഫാതിരററ ക്ഷമയെപ്പറ്റിയും അധാരക്കു മനഷ്യസമുദായത്തെപ്പറ്റിയും ഉണ്ടാവാനിടയുള്ള ശ്രദ്ധാപ്പിവിശ്വാസത്തെപ്പറ്റിയും അവ ക്കു യാതൊരാറിവും ഇല്ലെന്നാണ്. ഇടയ്ക്കു എന്നിക്കു സംശയം തോന്നാറുള്ളതും, രാജാവിൻ്റെ ജനനാ ഉള്ള ശ്രദ്ധ പ്രതീക്ഷയാണോ അദ്ദേഹത്തെ ഇത്തരംയാക്കികും കാലും കമ കളി കൊണ്ടുനടക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുതും, അതോ മറിച്ചും, കമകളിക്കാനുമായിണ്ടായ സംസ്ക്രാംബന്നോ അദ്ദേഹത്തെ ക്രമേണ ഒരില്ല ശ്രദ്ധപത്രിക്കുകനാക്കിയതും എന്നാണ്. രണ്ടായാലും, ക്ഷമ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തുടക്കപ്പിറപ്പായി ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണാം. അല്ലെങ്കിൽ കമകളിക്കാം ഒരു പടയെ ഇത്തരംയാക്കികുംകാലും കൊണ്ടുനടക്കാൻ ക്ഷത്രിയനായ അദ്ദേഹത്തിന്നുപോലും സാധിക്കുമായിരുന്നില്ല. തൊന്ത്രിവിടെ കമകളിക്കാരെ ആക്ഷപിക്കുകയല്ല. അവ ഒരു കലാപരമായ അപ്രടക്കമീലുംയേജെപ്പറ്റി മാറ്റുമെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുള്ളതും, കലാമണ്ഡലത്തിന്റെ പ്രവാസാവേ ലന്തമിന്നും കമകളിക്കു ക്രമേണ പുറമെന്നിനു ക്ഷണം ഒരു കീടിത്രുടങ്ങി മംജുത്തിന്റെ നാനാക്കശത്രുന്നീ നാം ഇങ്ങനെനു ക്ഷണാഞ്ചാ കീടിയെപ്പോരാ കമകളിസം പ്രവൃത്തി കൊണ്ടുനടക്കണ്ടു ഭാരം ആ രങ്ങിലും എറെറു

ക്രണ്ടേതാഡ ചുരുതലെ വന്നുചേൻ, സ്വാദവിക്രയി മുക്കുറാജാവുതെന്ന ശാന്തരൂപം. പെട്ടിക്കാർ, ചൊട്ടിക്കാർ, തിരുപ്പീലക്കാർ, ചെണ്ണക്കാർ, മുള്ളക്കാർ, കട്ടിവേഷ ഞങ്ങൾ, മുട്ടത്തരം വേഷങ്ങൾ, വൻവേഷങ്ങൾ തുടങ്ങി, സാന്ത്രാണി എക്കല്ലുംപോരാ എക്കു പരക്കുന്നതുംപാലെ സംഘത്തിൽ സവർത്തു തജാദ്ദുടെ സാമീപ്യംകുണ്ട സത രദ്ദും പീശുന ഒരുന്ന മണം മോഹിനിയാട്ടക്കാർവരെ, നാനാത്തഭ്യനിലുള്ള വൈദശ്യങ്ങൾ തന്റെ കലക ഭൂട്ട സബ്ബരിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ “യുണൈററീസ്” നേ ഷൻസ് “നന്നായായിരുന്ന അതു”. ‘യുണൈററീസ്’ നേ ഷൻസ് ‘താണാൻ കഴിയുന്ന എല്ലാത്തരം എതാഴ്മക്കിൽ മന്ത്രങ്ങൾക്കുറിച്ചു അതിനെൻ്തെല്ലാ ചെറിയ പ്രതിഭവ അതിൽ പരിചയകരിയും, പരിപ്പാരകരിയും, വിദ്യംഡ്രാ സ്ഥാനത്തു, പ്രാഥാധിക്യം തുടങ്ങിയവകുണ്ട്’ ഉണ്ടാ വന്ന ഒരു ടച്ചുള്ള രേക്കരണാളായ ചില വില്പിക്കാപ്പുങ്ങളും അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരുപാഹരണം പറയാം: അറുപതി നോട്ടത്തെ മുത്താൻ ഒരു നല്ല ചാട്ടക്കാരന്നാണ്. കട്ടികളിൽ ഒരു ആശാനമാണ്. പിന്നിൽ ക്ഷുണ്ടംചെയ്യും, തലവുടി ഒരു ടാഗ്ഗേന്തക്കു ശത്രവന്തിൽ കെട്ടിവെച്ച നടക്കുന്ന തനി ഗ്രാമീണാധികാരിയുമാണു് പട്ടണസന്ത്രായങ്ങൾ തീരി ചൊ ആറിഞ്ഞതുകൊ. കളി ആറുമണിക്കാണു തുടങ്ങുന്നതു്. മുത്താൻ യുതിപിടിച്ചു പോകയാണു്. വഴിക്കു് ഒരു ചെറിയ മുത്രുശക്ക്. കലശലഭാധിക്കൊന്നമില്ല. ഏകില്ല: അര ഞങ്ങളുടാവെച്ചു്, അധികമാധാരവോ എന്നാൽ പേടി. അതു കൊണ്ട് അതു കഴിഞ്ഞു പോല്ലുള്ളയാമെന്ന തീരക്കാനിച്ചു് തന്റെ ഗ്രാമത്തിലുള്ള വയലിൻറെ വരവപത്തിനിക്കുന്ന ചോലെ രോധിലെലാരിടത്തു് മുത്താൻ വിനൃതിച്ചു ചെന്നിരിക്കുന്നു. അതു നോക്കി നില്ലുന്ന പോലീസുകാരൻ നാലുണ്ണ കിട്ടാൻ തബ്ബേണ്ണോ എന്ന നോക്കാനാധി മുത്താനെ ചെന്ന പിടിക്കുടക്കയാണുി. മണി ആറായിട്ടും എത്തിക്കാണാത്തു് മുത്താനെനവിം എന്ന അനേപാഷണം വരുവേംബാഡ. മുത്താനെ പോലീസ് “പിടിക്കുടന്നതു കണ്ണ വിക്രിമാറാത്ത കട്ടിവേഷക്കാരിൽ പിലർ വിവരം

അറിയിക്കുകയും തന്മഹലമായി മുകളാനെ പോലീസിൽ നിന്നു വിട്ടവികാനായി മുകളരാജാവു് തന്റെ നാശി യുമാസി ഇറങ്ങേണിവത്കയും ചെയ്യും. ഇതൊരു നീല്ലു രസംവെമാണു്. പക്ഷെ, സംബവിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൻ്റെ ഗുരുവാകാണം അതുകൊണ്ടു് ഉണ്ടായും തൃട്ടും ഏടും ടങ്ങളുടെ എല്ലും അറിയാനുമുകളും ആ സംബവത്തിൽ നേരിട്ടും സംശയിക്കുന്നതുനാണു്. അതുകൊണ്ടും അഭിക്ഷേഖിരിക്കുന്ന ഇത്തും എല്ലുമററ സംശ്വരിക്കുന്നതിൽ മുകളരാജാവു കാണിക്കുന്ന ക്ഷമയോ, അറിഞ്ഞു അറിയാതെനോ അവ ഉണ്ടാക്കിയതും തിന്റെ കള്ളിക്കാൻ കാണിക്കുന്ന അക്ഷയമായ വൈചിത്ര്യ ചോ, എത്തോ് തൃട്ടത്ത് ബഹുമന്നാൻ. എന്ന തൃട്ടന്ത ക്ഷേമവക്കും സംശയം തോന്നും.

മരുന്നു വിഷമം, പുറമെ നാലു കള്ളി കഴിഞ്ഞു വരു ബോശുക്കും, കള്ളിക്കാക്കണ്ണാകുന്ന ‘മേനീ’കയറലുണ്ണു്. ഓരോയുദ്ധത്തും സപർക്കതിയുന്നസരിച്ചു് ഓരോ ഉദ്ദേശകു റായി കാറ്റും. അതിനീന്ത്യിക്കപ്പെട്ടുള്ള കഴിവും തന്റെടവും ഉണ്ടുകൂടിൽ നാലുതുനുണ്ടും. അതാക്കും ഇല്ല. അതുകൊണ്ടു് ആ ‘ഉദ്ദേശകരാഡിനയ’ തത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന പില്ലുറ മിഞ്ചു കുറ ചെന്നവീഴുന്നതും സാധ്യവായ തന്പരാന്തരു ചുരുത്താണു്. ഈ വിഷമുടൈഞ്ഞെങ്കെ ഉണ്ടായിരുന്നപ്പോഴും തന്പരാനും കള്ളിക്കാതെയ്യമിൽ നിലവനിന്നുപോന്നതുനാം സത്ത ഹാംഗ്രിവും പെപരുത്തവും അതുതാവഹമായിരുന്നു. ഈ പൊതുമതത്തിനു കാരണം, തന്പരാന്തരു അതിരററ ക്ഷമയും ജനരജ്യായിലുള്ള സാമർത്ഥ്യവുമായിരുന്ന എന്നുള്ള തിന്റെ തക്കാശില്ല. തന്പരാനില്ലാത്ത കമകളിയും കള്ളിക്കാരില്ലാത്ത തന്പരാനും എന്നേതും വഴിതെററി സഖ്യരിക്കുകയാണെന്നു തോന്തു. മണിക്കൂറി ഇടത്തേക്കുന്നതലു പൊക്കി അഗ്രം കക്ഷത്തിൽ വെച്ചു് ആ കൈത്തണ്ണുവിൽ കട തുക്കി വലയേതു കൈയ്യിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ ആ സഖ്യിയും തുക്കിപ്പിടിച്ചു സപ്പന്താരിലെന്നപോലെ നടന്നപോകുന്ന തന്പരാന്തരു മനോരാജ്യത്തിൽത്തുടർന്തുടി ഒരി

നെല്ലോം വിഷയങ്ങളാണ് അത്തേരി, ചൊല്പിയാട്ടം കഴിച്ച പോകൻ എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെനെ നിശ്ചയമുണ്ടാവില്ല. കലാമണ്ഡലത്തിന്റെ ക്ഷയിച്ചവയന്ന സാമ്പത്തികസ്ഥിതി നേരെയാക്കണം; ബന്ധാറ്റപ്പിൽ നിന്നും ഒരു കളിക്ക ക്ഷണം കീടാൻ ഇടയുണ്ട്; ചിംബ രത്തു നടക്കുന്ന ചരിത്രക്കാർമ്മാണിസിൽ എതായല്ലോ. ഒരു കളി വേണം; അപ്പോഴേക്കും ഒരു മോഹിനിയാട്ടക്കാരിയെ സമ്പാദിക്കണം? എവിടെനാണു കിട്ടു? തൃശ്ശൂരെ ആ കളിക്ക വിനോദനികതി കൈക്കിയതും കരെ അധികമായിപ്പോയി; അതു തിരിച്ചു യാണുണ്ടാം. ഹയവന്റെ സ്ഥാനത്തും ആരാണിനി ഒരു പദ്ധതി? ഫേയും, ആ മുത്താനെ തുടർന്നിട്ടും പുറത്തു കൊണ്ടുപോകാൻ കുറുളില്ല. വഞ്ചിലാ ഘോഷിച്ചു കുമ്പാട്ടുടെ അധികിഷ്ഠകരും ശ്രമിക്കാൻ വെക്കിപ്പോയി. ബാലവൻറെ ഭാന്തസ്വർമ്മകാര്യം തുനി അധികം താമസിപ്പിക്കാൻ പററില്ല. അതിലിട്ടും തൊന്തരം ആ കമ തീരെ മറഞ്ഞകിടക്കുകയാണ്. നാരായണമേനോൻറെ മകളുടെ പുട്ടറിക്കാരും ഇതുപേണ്ടെങ്കിൽ ആതും. നന്നാ ശ്രമിക്കണം—മലബാറെന്ന നാനാതരം മനോരാജ്യങ്ങൾ നന്നിന്നപറുകേ നന്നായിരുന്നു കടന്നപൊഞ്ചാണിരിക്കേ, ചെരിപ്പു കാലിന്തേൻ നില്ലുംതിരിക്കുന്നതെന്നാണു നീ കണ്ണപിടിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുന്നില്ല. എങ്കിലും ചെരിപ്പിനെന്നോ പന്തികേടുണ്ട്. കലാമണ്ഡലത്തിന്റെ എത്തിയതിനു യോഗം നേരെയാക്കിക്കണം എന്ന് വിപാരിച്ചു വീണ്ടും നടന്ന കലാമണ്ഡലത്തിൽ എത്തിപ്പേരുകയും ചെയ്യുന്ന കൈക്കു സ്ഥിരമാക്കിയാണു കടക്കേണ്ടതും ചുമരിൽ ചാരിരെപ്പുണ്ടാണു നോക്കുന്നുണ്ടാണു, കടക്കുന്ന അനുഗ്രഹിലുള്ള പിടാ മാത്രമേ കൈവശമില്ല, ബാക്കിലാഗം കാലോട്ടുടി വഴിക്കൈവി ടെന്നോ വീണാപോഴിരിക്കുന്ന എന്ന സംഗതി മനസ്സിലാക്കുന്നതും. ഇതു വീണാപോക്കിൽ ഉത്തരവാദിത്വം മുഴുവൻ താൻ എറെറ്റുക്കുണ്ടു കാരുമില്ലാ, കടക്കും കരെ ഉത്തരവാദിയാണു, എന്നമട്ടിൽ പരമേശ്വരനെ വിളിച്ചു കടക്കുപിടിച്ചു വരാൻ എല്ലിക്കയും, മുട്ടിന്തിൽ “ഓ,

എൻറി ആ വലത്തെ ചെരിപ്പിനും എന്നേതോ പറ്റിക്കൊട്ട്
ണ്ട്; അതും ഒന്നു നേരെയാക്കണം.' എന്ന പറയുകയും
ചെയ്യുന്നു. തന്മാൻ അഴിച്ചുവെച്ച ചെഹിപ്പുകൾ പരമേ
ശ്രദ്ധ ചെന്നാട്ടക്കവോൽ, കൈയിൽ കിട്ടുന്നതു തന്മ
രാഞ്ചി ഇടത്തെ കാലിനേലെ ചെരിപ്പും തന്മരാഞ്ചി
കുട്ട ബല്ലുപ്പിൽ സഖ്യരിപ്പിരിക്കാനിടയുള്ള മറേറ്റോ
കരാളിട ഇടത്തെ കാലിനേലെ മറ്റാൽ ചെരിപ്പുമാണ്।

എസ്. കെ. പൊരുവൻകോട്ട്

നേതിട്ടിയുന്നതിനുമുൻപ് “എസ്. കെ. പൊരുവൻകോട്ട് ഒരു മന്ത്രിക്കാരനായിട്ടാണ്” എന്ന് അററിക്കുന്നതു്. ആരം കാഴ്ചയിൽ സ്വന്തു് അജാനവാദി വോ കായബലമുള്ളവനോ ആയിട്ടല്ല. അക്കെങ്ങനെ പെന്നി യൻ പുറത്തേക്കു കാണണ്ടതരക്കിൽ കനാകരണത തുണി കുടഞ്ഞുള്ള കൂപ്പായും, ബട്ടി നേർമ്മപ്പുട്ടുത്തിയ, തേരട്ട് പോലെയുള്ള ചീശയും, കൈകകാ ഒരു പ്രത്യേകതരത്തിൽ വീശിക്കുന്നു് ഒരു വഗ്രത്തേക്കു ചരിഞ്ഞു് പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ള ആ നടത്തവും എൻകേറു യോജിക്കുക മന്ത്രിക്കാരനുംപുകുക്കിയിൽ ഒരു ‘പദ്ധതിമാനം’വാൻ ആലുഹാക്കുക യെക്കിലും മെച്ചപ്പെടുത്താൻ കുറഞ്ഞുകൂടിയിരിക്കണമെന്നു ഒരു ധാരണ എൻകേറു മനസ്സിൽ എന്നുണ്ടെന്നേ കടന്നതുടക്കിയി അനു. ആ പിവരണ്ണത്തിനു യോജിയ്ക്കു ഒരു ചെറുപ്പുക്കാരു നേരുള്ള വഴിക്കവെച്ചു് എന്നു കാണലും പത്രവുണ്ടായിരുന്നു. സാഹിത്യവമാഴിട്ട് അധാരാള പെഡിപ്പുട്ടുത്തി വാൻ എന്നു എന്നതായാലും തുനിങ്ങതിനുാണു്. അങ്ങനെ യിരിക്കുന്ന അവസരത്തിലാണു്, ഒരുദിവസം ഒരു ദിവസം ചരിച്ചയപ്പുട്ടത്തിങ്കുന്നതു്: “മിസ്റ്റർ എസ്. കെ. പൊരുവൻകോട്ട്”. മാത്രമുമിയിൽ ചെറുകമ ചുഴി തുനു...”

അതുന്തംകൊണ്ട് എന്നു മത്തിമറി എന്നാംമറ്റോ പറയുന്നതു് അതിശയോക്തിയായിത്തീരും. എക്കിലും, കമാക്കാരനും മന്ത്രിക്കാരനും തമിൽ അകററിനി ത്രഞ്ഞാ, ആദ്യം തോന്നിയ, ആ അഭിപ്രായം മനസ്സിൽനിന്നു മാറ്റിനിന്നുവാൻ എൻകേറു പ്രയാസം കണ്ട്. അതു തീരെ മാഞ്ഞുപോയിട്ടിണ്ണു പറയാൻ ഇപ്പോഴാം ബെയ്രുമില്ല. നെററിയതായിലേക്കു പാശ്ചകിടക്കുന്ന തലമട്ടിച്ചുള്ളിനെ ഇടത്തെത്തുകൈയിലെ ചുണ്ണാനീവിമന്നുകൊണ്ട് ഇടവിടാതെ ചുങ്കിക്കുന്നു്, കമയെഴുതാനുള്ള

‘ആലോചനയായിതീക്കേന’ പൊരുവക്കാട്ടിനെപ്പറ്റി കാക്കുന്നോരു ആ പഹാദൻ പെൻ താഴേവബച്ചു് ഇപ്പോൾ കസാലയിൽനിന്നെന്നുണ്ടോ, കപ്പായക്കൈക്കര മടക്കീ, മുഖ്യിച്ചുകട്ടി ഇടിക്കാൻ വരുമോ എന്ന ദേഹം തോന്നുന്നു. ഒരുംഖാലിയും പൊരുവക്കാട്ടിനെന്നിരുന്നു ഇടി മലയാളത്തിൽ കമ്പായുള്ളതുനു എല്ലാവരും സഹിക്കേണ്ടതാണു്. അതു് രണ്ടു കാരണങ്ങളിനാണു്. ഒന്ന്, അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ അതനെ അതു ആഡിക്ഷമായി കമ്പയുതാത്തടിനു്. രണ്ടാമതേതു്, അദ്ദേഹം മാറ്റഭർത്തായായിതീർന്നിട്ടുള്ള കമ്പാക്കമനപാത്രവുത്തെത്ത തന്നും എഴുതുനു കമ്പകളിൽ വേണ്ടതു ശാന്തിക്കുന്നതിനു്.

കമ്പകര ഭാഷയിൽ പരക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ടു കാലം കുറയായി. എന്നാൽ അതിനു സാഹിത്യത്തിൽ സ്ഥാപിക്കാം ഒരു കമ്പകാട്ടതു്, ‘‘വരിസ് തൃട്ടരെ, ഇവിടെ നാട്ടകം ഇരിക്കാം,’’ എന്നു് കമ്പാക്കാം മാരാരെ യെല്ലാം ഒരുംഖാലിയുള്ളിൽ ഒരു നായകസ്ഥാനത്തിനു് അർഹനായിട്ടു് ആരക്കാലും ഉണ്ടാക്കിൽ അതു പൊരുവക്കാട്ടാണു്. എഴുതിയ കമ്പകളുടെ എല്ലാംകൊണ്ടു നോക്കിയാൽ പൊരുവക്കാട്ടിനെന്ന ഇതു അവകാശത്തെ എതിക്കാൻ അധികംപേരെ കാണില്ല—പിന്നു കമ്പയുടെ മേരുവയ അടിസ്ഥാനപ്പെട്ടതിയാണു്. അതു അപീജന്മസരിച്ചിരിക്കാം. പൊതുവാൽ അപീജന്മ കമ്പകളാണു് ഇതു ആവകാശസ്ഥാപനത്തിൽ മാനബ്യമായി സഹായിക്കേണ്ടതുകളിൽ, പൊരുവക്കാട്ടിനു വളരെലാഗത്തുനിന്നു് എതിർപ്പു സഹിക്കേണ്ടവരില്ല

ലണ്ണനിൽ തയ്യാർക്കാരുണു്, വേണ്ടുക്കാം, ഒരു സാധാരണപശ്ചാന പ്രളഭാക്കാൻ കഴിയും എന്ന പറയാറുണ്ടു്. പ്രോട്ടീജു് പാർലമെന്റിനു മാത്രമുള്ള ഇതു അധികാരം തയ്യാർക്കാരുണ്ടു് കിട്ടിയിട്ടണു് എന്ന പറയുന്നതിനെന്നു അത്മം, തയ്യാർക്കാരുണ്ടു തുന്നിയ ഉടപ്പും കണ്ണാൽ ഒരു സാധാരണക്കാരനെന്നു. പ്രളഭാജനനു തെററിഡി ഫൂട്ടു് എന്ന മാത്രമേയുള്ളൂ. തയ്യാർക്കാരുണ്ടു നിർക്കുക്കുന്ന ഉടപ്പു് അതുമേൽ മേരുവയറിയതായതുകൊണ്ടു്, അ

ഉച്ചപ്പിടന്ന ആരംകൾ⁹ അനന്തസാധാരണമായ തോശത സിലിംഗം. പൊരുക്കാട്¹⁰ വാക്കുകൾക്കാണ്¹¹ ഉച്ചപ്പിടന്നകലാസിലും ലഭിച്ച തയ്യൻകാരനാണ്¹². എത്ര സാധാരണകാര്യവും അദ്ദേഹം നിർമ്മിക്കുന്ന ഉച്ചപ്പിടന്ന ശാഖ ലാവണ്യം മുഴുളുന്നതില്ലന്തായി തോന്നാം. പൊരുക്കാട്ടിന്റെ പകൽ വാക്കുകൾക്കു പരിശീലനം സിലിംഗിലു പോലെ അനുഭവപ്പെടുന്നു. വാക്കുകളിടെ പുംസാപ്പിടിൽ ടി അല്ലാംമായി ലാത്രു പോഴിണ്ടാകുന്ന ആനന്ദവും. അനുഭവവും നിങ്ങളെ അതു മാത്രം വലയംചെയ്യു മാറ്റുന്നതു കുണ്ട്, പൊരുക്കാട്¹³ ആരുടെ പരമ്പരാബന്നു തന്റെ പുഞ്ചോപ്പു നിർമ്മിച്ച കുളിത്രു¹⁴ എന്നും ആരാധവാൺതന്നെ ശ്രദ്ധിക്കാതപോകുന്നു. എത്ര ഒന്തിയെറിയ പുറ്റപ്പണ്ടം എന്നു കരിമളം! ആരാം¹⁵ ഇതുണ്ടാക്കിയതു¹⁶ എന്നും നാം തന്നതന്നെ പറയുന്നതു പോലെ തോന്നകയും, പൊരുക്കാട്ടും അതിന്റെ നിർമ്മാതാവു¹⁷ എന്നറിഞ്ഞു¹⁸ മലയാളംപജ്ജു സിലിംഗം ഭാഗമെങ്കിൽ സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുനെ പുഞ്ചോപ്പും അതു നില്കുന്ന സ്ഥലവും പൊരുക്കാട്ടിന്റെ ‘ജന’മായിത്തന്നെ അറിയുന്നു.

എത്ര വിക്രിഘണ്ഡിയ സ്ഥലങ്ങളിൽപ്പുലുമാണും പുഞ്ചോപ്പു നിർമ്മിച്ചപ്പിടിത്രു¹⁹? കടക്കിലെ ഇലപ്പടർപ്പുകൾ നാന്തരിക്കാംകളിൽ; വെയിലും തന്നുലും ഇടകലർന്ന കിടക്കുന്ന കേരളത്തിലെ മനോഹരങ്ങളായ കന്നിൻചെരുവകളിലും. കായലോരങ്ങളിലും; മദ്ദുന്തു യിലെമണലാണ്യങ്ങളിൽ; ജനനിബിഡിയങ്ങളായ നഗരങ്ങളിൽ; സ്വപ്നഗിരികളായ ആറുകളിടെ തീരങ്ങളിൽ... തന്റെ കമക്കൾക്കു പദ്ധതിലും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന തിൽ ചാംകലും തൃപ്പിവരില്ലെന്ന തോന്നിക്കുന്ന വിചിത്രമായ ഇംഗ്ലീഷുകളാണും, പക്ഷേ, പൊരുക്കാട്ടും ഒരു സാമ്പാർഡായതുതന്നെ ആയിരിക്കാം.

രണ്ടുതരംതിലുള്ള അനുഭവങ്ങളിൽനിന്നും കമാസ്ത്രപജ്ജുകളിൽ പ്രചോദനം സിലിംഗത്തു²⁰. കുന്നും മാനസികമായ അനുഭവത്തിന്നിന്നും; മറുത്രു²¹ ലഭക്കിക്കമായ പരിചയത്തിന്നിന്നും. പൊരുക്കാട്ടിന്റെ കമകളിൽ

അത്യന്തത്തിൽ അധികം രണ്ടാമത്തെത്തിനു പ്രാധാന്യം സിലിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതിന്റെ കാരണവും, പക്ഷേ, ഈ സമ്പാദനത്തിലെ അന്വേഷണങ്ങളുടെ വരുത്തിയിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമകൾ മിക്ക വയസ്സം ഉടലെടുത്തിട്ടുള്ളതു്. അതുകൊണ്ടു്, അവ മിക്കവാറും അന്വേഷണങ്ങളുടെ കണ്ണാടിയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ശാരീരികങ്ങളായ അന്വേഷണങ്ങളാണു്, മാനസികമായ അന്വേഷണങ്ങളും അവിടെ കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം. കാഴ്ച കരികളിലൂന്ന ഒരു കമാക്കാരനും ട്രിംഗിളു് പൊരുവാക്കാടു് പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ടുന്നതു്. ആ കാഴ്ചകരിക്കുന്ന അദ്ദേഹം നമ്മുടെ ദൃശ്യപ്രമാണത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യുന്നു. അവിടെ അധികം പ്രാധാന്യം ആ കാഴ്ചകരിക്കുന്നു്. അവ ഉള്ളവാക്കുന്ന ചീരകരക്കും മാനസികപ്രതിപ്രവർത്തനകളും അല്ല. മറ്റൊരുതരത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമകൾ ഭാവനയുടെ വാതം യന്ത്രങ്ങളും സംഖ്യാങ്ങളുടെ ഒരു കണ്ണാടിയായിട്ടുണ്ടു് പ്രവർത്തിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് മൾനോറ്റുകനായ ഒരു രസികനായി പൊരുവാക്കാടു് പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ടുകയും, ആ രസികൻറെ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട ജോലി സംഖ്യാങ്ങളും നോക്കിക്കാണും യഥാക്രമത്തിൽക്കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മനോര കമാക്കാരനു് കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ കാണാൻ ചെത്തിൽക്കുറഞ്ഞാവല്ലോവുന്ന ഒരു സംഖ്യം, പൊരുവാക്കാടുണ്ടെന്ന സംഖ്യാശൈലിയോളം ഒരു സംഖ്യം മാത്രമായിത്തന്നു യേ ശേഷിക്കുകയുള്ളൂ. അവിടെനിന്നു പുതിനായി ആണ്ണേം ഭട്ടാനും തുടങ്ങുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമകൾക്കു നല്ല ഫുഫിഡു്; അടക്കവും തുരക്കവുമുണ്ടു്; തുടക്കവും അചസാനവുമുണ്ടു്. സ്പൂഷിക്കാൻതക്കവെള്ളിം മാംസങ്ങളായിള്ളടി അവ അസുലമെല്ലാതെ പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ടുന്നു.

പൊരുവാക്കാടുണ്ടെന്ന കമകളുടെ അനന്തസ്ഥാനങ്ങൾ മായ വശീകരണശക്തികളുടെ അളവും പരിമിതിയും ഈ ഒരു മൂണ്ടാണു്. ഉള്ളിക്കാണ്ടു ചെത്തതിമുന്നുക്കിഞ്ചുപ്പോ ചെ ആക്കപ്പുക്കങ്ങളും സജീവങ്ങളുമായ പിറ്റുണ്ണം! അവ

നീകിൽ നിങ്ങളുടെ മന്ത്രിലേക്കു നടന്നവനു് തങ്ങളുടെ കമ പറയുന്നു; അതല്ലെങ്കിൽ പൊരുമ്പരിക്കാട് അവരുടെ കമ പറയുന്നു. രണ്ട് ദൈപ്പോലെ ഒന്നിയിലാണെന്നുള്ള തിന്ന സ. ശയമില്ല. സദ്യജ്ഞശേഷം വയനം പായസം പോലെ ഇഷ്ടമനസരിച്ചു്, ധ്യതികാണിക്കാതെ മതിയാ വോളും. അതു് അനവേഖിക്കുന്നതു രസമാണു്. “ബലേ, ഷേഷു്; പൊടിപാറി” എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടുനാം മറ്റു ജോലികൾക്കായി പോവുകയും ചെയ്യുന്നു; പക്ഷേ, സദ്യ നന്നാവന്നതു പായസംകൊണ്ടു മാത്രമല്ല, ചായസത്തി നാട്ടുപു വയനം എത്തവും ചവർപ്പും പൂളിയും മറ്റും ഇട കലർന്ന വിഭവങ്ങൾക്കും സദ്യ നന്നാക്കുന്നതിൽ പുഡ്യാന മായ പക്ഷണ്ടു്. പൊരുമ്പരിക്കാട്ടിൻറെ കമകരംമാത്രം വായിച്ചു ശീലിക്കുന്നവർ മുതു വ സുരിക്കാൻ എഴുപ്പുമാണു്. പക്ഷേ, വിനൃരിപ്പാൺതന്ത്രാന അതിൽ പരിബോധത്തെ ക്രതായിരുട്ടു ആക്ഷേപിക്കുന്നതുക്ക്രതായിരുട്ടു യാതൊന്നു മില്ല. മധുരങ്ങാട്ടള്ള പക്ഷപാതം അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിപത്തി സ്വത്തുപീഡിക്കുമല്ലോ? മറ്റു രസങ്ങൾ അറിഞ്ഞാസ്പിക്കണമെങ്കിൽ പരിചയവും പാകവും സിഡിപ്പിരിക്കുന്നതാണു്.

തക്കതായ മരുന്തുപമയും കിട്ടാത്തകാരണം, കമയെ ഒരു സൗരീയാട്ടു് ഉപമിക്കാൻ തീർപ്പുപ്പെട്ടതുകയാണെങ്കിൽ, ബാല്യവും കുമാരവും കഴിഞ്ഞ യാവനത്തിലേക്കു പ്രവേശിയും ഒരു പെണ്ണക്കട്ടിയായിട്ടാണു് പൊരുമ്പരിക്കാട്ടിൻറെ കമയെ ഏഴ്ചുവാൻ പറ്റുക; വേഷ്ട്രീഷണം ഒളിഞ്ഞിട്ടു നില്കുന്ന ഔവരം സൂര്യരിയും വായാടിയ മാണു്. എത്ര ഒന്നിയായി എറ്റവെള്ളാം പറയുന്നു! ആരെ നാഞ്ഞരം തീർന്നാൽ അയൽവാസികളിൽനിന്നു കടം മേടിക്കാൻ അവരം മടികാണിക്കുന്നില്ല. മറ്റൊളിയരുടെ വേഷം അനുസരിച്ചു് തനിക്കു ചന്തംകൂട്ടുവാരം അവരം ലജ്ജിക്കുന്നില്ല അതുകൊണ്ടു കാണുന്നവരായം അണ വേഞ്ഞാഗ്രാഹിക്കുന്നതു പറയാറില്ല. പക്ഷേ, സാഹിത്യത്തിൻറെ മുല്യം സംഘര്യംകൊണ്ടുമാത്രം സ്ഥിരപ്പെട്ടാണു വുന്ന ഒന്നല്ല. സുഭാഷിനിയായ പൊരുമ്പരിക്കാട്ടിൻറെ

കമയും ഈ വാസ്തവം മരനിട്ടില്ലന്നാണ് എന്നു ഉറഹം. താന്ത്ര മരനിട്ടില്ലന്നുള്ളതിനുള്ള സുചനകൾ നേരില ധിക്കം തവണ പൊരുക്കാട്ട് തങ്കളുണ്ടാക്കിട്ടിണ്ടെന്ന ഞാൻ ഓക്കേനു.

വശ്യവച്ചുഡായ ആ ചെറുകമാക്കാൻ ഈ സുചന കുറക്കു ബഹുകാഥത്ര കാണാവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കേണ. ചെറുകമും സംക്ഷിപ്തമായ നോവല്ലു; അന്യകാരമയായ പുറുപാടിൽ തീപ്പുട്ടിക്കൊള്ളി ഉച്ച കാണിക്കേണ വെളിച്ചുംപോലെയാണ് ആത്രു. തീപ്പുട്ടിക്കൊള്ളി ഒരു നിമിഷംകൊണ്ട് ഒരു ചെറിയ സ്ഥലം തിളക്കേണ. ഒരുനിമിഷം: ആ സ്ഥലത്തുള്ള കാര്യംമാത്രം നോക്കാക്കാണാവാൻ സഹായിക്കുകയും പരിസരങ്ങൾ അന്യകാരമയമായിത്തെന്ന നിത്രുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ട് ശ്രദ്ധ പരിസരങ്ങളിലേക്കുപോക്കപ്പെട്ടാൽ ആ പ്രകാശനാളി പതിഞ്ഞതിട്ടുള്ള പരിമിതസ്ഥലത്തു മാത്രം ഏകാഗ്രമായി നില്ക്കുന്നു. എല്ലാവരും വികാരങ്ങളും വിചാരങ്ങളും, മദ്ദങ്ങളും ഉന്നാദങ്ങളും അടങ്കിയ അന്യകാരമയമായ ഒരു കല്പനയാണ് മനസ്ത്വത്തിൽ മനസ്ത്വം. ചെറുകമുണ്ടാവിടേക്കും ഒരു തീപ്പുട്ടിക്കൊള്ളി ഉച്ചകാണിക്കേണ. സാരമോ നില്ക്കുരമോ ആയ ഒരോറിക്കാരും മാത്രം നിങ്ങളുടെ ഭ്രംജിച്ചിലേക്കു കാട്ടിപ്പിടിക്കുകയും, ഒരു നിമിഷം അദ്ദേഹ കാട്ടിന്നുന്നു, അണ്ണഞ്ചുപോകുകയും ചെയ്യുന്നു. വെളിലും ശക്തിയേറിയതാണുകുറിപ്പിലെ പരിസരത്തുള്ള പല വസ്തുക്കളെല്ലാം ഉദ്ദേശമില്ലാതെ നിങ്ങളുടെ ഭ്രംജിപമ്പണ്ണിലേക്കു കൊണ്ടുവരുക എന്ന തക്ക മാറ്റപറുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടുള്ള ഏകാഗ്രതക്കാവും അതിനുണ്ട്. ലാലുവായ, എടുത്താൽ വഴതിപ്പോകുന്ന, തൊട്ടാൽ പൊട്ടിപ്പോകുന്ന, അനവേദനമാണുകുലും പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ വിഷമധായ, വിഷയങ്ങളെ ഏകാഗ്രമംധായി ഏക ത്രുക്കാണിക്കാൻ പൊരുക്കാട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമാരപനാരീതി

കു സംശയിച്ചിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം അതിനു തുനിശ്ചാരമോ എന്നുള്ളതു മറ്റൊരു പോദ്യമാണ്. അതു തീർപ്പുപ്പെട്ട രേതണ്ണതും ചൊററു കണക്കാണ്.

ആ ശ്രൂതിയിൽ പൊറുക്കാട്ട് പരാജയപ്പെട്ടാൽ തത്ത്വാ അതിൽ കണ്ണിതപ്പെട്ടവാനില്ല കാരണം, അവി ഒരു അദ്ദേഹത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്ക് കവിതയുണ്ട്. കമരയഴിയുള്ള നന്തിൽ കാണില്ല സ്ഥിരത പൊറുക്കാട്ട് കവിതയെഴിയുള്ളതിലും തുടർന്നിരുന്നവകിൽ ഇരുപത്തണ്ണു ശതമാനം കുമാരനാശാനം ബാക്കി ചങ്ങന്പുഴയും സമേളില്ല ഒരു മഹാകവിക്കൂട്ടി നമ്മകണ്ണംകമായിരുന്നീല്ലെ എന്ന ഞാൻ ആലോചിക്കാറുണ്ട്. ഫലിപ്പിന്ത റണ്ടുപേരെയും പൊരുക്കാട്ടിന്റെ കവിതകളിൽക്കൂട്ടി കാണാൻ സാധ്യമാണ്. അസംഗ്രഹ്യമായ സമൃദ്ധയനീതികളോട്, അംഗീകാരികളോട്, കയക്കനു വശ്യവച്ചല്ല. അസാമന്യത്തേജസ്പിയമായ ഒരു ഹരാകവിയെ, പുരാണങ്ങളിലെ സപപ്രകാശങ്ങളിൽക്കൂട്ടി മാലപസന്നായി അവ ഏതുപോകുന്ന കമാക്കാരനായ ഒരു തീർത്താടനകാരനും, കാഴ്ചയിൽ പൊതുതമില്ലെന്ന തോന്തികനും ഇരു റണ്ടു പൊരുക്കാട്ട് കമയിബാലെ രസികനം ലഭകിംഗമായ പൊരുക്കാട്ടിന്റെ ഏകാധിപത്യങ്ങിൽക്കീഴിൽ പ്രായാന്ത്യം സിഖിക്കാതെ മണ്ഡിക്കിടക്കുന്നയുള്ളൂ.

കമല്ലും കവിതയ്ക്കും പറമെ പൊരുക്കാട്ട് നോവലും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, നോവലേഴുത്തുകാരനായ പൊരുക്കാട്ട് കാരിക്കൂട്ടി സ്ഥലില്ല കമകളിഴിയുള്ള കമാക്കാരൻ എന്നതിൽക്കവിഞ്ഞ വളർന്നിട്ടില്ലെന്ന പറ ഞാൻ, നോവൽസാഹിത്യം ഇതിലധികം അട്ടുപാതിസ്ഥാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നണണ്ണെന്നും അതിനത്തെ കൂടുതൽ.

സാഹിത്യസ്ഥികളാട്ടെ മേരു നീള്ളുവയിക്കുന്ന അളവുകോലായി ജനസമ്പത്തിയെ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടും ശയം നടു പറഞ്ഞപോലെ, പൊരുക്കാട്ടാണ് നില്ലുംശയം മലയംളത്തിൽ എറിവും നല്ല ചെറുക മാകാമൻ നേരേമറിച്ചും, ഇതരരാഷ്ട്രകളിൽ കമകൾക്കണ്ണായി കൂടുതൽ, ഉണ്ണായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ നാറണ്ണലെ

കാനാറജ്യമാക്കിവെച്ച നോക്കേകയാണെങ്കിൽ, വിലക്കറ ഒരുപോയ പില സാഹിത്യരൂപങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമെല്ലാ ദശയിൽ ഈ അറീമസ്ഥാനം പൊരുന്നുകാട്ടിനു വക്കെവ ആരകാട്ടക്കാൻ സാദ്യമാണു എന്ന വിമർശനാർ വാദി മേരുക്കും.. പക്ഷേ, വിശാലമന്ത്രങ്ങളുന്നായ ആ ചെറുകമാക്കാ ഞണ് ഈ സ്ഥാനത്തക്ക്കുള്ളിൽ ഉഭാസൈനനായിരിക്കുമെന്നു ഏതാൻ കയറുന്നു. തുലാസ്ത്രിലീഡി തുണി വില നിണ്ണിയി ക്കുന്ന ഏഴു മൂന്നുമായ സർട്ടിഫിക്കററിനുകാരാ കാമ്പ് മല്ലേ വാഞ്ഞനക്കായുടെ പ്രഭയുണ്ടിൽ കിട്ടുന്ന സ്ഥാനം?

വകം അബു'ദ്ദീവാദർ

വിശുമാല്പാതെ സഭാസമയവും വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു 'ജാക്കിന' മനനാക്കിത്തിക്കും എന്നോ മറ്റൊ അത്മം വരുന്ന ഒരു പഴഞ്ചോല്ലണ്ട്, ഇ-ഗ്രൈഷിൽ. മനത്തിൽ എന്നതിനുപകരം ഭ്രാന്തൻ എന്ന പാഠം സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, വകം അബു'ദ്ദീവാദർ ഈ പഴഞ്ചോല്ലിന്റെ സമീപത്രാനിനു 'ബാടിപ്പോകാൻ നോക്കുന്നതു വുമാവിലാണ്'. വായന ഒരു ടുസ്പാഡാവമനോണം പിടിപെട്ട വലയുന്ന രഹവസ്ഥയിലാണ് 'ഞാൻ അ ദ്രോഹത്തെ കണ്ടിട്ടിള്ളതു'. അതാന്തുജ്ഞയിൽനിന്നുണ്ടിക്കുന്ന ഈ അസ്പദമതയെ ഭ്രാന്തിൽനിന്നും വേർത്തിരിച്ചുനിത്തനു അതിന്തിവരുപാനു 'അതുയധികം വീതിയണം എന്ന ഭയം. ജനിപ്പിക്കത്തക്കവല്ലും. അതു അപകടപിടിച്ച സ്ഥലങ്ങളിൽശ്വാസും. വക്കത്തിന്റെ ഈ ശീലം നില്കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടിട്ടണ്ട്'. നമ്മുടെ എല്ലാവരുടെയും വിചാരഗതി പക്ഷേ, ഇംഗ്ലീഷ് അപകടപിടിച്ച സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇട്ടുചെന്ന നില്ക്കൽ പതിവുണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാൽ മറ്റൊക്കും അതറിയാനുള്ള സന്ദർഭം നാം കൊടുക്കാം. നാംതന്നെ പച്ചപ്പോഴും. അറിയാതെപോകുന്നതു. ഭർമ്മപ്പുമെല്ല. വക്കത്തിന്റെ സ്ഥിതി വ്യത്യാസപ്പെട്ടതാണ്. അദ്ദോഹത്തെ വളരെ അടയുള്ള പരിചയമുള്ളതുരാജക്കും സ്ഥിരപ്പെട്ടിരുന്നതും, ധാരുക്കും കമായ ഒരു ലഭ്യചരിചയത്തിനിന്നുംവന്ന രാജക്കും ആദ്യമായിത്തന്നെ ജനിക്കാവുന്നതുമായ രണ്ടില്ലായമാണിരു. മാനസികമായ അസ്പദമത എന്നും അതിനെ പറയുന്നതു വെറ്റം സാധാരണമാക്കി തമംതാളുകയാണും. ഭാര്യ 'എന്ന വിളിക്കുന്നതു', അർഹിക്കാത്ത രണ്ടിന്റു ശക്തി ഉന്നനല്ലായിത്തീരുകയും ചെയ്യും. അറിവു സമ്പാദിക്കാനുള്ള തിരക്കിൽനിന്നും ജനിക്കുന്ന ഈ അസ്പദമതയെ കൃത്യമായി എന്നാണ് വിളിക്കേണ്ടതു 'എന്നും എന്നീക്കുന്നില്ല.

മേതിരവിട്ട് കൈകൊണ്ട് സ്വീകപ്പാത്രങ്ങളിൽനിന്നോ ലോഹപ്പാത്രത്തിൽനിന്നോ ക്ഷേമം കഴിക്കുന്നോ നാം അറിയാതെ, മേതിരവും പാത്രവും തക്കിൽ ഉരുളുന്നോ സംഭവനും, ഒരു നേരിയ, അസ്പദമതപ്പെട്ടതുമുണ്ടു്, ‘കിൽ കിൽ’ ശബ്ദത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന ഏതേനും നന്നിനോടും സാംഖ്യാദികളും വക്കെത്തിരെന്നില്ല പരക്കരിഷ്ടിനും സാദൃശ്യമുള്ളതു്’. വക്കെത്തിനെ സംബന്ധിച്ചേടുത്താളും ഇതു് എവിടെ എന്തിനേരിൽ തട്ടിയണാകുന്ന ശബ്ദപ്രതീതിയാണെന്നു തീർപ്പുപ്പെട്ടതും പ്രയാസം. പ്രാകൃതമനഷ്യമുണ്ടാണെന്നും സ്വീതമായ ചിന്താഗതി ഇതുപതാം നുറും നുലും പരിപ്പിരാം മഴനാഗതിയോട് തട്ടിയരയുന്നോളാകുന്ന ശബ്ദ വിശ്വഷമാണെന്നു വേണുമെങ്കിൽ പറയാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, അതു ശരിയല്ല. കാണും, വക്കെത്തിരെന്നില്ല വേണ്ട വും ചട്ടം മാറ്റം പലപ്പോഴും പ്രാകൃതമായി കാണാമെങ്കിലും, ഹാനസികമായ വികിാസമാണു് പരിപ്പാരത്തിരെന്നില്ല മാനദണ്ഡമെങ്കിൽ, എത്ര വിശാലപ്പെടുത്തുന്ന സഭസ്ഥിലും കസാല മുന്നിലേംട്ട് ഘലിപ്പിട്ട് നിർബന്ധം ഇരിക്കുന്നുക്കും സംസ്കൃതപരിതന്നാണു് വകം.

പലങ്ങങ്ങളും ചിന്താശീലം കെട്ടിനില്ലെന്ന താംകം പോലെയാണു്. ചില അതിരം്ഭിബന്ധങ്ങളും കൈയുണ്ടു്. ചില രസങ്ങളും നീരസങ്ങളുംണ്ടു്. ഇതാൽക്കവി ഞ്ഞങ്ങോട് പോകുത്തെന്ന നിബന്ധനകളുണ്ടു്. വക്കെത്തിനു് ഇവക ശാംപ്രദൈജ്ഞാനമില്ല. അദ്ദേഹം ഇന്നു മെമ്പുറിസത്തപ്പറ്റി, ആ വിഷയത്തിൽ എററുവും പ്രാവിണ്യം സിലുച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥകാരൻ ആഴത്തിയ ഒരു പുസ്തകം ചായിക്കുന്നതു കാണാം. നാലേ രോബർട്ട് ലിൻഡേം, ഡന്നുണ്ട് മക്കെത്തിയോ എഴുതിയിട്ടുള്ള ഒന്നാനരം വിമർശായിരിക്കും, വായിക്കുന്നതു്. മറിന്നാരു പേരുകേട്ട ചില പൊതുക്കവിതകൾ മനോഹരമായി ഉത്തരവിട്ടുകയായിരിക്കും. ജോലി. അതിരെന്നില്ല പിറേററ്റിവസമാക്കുട്, മനസ്സുത്തിരയക്കറിച്ചുള്ള ഒരു പുസ്തകമോ, ഹന്തു ദിവാഗാന്മുത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വലു ഗ്രന്ഥമോ, ജീവചരിത്രകമകളും, കവിതയോ, മനസ്സാന്മുപ്പുക്കങ്ങളും നുത്തിയോ

ஒத்தி இருந் வாழிகளைத் காணாம். விஷயத்தினீர் வெவ்வீயுறுதில் இன்னென முறையால் ஏற்றுவுக் கொள்கள் வாய்ந்கார் அதை கடினாவிடப்படுமானால் எதிர் விஶபாஸ். ஏது புனுகவு வகை இல்லைப்படி என. அதுகொடு எதிர்ஸமானது, சமைப்பு புனுகு அதே வத்தினீர் விழுதுலத்தில் பெய்னப்பமாயிகிடக்கூன். புனுகவு தான் தமிழ்ப்புத் தீடு பிரதைப்பவும் காரணம், கை பொன்னியான்தூட்டி புனுகு தாங்குது விசான் மடகாண்கை என்னான் எதிர் உபவு.

ട്ടിള ആളാണ്” വകം എന്നജീതാണ്” ഇതിന് കാരണം. ഒരു പ്രത്യേകസമയതു് നെട്ടവീർപ്പുകരക്കാണ് ശക്തി കൈകാണ്ടിരിക്കും. ആ സമയത്തു പ്രേമകവിതകൾ ഉത്തരവിട്ടു കൊണ്ടിരിക്കും. പ്രപഞ്ചത്തത്പരമായപ്പറ്റിയള്ളു ജീജ്ഞാ സ്വഭാവം” ശക്തിചെല്ലാം അന്മാതിരി വിഷയങ്ങളെ പ്പറ്റി എഴുതുകയോ വായിക്കുകയോ ചെയ്യും പലും ശക്തികളുടെയും സങ്കലനംമുലഫലങ്ങാക്കും ഒരു പലനും ശക്തിയാണല്ലോ കൊടുക്കാറും. വക്കത്തിന്റെ ഉള്ളിലുള്ള ഇതു കൊടുക്കാറാണിൽ പ്രേമാവാസകൾന്റെ നെട്ടവീർപ്പ്, സുപ്രാംഗാടനക്കാരൻ്റെ ലക്കില്ലയും, ചിന്തകൾന്റെ മനോഭാർഡ്യം, — മുതലംയി പരമ്പരവിജ്ഞാനങ്ങളായ പല ഉപാധികളുണ്ടു്. അവയുടെ തികച്ചിത്തിരകൾഡിനും അന്തംവിട്ടുപോയ വകം അവയെയെല്ലാം താങ്കിനില്ലെന്ന ബാഹ്യശരീരത്തിന്റെ ആ പദ്ധ്യാനാവദ്ധ്യങ്ങളെ പലപ്പോഴും ശ്രദ്ധിക്കാതെപോകും!

അതുകൊണ്ടു്, കളിക്കാനും ഭക്ഷണംകഴിക്കാനും അഭ്യൂഹം മറന്നപോകുന്നതു് അസാധാരണമല്ല. ഉള്ളക്ഷണം കഴിക്കാനായി ഇടനേരം മുന്നരമണിക്കു ഹോട്ടലും തിരഞ്ഞെടുപ്പോകുന്ന വകം, ഹോട്ടലിൽ എത്തതികഴിയുന്നോടു മട്ടില്ലീല ഏടുക്കാൻ മറന്നപോയതായിക്കണ്ട മട്ടുന്നതു്, വഴിക്കുവെച്ചു് ഒരു സ്നേഹിതനുമായി ‘സോആട്ടിസി’-നെപ്പറ്റി സംഭാഷണം ആരംഭിക്കുകയാണ് ഭക്ഷണക്കാര്യംതാനു തീരെ മറന്നപോകുന്നതു്, അപൂർവ്വായി ആക്കം, സംഭവിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമാണെങ്കിൽ, ഏടുള്ള പറയത്തക്ക ഒരു പ്രത്യേകതയും. പക്ഷേ, വക്കത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അസാധാരണമല്ല, തൃട്ടത്തിൽ സാധാരണമാണു് ഇവക സംഭവങ്ങൾ. വിശ്രദ്ധിക്കുന്ന ഉല്ലതം അറിയാനായി, പണം കൈയ്ക്കിവെച്ചു പട്ടിണിക്കിടക്കുന്നതു തന്നെ ദ്രോണാശി നമ്മക്ക തോന്നും; വക്കത്തിനാകട്ടെ. പുന്നകം വായിച്ചുണ്ടാകുന്ന അറിവുപോലെ മറ്ററായതരം അറിവു സന്പാദിക്കുന്ന മാത്രമാണു്.

പലതരം വിശ്രദ്ധുകളുടെയും മുത്തിമൽസ്സപരമായി സാഹിത്യത്തിൽ സ്വയം പ്രതിഷ്ഠിപ്പാൻ വകം ആഗ

இன பரியுணபாலூண்^८ இப் பாட்டுவான் திவாட் மல
யாதோபஸ்ஸை பெறி ஒர புளைய் காற்றுவான்னது^९. சல
யாதோபஸ்ஸை பெறி ஒர புளைய் காற்றுவான்னது^{१०}. சல
குரி ராமதூண்பிலை, வெளைவிலை குக்குமாலை ட்டு
தனின் பாடு நாயிதான் தங்காலத்து^{११}, எழுமைதாமை
பூ^{१२} அல்லாத அகரிரான் ஞமித்திதான் தங்கால
த்து^{१३}, வக்கத்திலை வீடான்^{१४} அது ஸுத்தித்திகை^{१५} தங்கா
லூத்திலயிகை^{१६} ரக்க நஞ்சியத்து^{१७}. ஸான்^{१८} ‘அஸ்பு’வா
கிதான் வகை, ஸுத்திலை போயி பளிச்சு நல்ல கந்தியா
யித்தீக்கான்தின பகரை கருப்பு காணிச்சு^{१९} ஸுத்திலை
போகாதிரிக்கையு^{२०}, அது ஸாவித்துபாஸ்ஸை ஸாவ
பருத்தால் ஸாவித்துத்திலேகை வசீத்தாவுக்கை^{२१}
வெய்க்கான்ணாயத்து^{२२}. அங்கென, பளித்து டுக்கமிக்கா
தெ அஸ்புவால் ஸாவித்துபேவான்தில் உற்புக்கா
யி ஞம் துங்கி. ராமதூண்பிலை வீடுபோய அதுவாற
பயரு. ஏதுரிடக்கவான் வகை மாறுமே அது மஹங்கீய
கட்சுப்பத்தில்லை ஞமிக்கையாய்த்து. ஏக்கிலு^{२३},
அது பிருத்தி அல்லாம். டெக்கியாயி நியபவிக்கொள்ள
நா கட்சுப்பக்காங்கு^{२४} அலெமாறிக்கா.

കമ, കവിത, ഉപന്യാസങ്ങൾ തുടങ്ങി പലതും വകം എഴുതാറുണ്ടെങ്കിലും, മററല്ലാററില്ലെങ്കിൽ. ഒരു വിമർശൻ എന്ന നിലപ്പള്ളാണ് തന്റെ ചേര്ക്കുന്ന സാഹിത്യത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്നതാൽ വകം ആഗ്രഹിക്കുന്നതും. വളരെ അത്യാവശ്യമായി മലയാളത്തിൽ വലിച്ചവരേണ്ട ഒരു വിഭാഗമാണ് വിമർശനം. എന്ന വകം വിശദപരിക്കുന്ന. അതുകൊണ്ടു വിമർശനത്തെ ഒരു കലയായി ഉയർത്താൻ അനുമതി ദാനുമുഖം ആഗ്രഹിക്കുകയും യമാശക്തി ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുവരുന്നു. പക്ഷേ, മിക്ക ഉപന്യാസങ്ങളിലും, ഒരു ജാലവിദ്യക്കാരൻമാരിലാണ് അനുമതി നിർവ്വഹിച്ചതും. ചെയ്യുന്നതും. ജാലവിദ്യക്കാരൻ ഒരു ശീത്തലത്തു, കരെ ഭരെ മുളഞ്ഞിൽ നില്ക്കുന്നു. ഒരു വിശദപരിക്കുന്ന വിക്രമിപ്പിടിച്ചും, 'പ്രൗ' എന്നായ ഉംതുതി, തുടച്ചു ഒരു വിദ്യ കാണാക്കുന്നു. ഉത്തരക്ഷണങ്ങളിൽ അതു മാറ്റം, കൈപ്പുടംകൊണ്ടു നേരുട്ടി തുടച്ചു മററായ കഴശലം. കാണാക്കുന്നു. വകവും എതാണിപ്രകാരമാണും. 'പ്രൗ' എന്നായ ഉംതുതും ഉംതുയിടുന്നപോലെ അനുമതി നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റി ബർണ്ണാധ്യം എന്നു പാര്യുന്ന എന്ന കാണിച്ചതുകൈനു. പിറേറ നിമിഷം, അതേ വിഷയത്തെപ്പറ്റിയിരുന്നു കാർബലേൽ എന്നു പാര്യുന്ന എന്ന പറഞ്ഞുതുകൈനു. അതിനു പിന്നിട്ട്, സെയിൻസ് ബറി വരുന്നു. ക്രമത്തിൽ റോമെയിൻ റോളണ്ട്, പ്രായം, ഇംഗ്ലീഷ് തുടങ്ങി തുടങ്ങി അനുമതി നീഡുപ്പട്ടിക്കളിലൂടെ, വിഷയത്തിനാവശ്യമുള്ളവരും യ ചിന്തകന്മാർ കാമോദത്തരായി അനുസരണപൂർവ്വം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ജാലവിദ്യക്കാരൻ കൈയുടക്കം പൊലെത്തുനന്ന ബഹുമാനിക്കുന്നു ഒരു മനസ്സുടക്കമാണി തന്നെള്ളിത്തിനു സംശയമില്ല. പക്ഷേ, ഉദ്ദേശ്യിക്കുന്ന ഒരു കരകൊണ്ടു സമർപ്പിക്കായി നെയ്യുന്നാകുന്ന അനുമതി നീഡു ഉപന്യാസത്തിനീരും വലജിനിഷ്ടി നടന്ന പോരുന്നതും അതു എഴുപ്പുമുള്ള കാര്യമല്ല. അതു പല സ്ഥലത്തും കെട്ടപിണ്ണഞ്ചുകടക്കുകാരാണും, ആ വലജിനി ചീണ ഇരുവെച്ചു പുറത്തുക്കുന്നതും ഉപന്യാസക്കത്താ

വിന്തുടി അസാധ്യമാണെന്നാണ് എൻ്റെ ഉംഗം. ഇതിലധികം ഉദ്ദരണികൾ ഉപയോഗിച്ച ജാലവിദ്യ കാണിക്കുവാനുള്ള കൈർപ്പ്, മലയാളത്തിലെ മററായ ഉപന്യാസകത്താവിന മാത്രമേ കണ്ടിട്ടുള്ള. അതു പകും, മററായ കമയാണ്. എക്കിലും ആ വിമർഷകക്കേസരി യെ ഇവിടെ സ്വരിക്കുന്നതു നന്ന്. കാരണം, അദ്ദേഹമാണ് വകം അബ്ദുൽവാദറുടെ സാഹിത്യത്തിലെ ‘കാണ പ്ലേ കെവം’.

തണ്ണേരം പറയാനുള്ളതു്, ഉദ്ദരണികളുടെ ഒരു ‘മാഗിനോ’കോട്ടേ കെട്ടി സുരക്ഷിതമാക്കിവെക്കണമെ നുള്ള മതം നമ്മുടെ വിമർഷകനായെന്നും ഇടക്കാല ആവശ്യ പടർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു രോഗമാണ്. വക ഞിനെ സംബന്ധിപ്പേട്ടേണ്ടതും ഇതൊരു പകർപ്പുവ്യാധിയായി പ്രതിരോധിച്ചില്ല എന്ന ഞാൻ ഡേ പ്ലേറ്റും പാശ്ചാത്യരും പാരമ്പര്യങ്ങളുമായ അനേകം മഹാ രംഗങ്ങൾ പാറാവുന്നില്ലെന്ന കോട്ടയിലാണ് ‘വകത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ, അങ്ങനെയെന്നാണണക്കിൽ, സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു്’. ആ പാറാവുകാരെ പതിചയിക്കണംകും, കോട്ടയുടെ ഉള്ളിവേക്ക നിംബരങ്ങൾ പ്രവേശം കുട്ടിയെന്ന വകം. അതില്ലോന്തപക്ഷം, പ്രശസ്തങ്ങളും ആലോചനാ ഹംഗാമായ തന്ത്രങ്ങുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കാണ് “അതു യ മണിത്തുന്നില്ലെന്നപരമുത്തപിന്നുകുമാർ പാറാവുന്നില്ലെന്ന ആ കോട്ട ഒന്നു ചുററിന്നുണ്ടു് കാണുകയും, അതിനുള്ളിലാണ് നമ്മുടെ വകം. അബു” ഭരാവാദർ സുരക്ഷിതനായി ഇരിക്കുന്നതെന്ന സമാധാനിച്ചു പിന്നുവാങ്ങുകയും ചെയ്യാം.

ଓঁ শান্তি

ഉമർവ്വും

ലോകംരംഭത്തൽ എല്ലാക്കാലത്തും, എല്ലാ രാജ്യത്തും, എല്ലാവരെയും ഒരുപോലെ പിഷചിപ്പിപ്പിട്ടിള്ള ചില ചോദ്യങ്ങളാണ്: “നാം എവിടെനിന്നു വരുന്നു? എന്തിനു, എപ്പോറു? എവിടെക്കൊന്നു പോകും? സുഖം ദിവസമുണ്ടായ ഈ ലോകംകൊണ്ടു വാന്നുവരുത്തിൽ നമ്മുടെ ജീവിതം, അബ്രഹാം കുന്നിനുനുമുഖം സംബന്ധിക്കുന്നതു ല്ലാം—പാപം, പുണ്യം, കീത്തി, അപകീത്തി, എന്നല്ല മററിയും—അവസാനിക്കുമാ? യേമണ്ണും നാം ഈവിടെ ചെയ്യുന്ന കർമ്മങ്ങൾക്കു—അവ എല്ലാവെട്ട്, ചീതു യാവെട്ട്—നമ്മക്കു—ആരോച്ചം എങ്കും സമാധാനം പറയേണ്ടിവരികയില്ലോ? അങ്ങനെന്നുണ്ടാക്കിയിൽ അനിശ്ചിതമായ മായ ഒരു സ്വർഘങ്ങളിനോ അവയുക്തമായ ഫോക്ഷമെന്ന ഒരു സകലപുവരുത്തിനോവേണ്ടി മനസ്സും എന്തിനു തന്നെഴു ദു പരിമിതമായ ഈ ജീവിതം നുംവസന്നുല്ലെന്നമാക്കുന്നതു പാഴംകുഞ്ഞെല്ലാണോ? എന്തിനു എല്ലാറിനും ഉപരിയായ, ആരോച്ചം ഉത്തരവാദപ്പെട്ടതു, ഒരു ശക്തിയെ സ്വയം സകലിച്ചു—അതിനു കീഴടങ്ങുന്നോ? നുമുകുന്ന വേണ്ടതിലധികം ശ്രദ്ധ സംഖ്യക്കുകൊണ്ടു നിയന്ത്രണം നിയമാധികാരങ്ങളും ഇവിടെതന്നെന്ന ഉണ്ടായിരിക്കുക, ഇന്നു അവജ്ഞിപ്പിയാം പുറമെ മററായ മഹാശക്തിയെ ധ്യാനിച്ചു—അതിനെക്കറീച്ച യമാത്മായി ധ്യാനിച്ചു അക്കും ലഭിപ്പിക്കില്ലാതിരുക്കുന്നതു, അതിനു അതിനെക്കരീച്ച യമാത്മായി ധ്യാനിച്ചുവെന്നുണ്ടോ ജീവിക്കുന്നോ? ” ഇവയെല്ലാം തന്നെ ചിന്തക്കമാരെപ്പോലെ സാധാരണനാഗരയും ആക്കഷിപ്പിക്കാവുന്ന ചോദ്യങ്ങളാണ്. ഒരുവേളു മണിക്കൂട്ടരെയും ഒരുപോലെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചിതിക്കാവുന്നതുമാണ്. ലോകമണ്ഡായ നാലാദ്ദുക്കും ഇതേവരം എത്ര ചിന്തകമാർഹമാണ്. ലോകമണ്ഡായ നാലാദ്ദുക്കും ഇതേവരം എത്ര ചിന്തകമാർഹമാണ്. ലോകമണ്ഡായ നാലാദ്ദുക്കും ഇതേവരം എത്ര ചിന്തകമാർഹമാണ്.

എല്ലാപ്പോട് വേദപുസ്തകങ്ങൾ എത്തെല്ലാം ഭാഷകളിൽ ഉണ്ടായാണ് പക്ഷേ, ഫലമെന്തു? നാം ഇന്നാം ബഹുഭാഗി ചുപ്പോരുന്ന ആ ചിന്തകനാക്കാം, നാം ഇന്ന്—പരിപ്പു തരായിട്ടാണെന്നെല്ലാനിക്കുണ്ടാക്കിത്തീരുടി— സമാഖ്യം ചുപ്പോരുന്ന ക്രൂ വേദപുസ്തകങ്ങൾക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ചോദ്യ ഞങ്ങളുടൻറീച്ച് അപൂർവ്വമായിട്ടുള്ളില്ലോ. രഹിവു തരവാൻ സാധിപ്പിട്ടിട്ടേണ്ടോ എന്നാലോ ചിക്കനേപ്പോരം നമ്മുടെ അശ കതിരേക്കരിച്ച പരിത്പരിക്കയോ, ആ ചോദ്യങ്ങളുടെ ഗഹനത്തെയക്കരിച്ച് അതുപെട്ടുകയോ, എത്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന സംശയമാവുന്നു. ഏതായാലും, ഒന്ന് തീർത്ത തന്നെയാണ്. ഇതുവഴുകുന്ന നുറുട്ടുകളായിട്ടും ആക്കം തീർച്ചപ്പെട്ടതാനാവാത്ത ഈ ചോദ്യങ്ങൾ ഇന്നി വളരെ വേഗം നശിച്ചപോകുമെന്ന തോന്നുന്നില്ല.

അതെന്തു മാവുട്ട്; അസ്ഥിരമായ ഈ ജീവിതത്തി നിന്ന് എറിവും പ്രധാനമായ പ്രധാനതകരിച്ച് സമഗ്രമായിട്ടുണ്ട്, സംക്ഷിപ്പിച്ചായിട്ടുള്ളടി ചിന്തിക്കവാൻ ഇതെ ആരുന്ന ആരം ഇവിടെ ഒരുപബ്ദന്നില്ല; അപ്പുകളിൽ ദൈരുപ്പുടന്നില്ല. ഈ ഗഹനമായ ജീവിതപ്രധാനം പല ചിന്തകനാരെയും ആക്കഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കൂട്ടത്തിൽ ഉമർ വയ്ക്കാം എന്ന പേഴ്സ്യൂൺ കവിയേയും ആക്കഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരേസമയ തുതനെന്ന ഒരു കവിയും തത്പരചിന്തകനമായിരുന്ന ഉമാറിനിന്ന് ജീവിതചർന്നു മധ്യമവും മഹനീയവുമാണ്. അദ്ദേഹം പാട്ടുണ്ട്:

ഹാ! ചയിക്കമല്ലോ മല്ലിൽ നമ്മളിനിയുള്ളിൽ
കാലമെക്കിലും കളയാതുപലോഗിപ്പിന്;
ഇല്ല മദ്യ, മില്ല ഗാന, മില്ല ശാതാ, വവസാന—
മില്ല മല്ല മല്ലായ് മല്ലിൽ മറഞ്ഞാൽപ്പിനെ.
അതുകൊണ്ട്,

ഭാവിയേ, ഭൂതശാകമട്ട സംഹരിക്കം മദ്യ—
ഭാജനം ഹാ! നിറച്ചാലും നീയോചലാഞ്ഞ!

ഇതു മധ്യമായ ജീവിതചർന്നുണ്ടാവുന്ന പറഞ്ഞാൽ
കുപക്ഷി, പലയും—മതാസംകരായിട്ടുള്ളവർ തീർപ്പാ

യിട്ടും—ഗ്രാന്താജ്ഞാന പറയും. പക്ഷേ, കനറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു നന്നാഃ മതബോധമില്ലാത്തിട്ടല്ല ഉണ്ട്, ‘ഇരിക്കുന്ന ബന്ധാദ സുവികരകു’ എന്ന തീരു പല്ലുവി പാടിയതും. ‘സപ്ത്യം അനാഗതമാണും, വന്നചേഹാട്ടില്ലാത്തതാണും, പിരി ഞ്ഞുകിട്ടിയെങ്കാമെനു കത്തുന്ന ഒരു കടമാണും, അതിന്റെ കൈക്കുന്ന ഒരു പട്ടം ശബ്ദമാണും. അതിനെ ഏതെന്ന വിശ്വസിക്കും? എന്നുകാനും ‘രൊക്കും’ കിട്ടുന്നതാണും. അതും എടുക്കുകയെല്ലാം ചെല്ലും’ എന്നും ഉമാർ സംശയിക്കുവാൻതുടങ്ങിയതും വീണ്ടും വിചാരിക്കുവാനും ലൂതെത്തയല്ല. അനേകനാളുടെ അനുസ്യൂതമായ ആത്മീയാനേപാൾഡാതിന്നശേഷം. അദ്ദേഹത്തിനു തോന്തി, തീരു പരിത്രകമകളും മറ്റും വെറ്റും ചില മനോരാജ്യങ്ങളാണുണ്ടും; ച നീക്കമാർ തങ്ങളുടെ ഫലപ്രസ്തുതായും ചാന്തോകാണ്ടണാക്കുന്ന ചില ചെപ്പട്ടികളികളാണെന്നും മറ്റാരേയും പോലെ, തത്പര്യജ്ഞി, ഉമാറിന്നും. ആഭ്യന്തരമികകാര്യങ്ങൾ ആരാധ്യവാൺ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. പക്ഷേ, അതിനുള്ളിൽ മറ്റാരേയും പോലെ നിരാഗനായി, അദ്ദേഹവും ‘പോയ വാതിലിലും തന്നെ തിരിച്ചുവരികയാണുണ്ടും’. തീരു പരാജയങ്ങൾപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പായ ബന്ധാദ അതിൽ ഒരു വിഷാദാത്മകതപും—ജീവിതങ്ങാം കിളി മട്ടപ്പുണ്ടും, തീച്ചതനെന്ന—നിശലിച്ച കാണാനണ്ടും; തന്നെനിളം പ്രായത്തിൽ ചെന്ന സന്ദർഭിച്ചു വന്ന തത്പര—അതാനികഴി, യോഗികളും, തത്പര്യജ്ഞിയാൽ, പോയ വാതിലും തന്നെ പോന്നെന്നനാൽ മഹാതീയമായ പരശ്ലാഖവാദം കേട്ടുകൊടുന്നും.

അതാനബീജമവരോത്തു വിതച്ചു ഞാൻ; ഏൻ്റെ

കൈഞ്ഞായി—

തന്നാനതിനെ വളംവെച്ചു വളത്തിവന്നു;

ലുനമാരു ഫലമിത്രമാത്രമാറു; ജലംപോലെ

തന്നാനബാശതു, കാറുപോലെ തന്നെനിന്നീപ്പോകും.

ഉംഗൾ തന്റെ പറയാനളിൽ പറയുന്നോടു ഒരു വിഷയത്തിന്റെ മഹായ തീർച്ച ഫായിട്ടും അതിലുണ്ട്; പങ്കേ, എങ്ങനുംതുണ്ടിന്റെ നിലവിലുള്ള തീരുമാനം ആക്ഷേപസ്വരത്തിന്റെ മുർദ്ദയില്ലാത്ത വിരുദ്ധത യോം കൂടി സ്വപ്പനത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നോരും, ബംകാറിയില്ലി താൻ — വാസ്തവികതയെ — ആത്മയോടുകൂടി, — ഒരു വക കൂടും അതുതയോം കൂടിയിൽത്തന്നു — അദ്ദേഹം സ്വനികരിക്കുന്ന മുന്ന ലാറൻ ഹരസം ശാഖ പറയുന്നതു “റൂബിയാ യത്തി” എന്ന മുൻനിന്ത്തു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ വെറും വാസ്തവം മാത്രമാണ്.

ഉംഗൾ ഇഴഞ്ചരന്നിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. ഏ നാൽ, അദ്ദേഹം ഒരു ന മൂല്യശക്തിയിൽ വിശ്വസിച്ചി കുന്ന മുന്നതു വാസ്തവമാണ്. ആ വാദിയി ദകികൾ ഏഴ് തികച്ചിഞ്ഞാൽ അതു മാററിക്കൂട്ടുക ആരാധ്യം അസാ ഡ്യൂമാണ്. ഭക്തിക്കും ബുദ്ധിക്കും, ക്ലീരിനാരാനും യോ, അതിന്റെ ഒരാറിവരിയെ കുലും വെച്ചിക്കളും വാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല, സാധിക്കുകയില്ല. പിന്നെ ഏ നീനു നാം അതിനെപ്പറ്റാറി പിന്തിച്ചു ഉട്ടശിക്കണാം? ഉംഗൾ പോറ്കിക്കുന്നു: “ഒരു ശക്തി നമ്മുടെ ഇട്ടുയായ ഗണിക്കാതെന്നരു സ്വജ്ഞിച്ചവിട്ടുന്നു. ആ ശക്തി തന്നെന്ന നമ്മകളുണ്ടു് സംഭവം കുറുക്കുമെന്നു മുൻകൂട്ടി തീർപ്പുപ്പെട്ടതുന്നു. നമ്മുടെ സ്വന്നാചന നാം വിശ്വസിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ നമ്മക്കാരു പങ്കില്ല. ഒരു പത്രപോലെ അടിപ്പേട്ട തേരക്കു നാം പോകുണ്ടിവരുന്നു! അങ്ങനെയിരിക്കു, ആ ശക്തിയായക്കരിച്ചു മെപ്പെട്ട നതിനന്തരമാണെന്തു? ഏന്ന മാത്രമല്ല, സേപ്പുംപാലെ സ്വജ്ഞിച്ചവിട്ടുന്ന ആ ശക്തി യെല്ലു നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികൾക്കും ഉത്തരവാദിയാവേണ്ടു്? പിന്നെ, ഏതൊന്നു മനസ്സുന്ന പാചി ഏഴുന്നു പുണ്യവാഹനങ്ങാ വിളിക്കാം? ” ഇതു അന്ത്യായ മായ ‘ജീവിതവ്യാപാര’ തെരക്കരിച്ചു് ഉംഗൾ വ്യസനിക്കുന്നു:

നന്ന, നിജസ്വജ്ഞി നരൻ നിറ്റിഫായൻ കിയററ
പോന്ന കൊടുക്കണം മേടിച്ചു മിശ്രഭലാഹം!

'കൊള്ളുതു', 'കൊടുത്തു', 'തിരിവാദത്തിനാളില്ലോ', —
 കുറഞ്ഞതു, 'നന്നുയും'! — അയ്യോ, നല്ല 'വ്യാപാരം'!
 വാന്മുവമല്ലോ? ഉമാർ സംശയിച്ചു മോറിക്കുന്നതിനും
 അതുപെട്ടവാനുണ്ടോ? നാം നമ്മുടെ ആചാരശ്രദ്ധകരു
 മാണോ സ്വജ്ഞിക്കപ്പെട്ടുന്നതു? സ്വജ്ഞിക്കപ്പെട്ടതിനുശേ
 ഷം ഒരുദ്ദേശക്കുറിയുടെ അഭിലാഷത്തിനുസരിച്ചു ഒരു ഇള
 ബാധനം പത്രന്നതു? അവമാനകരമല്ലോ? എന്തിനാണോ?
 നാം സ്വജ്ഞിക്കപ്പെട്ടിട്ടിള്ളതു?, എവിടെനാണോ നടക്കാക്കും
 അറിഞ്ഞതുകൊം അന്നമാറും അറിയാം: നാം തിരിച്ചുപോ
 കും— അതും വളരെ വേഗം.. അങ്ങും ഉള്ള കാലം സുവർ
 ക്കുന്നതിനും ഏതൊന്നും വിശദ്യേ? ആ സുവാദാഗേൾഫ്
 റിൽ വല്ല തകരാറും കാണിക്കുന്നാണെങ്കിൽത്തന്നെ അ
 തിനും നാമല്ലോപ്പാ ഉത്തരവാബീ. നമ്മുടെ ആചാരം
 അനേപ്പിക്കാതെ സ്വജ്ഞിച്ചവിട്ടുണ്ടോ ആ ശക്തിയല്ലോ?

ഉപേക്ഷിക്കാൻ വയ്ക്കുന്നതുവിധം അതു കാരണങ്ങൾ
 തമാണും ഉമാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതചരിത്ര ഹൃസ്തി
 പ്രേപ്പിക്കുന്നതു. അതിനും വിശ്വാസിക്കുന്ന പലതും ഉണ്ടോ
 വാം, ഉണ്ടാക്കാം. എന്നിരിക്കില്ലോ, അതിന്റെ ആക്ഷം
 കമായ മാധ്യമം അനുഗ്രഹ ഭർഖുമോണും.

ഈരുക്കുണ്ടോ? ഉമാർ ഒരു വിഷയവന്ദനാശിങ്കന്ന
 എന്നും യരിക്കുന്നാണെങ്കിൽ അതുപോലെ വാന്മുചിക്കത
 യിൽനിന്നും വിഴുരമായിട്ട് മരിറാനീല്ല. തീർപ്പുയായി
 ട്രി. ഉമാർ ഒരു വിഷയലോലുപനായിരുന്നീല്ല. ഉള്ളിട്ടു
 കൊണ്ട് കിട്ടാവുന്ന സകലവിധമായ ആനന്ദവും അംഗീകാരം
 വിച്ഛു തുട്ടിപ്പെട്ട ഒരു ഘട്ടമാണെങ്കിൽ, തുട്ടിയാക്കന്ന
 മദ്യം യുംമുള്ളും പാനുംചെയ്യും മുള്ളുംഞ്ഞു ഒരു ജീവിത
 പബ്ലിക്കും! അദ്ദേഹത്തിന്നുണ്ടോ? ആത്മായുടെ ഭാവപിടി
 ഞ്ച ആക്ഷേപസ്വരം രാറിക്കല്ലോ. കെട്ടിത്തന്നില്ലെന്നു തീരുത്തു
 പറയാം. അതു വെളിപ്പെട്ടതുന്ന ഒരു കമ്മന്ത്രി ഉണ്ടു്.
 വിഭ്യാദ്യാസംചെയ്യുന്നും ഉംബാനും റണ്ട് കൂട്ടകാരണങ്ങാം
 യിരുന്നു. അവർ മുവയംകൂട്ടി ഒരു നാശ്വയങ്ങംചെയ്യും, അവർ

രിൽ, റോവിജീവിതക്കിൽ സംശയിക്കുന്ന റാഗുവാനാവാൻ സംശയിക്കുന്ന ആരു തലൻറെ റാഗും മറ്റൊരണ്ടുപേരും പങ്കി ദ്വികാടകക്കണ്ണമെന്നും⁵. അവർ ഗ്രൂപ്പുകൾം പിടിച്ച്. വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുണ്യാഖാനിയായിരുന്നു; അജാവി സീറോ ഉറു സപിവനായി. അതിനിശ്ചയും ഉമാറും അദ്ദേഹ തത്തിന്റെ ശേഷിയും തുട്ടകാരനും തുടി 'നിസാ' മിൻറെ അടക്കത്തു ചെന്ന തങ്ങളുടെ പങ്കും ആവശ്യപ്പെട്ടു. ആ നല്ല മന്ദിരം രബ്ദിപുക്കം വലിയ ഉദ്യോഗവും ധാരാളം പണവും കൊടുത്തു. പക്ഷേ, ഉമാർ ഉദ്യോഗവും മറ്റും നിരസിക്കുകയാണണായതും⁶. അദ്ദേഹം കൊല്ലുന്നതിൽ ഒരു ചെറിയ തുക സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാമെന്നും. അദ്ദേഹം, പണവും പദവിയും വലിപ്പുറിഞ്ഞതിന്നുണ്ടെങ്കിലും ഉമാർ കുറഞ്ഞതും തങ്ങപചിന്തയുമായി കുലയാപ്പാം ചെയ്യുകയാണണായതും⁷.

അപേക്ഷേ, ഉമാറിൻ്റെ മദ്യം സംതൃപ്പിയായിരിക്കുമോ? അദ്ദേഹം പാട്ടുണ്ട്,

തോമ്പുന ലഭ്യകാവ്യമരികിലാധാരമല്ലോ,

പാനാജനം നിരിയൈ ദയ തുഡിം,

ഗാനംചെയ്യും നീയരികിൽ, പാദപഞ്ചാഖാലി, ലഘും കാനനവും മനിക്കുന്നാൽ വാനവല്ലോകം.

എത്ര പരിമിതമായ ആവശ്യങ്ങൾാണ് എക്കില്ലോ, ആ തങ്ങപചിന്തകൾ അതിന്റെന്നുററിയെടുക്കുന്ന സ്വപ്നീയമായ ആനന്ദങ്ങൾമോ?

“കാരോനിമിഷ്വും കളിയാതെ അനബേിക്കുക! അനബേിക്കുക! വരാനിരിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി സ്നേഹിക്കുംപോൾ! എന്നാണും ഉമാർ ലോകത്തിനു കൊടുക്കുന്ന ഉപദേശം.

എകനിഹാനന്ദത്തിനു, പരൻ സിഖവരൻ ചെന്ന നാകത്തുന്ന നാഗത്തിനായും, വീർപ്പുപിട്ടുണ്ട്.

കടം പോട്ടു, രോകം വന്നതെടുക്കുവേൻ,

ദുരന്തക്കുരാക്കും

പട്ടമത്തിനു രടിത്തന്തിനും ശ്രദ്ധിപ്പീടായും വിനി!

എന്നാണു് അഭ്യന്തരം വീണ്ടും വീണ്ടും അന്നശാസ്ത്രക്കുന്നതു്. ലഞ്ചകിക്കുമ്പും ഇതു സുഖാവഹവും ആനന്ദാധികവുമായ മററായ സന്ദേശം ആക്കം തന്ത്രവാൻ കഴിയും? അതിന്റെ അവകുതയിൽക്കൊന്നയാണു് അതിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലും കീടക്കുന്നതു്.

എക്കിലും, പില വിനക്കുന്നാൽ ഉച്ചാരിന്റെ മന്ത്രിക്കു വള്ളിക്കു പാനപാത്രത്തിനും തന്ത്രപരമായ ഒന്തം കൊട്ടക്കുന്നണ്ടു് ഇംഗ്രാർ ഒരു 'ഗിറ്റുകാ' ബന്നു് അവർക്കുതുനും, 'സുഖരമംഗു ഓരാശയ തതിന്റെ പ്രായ ദർശനമായ ഫവത്രു കീടക്കുന്ന ഒരു നേത്രത്തിലും പട്ടപടക്കാണു് മിറ്റുസിസും'; അത്തരത്തു് ലജ്ജ നിയുഡാത്മകവിത്തനൊന്നയാണു് ഉച്ചാരിന്റെയും. എന്നു് അവർ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഉച്ചാരി ന്റെ മന്ത്രിരിച്ചാർ വെറും മന്ത്രിരിച്ചാലും, പാനഭാജനവും സാധാരണ പാനകാജനമല്ല, എന്നു് അവർ പറയുന്നു. പ്രപഞ്ചതന്നെ മദ്യശാല, കൈപ്പിക്കുവെച്ചതനും തന്നെ ദന്തിരിവള്ളി; ആ ചെവതന്നുസാക്ഷാന്വേഷാരത്തിൽനിന്നുണ്ടു് കിട്ടുന്ന ആനന്ദം മദ്യവും, ജീവിതംതന്നെ പാനപാത്രവും — അങ്ങനെ, പാനശാലയെ ദേവാലയവും, ആനന്ദമുണ്ടിയായ മദ്യത്രെത്ത ത്രഞ്ചപരമും. ആയി സകല്പിപ്പത്തിനുശേഷം മനഃപ്രാണി അതിന്റെ ആശയകന്നഹയി ഉച്ചാർ ചീതുണ്ടാം.ചെവള്ളിരിക്കുന്ന എന്നു് അവർ വിശ്വസിക്കുന്നു.

അനുബവങ്ങനകമാംവല്ലും വകുപ്പു ഇം അത്മകല്പന അതിനുണ്ടോ എന്നു് 'റൂബൈയായ തുട്ടു' വായിച്ചതനു തീർപ്പുപുട്ടേതണ്ണു ഒരു സംഗതിയാണു്. എന്നാൽ കുന്നു പറയാതെ നിറുത്തിയില്ലും. എത്ര നിറ്റുംജാസം കൊട്ടക്കാവുന്നതായാലും. വേണ്ടില്ലും, തന്ത്രപരമായ ഇം അത്മം ഉച്ചാരിന്റെ ജീവിതചീതയ്ക്കു കൊട്ടക്കുന്നതു് ഇതെഴുതുന്ന ആക്കുകൾ തീരെ സമ്മതമല്ലും. ആബ്ദ്യംതമിക്കമായി ഒന്തം തുടി ഉച്ചാരിന്റെ കാവ്യത്തിനു കൊട്ടക്കുന്നതിൽ ആക്ഷേപം ചെണ്ണായിട്ടല്ലും, അതു ലജ്ജിത്തമായി പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടുകൂടിയിട്ടുണ്ടു് ഒരു ജീവിതചീതയെ വളരെ കുറഞ്ഞിച്ച വൈകല്യപ്പെട്ടതുന്നതുകൊണ്ടുള്ളതു അനുബംകൊണ്ടാണിരു പറയുന്നതു്. തന്ത്രപരമായ അത്മം നല്പുതുതനു. ആവശ്യമുള്ള

വർ അതു സപീകരിക്കയും ചെയ്യേകാളുള്ളൂ. പക്ഷേ, ഈ ജീവിതപരിപാലനാട്ട് നശമായ ഉറക്കിക്കവ്യാപാരങ്ങു ഒരു ഉമാർ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന എന്ന ദേഹാണ് തത്പരപരിപാലനാട്ടു കൂടാൻ മുഴുവൻ ക്രമീയായി ക്രമീയായി തന്നെ ദേഹാണ്. കുവികൾ പച്ചതും പാളിയും കുവൽ ഭാവന വ്യക്തിപരിക്കും. അതു സ്പൃഷ്ടിക്കാത്തതായി നശിപ്പിക്കുന്ന ഉണ്ടാക്കുന്നില്ല. അവർ പറഞ്ഞതോളം അങ്ങെ നേരതന്നെ ജീവിതത്തിൽ പകരുന്നുവാൻ ആരും ശുചിപ്പു താങ്കിട്ടിരിക്കില്ല. ‘ഉർവ്വയും’ വായിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം സാധാരണജീവിതരീതി മാറ്റാകളുടീമാത്രം ആധാരമാക്കി ജീവിതം അവഗണിച്ചിപ്പിച്ച രേഖാടം ആളുപ്പറിയുകയില്ല. ഇതുവരെ കേട്ടിടിലും കുവികൾ എന്നതല്ലാം പറയും. അതെല്ലാം വല്ലവരും വിശ്രസിക്കാറണാണ്? ‘ചന്ദ്രബി’ എന്ന സൗദര്യലക്ഷ്യം. തിക്കണ്ണ ആ ഗൃഹിയപ്പാറി പറയുന്നോരും ആ ഗൃഹിയുടെ മിവം പസ്തംപോലെ പരന്നതാണെന്ന വല്ലവരും ധരിക്കാറുണ്ടോ? ശരിക്കും ചന്ദ്രാനപ്പാലു വട്ടമാവുള്ളാൽ ഗൃഹിയും ആ അനേകിച്ചിപ്പിടിക്കുവാൻ എത്ര സൗദര്യാദായക നേരകിലും ഇതുവരെ ഗൃഹപ്പട്ടിടിടണ്ണോ? ‘ചന്ദ്രബി’ എന്ന പറയുന്നോരും ആ അലക്കാരപ്രായാശത്തിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് മന്ത്രംബന്ധംകാണ്ടല്ല നമ്മളുതിൽ രസിക്കുന്നതും “എന്ന തു തീച്ച് നന്നായാണ്”. അവാച്ചുമായ ഒരു ഭാവനാമാധ്യം അതിലുണ്ട്. അതുപൊലെതന്നെ, ‘ജീവിക്കുന്നോരും സുഖിക്കുക’ എന്നും ഉംബർ പറയുന്നണണ്കുംലും, മദ്ദപാനംകാണ്ടാണുവായി ജീവിതം അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ ആരും. തുനിയുമന്നു തോന്നുന്നില്ല. അതു “ ഇക്കാലത്തു സാധിക്കുമോ ആനാം സംശയമാണ്”. അതുപരമായ ഒരു സൗദാത്പേശം അതിനാണണണ്ണല്ലാതെ ഉംബർന്റെ പിന്തുംബന്നു മാധ്യം ചന്ദ്രബിര വഴിപിഴുപ്പിക്കുമെന്നു വിശ്രസിക്കുന്നതു “ അബവുമാക്കുന്നു.

ഈനി, അതുവുംതുംകുമായ ഒരത്തംകൊണ്ടു “ഉമർ വയ്യാം” വായിക്കുന്ന ആളുകരക്കും ഇംഗ്ലീഷുക്കരിയും മുക്കിമാറ്റുവും വശത്താക്കുയാണു “ ഈ തത്പരമായ

അത്മംകൊണ്ട് സാധിക്കാനള്ളിത്തെക്കിൽ അതും ഉണ്ടാവു മെന്ന തോന്നന്നില്ല. സന്ധാർപ്പരമായ എത്രജനവധി കാവുങ്ങളിലോരും ഇടം കാണില്ലെന്നും! അവ എന്നെല്ലാം പ്രചാര പ്രേലകൾ ചെയ്തിട്ടില്ല? നഗരമായ ഓത്തും ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ സന്ധാർപ്പാപദ്ധതികൾ അനുസരിക്കുവാൻ അലസ രാഖിട്ടിളിവരു ഉംബറിന്നീരു ഇതു ആഭ്യന്തരമിക്കത്തുപാഠികൾ: ചു മാ സ്റ്റോലാക്കി ഇംഗ്രേഷ്യാസവിശ്വാസവും മുക്കൾക്കും ഉള്ളവരായിത്തീങ്ങമെന്ന കയറ്റുന്നതു വെറും മണ്ഡ്യുചല്ലേ?

ഉമാറിന്നീരു ജീവിതചീതി, അതു പ്രതിപാദിക്കാൻപു കുട്ടിളിളിട്ടിൽ, എത്രയും മധ്യരഹാണ്ട്. അതു സപീകാര്യ ഫേഡ് അല്ലായോ ആരീനാനും തക്കിക്കുവാൻ ഇതാഴുന്ന അതും സന്നദ്ധനല്ല. അത്യാവശ്യമാണെന്നും തോന്നന്നില്ല. കവിത വെറും കവിതമാത്രമാണ്. അതിനെപ്പറ്റി മരിറാനും ആവശ്യപ്പെട്ടുകയും ചെയ്യുന്നതും. എന്നമാത്രമല്ല. ഉമർ പറയുന്നതരത്തിലാണ് നമ്മുടെയെല്ലാം സ്ഥിതി ദേഹിൽ—അല്ലെന്ന പറയാൻ അതും ദൈര്ഘ്യപ്പെട്ടമെന്ന തോന്നന്നില്ല—പിന്നെ എന്തിരെന്നുണ്ടും പറാഠാ! എന്നെത ലൂംതരത്തിൽ എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞാലെന്താണു്?

“കക്കെക്കര പതിപ്പുതുണ്ണോ ഗണിക്കുന്ന കടക്കും? പാരി— കാക്കാക്കാണിശ്വന്തത്തിൽ വരവും പോകണും.”

കാര്യഗാർ—കമയിലും കവിതയിലും

ഉത്തരംഗമായ ഹിമവാൻറെ തന്നെ പിന്നിൽ, വിശലമായ ജലപ്പുരസ്സീൽനിന്ന് ഇടവിടാതെ പ്രതിഫലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രകാശനാളം മുന്നിൽ—ഇങ്ങനെയാണ് “ബഹുഭ്രാഹ്മി കീടപ്പും” എന്നാണ് ഇതേമട്ടിലുള്ള ഒരു ലോകത്തിലോണു് ടാഗേറ്റ് മാനസികമായും ജീവിപ്പിക്കുന്നതെന്ന പറയാം. പദ്ധതിയുടുകൾ വൈദിക സംസ്കാരം, കാർത്തികേഷ്ഠ അതിപ്രാധാന്യാർഹ ശരംഗം പൊക്കി മനോഹരമായും നില്ക്കുന്നു. മുപ്പിലാക്കട്ട്, പാശ്വാത്യസംസ്കാരം അകത്തു് അശായതയേണ്ടം പുറത്തു് അസപന്മുതയേണ്ടം. തുടി പരന്നകിടക്കുന്നു. രണ്ട് ടാഗേറ്റിനെ വഴീകരിച്ചു വികാരസമ്പന്നനായ അദ്ദേഹത്തിനു വർത്തമാനകാലത്തെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയില്ലെങ്കിൽ എങ്ങനെന്ന ഭ്രാഹ്മാലപത്രം വിശ്രസിച്ചു് ആരാധിക്കാൻ കഴിയും? അതുകൊണ്ടു് രണ്ടിനെയും അദ്ദേഹം അനുഗ്രഹിച്ചു. അനുഗ്രഹിച്ചു. ആ രണ്ടിന്റെയും രമ്യമായ സമ്പക്കത്തിൽനിന്ന് തുവേപിള്ളു ആദ്ദേഹത്താരമായ മാനസികാസ്പാസ്യമാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയിലെ മുഖ്യമായ പ്രചേണാണു്. ഒരു കവി എന്ന നിലയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും മുഖ്യമായ ഭാഗം ഇതാണു്. അംഗീച്ചത്തിന്റെ കവിതയിലെ സദ്വാപരി പ്രാബല്യം സിഡിപ്പിട്ടുള്ള മിസ്റ്റിസിസത്തിന്റെ പ്രധാനമുഖ്യലവും ഇതുതന്നെയാണെന്ന തൊന്തരം കരത്തുന്നു. അപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതായ പരിസരങ്ങളിൽ ഏകാക്കിയായി തൃജിക്കപ്പെട്ട ഒരു ജീവിയാണു് താനെനും, അവിടെ ഫലമുള്ളതായി ജീവിതം ചെലുംചീകരിക്കുന്നാണു് താനെനും, ഒരു ധാരണ അദ്ദേഹത്തെ പലപ്പോഴും പിടിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നുനു. ഇതിന്റെ ഒരു പ്രാമാമികസൂചനയെന്നാണു് കവിതയിലെ ടാഗേറ്റ് പരിസരങ്ങളിൽ അതുപോലും കാണപ്പെടുന്നു. തനിക്കു ചുറ്റും കാണുന്ന പരിമിതമായ ജീവിതയാമായിപ്പുണ്ട്

ളീഞ്ഞകാണന്ന പുല്ലുതുചേക്കാരാ എത്രയോമടങ്ങു പാശി
പുല്ലുമായ ഒരു അംഗത്വമും അതിന്മുതൽത്തിൽ. മരിറവി
ടെന്നു ഉണ്ടെന്നും അതിൽ എത്തിച്ചേരുണ്ടാമെന്നും അദ്ദേഹ
ഹത്തിക്കേൻ കവിത അതിരുറവാഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇതിനേൻറെ
പ്രേരണനീമിത്തം അദ്ദേഹത്തിനേൻ കവിത വാക്കുകളുടെ
സാങ്കേതികമായ അത്മനിരക്കുള്ള ഭേദിച്ച്* എന്നോ ഒരു
ലക്ഷ്യപ്രശ്നിയും ഉംഗിച്ചു നീണ്ടപോകുന്ന ഒരു വിധി
ആമായ ശാന്നാഭാപമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. അപ്പയുടെ
അനുപദ്ധാരായ ലക്ഷ്യപ്രശ്നാളാക്കട്ട, മുഴു ലോകത്തിൽനാി
നോ എത്രയോ അകലെയാണതാനും:

* ‘I am restless. I am a thirst for far-away things.
My Soul goes out in a longing to touch the skirt of the
dim distance. O Great Beyond, the keen call of Thy flute!
I forget, I ever forget, that I have no wings to fly, that
I am bound in this spot evermore.’

പല അനുഭവങ്ങളുടെയും നീണ്ടിത്തമായ പ്രതിഫല
വനും മുപ്പെട്ടകാൻ ശ്രമ ചുട്ടുള്ള ഒരു അവാച്ചുസൗം
രൂത്രുചത്തിനേൻ കാഴ്ചയിൽ ടാഗോർ മാത്രം. അനുഭവി
ക്കുന്ന ആനന്ദമുർദ്ദുഖായിരിക്കാം ഇതിലെ ചിത്രം.
എതായും: ഇതിൽ കാണുന്ന മനോഭൃത്തി ജീവസ്ഥുമുഹ
ംബളാട മജനാപുത്തിയിൽനിന്ന്* എത്രയോ ദിനമാണു്।
അതിൽ എന്നും നീണ്ടജീം പക്കക്കാണണ കഴിയു എന്ന
നീംപ്പും: ടാഗോറിനീലു മൊള്ളേടുയും ഭാവനാശ
കതിയോ അനുഭവമോ മാനദണ്ഡമാക്കിയുള്ള അദ്ദേഹം
കവിതയിൽ ചിത്രം നിർക്കുന്നതു്. സ്വപ്നത്രേതക്കാരാം
വിലാസുട്ട തന്നേൻ വാക്കുകളുടെ പ്രവാഹാത്ത, അരാളു
ടെയും ശ്രദ്ധാപാടവശങ്ങളോ പരിസരവിതാനങ്ങളും

* എതാൻ അസ്പരാധമനായിഡിക്കുന്നു. വിച്ഛരണയിലിരിക്കുന്ന
സംഘനാശരക്കുംവെണ്ണി എറിക്കു ടാഗോറിനും. അവ്യക്തജായി
ക്കാണുന്ന അപാരതയുടെ മുട്ടുട, റൂപിക്കുവാൻ എന്നേൻ ആത്മാവു
ബൈബ്യം അദ്ദേഹം, മഹാന്തായ അപാരത, അഡ്യഷ്യാരായ അവി
ക്കാത്ത മൊളീഡം ചുരുക്കുവോരു എന്നുകു പഠിവും പിറക്കി
പലുന്നു. എന്നും മുഴു പ്രശ്നങ്ങളുടെ ദ്രശ്യമായി പബ്ലിക്കേഷൻകേ
ഡാണുന്നു. എന്നേ തീരു മറന്നപോകുന്നു.

ഹോ അടിസ്ഥാനപ്പെട്ടതി അദ്ദേഹം നീയ ഗ്രൂപ്പാൻഡ് സാധാരണജനങ്ങളും അവർപ്പിക്കണം തരത്തിൽ നേരുമുപ്പെട്ടിരും, ചിലപ്പോൾ ഓഭനാസ്കി ശ്രദ്ധം, മറ്റപിലപ്പോൾ ആശാനുരഖിലെവും ആശപാസ ജനകവമാണ് സ്വാനബ്രാഹ്മിന്റെ രംഗമാലയിൽ ദത്ത ശ്രദ്ധനാജീവിക്കാബാരം, കിക്കരും അലഞ്കരിക്കായ ആശപുലഹരിയിൽ, അശ്വദേഹം സാധാരണജാംജിന്റെ ശ്രദ്ധത്തെ കുവലം വിസ്തിച്ചപോകുന്നു. നാനാതരം പ്രാണശ്രദ്ധങ്ങളും മല്ലിനന പരസ്യഹരും ജനങ്ങളുടെ, ജീവിക്കുക എന്ന പ്രയോഗത്താട്ട് അംബവന്ധിച്ചുകൊംക്കനാ ലാക്കിക്കണ്ണളായ മണംമണംജലൈയും തന്നൊരുഭന്ധകളു യും അശ്വദേഹത്തിന്റെ കവിത തിമിന്റുനോക്കണാംപ്രേക്ഷാന്തമാണെന്നും. താഴേക്കുള്ള അവക്കു സ്വാഹയായി പ്രാംഘരിക്കുവിത്തുത്തിക്കുള്ള പുറം അധികം ബുദ്ധിമുട്ടുനബ്രവിക്കാതെ കഴിയാം പ്രാംഘരിക്കുള്ള ക്രമാനുഭവിലാണ്. അവക്കു സ്വാഹയായിട്ട് അധികം ക്രൂഞ്ഞങ്ങളും, ഉള്ളവ ആലൃത്തരങ്ങളാണ്. അവയും ടാംഗാറിന്റെ കവിതയിലെ ആലൃത്തരംതുരുതിലും സാദൃശ്യമുള്ളതാണുംരും. അവർ അശ്വദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ തന്ത്രങ്ങളുടെ ചരായ കാണുകയും അറുകൊണ്ടും അതിന്റെ അസ്പദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രക്രഷ, ഒരു ക്ലിംകാടി പാമാവധി മേനിഞ്ഞു തുള്ളിപ്പെട്ടതുനേരു സഹായിക്കുന്നും. അതിന്റെവിശദം അതും ഉപയോഗത്തുന്നുമാണ്.

കവിതയിലെ ഇതു വേറിട്ടനുണ്ടുന്ന തന്റെ വ്യക്തി ചേബത്തെയും ലാക്കിക്കമായ നീറ്റിയോജനതയെയും പറിഡി സ്വരൂപം ബോധിക്കുള്ളവനാണ് താനന്നു കാണാംക്കു യാണോ ടാഗേറു ചെറുകമകളിൽ ചെയ്യുന്നതെന്നു തോന്നും. ജീവിതപ്രയോഗങ്ങളുടെയും, ജനസ്വഭവത്തിന്റെ വികാരസഹസ്രാംജിത്താട്ടും, പൊതുതാൻപര്യങ്ങളുടെയും, ആശാംഗങ്ങളുടെയും, അതിമോഹങ്ങളുടെയും അതും ജീവിവസ്തുവമായ പ്രതിക്രൂഡകളാണ്. ആ കമക്ക ക്ലൂം. മറ്റുതരത്തിൽ പറയ്ക്കയാണെങ്കിൽ, തന്റെ

ചുറ്റും നടക്കുന്ന യാമാന്ത്ര്യങ്ങളെ വിസ്തരിപ്പിക്കിപ്പാതെ ഉദാഹരണായ ഒരു സമുദായാംഗമായും പിന്നീട് മാത്രം കലം കാരന്നയമാണ് “കാഗോർ കമകളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട നാൽ”; എൻ്റെയും നീതേഴ്ത്തെയും ചുറ്റും നടക്കുന്ന സംശയങ്ങൾ, നമ്മുടെ ജോലിത്തിരക്കരക്കുകൾക്കും ദ്രോ നിന്തുവാൻ മിച്ചാറിൽ നാം അവരുടെ മറന്നുപോയിട്ടണ്ണെങ്കിൽ സംശയമാണും കാർമ്മപ്പെട്ടതുന്ന ഒരാന്നാന്തരം നേരുവിതനായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു കമായിലെ കാഗോർ, ഒരു ജീണ്ട്രിപ്പ് സാമുദായികക്രമത്തെപ്പറ്റി അക്ഷവനായിത്തിങ്കയും അതു വ്യത്യസ്തങ്ങളായ താൽക്കാലികപരിസ്ഥിതേങ്ങൾക്കു നുകൂലമാണും അപവർത്തകരിക്കേണ്ടതാണെന്ന നടക്കാം ഓർമ്മപ്പെട്ടതുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ തോന്നാം.

ഈ സാമ്പാദികജീവിയിലും തന്നേരുവിയുമായ കലാകാരനു നാം തുടക്കത്തിൽ കടപ്പെട്ട കുണ്ടോ? ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ കയറ്റുന്നു. സാധാരണജനങ്ങളാട വിചാരബന്ധങ്ങൾക്കും താൽപര്യങ്ങൾക്കും അപൂർവ്വത കിടക്കുന്ന ഒരുപാടികമോ ആലുവ്വും മുക്കും ആലുവും ലോകത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പുതിയ ചീരുങ്ങളാം. മായാകസപച്ചന്നങ്ങളാം. നാമ്പിച്ചു് മനഷ്യരുടെ ഭാവനക്കു പുണ്ണിപ്പെട്ടതുകമാത്രം മാണിക്യം സംസ്കാരത്തിനും ചുഡാക്കാം. കലാകാരന്മാർ മുഖ്യമായും പരിപ്പൂർവ്വിക്കുന്നും, തനിക്കു ചുറ്റും പരമനകിടക്കുന്ന പരാസരങ്ങളാണു മനസ്സിലുകൊക്കുകയും അവയിലും കൊള്ളുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ, എന്നും അവലും, കലാകാരന്മാർ മുഖ്യമായ പ്രവൃത്തികളിലെല്ലാം, തനിക്കു ചുറ്റും പരമനകിടക്കുന്ന പരാസരങ്ങളാണു മനസ്സിലുകൊക്കുകയും അവയിലും കൊള്ളുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ, എന്നും, പരിപ്പൂർവ്വിക്കുന്ന ഉപഭോഗപ്പെട്ടത്തിനും ഏതുവികാരിപ്പിക്കുന്നതും, ആനാദപ്പൂർവ്വം തുള്ളിക്കുവരുമാകിത്തുകൂടാതോടും സാധാരണജനങ്ങൾക്കും വെള്ളിപ്പെട്ടത്തിനെക്കാടകക്കുയമാണെന്നും ഞാൻ കയറ്റുന്നു. ഗീസിന്റെ സംസ്കാരം, അടിമകളെ പുലത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്ന ഒരു സാമുദായികക്രമത്തിനും എത്രതോളം ഉന്നതിയിലെത്താണും കാണിച്ചതുനും മലബാറുകാലങ്ങളിലെ പരിവർത്തനകാലം, പുതിയ വിജ്ഞാനസംശയങ്ങളെല്ലാം എത്രതോളം വിജ്ഞാപ്പംമായ രീതിയിൽ സംരീച്ചു് മനഷ്യർക്കു് എത്തല്ലാംവിധം ഉപ

యోగాప్రమాకాలి సాయిజీమణి పరిపూళిష్ట. ఇల్లపాం జీవులై శాటి నుమానప్రమాకాలి ప్రమాకులు వెంటకితి, లోతి కణాత్తులు యి సమితిగతికుల్లాణి' ఈ ప్రత్యుక్కకాలవణై సంఘూరాం గ్రుచుపుతుకులు కుల్లాణి' అంతిగాలు వెంటకి త్తుకావత పరియాం. ఏతాయాల్చుం అంతు' అంతిలెన నీ అంతు' కెంణలెనెన తీత్తుపరియాం. ఇల్లపామితిగతికు ఉల్లిపాలు వెంటకిలొరికిణ మాదిరిండి అంపుక్కుం అవసరండి కొట్టశాంకా. అంపాయ మచ్చప్రమాయిలైతి యిశి ఉ పాయోగాప్రమాకులెనెన కులుకురాయాత్తాండ్రు శాంకు కారణుకుండయిం. చుమాలుయాణాం. జీవరణులెన ఈ ప్రమాధవపక్షమాయిత్తిగీంం', సామాన్యంనిండికి మింపు నంకుం', మాధ్యంశును నిఱ్పుట. ఇతయ్యాబశ్యమాణాం'. వంతమానకాలవాతి సమితిగతికుల్లింణతిల్లుక్కితి నూ, శ్రుతిలెన అంతిలెనీరి పోరాయ్కుల్లుయిం. తంసిప్పుల్లు జీవుల్లుయిం. అంతియుక్కుం స్తుతిలే కూన్చుమాయ ఈ తి భావి గ్రుచుపుతుకులు శక్తిశాఖకుయిం చెప్పుయ్యి? అంతుకొణ్ణు' సపంతం అనుభూతిరంటులుండ్తిం ద్విషం। అంతిలెనాయ పరిహారమణొణాణాం. అంలుకికమాయ సపంతితిలే పాట కుయిం. అండునా భ్రతకులపత్తిలెనీరి తింటిలిలితిను చి శ్రుంబకాల్తుక్కుంచెప్పుట. ఈ కవి, వ్యక్తిమాహాత్ము తనింణుంతు మింప 'ఫ్రాగొణాటుం' పెణెతిల్లు, సాధభాషీక మాయ బిలమతికపెలితి తాణుపాకును. నీలవిల్పత్తి సాధభాషీకతతపండ్రుడు పోరాయ్కులు టాగోరి మన స్థిల్చాకాతితినీట్రిల్లు. పంచు, అంతిగెండ్రుం కవిత యితిలే తింటున ప్రతివియి—అంతాయ ప్రతివియియా యి కషతీచెండుకితి—ఏతాయాల్చుం పశుయతాణాం'. అం ఆండుతతిలెనీరి వ్యక్తివెవుగొఱ్చుం అంతిగీం' ఏతు ప్రతియ జీవున నిఱ్పుచెండుకిల్లుం, పరివత్తింటతిను వెపుగినిఱ్పుట. ఇతానిత సాధభాషీకగ్రుచణతితిలే ఈ మాదిం వికితాంశులు శక్తియాయి గ్రుపాతుప్రాంత్రికిల్లు; ప్రవుత్తిపరమాయ ఉణరపుం ఉత్సాహపుః అంతు 'ఐల్లుక్కించు' అంతుల్లు' అంతు పంచాంధవపుమాణెను పాశుంచుం. అంవెగవుం అందిమానవుం నిఱ్పుంటకును గ్రష్టికరమాయ

ങ്ങ പുതിയ സമഭാഗ ക്രൂരത്തെ സ്വഷ്ടിക്കേണ്ടതെന്നുണ്ടോ, ഒരു മീറ്ററിൽ യുദ്ധം നിലയിൽ, അദ്ദേഹം കമയിൽ നിർവ്വചിച്ചിട്ടേണ്ടെല്ലു ഇവിടെ സമർപ്പിക്കുന്നതും. സാമുദായികങ്ങളായ പല ക്രൂരക്കളും അദ്ദേഹം അതിലെഴുത്തു പറത്തിട്ടുകയുാണും. ചെയ്യുന്ന ശിഖരങ്ങൾ പറയുന്നതും. അവയ്ക്ക് പരിഹാരം കാണാവാൻ നമ്മുൾപ്പെടെ പ്രൗഢികകയും ചെയ്യാണെന്ന്.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമകരജജീവി ഒരു പ്രത്യേകമെല്ലും അവ ഏതൊരു രാജ്യത്തിന്റെയും കാടു തത്തിന്റെയും പ്രതിനിധികളാണോ, അവയുടെ പുണ്ണ്യത്വം കമനമീതി യിൽത്തന്നെന്ന പ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടെന്നുള്ളതാണോ. നിന്മോ നാതങ്ങളായ നമ്മുടെ സാമുദായിക ക്രൂരങ്ങളെല്ലും, ആഡർ ഞാഴ്ചും പ്രായാഗം കഴിവിതചര്യകളും തമിലുള്ള ആദ്യ നരചത്സരങ്ങളെല്ലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമ പറയുന്ന റീതിയിൽക്കൂടി പ്രതിസ്വിബിച്ചുകാണാം. കമയുടെ സമുല്പന്മാരിൽ ഇതു കൂടിക്കൂടി തെളിഞ്ഞുകിടക്കും. സംഭവങ്ങളെല്ലും സംഭവിപ്പുതീരു എന്ന കാര്യങ്ങളേ യുംപററിയാണോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമകരാ ഹിക്കവയും പ്രമാവിക്ഷണത്തിൽ ഇതിലെന്തും സാ. അതുകൊരുമാ യിട്ടുള്ളതുനാ തന്നേം. സാഹിത്യത്തിന്റെ വളർച്ചയെ പുറിയുള്ള ചരിത്രം, ശാല്പം, സുക്ഷിച്ചേണാക്കകയാണു കിൽ കാഗോർ ഇതിന് പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടും മാറ്റുമ്പോൾ എത്ര വിലമതിച്ചതാണെന്നറിയാം. അസംഖ്യതകളു പുറിയുള്ള കെട്ടകമകളാണോ. സാഹിത്യത്തിന്റെ ഏറ്റവും പഴയ രൂപം. ഏകികമകരം, പരാണോത്തിഹാസ ഞാഡം മുചലായവ ഇതിനു തെളിവുകളാണോ. പിന്നീടു ശാസംഖ്യതകളേയും സംഖ്യതകളേയുംപററിയുള്ള കാല്പനികകാലമായി മാറി. അതു കഴിഞ്ഞും സാഹിത്യം ഇനിയും. യാമ ത്ര്യാങ്ഗളിലേക്കു കടന്നകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സംഖ്യതകളെ വിട്ടും, സംഖ്യങ്ങളേയും സംഖ്യിലേ തീരു എന്ന വിഷയങ്ങളെല്ലും സാഹിത്യം ഏറിട്ടുകൊണ്ടു കാലം വന്നാത്തിയിരിക്കും. ഇതിനൊരു മാറ്റുമ്പു കനാണോ കാഗോർ.

ഈ ഒന്നാമത്തുവേബാധി എന്തു മനോഹരമായിട്ടുണ്ട് പാത്രസ്വഭാവിയിൽ ടാഗോർ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതു്! അതുപോലെ പാത്രങ്ങളും സ്വഭാവങ്ങൾ പാശ്ചാത്യം അഭ്യന്തരം തിരെ ഉള്ളപക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗുണങ്ങളുടെയും ദർശനങ്ങളുടെയും മുൻകാലിക്കരിക്കുന്ന അവ സാവധാനികതയ്ക്കും അഭ്യന്തരം മനാഖാടനം മട്ട കേവലം കൃതിമവം അയച്ചാമത്തുവാം ദാനനും അഭ്യന്തരത്തിന്റെ പാത്രങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. പരിപ്പൂർണ്ണമാവം ദാനാ അനുപോലെ ദർശനസ്വന്ന ദാനാ അനുഭവ ഒരു പാത്രം മിത്യാഖാദാനനും അഭ്യന്തരം കൂടി തുറന്നു. എറിക്കരിക്കുന്ന പരിസ്വരങ്ങളുടെ സ്വഭാവങ്ങളും ജീവികൾ. മുഴുക്കു ഗുണകരമോ അത്തല്ലെങ്കിൽ അനുപോലെ ചീരുതയോ ആചാര ഒരു പരിസ്വരം എവിടെയും അക്കംഭാടിക്കും. അതുകൊണ്ടും, ദശാംശം മാത്രകാളിഞ്ചാനം യാമാത്മ്യങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമാണു്. അങ്ങനെന്നുള്ള പാത്രങ്ങൾ എപ്പോഴും സാവധാനികതയ്ക്കും അഭ്യന്തരം ദാനാ കഴിയുന്നു, നാനാതരം സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളുടെ തുടിയ പാത്രങ്ങൾ ഒരു ദാനാ സാവധാനികതയ്ക്കും അഭ്യന്തരം കൂടാം. അതുകൊണ്ടും ടാഗോറിന്റെ കമാപാത്രങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചതുനായ വിവിധങ്ങളായ സ്വഭാവങ്ങളാണുടെത്തിരിക്കുന്നതിലെ സാധാരണരായ, അംഗങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

ഈ തിരികെല്ലാം അനുഭവം, തന്റെ വ്യക്തിവിശേഷങ്ങളേം കലാചാത്രരിയേയോ കൈവിട്ടാതെങ്ങാണു് ടാഗോർ കമയിൽ ഈ സാവധാനികതപോലെ സാധിച്ചിട്ടുള്ളതുനാണു്. കവിതയിലെ ടാഗോർ ഒരു പ്രഭേദ്യുടെ തരങ്കളിൽ ലഭകികരിക്കുന്ന വേറിട്ടുനില്ക്കുന്നു. നന്ദി ഫൂഡ് റാനും നിഡാം നമ്മുടെ സാധാരണ രക്ഷാസ്ഥാനമായ ഗ്രാമങ്ങൾ തിരഞ്ഞുപോകുന്നും ടാഗോർ. ഒരു പക്ഷിയുടെ ഉച്ചരത്തിൽ, വിസ്തൃതമായ ആകാശത്തിലുടെ നമ്മുടെ ചാരികടിച്ച പറിഞ്ഞപോകുന്നു. പക്ഷിയും രക്ഷാസ്ഥാനമുണ്ടുള്ളതു തീർപ്പുഡാണു്. പക്ഷി, അതു നമ്മുടെത്തിരിക്കുന്നും എത്ര ദിനം!

ഈ പ്രത്യേകത കമയിൽ ടാഗോർ തീരെ തൃജിപ്പി റിക്കന്ന്. അതിലുണ്ടോ. ഒരു ഗ്രഹസ്ഥൻറെ നിലയാൽ ആ വൈഴ്സിക്കേപിക്കം ചൊല്ലുള്ള നീണ്ട താടി തടവി കെണാണ്ട് നമ്മുടെത്തുടട വീട്ടിലേക്കെ വരുകയും, ഒരു സ്നേഹിത്സപരത്തോട്ടുടർന്നു ലഭക്കിക്കണ്ണളായ നാനാഭാരം പ്രധ്യാന്മാരിപ്പുറി സംഭാഷണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ പുഖ്യനാഴി ഗ്രഹസ്ഥനു തന്റെ രാജ്യക്കാരു ദേതാന്തനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു ഭാഗദേശവുഡിപ്പ് അതു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം കമക്കാരായുണ്ടോ. അതു കേട്ട കൊണ്ടിരിക്കുന്നും നാം അതിൽ മൃച്ചിപ്പുകാനും. അതു പത്രക്കന്നെയോ മിന്നാൽവേഗത്തിലോ. ഒരുക്കൽ ആക്ഷിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ തീന്, നാമതിഞ്ചു മണ്ഡിപ്പുകയും. ടാഗോർകമകളുടെ നവ്സാധാരണന്തപ്രവും രഹസ്യവും ഇതാണ്. അതിന്റെ സ്വാധീനതയും ഇതാണ്. ഇന്നത്രത്തിലെത്തു ലോകം നമ്മുടെ ചുറ്റു, നിലനില്പി നാണ്ണന്നും നാം തീർച്ചപ്പെട്ടതുന്നതു നമ്മൾപ്പ് അദ്ദേഹം അത്തരമാണ് ലോകം നടക്കവേണ്ടി സൂഷ്ടിച്ചതുന്നു. അതിനശേഷം രാഭ്രോം നമ്മു അതിലേക്കാനെയിക്കുന്നു. അതിലെ വിശേഷതകരാ കാരോനോരോന്നായോ കണ്ണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നും, ഇത്തരാമാരാ ലോകം നടക്കു ചുണ്ണാ, അവയിലെ വിശേഷങ്ങൾ ഇങ്ങനെ പരസ്യരം ബന്ധപ്പെട്ടവശന്നെന്നും, എന്ന കണ്ണപിടിക്കവാൻ തുടി നാം വിസ്തരിച്ചപോകുന്നു. സ്വദയപ്പുൾക്കെള്ളും സ്വാംഭവികക്കണ്ണളായും ആ കാഴ്ചകരാ അതുമാത്രം സ്വന്നതുളായും നാശകന്നവേപ്പുന്നു. അന്തുകൊണ്ട് നാം അതിൽ ശ്രദ്ധി ചെന്നു. കാണ്ണനെ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നും നടക്കു ചുറ്റു മാറാതു ലോകമാലിപ്പ്. ടാഗോറാക്കട്ട്, ആ മഹ മതായ ഇതരലോകത്തെ വ സ്വരിക്കുന്നില്ല. അതിനെ സ്വീര ക്കവാൻ കിട്ടുന്ന ഒരാററു ന ഓർമ്മേക്കു ലും അദ്ദേഹം വ ടുകളിയന്നില്ല. ധാമാത്മ്യത്തിന്റെ ഏലും ഒരവും ടാഗോർ ഒരു കമച്ചിലും ഒന്നോടെ കാണിച്ചതുന്നില്ല. ഏലുംരാറിലും തുടിയും കാണിച്ചതുന്നില്ല. അദ്ദേഹം അ

തിനെ ശ്രമിപ്പിടിപ്പ്. ശ്രമിപ്പാലും. സാധിക്കുമായിരുന്നു മില്ല്. എന്നാൽ ആ പലേതരം യാമർത്ത്യങ്ങളുടെനിയ പരബ്രഹ്മാത്മ്യത്വത്തിന്റെ ഒരു വശത്വത്തുപുറി ചുവവഹരി കുന്നു ഒരു പ്രത്യേകസന്ദർഭത്തിൽ ആ പ്രത്യേകഭാഗം സ്വാദം പൂണ്ടിമാണു്. ആ പൂണ്ടിപ്പുരുഷൻ മറ്റൊരോഗത്തെ ഓമ്മുപുപ്പി ക്കുവാൻ ഉപകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഓരോ കമ്മ്യൂണിലെ മുഖം ഓരോ പാതയും അതിന്റെ ഭൗതികവൈവര്ത്ത വിളിച്ചപറയുന്നു. അവരുടെ ഓരോ നോട്ടവും അവരുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെ ഇരുളും എത്തനാവശ്യങ്ങളിലേക്കും ഓരോ പ്രകാശനാളും കാണിച്ചുതുന്നു ഈതു് ഒരാററക്കുമയീ ലൈക്കിലും വിട്ടുപായിട്ടില്ല. നമ്മുടെ ജീവിതമഴുക്കുവാൻ ഒരു പ്രത്യേകമാനഭേദം തങ്കയാണെന്നു തേരേണു്. അതു മുകളിൽ ലഭിതമായും കലവറിക്കുന്നതയുമാണു് അദ്ദേഹം തന്റെ പാതയിൽ പാതയിൽ പരിസ്വരങ്ങളെല്ലായും ആ പരിസ്വരങ്ങൾക്കു സ്വന്നാക്കിക്കുന്നു. അസാമാധ്യീക സ്വഭാവങ്ങൾക്കു പരസ്യമായ പരസ്യമായും വാക്കാരങ്ങളെല്ലായും അദ്ദേഹം ഒരു ദുക്ഷിണാക്ഷിയുടെ വാശപ്പുത്രയോടും ഒരു ചിത്രകാരന്റെ വള്ളിവെവചിത്രവൈഡായുടുത്താട്ടം കൂടി മേഖലപ്പെട്ടതുന്നു.

ഒസാധാരണകലാകാരന്മാരുമേ ഈതു് സാധിക്കു്. ഗ്രഹണപാടവവും നിരീക്ഷണങ്ങളുടെ ജനവാസനായും ബുദ്ധിവികാസവും ആദശവും നിത്യപരിചയവും തക്കിലുള്ളിട്ടുള്ളതും അതു പരിപൂണ്ടിശായ ഒരു കലാകാരനും ഈതു കഴിയും. ടാംഗാറിന്റെ കമ്പപാത്രങ്ങൾക്കുള്ളതിലെയിക്കും നിശ്ചിതമായ വ്യക്തിത്വവും സാവത്രികതയുള്ളതും പാത്രങ്ങൾ മററിവിഉം കണ്ണകിട്ടാനില്ല. എന്നിരുന്നാലും അവ എത്തു പരിസ്വരങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെട്ടത്തിയംണോ നിർക്കുക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു്, ആ പരിസ്വരങ്ങളോട് വിശ്വാസവും ചെയ്യുന്നില്ല. മിനി ഓമനിക്കപ്പെട്ടേണ്ടുന്ന ഒരു സാധാരണപെണ്ണേക്കട്ടിയാണു്. അവളുടെ പിതാവായ ശ്രദ്ധസ്ഥാനന്റെ ശാരവണാവവും ആർദ്രതയും സവ-

സാധാരണമായ ഗ്രാമീണസ്വനാവമംണം⁹. ധനേഷ്ഠ ഒരായ മൃത്യുജയരനെപ്പാലുള്ള നീഡി കാക്കന ഭ്രതങ്ങളെ എത്തു പിശ്ചകനായിട്ട് വേണമെക്കിലും തെറ്റിഡിക്കാം. ഇവരുടെ ആരുദ്ദങ്ങൾ സ്വനാവവിശേഷങ്ങൾ പുത്തനാല്പ്. എന്നാൽ ഓരോത്തുക്കം ഒരു പ്രത്യേകതരം ജീവനം സവിശേഷതയും കിട്ടും. ലോകത്തിൽ നടപ്പില്ലാത്ത യാതൊന്നമായി ഈ പാതയും ഒക്കെ ബന്ധില്ല. അതായതും, ഒന്നാമതായി അവരെല്ലാം വൈഹികലോകത്തിലെ അംഗങ്ങളാണ്. പിന്നീട് മാത്രം താന്ത്രാജീവിം, പരക്ഷ, അവർപ്പന്നേതന്താജനനം. പെരുമാറ്റങ്ങളേതന്നെന്നും ബന്നും. ടാഗോറിനു മാത്രമേ നീഡുയാളിള്ളു. ഇതാണു പ്രത്യേകത. അവരുടു ചെറുകഴിഞ്ഞാൽ, അതുപേരുന്നും യാണു വേണുതെന്നു നമ്മുള്ളൂ. തീർപ്പുപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതാണു¹⁰ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമയിലെ കമനചാതുര്യം. ടാഗോർ സ്വന്നം. വ്യക്തിത്വത്തിനു കമയിൽ മൂന്നുകല്പിക്കുന്നു. ആ മൂന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാതയും ഒപ്പു കരസ്ഥമാക്കിക്കൊടുക്കുന്നു. ചെയ്യുന്നു. അവയുടെ ഓരോ ശബ്ദം അതിലും നാം ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു പാതയുള്ളേ മനസ്സിലാക്കാൻവയ്ക്കുത്തു രീതിയിൽ അവയുടെ നടക്ക കമാക്കാരൻന്റെ വ്യക്തിത്വം. വാല്യങ്ങളിലുകീടുക്കുന്നീല്ല. കമയിൽ കാണുന്ന ടാഗോറിന്റെ മെല്ലവും അതിന്റീയം ഇതാണു¹¹. ഇതിനു കാരണം, അദ്ദേഹം ലോകത്തെ ആരു രീതിയിൽ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നുള്ളതാണു¹².

‘ജീ’യുടെ ആദ്യാത്മികകവിത

രണ്ടുതരം കവികളുണ്ട്: ഒരു തൃട്ടകൾ വിഷദ് നന്ന കവാണ്. പക്ഷേ, ആ പറയാൻമുള്ള വിഷയം പറയുന്ന രീതിയുടെ മിച്ചക്കോണ്² അവർ വളരെ ക്ഷണിക്കിൽ ഒരു സ്ഥാനം കൈവശപ്പെട്ടതുണ്ട്. ശ്രീമാൻ ജീ, ശങ്കര ക്ഷദ്ധു³ ഈ തൃട്ടതിൽപ്പെട്ട കവിയല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്⁴ ധാരാളം പറയാൻമുണ്ട്. ആ പറയാൻമുള്ളവയുടെ വൈവിഡിയമാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്ന രീതിയും.

പൊരിയും കരംബിലും അഞ്ചുഹത്തിന്റെ കവിതയും നിശ്ചയമുണ്ട്. ഓന്നാൽ അവയുമായുള്ള വേഴ്തയിൽനിന്ന് നും ഫുരമായ ദൈത്യം ആദ്യാത്മികജണങ്ങം. കടത്തേ ചുക്കുന്ന സഗരവശീലമാണ് ആ പ്രഖ്യാദ്യു⁵ അധിക മിഷ്ടം.

‘മാധവവേണവിൻ മോഹനനീസപനം

മാധുര്യമാളിന മദ്യമാവാം;

നാലഞ്ചു തുള്ളിയേ കാരാസപദിച്ചുള്ളി,

കാലടി മനിലുറജ്ജാതായി.’’

എന്നിങ്ങനെ തുള്ളിപ്പുടി പുരാണങ്ങളിലെ ഫ്രേമക്കു ഒളി കെട്ടിപ്പുന്നും മനോരാജ്യംവിചാരിച്ച കിടക്കുന്ന നിലാവനിറ്റേ ഒരു കാലത്രു⁶ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയും, മധവിധിവനവേബിക്കുന്ന ഒരു നവോധ്യത ഉന്നേ സ്ത്രാവവും സപപ⁷നാടനശീലവും കാണില്ലിൽനന്നതു ശരിതനെ. എന്നാൽ അച്ചിരേണു ആ മനസ്പിനി അയൽ പക്കക്കാരിമായുള്ള സാഹചര്യംനിമിത്തം ക്ഷണം വളരുന്ന വരികയും, സഹജമായ കല്പനപേം പിടാതെ, ഒരു ഗ്രഹ നായികയുടെ തന്നീടുവും ഒപ്പ്⁸സരകന്യകയുടെ സൗന്ദര്യവും. ഒരു കാണിച്ച കൊണ്ട്⁹ ആദ്യാത്മികചിന്താനിരതയായ ഒരു തപസ്പിനിയായി ഉയർന്നയൻ¹⁰, ഭടവിൽ അവക്കുവണ്ണി തുണ്ണു

വെള്ളിട്ടിള്ളി സാക്ഷാൽക്കാരത്തിന്റെ മറ്റൊരു നീൻഡ യം ചെന്ന നധാനമിറപ്പിക്കുകയുമാണണായതു'.

പരസ്യംചേർല്ലയില്ലാത്ത എന്നെല്ലാം ത്രിക്കാക്കട്ടകളാണ് ഈ വളച്ചയിൽ! കാഴ്യിലിങ്ങനെ അനേന്യാനുബോധമില്ലാത്തതും ഒപ്പേക്ഷ, അനേന്യാനുബന്ധങ്ങളുമായ തുരായിമോ വിലയില്ലാത്തതത്രമായ വസ്തു തകളാടെ ആക്രതുകയിൽക്കൂട്ടി കാണന്ന എക്കാലമായ പുണ്ണ്യതയാണ് സാക്ഷാൽക്കാരമെന്നും അഞ്ചുഹത്തിന്റെ കവിത ദ്രശ്യമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. അതു എക്കാണ്ടും സെപ്പരമായി 'മിശ്രിട്ട്' , 'കാലിപ്പുണ്ട്' , 'പാടി' , 'പഴയ മിഥ്ര്' മറിച്ചിട്ടും 'നൃത്യകാന്തി'യെ അല്ല നേരും സുക്ഷിച്ചുനോകി നെട്ടവീർപ്പിടുന്നു; വീണ്ടും ,

‘കാലത്തിന്നും മാം നശപരജഗത്തിക—
ലാലംബക്കീനം തനെ ശാശ്വതത്തുല്ലെന്നുഹം’.

എന്ന 'ഭംഗരൈതി' കേട്ടും, അതിൽ ചെവി വട്ടംപിടിച്ചും, 'അനേപാഷണ'ത്തിലെത്തുകയും അതിന്റെ പരിധിയില്ലായിരുത്തുകയും അവസാനമായി 'എന്നെന്ന വേളി'യെ സമീപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു കാൽക്കഷണം അവിടെ യെപ്പെട്ട സംശയിച്ചുന്നും, ആശ ആണും ഒരു കൃവും അനുഹാവവും ഇടത്തിങ്ങിയ മനദ്ദൂരിട ഒരു കത്തെത്ത യാത്രപരിയാൻ ബഹുപ്പേട്ടോന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കി, സഹജമായ ആത്മബോധങ്ങളാടെ, 'സാക്ഷാൽക്കാരം'ത്തിന്റെ പരിപ്പുണ്ണ്യപ്രയോഗത്തിലേയുള്ളകയും ചെയ്യുന്നു.

ഒത്തിക്കുന്നുഹയ്യിന്റെ മലപ്പാൽ കടിച്ച ദത്തിൽ നേരാറും അസ്പദമായി അനുഭവപ്പെടുന്ന ഈ അനേപാഷണത്തില്ലെങ്കിൽ, ഈ ആദ്യപ്രത്യേകമനോപ്പുമതി, പഞ്ചസ്ത്രങ്ങൾ പിന്തും പുതതനാലും. എത്രയെത്ര എണ്ണിപ്പെട്ട തത്പരപിന്ത കമാർ ഇതുതനെ ഉപദേശിച്ച മണ്ണടിഞ്ഞു! എത്രയെത്ര അമുല്യങ്ങളായ വേദപുസ്തകങ്ങൾ ഇതുതനെ എടുത്തുപാടി! പക്ഷേ, എന്നിട്ടെന്നാണ്? ഈ മനോഹരമായ ആദ്യപ്രത്യേകതത്തോപാചദേശത്തിന്റെ ഗൃഥയഹാരിയാ

യ സൗന്ദര്യം ചുററിക്കാണവാൻ ആത്രപേരുടെ ചിന്തയും ചീരുക കിട്ടി? ഇതിനും പക്ഷേ, ആരെയും കററംപറ ഞ്ഞിട്ട് കാര്യമില്ലായിരുക്കാം. ജീവിതതിരസ്സാരം പഠി പ്രിയന്ന സന്ധ്യാസിനി, സ്നേഹിയാണെങ്കിൽത്തുടടി, സാധാരണക്കാരനെ ആകഷിക്കുന്നില്ല. അവർത്തനെ, കാശായ വസ്തു വലിച്ചെല്ലാംതും, നീണ്ടചുരും വാർക്കന്തളം വളരും, ഒഗ്രിയിൽ വസ്തുധാരണംചെയ്യു സ്പീക്കരണമുറിയു എ നടക്കിയന്ന പ്രസംഗിക്കേട്ട്, ആത്രപേരുണ്ടാവും കേൾക്കാം, കേട്ടാനായിക്കാം! .

മഹത്തായ ആദ്യാത്മികവിഷയങ്ങളെ ഇത്തരം മനോഹരമായ ഉച്ചപ്പിടിവിച്ചു നിങ്ങളുടെ ആലോചനയും എ സ്പീക്കരണമുറിയിലേക്കേ പറഞ്ഞയുണ്ടുക ആന സൽക്കർമ്മമാണും ജീ.യുടെ കവിത നിവർത്തിക്കുന്നതും. മറിയുടെ വാതിൽ മനസ്സുവും കൊട്ടിയടയ്ക്കാതിരുന്നാൻ ആ മനോഹരാരിണി തീർപ്പുയായും അവിടെ സ്ഥാനംപിടിച്ചും തന്റെ സംഭാഷണപാത്രരികോണ്ട നിങ്ങളെ വഴീകരിക്കും. നിങ്ങളുടെ ആലോചനയുടെ വിശാലതയെല്ലാപ്പും ആ ഉഭാരശീല അവിടെ വെളിപ്പുവും സൗന്ദര്യവും വീഴിത്തുകയും ചെയ്യും. പിന്നീടും, പരിചയിക്കുന്നേംദം ആ സുന്ദരിയുടെ കാൽപ്പിലബന്ധാലു നിങ്ങളുടെ ഭൂതനിന്ന തിരിപ്പറിയാറാവുകയും, അതിബന്നു അനന്തരാനന്നം ക്രമേണ നിങ്ങളുടെ ചിന്തയും ചീരുക മുള്ളുച്ചു " അനന്തസൗന്ദര്യത്തിനെ ചുററാം പറിന്നപോകവാൻ പാപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

വിശ്വാസങ്ങളും നശിച്ചും ഒരു ഭ്രതകാലം മാത്രം അവഗ്രഹിപ്പിച്ചിട്ടിള്ള ഒരു പാരമ്പര്യത്തിബന്നിയും സംസ്കാരത്തിബന്നിയും ഖടയിലേക്കാണും ജീ. വളർച്ചവന്നതും. സ്പന്തം ഉപയോഗത്തിനായിട്ടുള്ളൂ, അതുകൊണ്ടും, അദ്ദേഹത്തിനൊക്കെ വിശ്വാസം അത്യാവശ്യമായിത്തീർന്നു. പാരമ്പര്യസാഹിത്യത്തിബന്നി ശക്തിയും വിലയും കിടക്കുന്നതും അതിബന്നി അശിമിലമായ പാരമ്പര്യത്തിലാണെന്നു പുന്നവിശ്വാസമുള്ളതും അദ്ദേഹം സ്പാബാവികമായി ആ ആപ്സസപത്തിബന്നി വിസംത്രിയിലേക്കു

തന്നെ, മറ്റുപല പ്രതിഭാഗാലികളും ചെങ്കുത്തുപോലെ, നടന്നമെന്ന. പുരാണങ്ങളും ഇതിഹാസങ്ങളും ഇടയും വികസിച്ചുനില്ക്കുന്ന ആ പുകാവനാന്തിത്തിനിന്ന്" അദ്ദേഹം സക്ഷതുകും പല സ്ഥൂമകമകളും വീരകമകളുമെഴുതു" തന്റെ പ്രതിയേക്കെ നുലിയേരൽ കോത്രു് ഭാഷയ്ക്കു സമാനിച്ചു. അതുപുതായ അദ്ദേഹംതന്റെ കവനചാതുരി വീണ്ടും. അവിടെ വിലാസിനിയായി ചുററിന്നു. "അതു" ഇടയ്ക്കു തന്റെ നിശ്ചലിനെയും മറ്റുമിലപ്പോരു തന്റെ മുൻഗാമികളുടെ കാലടക്കപ്പാടകളെയും പിറ്റുടർന്നു നേന്നസ്ത്രീകമായ വാസനയോടെ ചില ആത്മഗൈത്തങ്ങളുണ്ടാക്കിപ്പുടി. അവയിൽ ഭർപ്പുമെല്ലാതെ അദ്ദേഹം തന്റെ പരിസരങ്ങളെല്ലാം അവിടെ അശ്വരാണരായി ജീ വികസന പാവങ്ങളുടെ കശ്ചപ്പാടകളെയും എടുത്തു പാടാൻ ശുമിച്ചു. ഏന്നാൽ, ഈ ശുമം വിജയകരമായിത്തീരണ മെക്കിൽ ചുററു നടക്കുന്ന ഭഷിപ്പ് ആചാരങ്ങളോടും നടപ്പുകളോടും ഒരതിപരിചയം വേണമെന്നവനു. അതു നേന്നാണളി ഉദ്യമത്തിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ ചുററുപാടും വികസിച്ചുനില്ക്കുന്ന പുന്നോട്ടുകൂടിലെ പല്ലിലകളും പുകളും അല്ല. മാററിനിന്ത്തി പുറത്തേക്കു നോക്കി. ആ വിടവിലുടെ ഭാഗിദ്രും മുത്തിമത്തായ തൊന്തീരി നാട്ടിന്നെൻ്ന മറക്കാൻ വയ്ക്കാതെ ഒരു കാണാകയും ചെയ്തു.

"രാവിറങ്ങിപ്പോയ"; ചെമ്മൺകടിലിൽക്കൈത്തിച്ചുണ്ടു കോൺവിളക്കതാ—വെള്ളിനക്കുത്തു. കെടാറായി. മരവും കോച്ചിപ്പോകും മകരം; പാടത്തിന്നെൻ്ന കരയിൽ പ്രാവിന്ത്രിക്കപ്പാലോരു ചെറുകടിൽ. വേലിപ്പും പട്ടിയമില്ലാപ്പറിവു; തിൽക്കരറി— ചുല്ലിനനേരായു് മുന്നു നാലു വാഴകൾ മാത്രം. "

യാതെന്തെ മുവവരയ്ക്കും താമസിക്കാതെ ഭഷ്മമായ ഇന്നത്തെ സമുദായത്തിന്നെൻ്ന ഏതെങ്കിലൊന്നും കൈവെച്ചു "ഭാടാൻ തുടങ്ങുന്ന ഈ കവിത സമുദായത്തിന്നെൻ്ന ഏല്ലുമററ കുറതകളെയും അന്ധാധാരങ്ങളെയും എല്ലാഡേ സ്ഥാനി വണ്ണിച്ചേ അവസാനിക്കുകയുള്ളൂ ഏന്നു തോന്നാം;

അതിന്റെ തുടക്കം അതു യുതിയിലും അതു കാണിക്കേന വികാരത്തിക്കുംണ്ട്. അതു പരിപൂർവ്വമാണു്. എന്നാൽ പ്രതിക്കഷിയുചോലെ, ഒരു കവിത, അങ്ങേനെ നീണ്ടുചോയി, ഭാരതനാരാധാരാക്കട ഒരു പുരാണമാവുകയുണ്ടായില്ല. അതിനാൽസാഹം നശിപ്പിക്കുന്നതുകവീഡയത്തിൽ അതു അസ്യകാരപൂർവ്വവും അസഹ്യവുമായി തോന്നിയിരിക്കും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുൻപിൽ കണ്ണ കാഴ്ച. അതു കൊണ്ട് 'അതിങ്ങേനെ പെട്ടെന്നവസാനിപ്പിച്ചു' അദ്ദേഹം പിന്നാറുന്നു:

‘എഴുകൾ പൊറുക്കേന മാടങ്ങളിൽക്കുത്തു!
പാഴങ്കു നവപരിപ്പാരമ്പരിയിൽ ജയോൺ ലോഹം;
മാകെസുവസ്പപനം ധനികൾ, പൊറുക്കേണെ
വേദന പാവങ്ങൾക്ക; ലോകജീവിതം ചിത്രം! ’

ചൂറുപാടുള്ള നരകായാതനകളും ഭക്തിങ്ങളും. ആത്മവിസ്മൃതി വരുത്തത്തക്കവസ്ഥയും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖലെ മനസ്സിനെ സ്വർഗിക്കിരിക്കും. തത്ത്വമലമായി അദ്ദേഹം ഒരു സാമ്പാദായികക്കവിയാകാനള്ളെ തന്റെ ഉദ്ദേശം. ഉപേക്ഷിക്കുകയും, ജനസിഖമായ സരളതയോടെ, ഭൂക്കരമായ ജീവിതവ്യമകൾ മറക്കാനായി. പ്രകൃതിയിലെ സൂര്യരവസ്തുകളിലേക്കുതുന്ന വീണ്ടും, മനഃപൂർവ്വമെന്നോണും, തിരിഞ്ഞുപോവുകയും ചെയ്യുന്നു:

‘ഉറക്കമെല്ലപ്പിക്കുന്നിട്ടും ഞാൻ വാനത്തിക,—
ബുറക്കേക്കേണം കൊണ്ടു പോകം ഞാൻ കൊടുക്കാറുണ്ടിൽ.
സോമലേവയിൽക്കൂട്ടടിക്കാമിക്കും കടലിനെ;
സോമലേവയെത്തനെന കടലായു് മുക്കും ഞാൻ.
കൂട്ടവിട്ടേവം കൂട്ടമാറിയീ പ്രകൃതിയീ—
ലോട്ടവാനേന്താനന്മാണുനോ! ക്ഷമിക്കുക! ’

ക്ഷമായാപനത്തോടുള്ളി ചെയ്യുന്ന ഈ പിന്തിനില്ല മുല്ലിൽ മുഖവായ ഒരു പരാജയാവുണ്ടാവാം. എന്നാൽ അതോടൊപ്പംതന്നെ, ഒരു പതിയ ഉദ്ദേശത്തിൽ, ഭൗതികമല്ലംത രോന്നുവും മധുരമായോരു സംഗ്രഹിയും ആപമെ

ടത്തുവയന്നണ്ട്⁹. ഈ മനോപുത്രത്തിയാണ്, പിന്നീട്¹⁰, അതുമേൽ സുസ്ഥാപിതവും സുസ്ഥിരവുമായ രഹാഭ്യാസമികച്ചിത്വത്തിയായി അനന്തരം വളർന്നവന്നു ഭഃവവും സന്തോഷവും വിനൃരിച്ചുകൊണ്ട്¹¹,

‘നിമിഷമാത്രാന്ത്രത്തിയാലാത്മാവിൽ
കമിയമാനംവേലിയേറിത്തിനാൽ
കരകളാക്കേയും മന്ത്രിയ ജീവിത—
പുരവ കണ്ട ഞാനേകമായും പൂജ്യിച്ചായും’¹².

എന്ന് അദ്ദേഹത്തെക്കാണ്ട്¹³ ഉമത്തനാൽ പാടിക്കുന്നതു¹⁴.

അങ്ങനെ, സുവാത്തിലും ഭഃവത്തിലും കൈവച്ചു¹⁵, രണ്ടിലും മനസ്സാസ്ഥ്യം ലഭിക്കാതെ ഒട്ടവിൽ അദ്ദേഹം അവയ്യുല്പാം ഉപരിയായി ഒരു ശക്തിയെ സ്വയം സക്ഷിച്ചു¹⁶ അതിൻ്റെ മാഹാത്മ്യത്വത്തെ പുക്കണ്ണാനും അതിനു കീഴുംവന്നേൻ ജീവിക്കാനും ഇപ്പുപ്പുടനും. ഈതൊക്കെ പരാജയസ്ഥമത്താണെങ്കിൽ, ഈ¹⁷ ഏതുയോ ദ്രോഷിവര്യ മാർ ഏതുയോ മൻപു¹⁸ ഏതുയോ തവണ നിർല്ലാജം. സമ്മതിച്ച ഭേദപ്പുട്ടത്തീട്ടുള്ളതാണും¹⁹ ആപ്തത്തേജസ്സും²⁰ തപശ്ചയ്യായിലും. അവക്കുട ആര്യാടയും അടക്കത്താനും നില്ലാൻ തയ്യാറില്ലാത്ത ജീ. അതുകൊണ്ട്²¹, അവരോടൊക്കും തനിക്കു കിട്ടുന്ന ഈ കററാരോപണങ്ങൾിൽ അഭിമാനിക്കുന്നു. ധാമാത്മ്യത്തിൽനിന്നും ജീവിതത്തിാണെങ്കിൽ കക്ഷശവശങ്ങളിൽനിന്നും ദറിയ്യോടി രക്ഷപ്പുട്ടവാനുള്ളി, അഭിനന്ദനാഹമല്പാത്ത, രഹസ്യമായ രഹായ്യമായും, പരസ്യമായോരും ജീവിതവ്യാവ്യാമമായും, ഈതിനെ ആക്ഷേപിക്കുകയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിനും²² അതിന്റെ ആവലാതിയില്ല. സന്പരതു. സംകര്യങ്ങളും സമമായി വിതരണം ചെയ്യാനുള്ള ശോഹവും സംരംഭങ്ങളും തുടങ്ങീട്ടു നുറിഡാണെക്കളുത്തായായി! ധനവിതരണംസമ്പ്രദായങ്ങളിൽ അവിശ്വസനന്മായ കരെക്കത്രപ്പും വനകഴിഞ്ഞതാൽ തത്തനു മനഷ്യൻ്റെ മറ്റു ക്ഷേണങ്ങൾ ഏവിടെ കൊണ്ടുപോയി വെക്കും? ഈതൊന്നി വരാനിരിക്കുന്ന ആ ദേഹക്ക

മായ വേർപാടിനെ—മരണാക്കന്തെ—എങ്ങനെ, എവിടെ മാറ്റിവുക്കം? ഈതെല്ലാംതന്നെ അനാവസ്യമായി ആലോച്ച ചീച്ച ക്ഷേമിക്കുകയുംയിരിക്കാം, ശരി. പക്ഷേ, ആവ ശ്രദ്ധളിത്തിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാനും ക്ഷേമിക്കാനും നമ്മളിലേ? എത്ര കാലമായി നമ്മക്കുതു പഠിയ്ക്കിട്ടും! എന്നിട്ടും ഇന്നായും മരിറാരാം പഠിപ്പിച്ചു തന്നെനുമന്നോ!

ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ച ഈ നില്ലപ്പഹായതാബോധമാണ് ‘ജീ’യുടെ കവിതയിലെ ആനന്ദത്തിന്റെയും ആഖ്യാത്മികബൊധയത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനവും അളവും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ അസ്പദമത്തെയെ എത്രിനോടെക്കാണും. ഉപമിക്കാമെങ്കിൽ അതും, കളിക്കോൾപ്പക്കളാട്ടുടെ അട്ടിക്കുടി അട്ടിൻ എന്നുഹിതന്റെ വീട്ടിൽ നിന്തിപ്പോയ ഒരു കട്ടിയുടെ സ്ഥിതിയോടാണ്. എന്നാണ് സംഭവിച്ചതെന്നും അറിയുന്നതിനുമുമ്പു കട്ടിക്കും ‘അട്ടിനെ കാണാതാവുന്നു. അവൻ ചുറ്റും പരിഞ്ഞിച്ചു നോക്കീ വിഷാദിക്കുന്നു. അവനും അട്ടിന്റെ പോകണം. എന്നാൽ, ഒരു തരം നീങ്ങേണ്ണമായ ഉത്സാഹങ്ങളാടുടെ അവനും കളിപ്പിണ്ണങ്ങളുടെ ചുറ്റുമിങ്ങനു കളിക്കുകയും വേണും. ഈ അന്നുന്നുവിൽബന്ധങ്ങളായ ശ്രദ്ധികളുടെ നടക്കിയന്നും, പലപ്പോഴും. എന്നാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നറിയാതെ, അവൻ പൊട്ടിക്കരിയുന്നു. ജീ.യും, തന്നെ മനോഹരമായ ഭ്രംഗാകാദ്യാനത്തിലെ എല്ലാമരിറ കളിക്കോൾപ്പകളുടെ മല്ലത്തിൽ വെച്ചുപോയ ആ ആദ്യപിതാവിനോട്ടുടി പേരുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ പരിചയംകൊണ്ട് എദ്യങ്ങളും സുന്ദരങ്ങളുമായിത്തിരിക്കുന്നിട്ടുള്ള തന്റെ ചുറ്റുമിളം എല്ലാ വിവേസ്തുല്യികളോടും അസാമാന്യമായ ഒരു താൽപര്യവും അട്ടപ്പുവും കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവ കൈ നോക്കീ കരിപ്പാശപസിക്കാൻ അദ്ദേഹം മുതിയുന്നു. ഇട നെ ആ പഴയ ഓർമ്മ അദ്ദേഹത്തെ അലപ്പുന്നു. മനോഹരമായ ഈ മനോപര്യവും അട്ടപ്പുവും കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹം കണ്ണിരി നിറയ്ക്കുന്നു. മറ്റുചിലപ്പോഴും വ്യസനം സഹിക്കുവയ്ക്കുതെ ജനസിഖമായ ശബ്ദമായുരുങ്കോട്ടുടി വിലപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സ്വന്തം പിന്താവ്യാഹാ

രണ്ടുളിൽ ഇന്തനെ ഇടവിടാതെ മുഴക്കിയിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിനു സ്വാലാവികമായി ചുറുച്ചുള്ളവകരുടെ 'എന്നിക്കുതു കിട്ടിയില്ല, ഇതു കിട്ടിയില്ല' എന്ന ബാലപിശമായ അനുഗ്രഹങ്ങളിലും അവലാതികളിലും ശ്രദ്ധിക്കുവാനും യില്ല; അവർ പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മധ്യരസംഗ്രഹം കേട്ടില്ലെന്നവരാം. എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ആ അനന്തമായ വേർപ്പാടിൽ വ്യസനിക്കുകയും മനോരാജ്യംകൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നവരാക്കുടുംബം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശശ്പമായുരുത്തിൽ തന്ത്രജ്ഞനും അനുഷ്ഠിയും തന്ത്രജ്ഞനും അവും രൂപമെടുക്കുന്നതായി കാണുകയും, അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പും ആ ശാശ്വതമായ ഏകീകരണത്തിനവേണ്ടി മും തമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

'മാമകകാമുക, മിശ്രയല്ലിനു നീ—
നോമന! മോഹനമായോരു മേനിയിൽ
തെല്ലിനില്ലാണ്ടു കിടന്നറ്റുന്നു ഞാ—
നെല്ലാം മറക്കവാ, നെല്ലാം പത്രക്കുവാൻ.''

വള്ളേത്താർക്കവിതയിലെ മുഖപ്രതീകൾ

ലോകത്തു യഥാദാഹ്യം ചിത്രീകരിക്കുന്ന ഏതൊരു കവിക്കും അതിൻറെ ആദ്യത്തൊവികാരങ്ങളെ സാരമായി ശാഖിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കാവ്യത്തിൻറെ സജീവത്പരതനെ അതിലാണ്; ആ വികാരങ്ങളിൽ ശോകമാണ് സവിശ്രദ്ധാനമെന്ന പരിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്. കാരണം, അതു ആബാലപ്പുഡംബം കയപോലെ സ്വാനവൈദ്യാൽ സൗഗ്രഹ്യവും അതുകൊണ്ടുതന്നെ തുടക്കത്തിൽ രമ്യവുമാകുന്നത്. മാത്രമല്ല, പരലാഗതേപന അതിൻറെ പ്രസക്തിയില്ലാതെ വക്കന്നോരു രത്നാദിലാവാവിദ്യാഭാസങ്ങളാണ്. പ്രചന്ദവിന്റിൻറെ സ്ഥായിഭാവംതന്നെ ശോകമാനേന്ന കയത്തുനാവാവണ്ട്. അവരാണ് കാവ്യത്തിലും ആ ഭാവത്തിൻറെ ഏകാന്തരതയെ അവകാശപ്പെടുന്നതും. എന്നാൽ, ആ തുടക്കത്തിലല്ല വള്ളേത്താരു മഹാകവി. അദ്ദേഹത്തിൻറെ കൃതികളിലും ശോകം അംഗമായിട്ടും അംഗിയായിട്ടുതന്നെയും പലദിക്കിലുണ്ട്. ഉൺകടമായ ഒന്നരാശുത്തിൻറെ ചരായപോലും അവയിൽ കാണാം. എന്നാൽ അതു കാവ്യത്തിൻറെ മനോഹാരിതയ്ക്ക് ആവശ്യമായ ഒരു ഒരു മനോഹരിയായി ആരും തെററിലുണ്ട്. വള്ളേത്താരുകവിതയെ അതുകൂടിപ്രതീകൾ എന്ന വാക്കുമായി? ബന്ധിക്കുവാൻ ഒരാവധിന്നതുനെ അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതയെ അതാൾക്കാത്തവിധത്തിൽ ആകുമീകരിക്കുയും. അധ്യാദ്വൈമായി കാണാവാൻ ശ്രമിക്കുകയുമാണ്.

സാകലേപ്പുന്ന പ്രസന്നവും സുന്ദരവുമായിരിക്കുകയാണ് വള്ളേത്താരുകവിതയുടെ നിയമം. അതിലെ അഞ്ചു രീകൾ, ഓക്കലും ഉടനീളം ഇരുണ്ടിരിക്കുക പതിവിലും.

അനന്ദവിക്ഷവാനും അസ്പദക്ഷവാനുംവേണ്ടി കിട്ടിയിട്ടുള്ളതാണ് മനഷ്യങ്ങളുമെന്നും, വ്യസനക്ഷവാനും വിലപിക്ഷവാനുമല്ലെന്നും അദ്ദേഹം ദ്രശ്യമായി വിശ്രസിക്കുന്നു. പ്രക്രമിത്തമായ, സൗഖ്യരണ്ടുള്ളം സുഖപ്രഭാഗളുമായ എത്രാശ്രത സാന്ദര്ഭാനുഭവങ്ങളാണ് !

‘ശ്രദ്ധാമല്ലുമെത്ത, ചന്ദ്രാലുംവിശരി, മണി—
കീഴ്മാം നീലമേലാ,—
പ്രാമഞ്ചതകഗുളോപ്പീവക വിവേചതം
ചേർന്ന കേളിഗ്രഹം ഫേ’

എന്നിട്ടും വ്യസനക്ഷകയോ? വള്ളത്തോളിനെല്ലും ബന്ധിപ്പേട്ടേണാളും പ്രതീക്ഷയുംവിപരീതങ്ങളായ ഏറ്റവിരുദ്ധം സംബന്ധിക്കുള്ള നീലപ്പുല—നീലപ്പുംഞ്ചലായി പരിഞ്ഞാമല്ലും നീരവധി അശകളും പരിശുമാങ്ങളുമെല്ലാം ഇരു അതുല്യമായ കേളിനൃപത്തിൽനിന്ന് സംജാതമാകന്ന അനന്തരാത്മക തട്ടിച്ചുനോക്കേണ്ടാണു കേവലം ശ്രദ്ധാജ്ഞാണ്. അതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം അവരെ സ്വാംവികമായി വിസൂരിച്ചപോകുന്നു. കിട്ടിയതിനേൻ്തു കരുവുകളുംകൂടിച്ചു പിറ്റെപിറ്റെക്കാനും പരിവേക്കാനുംബല്ല, അതനുഭവിച്ചുകൊണ്ടു കിട്ടാനിരിക്കുന്നതിലേക്കു കൂട്ടിവാച്ചു പരിശുമിക്ഷവാനാണ് അദ്ദേഹത്തിനേൻ്തു കവിതപഠിച്ചിട്ടിരുതും പഠിപ്പിക്കുന്നതും. അങ്ങനെ, കവിതയുടെയും അതുവഴി ലോകത്തിനു നല്ലവാൻ താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സന്ദേശത്തിനേൻ്തും നീലനില്പിനുഭവേണ്ടി എന്തുപും ചെയ്യുന്ന പരിശുമത്തിനിടയിൽ അദ്ദേഹം പ്രക്രമിക്കുന്നതിനില്ലെന്നും അതിനിയമമായി വന്നിരിക്കുന്ന മരണാന്തര്യപ്പറ്റി വേണിക്കുവാനിരിക്കുന്നില്ലെന്നും, അമവാ അതോടുള്ള എല്ലാം കഴിഞ്ഞതനെന്ന അദ്ദേഹം വിശ്രസിക്കുന്നില്ലെന്നും മരണത്തിനു പേരുപോലും, ലോകഭീതത വിഹാരിപ്പായിരിക്കാം, അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും പറയുവാൻ മടിക്കുന്നു.

‘കത്തിന വിറകിനേൻ്തുംകൂട്ടിയേശാം വാല്ലു—
മത്തീയിനു നടവിൽനിന്നായൻനു ക്രമത്താലെ,

ഭർത്തുസംയുക്തയാമസ്സാധ്യപിക്കു വിശ്വാസിൽഫോകാ—
നൊത്തോരു തന്നിത്തകവിമാനം—ജ്പാലാജാലും..”

എന്നേറു മറേറാ പറഞ്ഞു “കാര്യം നുച്ചിപ്പിക്കുകയെയുള്ളി. അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിത, മഹാം എന്നം ഷിച്ചവിഡാൻ വയ്ക്കുത്ത ആ മര്യാദയുടെ സ്വരണ്ണയെ, ജീവിക്കുക എന്ന മഹായജനത്തിൻറെ തീശജ്പാലയിൽ നെന്നസ്ത്രീകമായ സപബോധത്തോടെ സന്നിപ്പിച്ച് ഹോമിക്കേന. അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതയ്ക്കു മരണാത്തക്കരിച്ചു പറയുന്നതും വിചാരിക്കുന്നതും തീരെ ഇഷ്ടമല്ല. എന്നാൽ, ‘കൊച്ചു സീത്’ ഒട്ടവിൽ മരിച്ചില്ലോ? ‘ഓമ്’ വിഷംകഴിച്ചു് അവ മാനം മറച്ചില്ലോ? ഉച്ചു്. ഇതു മണ്ണും ശരിയാണോ. എന്നാൽ അതു് അദ്ദേഹത്തിൻറെ സ്ഥായിത്തായ വീക്ഷണ ഗതിയുടെ വകുതകോണും സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളുണ്ടോ. അതിനും ഉത്തരംപറയുന്നതും പറയേണ്ടതും സമാധാനമാണോ. വള്ളുത്തോരു വേറിട്ടുനിന്നു നോക്കുന്നു, അനുകന്പാശാലിയായ, ഒരു വീക്ഷകൻ മാത്രമായിട്ടാണു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു്. അദ്ദേഹം അവ ഫേബ പ്പെട്ടെന്നുന്നതു് നമ്മുടെ അറിവിനും ശ്രദ്ധീകരണത്തിനും വേണ്ടിയാണോ. പ്രസന്നതയും പരിശ്രദ്ധീയയും നിയമമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻറെ ലോകത്തിൽ കംപനമായ നെന്നരാശ്യംകാരണം ഇങ്ങനെന്ന ആത്മഹത്യ ചെയ്യേണ്ടിവരുന്ന കൊച്ചുസീതമാരും ഭാമമാരും, അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതയിലെന്നപോലെ, ഏററെവും ഭർഖുമോയെ വരു. അവിടെ കവികളിൽത്തമായ ഒരു വ്യത്യാസം കാണാനുംണ്ടോ. അതിനും ജീവിതസൂത്രി എന്നോ പുനഃജീവനത്തിനുള്ള സംരംഭങ്ങോ, അതാനും കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽമാത്രം, ഒട്ടവിഞ്ചി മരണമെന്നോ അദ്ദേഹം പറയും. സപതവേ അദ്ദേഹത്തിൻറെ വീക്ഷണഗതിയിൽ മരണമീല്ല. അല്ലെങ്കിൽ മരണം പാടില്ല. അതുകൊണ്ടു് കൊച്ചുസീത് പ്രാത്മികനോ:

“ഹാ! വിട നല്ലകന്ത്യനമസ്സിതാ,
ദേവി, ഭാരതയാത്രി, നിൽ തുക്കാല്ലുൽ!

ജന്മമുണ്ടിനീമേലിലുമെങ്കിൽ ഞാൻ
നിന്മടിയിതിൽത്തന്നേ പിറക്കാം'. ''

കോമൻ യിക്കാമപുവ്. അവകാശപ്പെട്ടനു:

‘മീനാക്ഷി കോമനടതനെ വരു. പിറപ്പിൽ...’

ഈ പുനർജ്ജനയ്ക്കിൽ അദ്ദേഹം വിശ്രദിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ഉമ്മത്തനായ ഒരു ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷകനാക്കിത്തീക്ക്
കയും ചെയ്യുന്നു. ഈ പുനർജ്ജനവിശ്രദിപ്പാസ്ഥിൽ അദ്ദേഹം
അവ്യാപ്തമായിരിലെ പുരാണപുരഷന്മാരോടൊപ്പും. നില്ലു
നു. അദ്ദേഹം നില്ലുംശയം നീട്ടിപ്പുംടകയും ചെയ്യുന്ന അ
ദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷ അങ്ങനെനെ വേദാരല്പിതിക്കുന്ന
തു' അനുസ്ഥിക്ക്യബുദ്ധിയാകന ഫലഭ്രാഹിപ്പമായ ഈ മണ്ഡി
ലും. അതു പുവിട്ട് വികസിച്ചുനില്ലെന്തു' ജീവിതാനവേ
ഐജീടെ വിശിഷ്ടവും. നിർലജ്ജവമായ ഒരു വക്ക് ഉന്നേഷ
ംബാവയ്ക്കിലുമാണു'. ഇങ്ങനെ പുനർജ്ജനവിശ്രദിപ്പാകൊ
ണ്ട ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയിനേം നെല്ലേടുത്തിട്ടുള്ള ബന്ധത്തി
നു', ചുരക്കം ചില ദിക്കിൽ അതിന്റെ നേമ്മകാണ്ട
സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കീറയിൽ കാണ്ണാൻ കഴിയില്ലെന്ന പറ
യുന്നില്ല. എന്നാൽ അവിടെയോനു. അതു' ശ്രദ്ധപ്രതീ
ക്ഷയ്യു വകവെക്കുന്നില്ല.

വള്ളത്തോരു എല്ലാത്തരം കവിതകളും ഏഴുതിയിട്ടു
ണ്ടു': പ്രേമപരം, മതപരം, സാമൂഹായികം, രാഷ്ട്രീയം
അവധിലോന്മുഖം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭയുടെ വി
സ്തുതമായ പരിരംബനയ്ക്കിൽപ്പെട്ടു' അതിന്റെ അംഗ
രാഗങ്ങളാൽ സുരഖിപ്പാക്കാതെയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യ
ക്തിഗതമായ ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയാൽ പ്രത്യേകമാരായ സ്ത
രങ്ങും സിഡിക്കാതെയും.

ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷാസുന്ദരമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേമപാ
ക്ഷണം 'മാധ്യമം കൃതാത്മത' സവിനയം കാണിക്കുന്നു.
വള്ളത്തോരുകവിത വായിച്ചു ശീലിപ്പിട്ടുള്ള ശ്രദ്ധപ്രതീ
ക്ഷാശംലികരകൾ', 'ഇതെവിടെയാണ ചെന്നവസന്നി
ക്കുക' എന്ന അനാസ്ഥാപമായ ദയവത്തിനു' ഇടംകൊംട്ടതു
കൊണ്ണാണു' അ കവിത തുടങ്ങുന്ന ശതകാലിലും, അവരെയെ

ല്ലാം സ്വയം കൃതാത്മതപ്പെട്ടത്തിക്കൊണ്ടും ഒരു പുതിയ ജീവിതത്രസ്ഥി നല്കിക്കൊണ്ടുമാണു് അതു് അവസാനിക്കു നാലു. വള്ളത്തോരു 'രാധയുടെ കൃതാത്മത' തുടങ്ങുന്നതു് രാധയുടെ മാസ്യപ്രോഡിക്കലോട്ടുടർന്നി, തന്റെ കവിതയു ദേ അവിവേകത്തിനുള്ളിട്ടി മാസ്യപ്രോഡിച്ചുകാണാണു്. മരിറാവിയത്തിൽ പറഞ്ഞതാൽ, "വള്ളത്തോരുക്കവിത എന്നു മറന്നിരിക്കുമോ?" എന്ന ആശങ്കയേംബുട്ടുടർന്നിയാണു് ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷ ആദ്യം അതിൽ കാലുവെള്ളുന്നതു്. ഏകിലും പിന്നീടു് ആത്മവിശ്വാസമേംബുട്ടുടർന്നി അതി ലേക്കു നടന്നവരും. ക്രമേണ അതു് കവിയുടെ സ്ഥായിയായ വീക്ഷണഗതിയായിത്തീർന്നു്,

"എന്തെന വെട്ടിയും ഞാനെന്നെൻ്റെ ജീവനെ സ്വാമിനു്!"

എന്ന വരിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നെൻ്റെ സമ്മതത്തോടു് സഹായത്തോടു് തുടി നമക്കു സന്നേതാഷ്ടമുള്ളവാക്കിക്കൊണ്ടു്, സ്വാം അഭിഷ്ഠിക്കമായി അവിടെ ഉറപ്പിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഈ 'രാധ' അവളുടെ നിർമ്മാതാവിന്നെന്നെയുന്നപോലെ, എൻ്റെയും നിംബുള്ളടെയും ജീവിതത്രസ്ഥിയാണു്. അതു് എത്ര പ്രേമനേന്നരാഗ്യത്തിലും കവിയെ വിച്ഛപിരിയുന്നില്ല. ഭസ്തുപരമായ എത്ര രാഖ്ഷീയാന്തരീക്ഷത്തിലും, ഭാരണമായ എത്ര സാമ്രാജ്യികമാസ്ത്രസ്രൂക്കാറിലും, ദീര്ഘമായ എത്ര മതപോധാധില്ലായുംയിലും. അദ്ദേഹം അതിനെ വിടാതെ ഓർമ്മിക്കുന്നു. അദ്ദേഹവും ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയും തക്കിലുള്ള ഈ ത്രികേട്ടു കാണുന്നപോരു ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയും വള്ളത്തോളിനെന്നേ വള്ളത്തോളിനു് ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയും യോ, ആക്കു് ആരെയാണു്, വിച്ഛപിരിയാൻ അധികം വെവമനസ്യമെന്ന സംശയിച്ചുപോകും. അവർ തക്കിലുള്ള ഇം ഇംകാരം അതു ത്രസ്യുലവും, അവരുടെ അംഗ്രാന്ത്യാരംഭയനു അതുമാത്രം എഭ്യുഗമവുമാണു്. അതെന്നു ഭൗമായി വള്ളംവന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽഅതനെ അതു നിരപ്പാവമാണു്; എന്നാൽ അതിനെ വിനൃതിച്ചുപോകുന്നതു്

വള്ളഭേദതാരകവിതയിലെ സർവ്വോച്ചാരി പ്രാബല്യം സിലബിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വീക്ഷണവിശ്ലേഷണത്തെ കേവലം വിട്ടുകള്ളുകയാണ്.

II

പലരെക്കാണ്ടും അന്തുമേൽ വിഷാദമനോധനയിൽ വരപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രേമത്തെന്നും ശ്രദ്ധയിൽ വള്ളഭേദതാരകവിത എപ്പോഴുകയിലും പരാജയപ്പെട്ടിട്ടോ എന്ന സംശയമാണ്.

“മൽപ്രാണാനിലനിന്ന നടക്കാററിലും മേന്തും; ക്ഷീപ്രമഹൻ ജീവം തവ നീരിലും ലയിക്കേടു”

എന്ന മരിറാരാളുടെ കൈയിൽ ഒരു കവിതയുടെ അവസാനത്തെക്കരിച്ചു അക്കൗമായ ഒരു മന്ത്രിപ്പു നില്വാൻ മാത്രം ഉപകരിക്കുന്ന ഈ വരികൾ വള്ളഭേദത്തിന്റെതാളിന്റെതാക്കൊണ്ടും നമ്മുടെ ദേഹത്തിനുതുന്നില്ല. അതിൽ നി ദിന്ദിഷ്ടി സാധ്യപിയുടെ ഭാവിക്കേണ്ടി, അതിനാൽ മുടിവിജ്ഞ വാൻ തുടർന്നു കവിയുടെ ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയ്ക്കും അന്തു മതിയായ ഒരു മറയായിത്തീരുന്നില്ല. പിന്നീട് വരുന്ന വരികളിലെ ഓരോ സൂചനയും — കാന്തനെ അനുമാലിപ്പി സൂചിപ്പിച്ചുപാടിക്കൽ, ബെന്ദുകളുടെ വിലക്കൽ, സന്താനങ്ങളുടെ സൂചന, അവളുടെ ‘ക്യാനാവിജന്താപനത്തിലും’ നരയാൽ ചാരിച്ചു എന്നോ പറയുന്ന കടൽ, കടലിലേക്കിറ ഞ്ചുന്ന സാധ്യപിയുടെ മറ്റത — ആ ആവശ്യന്നതിൽ വിടവു കളിഞ്ഞാക്കുന്നു. അനന്തരാ, പത്രക്കു സംശയിച്ചു കടലിലാറുണ്ടുവെന്നു സാധ്യപിയോടൊപ്പും തന്നെ തനിക്കിലിഷ്പപ്പെടാത്തതും, പലതവണ വിലക്കപ്പെട്ടതുമായ ഈ മനോധനയിൽ ദേഹം — അനുശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയെയും — അദ്ദേഹം മട്ടിള്ളാതെ നിസ്സുംശയം കടലിൽ മരഞ്ഞു. ഒട്ടവിൽ സത്തി ജീവിക്കുന്നു; അതോടൊപ്പും കവിയുടെ ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയും. അശുദ്ധപ്രതീക്ഷയുംകൂടെ, ആ കവിതയെ അനുയയം മലിനപ്പെട്ടതിയതിനും ശ്രീക്ഷയന്നവീച്ചുകൊണ്ടും ആ അശായതയിൽനിന്നും മണ്ഡിമരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗ്രൂപ്പതീക്ഷ വള്ളങ്ങേതാളിന്റെ സ്ഥായിയായ വിക്ഷണഗതിയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ നാം 'യുവബിക്ഷ' വിനെ 'സൗംപൂർണ്ണ' കാണുന്നതിനു പകരം സൗമായിത്ത നേര കണ്ണേൻ! അതിലെ അംഗത്വത്തീക്ഷം അതു പ്രഖ്യല വും, അതു കഴിഞ്ഞു വരുന്നതു് അതു ഗ്രൂപ്പവും നിങ്ങനേ ഷവമാണോ. എന്നിട്ടും, ആ കവിതയിലെ ത്രാംപുത്രം സ്വജ്ഞിച്ചവിട്ടു വിഷാദപ്രവാഹങ്ങെ തട്ടുന്നതിൽ, ആ പ്രവാഹത്തിൽനിന്നുംനേ നിപ്പ്രയാസം ഒവിച്ചപോക മായിരുന്ന ഒരു ചുള്ളിക്കുപക്കാണ്ടു് അതിനു് ഒരു കെട്ടിയിട്ടവാൻ അദ്ദേഹം തീച്ചപ്പേട്ടതുനേരുമെങ്കിൽ, ആ വിപരീതഗതിയാകുന്ന ജീവിതാശങ്ങു് അദ്ദേഹം എത്ര മാത്രം വിലകല്പിച്ചിരിക്കും!

ഈ വിപരീതഗതിയുടെ ഏതിന്റെ പ്രാബല്യവും അനുസ്യൂതമായ പ്രവർത്തനവും ത്രാംപുത്രിയിക്കവും പ്രകടമായി. പ്രസന്നമായും അദ്ദേഹങ്ങിന്റെ പ്രേമപരഞ്ഞല്ലപ്പോൾ കവിതകളിൽ കാണാം. ഇന്ത്യയിലെ രാജ്ഞീയവും സാമുഖ്യത്തിനും അംഗത്വത്തിന്റെ കല്പജ്ഞതയെക്കുറിച്ചു് നമ്മാണാപ്പും അദ്ദേഹവും ബോധമില്ലവന്നാണോ. അദ്ദേഹം അതിൽ നിവ്വാജം. വ്യസനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന.

“ഇരവുതനേന്നെങ്കിലും മരീയരാജ്യത്തി—

നേന്നു പുലർക്കാലമിവിടെയില്ലെന്നോ?

... ...

വിമോചനമില്ലാപ്പെട്ടുകുറവാണമോ

മമ പൂന്തികരക്കു പിണ്ണംതിരിക്കുന്നു!

എതിവെയിൽ വന്ന കടിച്ച വററില്ല

സരിത്തിതിനില്ലോ മഴക്കാലമെന്നോ?

ശിശിരസ്തനമെൻ മലർവാടിയിരു

വസന്തലക്ഷ്മിയാൽ മരക്കപ്പെട്ടിതോ?”

എന്നാൽ, ഈ ധാരാത്മ്യബോധം അദ്ദേഹത്തെ ഭാവിരെപ്പറ്റി നിങ്ങനേഷ്വാനാക്കുന്നില്ല. “പാരമവശ്യ ക്രത എടുത്തു പാടിയതിനേക്കാൾ പതിനുട്ടു് ആത്മ വിശ്വാസശോഢക്കുടി അതിനാളി മറ്റപടിയും അദ്ദേഹം തുസവില്ലാതെ ഉന്നേഷ്വത്താടക്കുടി പാട്ടനാണു്.

“എന്തേണ്ടതാമിടങ്ങുന്നിയാലും ശരി, മലേം മരണം വിഴുങ്ങിയാലും ശരി, മനോഭ്രതനേന്ന നടക്കം വഴിയിലെ മിഥ്രക്ക്ലോക്കലൈവുട്ടി മെതിച്ചു ഞാൻ. എൻകാൽക്കളിലനാചാരകാളായസു— ശ്രീവലക്ഷ്മേന്ദ്രം കെട്ടി ശിട്ടിളിജ്ഞം, നേരേ വലിഞ്ഞു മറിഞ്ഞുപൊണ്ടുള്ളമി— ഞാരേശ്വരി നീട്ടി നീട്ടിവെച്ചാൽ മതി.”

എന്ന മാത്രമല്ല,

“ഉന്നതർപ്പോലീ വലമിട്ടകയുകൾ തമ്മിൽപ്പോത തിയെംഡുക്കം നിണ്ണത്തിലും, മൽപ്പിയമാജ്യത്തിനാസനമാകിയ സുപ്രഭാതത്തിൽ തുട്ടപ്പു കാണാം ഞാൻ.”

സംശ്ലായങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മത്സ്യങ്ങൾക്കും അന്തിനെ മുട്ടൻംബാവാറുള്ള കലഹങ്ങൾക്കും, വള്ളമേഖലാളിം ഒരു ദ്രുക്കി സാങ്കേതികാണ്”. അദ്ദേഹം അതു മരക്കുന്നമില്ല. എന്നാൽ അതു “ അദ്ദേഹത്തിനു നെന്നരാഗ്യവും, ഒരുവക ജീവിത തിരസ്സുാരവും, പഠിപ്പിക്കവാനല്ല, പ്രത്യുത, മാത്സര്യരഹി തമായ ഒരു ഭാവിയിടെ ആഗമത്തെ വാങ്ങുവാനും അന്തി നീറു അത്യാക്ഷക്കമായ മഹിമയെ മററുള്ളവക്കും കാണി ചുകോട്ടക്കവാനമാണ്” ഉപയോഗപ്പെടുന്നതു്. കലഹങ്ങ ഒണ്ണേന്നതു് അനിശ്ചയമായ വാസ്തവമാണ്. എന്നാൽ ശ്രീരാക്കുട്ടകായ വള്ളിഞ്ഞാളിനീറു സൃഷ്ടിപ്പശ്ചികൾ അതി നെന്നുനെന്ന നോക്കിക്കാണുന്ന വിശിഷ്ടാന്തി നോക്കു:

“ജാതിമതാദി വഴക്കായ നാടിനെ സപാതാന്ത്ര്യസ്വിലഭിക്കുന്നുമാക്കീടുമോ? സോരേർത്തമ്മിലെപ്പോരുത പോരല്ല, സംഗ്രഹശ്വിനീരു കലങ്ങിമറിയലാം. തങ്ങളിൽമുളിയിരുന്നുനും, വാസ്തവം— തന്നെ, കടലിൽപ്പുലതരമുഖികൾ; എന്നാലതേപൊഴിവുന്നുമാനും വെണ്ണം തല്ലാഞ്ഞാൽപ്പിരിപ്പുതും കാണും നാം.

അങ്കഷാഖ്യതയാലുശാഖാശയതയാ—
ലക്ഷ്യാത്മന്തരത്താകരതയാൽ
ആഴിയാണെന്ന് നാട്ടം.....”

വാസ്പുവമാണോ: അങ്കഷാഖ്യതയിൽ ഒരാഴിത്തെന്നയാണോ അങ്കേഹത്തിന്നെന്ന് നാട്ടു; എന്നാൽ അതിലധികം വിസ്തൃതിയും ആഴവുമുള്ളതും, ഏതൊക്കെ ക്ഷോഭത്തിനും, അടിമദ്ധ്യംതത്തരുമാണോ അങ്കേഹത്തിന്നെന്ന് ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷ.

ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷകകാണ്ടു മനോഹരമായ ശരംശകാല ചന്ദ്രികയാണോ വള്ളുതേതാരകവീത. എന്നാൽ, അതു മത്തുചീയിലെ ചന്ദ്രികയല്ലതെന്ന. നിന്ത്യം, ശയം. അതു കേരളത്തിലെ നിശ്ചൽനിറങ്ങത ചന്ദ്രികയാണോ. വ്യസന ക്ഷായ അതിൽ വന്ന വികന്നിരിക്കുന്നുണ്ടു്. കവി അതിനൊ ഓഗ്രിക്കവേണ്ടി സ്വന്തം കല്പനാശക്തിക്ക കീഴടക്കി അവിടെ കൊണ്ടുവന്ന വെള്ളിരിക്കുംഡാണോ. മറ്റൊരു തത്തിന്നെന്ന് അനവദ്യമായ ആക്ഷംണമഹിമയെ അനുസൃതി പ്പിക്കുവാൻ അതു കവിയുടെ കൈയ്ക്കിൽ വിശ്വേഷിച്ചും ഉപയോഗപ്പെട്ടുകൂട്ടും ചെയ്യുന്നു.

“എന്നുടെ സവ്വസ്പദമായുള്ളതാമവിട്ടതെന്ന—
പ്പുംഞ്ചമയുണ്ടതനപ്പിക്കു വശമായുള്ളതെപ്പും;
എൻപ്രിയതാതന്നണണായു വേണ്ടാതെതാരാപച്ചുക്കു—”

എന്നുംനെന്ന അടക്കക്കവയ്ക്കാണ്ട വ്യസനം. അടക്കിവെക്കു വാൻ മുത്തർന്നതുകൊണ്ടണായിട്ടുള്ള ഐദ്യുല്ലിയായ വ്യസനം. അങ്കേഹത്തിന്നെന്ന് ചില വരികളിൽ പതപ്പും കിടക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ, ഒരു വ്യത്യാസം; അങ്കേ ചും നീ തുടരു അവിടെ അധികനേരം നിത്യനാല്പു. മനോഹരമായ ഈ മനോവ്യമയിനേൻ ഒന്നാനിമിഷം സംശയിച്ച നിത്യി, ഉടനടി, ആഗയുടെ ഉണ്ണാവുകൊണ്ടു് സവിശേഷമായ ചെച്ചതന്നും കൊടുക്കുന്ന അട്ടത്ത വരീയിലേക്കു ബഡ്യപ്പെട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നു.

‘എങ്ങനെ വെടിയും ഞാനെന്നെന്തു ജീവനെ സ്വാമിനീ?’

അവിടെ നിങ്ങൾ ആത്മദമനങ്കിനൊരുവെട്ടിക്ക യോ, നിങ്ങൾക്കു മനോവസ്ഥി ഉണ്ടാക്കിത്തീര്ത്ത ആ ജീവ സം സസ്യവം ജീവിക്കമാറാക്കട്ട എന്ന പ്രാത്മിച്ചരകാ ണ്ട്, ജീവിക്കുക ആന കൃത്യം തുള്ളിയോടും സന്നോധ്യ മേഖാട്ടുട്ടി നിരവേറുവാൻതെന്ന തീർച്ചപ്പെട്ടതുകയും ചെയ്യുന്നു.

“താദുഗ്രഹസ്താനഗ്രാഹ്യയാം ഭാര്യയായ “ആൺ ദിവാ—
നേതോയ ഭവനം മതഭ്രംബനാക്കീടുനു,
ആ ലോകമേഖാദ കോണിൽജീവിപ്പാൻ കൃതാർമ്മ
നോൻ;
ലാലസീക്കട്ട ശാന്ത്യാ റിങ്കഡംതൻ ഗ്രഹാശ്രമം !”

ചന്ദ്രനൃംഖവിത

കവികളടട യഗ്നി^८ രണ്ടുതരങ്ങളാണ് കണ്ണുവ
നീട്ടിള്ളതു^९: ഒക്കെട്ടുനടത്തുന്ന അവക്കട കാലംഗേ
ഷം വരുന്ന തലമറികളാണ്^{१०} തുട്ടതൽ മനസ്സിലാക്കി അഭി
നദിക്കുക പത്രിവു^{११}. മനോരഥത്തുക്കണ്ടു, പേരും പെ
രുമയും തങ്ങളടട കാലത്തുനേന കിട്ടുണ്ട്. ആ യഗ്നി^{१२}
കാലക്രമമയിൽ മനസ്സിപ്പോക്കന്നതായും കണ്ണിട്ടുണ്ട്^{१३}. ചന്ദ്ര
നൃംഖയുടെ കാര്യം ഈ രണ്ടിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമാണ്^{१४}.
ജീവിപ്പിരിക്കുന്നോരാത്തെന യഗ്നി^{१५} അഞ്ജിലു കൈരളി
യുടെ ക്ഷേമില്ലെന്നിയാണ്^{१६} ചന്ദ്രനൃംഖ. ആ യഗ്നി^{१७} കാല
ക്രമമയിൽ മനസ്സിപ്പോകാനിടയുണ്ടെനോ. തോന്നനീല;
നേരേമാറിച്ചു^{१८} വല്ലിച്ചുവരാനേ പഴിയുള്ള.

ഇതിനു കാരണം ഓനിലധികമുണ്ട്^{१९}. അതു വഴിയേ
പറയാം. അതിനുമുമ്പു^{२०} ചന്ദ്രനൃംഖ സാഹിത്യങ്ങളിലേ
ക്കെ പ്രവേശിക്കുന്ന സമ ഉത്തരുളു മലയാളകവിതയുടെ
സ്ഥിതിയെപ്പറ്റി പൊതു പിൽ ഓനിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു
നന്നു^{२१}. കോയിക്കുന്നുണ്ടു, കണ്ണികക്കുന്നുണ്ടു, രാജ
രാജവമ്മ, ദേവിൽ, കണ്ണർ തുടങ്ങിയ കവികളടട കാലം
കഴിഞ്ഞു. ആശാൻ, ഉള്ളിൽ, വള്ളതേരാൾ, ശകരക്കുറ്റ്^{२२}
ഇവക്കു നേരുത്താൻവേക്കു മഹയാളകവിത വന്നിരി
ക്കുന്ന ഒരു കാലാല്പദ്ധത്മാണു^{२३}. അസാധാരണവെശിപ്പു
മിളിക്കുവി കമാരനാശാൻ അന്തല്ലാന: ചെള്ളുകഴിഞ്ഞി
രിക്കുന്നു. പണ്യിതകവിയാണു ഉള്ളിട്ടു പണ്യിതന്മാരെ
രസിപ്പിക്കുന്ന കവിതകൾ എഴുതിക്കൊണ്ടെങ്കിരിക്കു
യാണു^{२४}. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ തന്നെറ ചേരു സുസ്ഥാപി
തമാക്കിയുമായിരുന്നു വണ്യകവന്നുള്ളടട രചന നിന്താൻ,
വള്ളതേരാളുക്കുടു ദേശീയബോധത്തെയും. സാമ്രാജ്യിക
മായ ഉത്തരവാദിത്തപ്രവോധയെങ്കയും. തട്ടിയണ്ണത്തനു
കവിതകളുള്ളതുന്നതിൽ വ്യാപ്തതനായിരിക്കുന്നു^{२५}.

പോരെക്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമയം മുതല്പായമായ കമകളി ഉദ്ധരിക്കുന്നതിനും വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടവരും കവിതയ്യും ഒരു പുതിയ മിശ്രിവും ജീവനും നല്കിയ ജീ. ശക്രക്കൂപ്പാക്കട്ട് ലണക്കിക്കുള്ളായ ഉല്പന്നിച്ചതെ ഞങ്ങോട് ക്രൂലുന്നാണെന്നാകിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത ആലുപ്പാത്മികഭാഹാത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായിത്തന്നെ വർത്തിക്കുകയാണു്. കവിത മികവൊറും ഒരു ഉപദേശ്യം വിശ്വീ നില സ്വീകരിപ്പിരിക്കുന്ന ഒരു കാലഘട്ടമാണു്.

ഈ അവസരത്തിലുണ്ടു് ചന്ദനപുഴ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു്. അദ്ദേഹത്തിനും ഒന്നും ഉപദേശരിക്കാണണായിരുന്നുില്ല. യൗവനസഹജമായ ചില ആദ്ദേശപിന്തകളും മനോരമണ്ഡളം മായികസപപും നണ്ണം കഴിപ്പാൻ ആയുവാവിനും കാര്യമായും തന്നും. പറഞ്ഞവാനണായിരുന്നില്ല. സപപും നണ്ണം ചലതും. ആ പ്രായത്തിൽ യുവതീയുവാക്കുന്നാൽ മനസ്സുണ്ടിനെ അപദരിക്കുന്നതുതീ ഘൃഷിതാവാം. മുതായാലും ആക്രഹിക്കുത്തക്കവയായിരുന്നു, നീശ്വയം. അദ്ദേഹം ആ സപപും നണ്ണം മനോരമണ്ഡളം. സത്യസന്ധ്യത വിടാതെ വാക്കുകൾക്കാണും ത്രിപാക്കാട്ടക്കാൻ ശുമിച്ചു. ഇതോടു പുതിയ വിദ്യയായിരുന്നു. മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ അതിനുമുമ്പും ആരും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു ഒരു പുതിയ വിദ്യ. മാത്രമല്ല, ആ ത്രിപാക്കാട്ടത്തിനും സപപും നണ്ണം എന്നുത്തുവും സംസ്കൃതപ്രായങ്ങളിലും, വിസുമുത്തുപ്രായങ്ങളിലും ദ്രാവിഡപ്രായങ്ങളിലും ചീല നാഡേടിപ്പുത്തങ്ങളിലുമായിരുന്നു. ഇതു മലയാളികളും മുഴുവൻ കൂടുതലും ആക്രഹിച്ചിട്ടും; ആക്രഹിക്കുത്തനുണ്ടായില്ല, വളരെ ക്ഷണാത്തിനില്ല ചന്ദനപുഴരു കവികളുടെ മനസ്സായി ലേക്കുകൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തു. അതിനു കാരണമാണായിരുന്നു. ദ്രാവിഡപ്രായത്തങ്ങളിൽത്തുടർന്നു ഏതെങ്കിലും ജീവജീവനാശിനി ഇംഗ്ലീഷ് മനോഹരങ്ങളായ പംചക്കാളികളിൽ അവയ്ക്കുള്ള വശ്യഗംഗ അസാമാന്യമാണു്. യുവപ്രാദിയങ്ങളുടെ ദേശപ്രായങ്ങളാണു് വിഷയമെന്നിൽ പറയുകയും വേണു. ചന്ദനപുഴയുടെ വിഷയം മിക്ക വാറും ഇതായിരുന്നു. ഉദാഹരണമായി തന്റെ കാഴ്കൻ

മരറായ സ്വീച്ചിൽ അന്നരക്തനായി തന്നെ വിട്ടുവോധി എന്നറിഞ്ഞെ യുപതി ഭാഗനീയമായ തന്റെ നീല സബി യോട് പാഠത്താനീയിക്കുന്ന ഇതിലൂത്തഃ സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും പുത്തനല്ലു പലതും സപീകരിച്ചുകണ്ണി കുണ്ട്. എന്നാൽ ശാന്തേ വിഷയത്തെന്നു ചണ്ണസ്വഭവിച്ച പ കണ്ണ കിട്ടിയപ്പോരു അതു പറയാൻ അദ്ദേഹം ഉപയോഗി മു ദ്രാവിഡാനീതിയുടെ സാധാരണതകൊണ്ടും അതിന്റെ ശ്രദ്ധയായ ഗാനമാധ്യരൂപങ്കൊണ്ടും അനന്തസാധാരണമായ വശ്യശക്തി ഉടനടി സമ്പാദിച്ചു കാഴുകന്നാൽ ത്യക്ത ഫാ യ ചണ്ണസ്വഭവിച്ച കന്യുക സബിയോട് പറയുകയാണു്:

‘സ്വാമഭേദ സബി, ഞാനോടു വെറും
കാനനത്തിലെല്ലുവല്ലേ?

മാനമാളുന്ന സോമനണ്ണാമോ
കാണാവാനതിൽ കൗതുകം?

ചേലവിയലും കമ്മദേഹാടകാത്മ
ലാലസിക്കട്ട ഭാഗ്യവാൻ!

ഞാനാളു നോക്കി സ്വാമഭേദ, വീണ്ടും—
മാനനാശ്രൂഷിക്കു തുകട്ട!

ഈ ആശയഗതിതന്നെ മഹാകവി വളർത്തുന്നു ‘രാധയുടെ കൃതാത്മത’ എന്ന കവിതയിൽ പ്രകാശിപ്പി പ്രിഞ്ചം. നാധയുടെ കാഴുകൻ മരറായ കന്യുകയാൽ ആകൃഷ്ണനായിപ്പോയപ്പോരു രാധ സമാധാനിക്കുകയാണു്: ‘അദ്ദേഹം തന്റെ പുതിയ ഭാര്യയുമായി സുവമാ യി താമസിക്കട്ട. അതു കണ്ടുകൊണ്ടു് ലോകത്തിലേം ആദുലയിൽ ജീവിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ തന്നെ ഞാൻ കൃതാ ത്മയായി’ എന്നു്.

മൻപറഞ്ഞപോലെ ഇതിലെ രണ്ടിലേയും വിചാര ഗതി ഒരേതരത്തിലുള്ളതാണെങ്കിലും. ആദ്യത്തെത്തിനി ബഹുജനങ്ങളെ — അതായതു് സംസ്കൃതതന്നെ അസംസ്കൃ തന്നോ എന്ന ദേശമേന്തു ജനങ്ങളെ — ആകർഷിക്കു മതക്കു എന്തോ അക്രൂറിമമായ രംഭപ്പുഡിണ്ടനു തോന്നാം.

മരിറാക്കത്തെത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ, വള്ളമേഖലാ ഭിന്നറ രാധ സംസ്കൃതചിത്രയും വിദ്യാസംസ്കാരമാണെന്ന പ്രതീതി ജനീപ്പിക്കേണ്ട അന്തര്മാത്രത്തിലോരു പശ്ചാത്തപമാണ്⁹ അവരു സ്വഷ്ടിക്കേണ്ടതു¹⁰. അതുകൊണ്ടു അവളുടെ വിചാരഗതിക്കു സാധാരണക്കാണുന്നതിൽനിന്നും¹¹ ഉള്ളംഗനില്ലെന്ന ഒരു കല്പനയുണ്ടെന്നു തോന്തിപ്പും¹² കൂം. പ്രദേശപ്രകാരം കന്യുകയാകട്ടേ ആവക കല്പനത യോനം അഥകാശപ്രക്രമില്ല. ഒരു പുരുഷനിൽ അന്ന സത്യായ സ്മൃതിമാത്രമാണെവരു. ആ പുരുഷൻ അവളെ കൈ വെടിയുന്നോരു അവരു സ്വാഭാവികമായി വിഷാദിക്കേണ്ടു. ആ വിഷാദപ്രകടനത്തിൽ കല്പനത്പും പാലിക്കുമെന്ന യാത്രാജ ശാംപ്രാം. അവരുക്കില്ല. അതുകൊണ്ടു അവരു സ്വാഭാവികമാണെന്നു. തന്ത്രം സവിഡേയ വിളിച്ചു¹³ അവരു കഷ്ടസ്ഥിതി വിവരിക്കേണ്ടു. അതിൽ അലക്കാമേം കുറുമെത്പദ്മം ഇല്ല. വള്ള തേതാളിഭിന്നറ നായികയായ രാധയുടെ സ്ഥിതി വ്യത്യസ്തമാണു¹⁴. അവളും അനുകന്പാർധയാണു¹⁵. പക്ഷേ, കല്പന ത്വം വിടാതെയാണു¹⁶ അവരു തണ്ണേരി ഇംഗ്രിതപ്രകടനം നടത്തുന്നതു¹⁷. അവരു തന്നെ കാര്യം മരിറാതാളാട്ടു പറയുന്നുണ്ടും. ഒരു മനോരാജ്യത്തിഭിന്നറ ദിനാധ്യാം¹⁸ വിചാരങ്ങൾ പുറങ്ങുകയും വരുന്നതു¹⁹; അതിൽ ചില ക്രമ ഔദ്ധൂലണ്ടു²⁰. ഉദാഹരണമായി നായകഭിന്നറ സുരണ്ണയോടു കൂടി കവിത തുടങ്ങുന്നു. അതിനെന്നുടെന്ന് താൻ നായക നം തമിലിലണായിരുന്ന പണ്ഡത്തെ അടപ്പും. അതു കഴിഞ്ഞു²¹ അയാൾ മരിറാതാളുംയിൽ അനുരക്തനായിപ്പേണ്ടു യി ഏന്ന സംഗതി പുറത്തുവയ്ക്കു. ശാഖാനെന്നെയാക്കു യാണെങ്കിലും. താൻ മരിക്കണൻ തയ്യാറില്ലെന്നും ജീവിക്കാൻതെന്നായാണു തീർഖപ്പുട്ടത്തിയിടിക്കളിത്തെന്നും രാധ ഉറപ്പിക്കേണ്ടു. ശാഖാനെ കവിത അവസാനിക്കേണ്ടതു²², താൻ ലോകത്തിലോരു കൊണ്ടിൽ ജീവിച്ചു തുഷ്ടിപ്പെട്ടു കൊള്ളാമെന്ന പറഞ്ഞതുകൊണ്ടാണു²³. പ്രദേശപ്രകാരം കന്യക, നേരേമരിച്ചു²⁴, തുടങ്ങുന്നതെന്ന വള്ളതേതാളിഭിന്നറ കന്യക പറഞ്ഞതു²⁵ അവസാനിപ്പിച്ചു സ്ഥലത്തുനിന്നാണു²⁶.

അതായതു്, പങ്ങന്പുഴയുടെ കന്ധക സവിയോടു് അനുദ്യോഗ പറയുന്നതു് തന്റെ കാമ്മകൻ മററിയുള്ളീയമായി സുഖി ചു ജീവിക്കേണ്ടതു് കണ്ണു് താൻ ഒരിടത്തു താമസിച്ചുകൊം ഇളാമെന്നു് എറുഡുകൊണ്ടാണു്. അവിടെ കവിത അവസാനിക്കേണ്ടില്ല തുടങ്ങേണ്ടില്ല. തുറന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ചു നേന്പുഴയുടെ കന്ധക ഒരു ഉന്നാശിനിയെപ്പോലെ കേഴുണ്ടു്:

‘വന്നിടാറുണ്ടു് വാസനയരംഗത്രും
എന്നെന്നെത്തുടാക്കിക്കല്ലെയിക്കാൻ.
ചുനിലാവു പൊഴിയുന്നോളിയ്ക്കും
മാനസം ദ്രവിക്കേണ്ട മേ! ’’

മററിയും കന്ധക വിലപിക്കുകയാണു്:

‘എത്രനാഭളിതനാളിവിയം കണ്ണുനീ—
രഹിക്കേണ്ടമെന്നിക്കാവോ?
എപ്പോഴും കാണ്ണരുണ്ടെന്നുനോന്നുമോ—
ഫുഡ്രസനോജ്വലത്രുചും.
ഇല്ലാ, ചെയ്തിട്ടില്ല, നാമദേനാടിനോളം
തെല്ലുമേ ഞാനപരാധിയം.
കേത്രാ കഴുകുന്ന നിത്യനമനാശുവി—
ലത്രപ്പഭ്രംബ ഞാനിനാം.’’

ഇതിലെപ്പോറ്റനെന്ന അനിയറ്റുതമായ ഒരു വികാര യൈളിപ്പുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് സാധാരണക്കാരനോടു മുട്ടതൽ അടക്കപ്പും സിലവില്ലിതിക്കാനിടയുണ്ടു്.

പങ്ങന്പുഴയുടെ കവിതകൾക്കുള്ള സ്പാധീനശക്തി യുടെ ഒരു രഹസ്യം, അതിൽ സുലമോധി പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടും ഇത് വിഷയാസക്തിയുടെ തള്ളിപ്പുയാണെന്നു പറയാം. പക്ഷേ, വിഷയംപട്ടപരമായി അതിനെ തെററി മെരിക്കേണ്ടതു സാഹസമാണു്. കാരണം, അ വിഷയാസ ക്രതിക്കു—അഞ്ചുകിൽ പികാമ്പാളിട്ടുടെ തള്ളിപ്പുജ്ഞി— യാരാളം മാന്ധ്യതയുണ്ടു്. പങ്ങന്പുഴയുടെ കവിതകളിൽ കാണുന്ന കംഘകീകാമുകമായുടെ മനോപുത്തിയിൽനിന്നും ഭിന്നമാണു് കുലീനത്പരമിളിച്ചവയുടെ മനോപുത്തി എന്നവ കാശപ്പെട്ടുന്നതു് അടിസ്ഥാനരഹിതമായിരിക്കും. അവ രതു പക്ഷേ, എന്തു പ്രകാശിപ്പിക്കില്ലായിരിക്കാം.

അതു മരറായ കാര്യമാണ്. അതുകൊണ്ട്, ചന്ദ്രനുഴക്ക യാട കവിതകളിൽ പ്രകാശിച്ചുകാണുന്ന സൂര്യപുത്രഷ മനോഘ്രാന്തിയെ വിഷയലഗ്നപട്ടമായി തമാതാഴ്ന്ന തു, വിഷയലഗ്ന ടത്പര സ്വയം ഏറ്റുസമ്മതിക്കലായി തത്തീയോ.

ഇഴുപ്രായത്തിലുള്ള സൂര്യപുത്രഷമനോഘ്രാന്തിയെ ചന്ദ്രനുഴയെപ്പോലെ ഇതു വ്യക്തമായും മനോഹരമായും ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള മരറായ കവി മലയാളത്തിലില്ല. സൂര്യപുത്രഷബദ്യം ലോകാരംഭമുതൽ തുടങ്ങിയതാണ്. എന്നിരിക്കില്ലോ, ഒരു സ്രൂത്യേക്ഷ്യം ഉം ബദ്ധ തത്തിൽ ഒരു പുതു എഴുപ്പാവയും കണ്ണഞ്ഞരുതുക സ്വാഭാവിക മാണം. ഈ 'പത്രമകണ്ണങ്ങൾ'ലാണ് ചന്ദ്രനുഴക്ക ശ്രേമകവിതകളുടെ കാതൽ. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തി നെറു കവിതകളോടുള്ള പ്രീതി എന്നും പത്രനായിയെന്ന നിലനില്പിംഗിയുണ്ട്. ചന്ദ്രനുഴയെ യുവജനങ്ങളിൽ ആരാധനാപാത്രമാക്കിയ ഒരു കാരണവും ഇതാണ്. ഇതുതന്നെന്നയാഗിരിക്കാം, ചന്ദ്രനുഴയെ പിണ്ഡാലത്തു യഥഃശരീരനായ കവിയായി മലയാളത്തിൽ വാഴിക്കു വാൻ സഹായിക്കുകയെന്നും ഞാൻ കരത്തുന്നു.

മരറായ കവിക്കും ഇതേവരെ മലയാളത്തിൽ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കൃത്യമാണു ചന്ദ്രനുഴ ഇന്നുനെന്ന നിവർഹിച്ചതു. ബാല്യം വട്ടി യൗവനത്തിലേക്കു കടന്നവയും സൂര്യകളുടെയും പുത്രഷമാരക്കുടുംബം സ്വരൂപം അകാമണാമായ വിഷാദംകൊണ്ട് ഇടയ്ക്കു നീനമാകുന്നു; അതുപോലെ അത്മമില്ലാത്ത സന്ന്മാപംകൊണ്ട് ചിലപ്പോരാ വികസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ചിത്രയും അതിക്കും, അദ്ദേഹിക്കിൽ മനോവിന്നോദ്ദേശത്തിനും, വാക്കുകൾകൊണ്ട് ആപംകൊട്ടക്കവാൻ ചന്ദ്രനുഴയ്ക്കുല്ലാതെ മരറാക്കും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇന്നു സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെന്ന ചന്ദ്രനുഴയാണു ആ കാര്യത്തിൽ മാറ്റുമ്പോൾ എന്നുള്ളതു തക്കമറ്റ സംഗതിയാണു. മനസ്സിൽനിന്നു ഉണ്ടെങ്കിലും വേദനയും ഇങ്ങനെ അത്മമില്ലാതെ ഇടകലപന്നു കിടക്കുന്നതിനെ വിവരിക്കുന്ന ചന്ദ്രനുഴക്ക ചില ചിത്രങ്ങൾക്കുള്ള

മനോഹരിത ശ്വരൂപാണെന്ന പറഞ്ഞരിയിക്കാൻ പ്രധാന സമാംശം⁹. ഉഭാഹരണമായി യഴവനാരംഭത്തിൽ ഒരു യുവാവിശ്വസിന്റെ അന്ത്യത്തട്ടിലേക്ക് ഒരു സ്ത്രീതുപാ കടന്ന ചെല്ലുന്നതിന്റെ അന്ത്യാദ്ദേശമായ ചിത്രം നോക്കുക:

‘അനുയമറിഞ്ഞതിടാതെൻ ജീവിതത്തിലേ—
കാരാൻ നടന്നവകന്നവളാൽ നീ?
പേരുത്തുമെൻ ചിത്രം തുള്ളുവിട്ടുമാറ്റുന്ന
കേരള നിന്മ നേരിയ കാൽപ്പിലബന്ധാപ്പകൾ.
നെബ്യൂടിപ്പുറുമാറ്റുന്ന ചാരെ നിന്മ
ചങ്ങലവസ്ത്രാശുലസ്യനവീച്ചിക്കാം! ’

പരിസരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയുള്ളിക്കേന്ന അലൈക്കികമായ ആനന്ദത്തിന്റെയും അതിനെന്നതു തന്നണ്ടാക്കുന്ന അവാദ്യ മായ ഒരു മനോഖ്യമായും തുപാ ചംഡിപുഴ വരച്ചിരി കുന്നതു¹⁰ മലഭാളത്തിൽ മറ്റാക്കും സാധിപ്പിക്കില്ലാത്ത മട്ടിലാംശം¹¹.

‘പരിചിലോരേകാന്തസപപു—നാപോലീ—
യങ്ങവിഭേൻ മുന്നിച്ചലാലിപ്പിട്ടുന്.
ഇളക്കമിലകൾക്കിടയിലൂടെ
തെള്ളതെല്ലോങ്ങന് ചത്രികയാൽ
നിശ്ചലം വെളിച്ചുചൊത്തുചേൻ
നിറയുമീ രമ്പനിശീമരംഗം,
അലിയിക്കുണ്ടാണെന്ന മന്ദിരം—
മനപമാനന്നസരസ്സിലെംബനിൽ;
അരീകിലെന്നാൽ കഷ്ടമായമില്ലെൻ
എദേശാസ്യവത്തിനു കാഴ്നിക്കും. ’

എത്ര മുഖ്യമാണെങ്കിലും നിസ്സാരങ്ങളുമായ വരികളാം¹²! എന്നിരിക്കിലും, അവയിൽ നമ്മുടെയെന്നപോലെ എപ്പാ യഗ്നങ്ങളിലേയും ജനങ്ങളിടെ സൗദര്യത്തിനും സ്നേഹത്തിനും എല്ലാ എന്നുവും മനോഖ്യമായും കടികൊള്ളുന്നണ്ടു¹³. ഈ നോവും വ്യൂമയും ശാശ്വതകാണ്ടം¹⁴. അവയുടെ ശാശ്വതത്വം നിലപനിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം ചംഡിപുഴയുടെ കവിതകൾ ആർത്തിയോട്ടുടർന്നി വായിക്കെപ്പുടകയും അഭിനന്ദനിക്കെപ്പുടകയും ചെയ്യും.

ചങ്ങനുഴകയിൽനിന്ന് കൈചുളിക്കു കീട്ടിയ മരിയും സന്ധാര്യം അദ്ദേഹത്തിൻറെ കവിതകളിൽ ഉടനീളും ഉറീക്കൊടക്കുന്ന ശാന്തമകതജാണം⁹. ചങ്ങനുഴക കവിത കല്ലുത് ത്രഞ്ഞേന്നുന്നതിനുമുമ്പ്¹⁰ ഭ്രാവിധപുത്രത്തോടു മിക്ക ചാറും വിസൂരിക്കുപ്പുട്ടുകീടക്കുകയായിരുന്നു. ചില പുത്ര സ്വരക്കു മഹാകവി വള്ളഭ്രതാഡ പ്രചാരംകൊട്ടക്കണ്ണതിനുനിട്ടില്ല. ഏന്നാൽ സംഗീതമായുര്യും തുള്ളുന്ന ശാന്തപുത്രത്തോടു¹¹ അദ്ദേഹവും പ്രാധാന്യം നല്കിയിരുന്നില്ല. ഈ അമൃലപ്രസിദ്ധി പുരഭ്രതക്കുത്തു¹² അതിൻറെ അക്ഷയസന്പത്തിൽക്കൂടി മുള്ളിനാടം മുഴക്കിയതു¹³ ചങ്ങനുഴകയാണം¹⁴. ഇതു¹⁵ ആഖാലപ്പലും ജനങ്ങളെ തുകർഷിച്ചു. അതേവരെ മറ്റൊപ്പലും പറഞ്ഞിരുന്ന കംരുങ്ങുന്നതനെ പങ്ങനുഴക്കുടെ മുള്ളിയിൽക്കൂടി ശാന്തലാപമായി വന്ന പ്രോഥം, അവയ്യു¹⁶ ഒക്കെ പത്രമായും വികാസവും സിഡിലു പോലെ തോന്നി. അത്മാല്പാഥ പദ്ധതാ അവയിൽ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. അത്മംതന്നെ തെറ്റായി പ്രശ്നാ ഗിച്ചു പദ്ധതാമുണ്ടായിരുന്നു. പുന്നക്കു സ്ഥലമായി തന്നെ. എന്നിരിക്കില്ലോ അതു വായനക്കാരെ ഹംബാക്കപ്പീച്ചു, വശീകരിച്ചു, പിടിപ്പിക്കുന്നു.

“കളകളകോകിലാലാപലോലം

കമനീയകാമദപ്പുഷ്പകാലം

മധുപാനമത്തമധുപഗീതം

മധുരനുഗസ്യിയാം മദവാതം.”

വിശേഷിച്ചു¹⁷ അത്മപുഷ്പിയൊന്നുമില്ലെങ്കിലും ആ നേരം വാഹാലമായ പദ്ധാതലപത്രത്താണു¹⁸ ഇതു സുഷ്പിച്ചുവിട്ടുന്നതു¹⁹! എത്ര ഉദാഹരണങ്ങൾ വേണ്ടുമെങ്കിലും ഇതുപോലെ എടുത്തുകാണുകൊണ്ട് കഴിയും.

സംഗീതാനുമകതയെ തുടൻകൊണ്ടു²⁰ സ്വാംബാവിക മായി അദ്ദേഹത്തിൻറെ പദലാളിത്തൃവും പേരുകനു. വിഷാദം സ്വാനഭവങ്ങളാൽ എപ്പുക്കും സുഗ്രഹമാണു²¹; അതുകൊണ്ടുതന്നെ സാപ്തനീകമാണെന്നും പറയാം. ചങ്ങനുഴകയുടെ കവിതകളിൽ എററുവുമധ്യീകം പ്രാബല്യം സിഡിലുട്ടിലും വാവവും ഇതാണു²². അതേക്കാരണംകൊണ്ടുതന്നെ

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത ജനങ്ങളിലൊരു കൂട്ടത്തിൽ അടച്ചതി മിക്കുണ്ട് എന്നും വേണ്ടാമെങ്കിൽ പറയാം. ഈ വിഷാദ തെരു സ്ഥായിയായ ഒരു ചിന്താഗതിയായി പുലത്തി ജനങ്ങൾ വിഷാദാത്മകത്പത്തിലേക്കെ കവി താഴുത്താൻ പാട്ടിള്ളതാണോ എന്നോതു ചോദ്യം ചണ്ണമ്പുഴയെപ്പറ്റി ഷോഡിച്ചുകേരക്കാറണ്ടു്. അതു ശരിയാണു്. അതു പക്ഷം, മറ്റൊരു സംഗതിയാണു്. ഒന്നു മാത്രമേ ഇവിടെ നോക്കാനുള്ളിട്ടു്. ആ വിഷാദത്തിനു് ഇതു ആത്മാത്മമായ ശ്രദ്ധം കൊടുക്കാവാൻ മറ്റാക്കേക്കിലു് കഴിഞ്ഞതിട്ടണാം എന്നുള്ളിട്ടു്. ഈല്ലാം ഇതു തക്കമറ്റ സംഗതിയാണു്. ഈതു് ഒരു നേട്ടമാണെങ്കിൽ, ചണ്ണമ്പുഴ സാഹിത്യത്തിനു സമ്പാദിച്ചുവെള്ളിട്ടിള്ളു നേട്ടം. അന്യാദിശമാണു്.

വിഷാദാത്മകങ്ങളും തുടർന്നു കവിതകളു്. ചണ്ണമ്പുഴ എഴുതീട്ടണ്ടു് എന്നുള്ള കാര്യം ഞാൻ ഇവിടെ വിസൂരിക്കുന്നില്ല. സമൃദ്ധായത്തിന്റെ ഏറ്റവും താണപട്ടിയിൽ മഞ്ഞിതരായിക്കിടക്കുന്ന അവഗണക കഷ്ണപ്പാടുകളെപ്പറ്റി പ്രദയം തുറക്കുന്നതുണ്ടിയിൽ ശോകാക്കുവന്നായും ചില പ്രസാദം കുഡാക്കായും. അദ്ദേഹം കവിതകളുടീട്ടണ്ടു്. പക്ഷം, അവയെല്ലാം ചണ്ണമ്പുഴയുടെ പില പ്രത്യേക മാനസികാവസ്ഥകളിട (Moods) പ്രതിബീംബങ്ങളായി ടു മാത്രമേ കണക്കാക്കേണ്ടതുള്ളൂ. സ്ഥായിയായ വീക്ഷണഗതിയായിട്ടു് അദ്ദേഹം വളരെത്തിക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ല. കാരണക്കാലം തുടി ജീവിപ്പിയെന്നുകിൽ അദ്ദേഹം അതു ചെയ്യുന്നതിനും ഏം എന്നാലോചിക്കുന്നതു് പിമർശക നാക്ക് പക്ഷം, രസാവഹമായ ഒരു കാര്യമായിരിക്കും. എന്നും, ചണ്ണമ്പുഴയുടെ ആരാധകരാം സാധാരണ ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹം നേടിവെച്ചുപായിട്ടിള്ളു സമ്പാദ്യ നേരാക്കാണ്ടുതന്നെ തുഷ്ടിയാണു്. അതിനു് അവക്കു് അദ്ദേഹത്തുടെ നേരു പെയ്യം വാന്നവും കൂത്താലും സീമയററ്റാണു്. യഥാർത്ഥരാധക ആ കവിയുടെ മരളീ രവം ശാശ്വതമായിത്തന്നെന്ന വത്തിക്കരുട്ട്!

ମାରାତ୍ମଙ୍କ ପ୍ରକଟନ

୧୮୫

200-6-00

നാഷ്ടനാൾ ട്രൈംഗ്ലൂസ്